

კარლო სამნიაშვილი
და სამნიაშვილი

გერმანული ენის
პრაქტიკული გრამატიკა

Karlo Samniaschwili
და Samniaschwili

PRAKTISCHE GRAMMATIK
DER DEUTSCHEN SPRACHE

ი. გოგაშვილი
თბილისი, 2017 წ.

კარლო სამნიაშვილი
Karlo Samniaschwili

ია სამნიაშვილი
Ia Samniaschwili

გერმანული ენის პრაქტიკული გრამატიკა

Praktische Grammatik der deutschen Sprache

მესამე გადამუშავებული და შევსებული გამოცემა

თბილისი 2016

წინამდებარე ნაშრომი გერმანულ ენის პრაქტიკულ-ნორმატიული გრამატიკაა. იგი ასახავს ენის ძირითად სტრუქტურას, წარმოაჩენს ზოგიერთ აუცილებელ გამონაკლისს.

წიგნს ახლავს დანართი სავარჯიშოების სახით.

აღნიშნული სახელმძღვანელო განკუთვნილია უპირველესად საშუალო სკოლის მოსწავლეებისთვის, ეროვნული გამოცდებისთვის მზადების პროცესში მყოფი პირებისთვის, უმაღლეს სასწავლებელთა არასპეციალურ დისციპლინათა განხრის სტუდენტებისთვის, და ბოლოს სპეციალური ფაკულტეტის პირველკურსელებისთვის, რომელთაც სკოლაში განვლილი მასალის განმტკიცება-სრულყოფა სურთ. წიგნი ასევე დიდ დახმარებას გაუწევს პირებს, რომელთაც დამოუკიდებლად (პედაგოგის გარეშე) სურთ ენის პრაქტიკულ-ნორმატიული კურსის დაუფლება.

რედაქტორი: პროფ. მ. ანდრაზაშვილი
რეცენზენტები: პროფ. მ. გვენცაძე
პროფ. ნ. ჯანელიძე

ISBN 99940-847-0-4

© კ.საშინაშვილი, ი.საშინაშვილი, 2016

წინასიტყვაობა

გერმანული ენის წინამდებარე გრამატიკა ორ ტრადიციულ ნაწილს მოიცავს - მორფოლოგიასა და სინტაქსს.

მორფოლოგიის ფარგლებში განიხილება მეტყველების ნაწილები.

1. არსებითი სახელი - **das Substantiv**
2. არტიკლი - **der Artikel**
3. ზედსართავი სახელი - **das Adjektiv**
4. რიცხვითი სახელი - **das Numerale**
5. ნაცვალსახელი - **das Pronomen**
6. ზმნა - **das Verb**
7. ზმნიზედა - **das Adverb**
8. წინდებული - **die Präposition**
9. კავშირი - **die Konjunktion**
10. ნაწილაკი - **die Partikel**
11. შორისდებული - **die Interjektion**

განასხვავებენ ფორმაცვალებადსა და ფორმაუცვლელ მეტყველების ნაწილებს.

ფორმაცვალებადი მეტყველების ნაწილებია:

არსებითი სახელი, ზედსართავი სახელი, რიცხვითი სახელი, ნაცვალსახელი, ზმნა, ზმნიზედა(ნაწილობრივ).

ფორმაუცვლელი მეტყველების ნაწილებია: კავშირი, ნაწილაკი, შორისდებული, წინდებული.

სინტაქსში განიხილება წინადადების წევრები და მათი დაკავშირების ფორმები მარტივი და რთული (ქვეწყობილი და თანწყობილი) წინადადების მისაღებად.

მორფოლოგიისა და სინტაქსის შესწავლა ხდება ცალ-ცალკე და ეტაპობრივად, მაგრამ არა ერთმანეთისაგან იზოლირებულად. წინადადების შედგენისას სიტყვების ჩასმა მორფოლოგიურად ბრუნვებში ან პირებში დამოკიდებულია სინტაქსურად წინადადების წევრებზე (ქვემდებარე, შემასმენელი, დამატება, განსაზღვრება).

წინამდებარე სახელმძღვანელოში - მისი პრაქტიკული დანიშნულებიდან გამომდინარე - მორფოლოგიისა და სინტაქსის საკითხები წარმოდგენილია შეჯრიტ, კერძოდ კი იმ თანმიმდევრობით, როგორც მათი აქტუალიზება ხდება წინადადების აგების პროცესში. ე.ი. წინა პლანზეა წამოწეული ზმნა/შემასმენელი სახელთან/ქვემდებარესთან კავშირში - როგორც წინადადების ღერძი. შემდეგ კი შესატყვისი თანმიმდევრობით განიხილება დამატებითი, გარემოებითი წევრები, განსაზღვრებები და მათ სარეალიზაციოდ გამოყენებული მეტყველების ნაწილები. სწორედ ეს განასხვავებს წინამდებარე პრაქტიკულ-ნორმატიული გრამატიკის კურსს სხვა ანალოგიური გრამატიკებისაგან. წიგნს დანართის სახით ახლავს პრაქტიკული საგარჯიშოები, რომლებიც დალაგებულია სირთულის ზრდის მიხედვით.

წიგნის მიზნობრივ ჯგუფს განეკუთვნებიან უპირველესად საშუალო სკოლის მოსწავლეები, ეროვნული გამოცდებისთვის მზადების პროცესში მყოფი პირები, უმაღლეს სასწავლებელთა არასპეციალურ დისციპლინათა განხრის სტუდენტები, და ბოლოს, სპეციალური ფაკულტეტის პირველკურსელები, რომელთაც სკოლაში განვლილი მასალის განმტკიცება-სრულყოფა სურთ. წიგნი ასევე დიდ დახმარებას გაუწევს პირებს, რომელთაც დამოუკიდებლად (პედაგოგის ვარეშე) სურთ ენის პრაქტიკულ-ნორმატიული კურსის დაუფლება.

ზმნა das Verb

ზმნა გერმანულ ენაში წარმოადგენს წინადადების წევრების შემაკავშირებელ და აზრის გადმოცემის მთავარ საშუალებას. ამიტომ მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, გრამატიკის შესწავლა სწორედ ამ მეტყველების ნაწილით დავიწყოთ.

ზმნა გამოხატავს მოქმედი პირის თუ საგნის მოქმედებას ან მდგომარეობას.

უღლების თვალსაზრისით განასხვავებენ სუსტი, ძლიერი, არაწესიერი და შერეული უღლების ზმნებს. არსებობს ასევე მოდალური და უკუქცევითი ზმნები. აგებულების მიხედვით ზმნა შეიძლება იყოს მარტივი ან ნაწარმოები. ყველა ამ ჯგუფის შესახებ მომდევნო თავებში ვისაუბრებთ.

ზმნის ძირითადი ფორმები Stammformen des Verbs

გერმანულ ენაში ზმნას აქვს სამი ძირითადი ფორმა:

1. der Infinitiv (Infinitiv I-II) - ზმნის განუსაზღვრელი ფორმა – საწყისი;
2. das Imperfekt – მარტივი წარსული დროის მაწარმოებელი ფორმა;
3. das Partizip II - მიმღეობა II.

1. **Infinitiv -ის** დამახასიათებელი დაბოლოებაა **-en/-n**. მაგალითად: **machen** – კეთება, **lernen** – სწავლა, **arbeiten** - მუშაობა, **sammeln** - შეგროვება, **wandern** - სეირნობა, ხეტიალი.

2. Imperfekt -ში

ა) სუსტი ზმნები კარგავენ ინფინიტივის დაბოლოებას (-en/-n) და ფუძეზე **-te** ან **-ete** სუფიქსებს დაირთავენ. მაგალითად:

machen-კეთება, **mach-te**-აკეთებდა ან გააკეთა

lernen – სწავლა, **lern-te**-სწავლობდა ან ისწავლა

arbeiten - მუშაობა, **arbeit-ete** – მუშაობდა ან იმუშავა

antworten – პასუხის გაცემა, **antwort-ete** – პასუხობდა ან უპასუხა

ბ) ძლიერი ზმნები კარგავენ ინფინიტივის დაბოლოებას (-en/-n) და იცვლიან ფუძისეულ ხმოვანს. მაგალითად:

lesen – წაკითხვა, **las**-წაიკითხა ან კითხულობდა

schreiben-წერა, **schrieb**-წერდა ან დაწერა

nehmen – აღება, **nahm**-აიღო ან იღებდა

3. Partizip II -ს

ა) სუსტი ზმნები აწარმოებენ ფუძეზე **ge-** თავსართის და **-t** ან **-et** ბოლოსართის დამატებით. მაგალითად:

mach-en-კეთება, **mach-te**-აკეთებდა ან გააკეთა, **ge-mach-t** – გაკეთებული

lern-en – სწავლა, **lern-te**-სწავლობდა ან ისწავლა, **ge-lern-t**- ნასწავლი

arbeit-**en**- მუშაობა, arbeit-**ete** – მუშაობდა ან იმუშავა, **ge**-arbeit-**et**-ნამუშევარი
antwort-**en** – პასუხის გაცემა, antwort-**ete** – პასუხობდა ან უპასუხა, **ge**-antwort-**et** –
ნაპასუხები

ბ) ძლიერი ზმნები აწარმოებენ ფუძეზე **ge-** თავსართით და **-en** ან **-n**
ბოლოსართის დართვით. იმავდროულად იცვლება ფუძისეული ხმოვანიც,
რომელიც იმეორებს Infinitiv-ის ან Imperfekt-ის ფუძეს ანდა სრულიად
განსხვავებულია. მაგალითად:

lesen – წაკითხვა, las – წაკითხა ან კითხულობდა, **gelesen** – წაკითხული
schreiben – წერა, schrieb – წერდა ან დაწერა, **geschrieben** – დაწერილი
nehmen – აღება, nahm – აიღო ან იღებდა, **genommen** – აღებული

შენიშვნა: Partizip II – ში **ge-** პრეფიქსს არ ირთავენ:

1. **-ieren** - სუფიქსიანი უცხოური წარმოშობის ზმნები. მაგალითად:
studieren, studierte, studiert – სწავლა

reparieren, reparierte, repariert – შეკეთება

2. **თავსართმოუცილებელი ზმნები**, რომლებზეც ქვემოთ გვექნება საუბარი.
მაგალითად: beginnen – begann – begonnen - დაწყება

ძირითადი ფორმები გვჭირდება დროის ფორმათა საწარმოებლად. გერც
ერთ დროის ფორმას ვერ ვაწარმოებთ, თუ არ გიცით ზმნის ძირითადი
ფორმები.

ზმნის უღლება

გერმანულ ენაში ზმნას აქვს დროის **ექვსი** ფორმა.

მარტივი დროები:

1. **das Präsens**-აწმყო (ახლანდელი დრო)
2. **das Präteritum**-წარსული თხრობითი

რთული დროები:

3. **das Perfekt**-წარსული სასაუბრო
4. **das Plusquamperfekt**- წინარე წარსული
5. **das Futurum I**-მომავალი I
6. **das Futurum II** - მომავალი II

ზმნას გააჩნია ასევე: პირის, რიცხვის, კილოს და გვარის კატეგორიები.

პირი: I, II, III. მეორე პირში განასხვავებენ ასევე “შენობითის” პარალელურად
“თქვენობითი” მიმართვის ფორმას (პირის ნაცვალასახელი **Sie** მხოლოდობითი და
მრავლობითი რიცხვისათვის).

რიცხვი: მხოლოდობითი-der Singular, მრავლობითი-der Plural.

თავდაპირველად გავეცნობით მხოლოდ მარტივი ზმნების უღლებას, ამას
მოჰყვება არტიკლისა და არსებითი სახელის ბრუნების შესწავლა, რაც უკვე
საშუალებას მოგვცემს ავაგოთ მარტივი წინადადებები. მხოლოდ ამის შემდეგ
გავაგრძელებთ ზმნის დანარჩენი კატეგორიების გაცნობას.

Präsens-ის წარმოება

Präsens-ი მარტივი დროის ფორმაა. იგი იწარმოება ზმნის ფუძეზე სათანადო პირის ნიშნების დართვით. ფუძე რომ დავადგინოთ, საჭიროა Infinitiv-ს ჩამოვაცილოთ -en/-n დაბოლოება. უღლებისას ზმნას ყველა პირში უნდა ახლდეს სათანადო პირის ნაცვალსახელიც.

	Singular		Plural
ich	- e	wir	-en (n)
du	- st	ihr	-t
er sie es	- t	sie Sie	-en (n)

უღლების ნიშნები:

lernen, lernte, gelernt -სწავლა

	Singular		Plural
ich	lern- e	wir	lern -en
du	lern- st	ihr	lern -t
er sie es	lern - t	sie Sie	lern -en

kommen, kam, gekommen –მოსვლა

	Singular		Plural
ich	komm - e	wir	komm -en
du	komm - st	ihr	komm -t
er sie es	komm - t	sie Sie	komm -en

Präsens-ში უღლებისას გასათვალისწინებელია შემდეგი თავისებურებები:

1. **a**-ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები მხოლოდითი რიცხვის II და III პირში იცვლიან ფუძისეულ ხმოვანს, **a** იღებს უმლაუტს (**ä**) :

tragen – trug – getragen – ტარება

	Singular		Plural
ich	trag - e	wir	trag - en
du	tr <u>ä</u> g - st	ihr	trag -t
er sie es	tr <u>ä</u> g -t	sie Sie	trag -en

გახსოვდეთ: მრავლობითი რიცხვის II პირს უმლაუტი არ სჭირდება.

ზმნა **schaffen-schuf-geschaffen** – შექმნა, საერთოდ არ იღებს უმლაუტს

2. **ღ-** ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები მხოლოდითი რიცხვის II და III პირში **e-**ს იცვლიან მოკლე (**i**) ან გრძელი (**ie**)-თი.

უღლების ნიმუშები:

nehmen – nahm – genommen – აღება

	Singular		Plural
ich	nehm - e	wir	nehm - en
du	nimm - st	ihr	nehm - t
er sie es	nimm - t	sie Sie	nehm - en

sehen – sah – gesehen – დანახვა, ყურება

	Singular		Plural
ich	seh - e	wir	seh - en
du	sieh - st	ihr	seh - t
er sie es	sieh - t	sie Sie	seh - en

გახსოვდეთ: მრავლობითი რიცხვის II პირში e არ ჩანაცვლდება i-თი.

stehen, gehen, heben, bewegen, weben, e-ს **i-**თი საერთოდ არ ჩანაცვლებენ

3. ზმნები, რომელთა ფუძეც ბოლოვდება **s, ss, ß z, tz, x-**ზე (**lesen, lassen, heißen, seufzen, sitzen, faxen** და სხვ.) მხოლოდითი რიცხვის II პირში ნაცვლად **-st** პირის ნიშნისა დაირთავენ **-t-**ს, რის შედეგადაც II და III პირები ერთმანეთს ემთხვევა.

sitzen – saß – gegessen – ჯდობა

	Singular		Plural
ich	sitz - e	wir	sitz - en
du	sitz - t	ihr	sitz - t
er sie es	sitz - t	sie Sie	sitz - en

4. თუ ზმნის ფუძე ბოლოვდება **d, t, chn, dm, tm, gn, ff-**ზე, მაშინ მხოლოდითი რიცხვის II და III პირში და მრავლობითი რიცხვის II პირში პირის ნიშანსა და ფუძეს შორის ჩადგება კეთილხმოვანების **e**. ასეთი ზმნებია:

finden, arbeiten, zeichnen, widmen, atmen, begegnen, öffnen და სხვ.

უღლები ნიშნები:

finden – fand – gefunden – პოვნა

	Singular		Plural
ich	find - e	wir	find -en
du	find -e- st	ihr	find -e-t
er sie es	find -e- t	sie Sie	find -en

5.e-ს კეთილხმოვანებისთვის მხოლოდითი რიცხვის II და III პირში არ საჭიროებენ ძლიერი უღლების ზმნები, თუნდაც მათი ფუძე t-ზე ან d-ზე ბოლოვდებოდეს. მაგალითად: halten, braten, gelten, flechten, treten, raten, laden და სხვ.

უღლები ნიშნები:

halten – hielt – gehalten – ჭერა

	Singular		Plural
ich	halt – e	wir	halt- en
du	hält - st	ihr	halt -e-t
er sie es	hält	sie Sie	halt -en

treten-trat-getreten- შესვლა

	Singular		Plural
ich	tret-e	wir	tret-en
du	tritt-st	ihr	tret-e-t
er sie es	tritt	sie Sie	tret-en

laden – lud – geladen – ჩატვირთვა

	Singular		Plural
ich	lad - e	wir	lad - en
du	läd - st	ihr	lad -e-t
er sie es	läd-t	sie Sie	lad -en

6.თუ ზმნა ბოლოვდება –eln, -ern-ზე, მაშინ მხოლოდითი რიცხვის I პირში შესაძლოა ვეკონდეს ორი პარალელური ფორმა, e- ხმოვნითა და მის გარეშე ern-ზე დაბოლოებულებში, ხოლო eln-ზე დაბოლოებულებში e ამოვარდება მხ. რიცხვის I პირშიც და ბრძანებით კილოშიც მხოლოდითი რიცხვის მეორე

პირში. Ich sammle (მე ვაგროვებ), sammle- შეაგროვე, rudre – იცურავე ნავით (იხ. ბრძანებითი კილო).

sammeln-sammelte-gesammelt – შეგროვება

	Singular		Plural
ich	sammle	wir	sammeln
du	sammelst	ihr	sammelt
er sie es	sammelt	sie Sie	sammeln

zittern-zitterte-gezittert – კანკალი

	Singular		Plural
ich	zittere/zittr-e	wir	zittern
du	zitterst	ihr	zittert
er sie es	zittert	sie Sie	zittern

7. ზმნა **stoßen** მხოლოდითი რიცხვის II და III პირში a ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნების მსგავსად მიიღებს უმლაუტს, მაგრამ ეს ერთადერთი o ფუძიანი ზმნაა, რომელიც უმლაუტს იღებს.

stoßen-stieß-gestoßen – ბიბი, ხელის კერა

	Singular		Plural
ich	stoße	wir	stoßen
du	stößt	ihr	stoßt
er sie es	stößt	sie Sie	stoßen

a ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები, რომლებიც იცვლიან ფუძისეულ ხმოვანს:

- backen – buk-gebacken – გამოცხობა
- braten-briet-gebraten-შეწვა
- fallen-fiel-gefallen-დაცემა, დავარდნა
- fangen-fing-gefangen – დაჭერა
- fahren-fuhr-gefahren – გამგზავრება
- graben-grub-gegraben – თხრა
- halten-hielt-gehalten – ჭერა
- lassen-ließ-gelassen – დატოვება
- laufen-lief-gelaufen – სირბილი

raten-riet-geraten – რჩევის მიცემა
 saufen-soff-gesoffen – ღოთობა, გალუმვა
 schlafen-schlieф-geschlafen – ძილი
 schlagen-schlug-geschlagen – ცემა, დარტყმა
 tragen-trug-getragen – ტარება
 wachsen-wuchs-gewachsen – ზრდა
 waschen-wusch-gewaschen – რეცხვა

ე ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები, რომლებიც e -ს შეიცვლიან i-თი.

brechen-brach-gebrochen – მოწყვეტა
 erschrecken-erschrak-erschrocken – შეშინება
 essen-aß-gegessen – ჭამა
 fressen-fraß-gefressen – თქვლეფა
 geben-gab-gegeben – მიცემა
 gelten-galt-gegolten – მიჩნევა
 helfen-half-geholfen – დახმარება
 messen-maß-gemessen – გაზომვა
 nehmen-nahm-genommen – აღება
 schmelzen-schmolz-geschmolzen – დნობა
 flechten-flocht-geflochten – დაწვნა(თმის)
 verderben-verdarrb-verdorben – გაფუჭება
 melken-molk-gemolken – მოწველა
 sprechen-sprach-gesprochen – ლაპარაკი
 stechen-stach-gestochen – ჩხვლეტა
 sterben-starb-gestorben – სიკვდილი
 treffen-traf-getroffen – შეხვედრა
 treten-trat-getreten – შესვლა
 vergessen-vergass-vergessen – დავიწყება
 werfen-warf-geworfen – გადაადება

ე ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები, რომლებიც e -ს შეიცვლიან ie-თი.

befehlen-befahl-befohlen – ბრძანება
 empfehlen-empfohl-empfohlen – რჩევის მიცემა
 geschehen-geschah-geschehen – მოხდენა
 lesen-las-gelesen – წაკითხვა
 sehen-sah-gesehen – დანახვა
 stehlen-stahl-gestohlen – მოპარვა

შენიშვნა: ძლიერი უღლების ზმნებში, რომლებსაც ფუძეში აქვთ „ck“, Imperfekt-ში „c“ იკარგება, მაგალითად:

backen-buk-gebacken

Präteritum –ის წარმოება

Präteritum–ი, ისევე როგორც Präsens-ი, მარტივი დროა. მის საწარმოებლად ვიღებთ ზმნის მეორე ძირითად ფორმას Imperfekt-ს და ვუმატებთ პირის ნიშნებს. მხოლოდითი რიცხვის I და III პირებს პირის ნიშნები არ დაერთვის. მაგალითად:

gehen-ging-gegangen – წასვლა

	Singular		Plural
ich	ging	wir	ging - en
du	ging -st	ihr	ging -t
er sie es	ging	sie Sie	ging -en

lernen-lernte-gelernt - სწავლა

	Singular		Plural
ich	lernte	wir	lernte - n
du	lernte -st	ihr	lernte -t
er sie es	lernte	sie Sie	lernte -n

Präteritum –ის გამოყენება

Präteritum –ი წარსული (ნამყო) თხრობითია. გამოიყენება ტექსტის (მოთხრობა, ზღაპარი და ა.შ.) შინაარსის გადმოცემისას წერილობით ან ზეპირად. ის შეიძლება იყოს დასრულებული ან დაუსრულებელი. მაგალითად: Es war einmal ein Bauer. Er war sehr arm. Einmal ging er in den Wald.... ცხოვრობდა ერთი გლეხი. ის იყო ძალიან ღარიბი. ერთხელ წავიდა ის ტყეში ... (დასრულებული წარსული). Es war einmal ein Bauer. Er war sehr arm. Oft ging er in den Wald..... იყო და არა იყო რა, იყო ერთი გლეხი. გლეხი ძალიან ღარიბი იყო. ის ხშირად დადიოდა ხოლმე ტყეში ... (დაუსრულებელი წარსული, პროცესი). Präteritum –ი, როგორც დაუსრულებელი წარსული, შეიძლება საუბარშიც იქნას გამოყენებული. მაგალითად:

-Wohin gingst du gestern? სად მიდიოდი გუშინ?

-Ich ging ins Kino. კინოში მივდიოდი.

-Wo lernst du? სად სწავლობდი? (რომელ სკოლაში)

დროის რთული ფორმები

წინა თავებში განხილული იყო მარტივი დროის ფორმები: Präsens-ი და Präteritum-ი. მომდევნო თავებში წარმოდგენილი იქნება დროის რთული ფორმები: Perfekt, Plusquamperfekt, Futurum, რომელთა წარმოება ხდება დამხმარე ზმნების (haben/sein/werden) გამოყენებით, ამიტომ ქვემოთ უპირველესად დამხმარე ზმნებს განვიხილავთ.

დამხმარე ზმნები **Hilfsverben**

გერმანულ ენაში გვაქვს სამი დამხმარე ზმნა, რომელთაც დამოუკიდებელი მნიშვნელობაც გააჩნიათ. ეს ზმნებია:

haben-hatte-gehabt – ქონა, ყოლა

sein-war-gewesen- ყოფნა

werden-wurde-geworden – გახდომა (ვიღაცად ან რაღაცად)

ეს მნიშვნელობები ამ ზმნებს მაშინ აქვთ, როცა ისინი დამოუკიდებლად გამოიყენებიან. დამხმარე ზმნის ფუნქციით გამოყენებისას კი ისინი კარგავენ ზემოთხაზოვლილ მნიშვნელობებს და ეს თარგმანშიც აისახება. მაგალითად:

დამოუკიდებელი მნიშვნელობით

Ich habe ein Buch- მე მაქვს წიგნი.

Ich bin Student - მე ვარ სტუდენტი.

Ich werde Arzt-მე გავხდები ექიმი.

დამხმარეს მნიშვნელობით

Ich habe ein Buch gelesen – მე წიგნი წავიკითხე.

Ich bin in die Schule gegangen – მე სკოლაში წავვედი.

Ich werde in die Schule gehen – მე სკოლაში წავაღ.

დამხმარე ზმნები განეკუთვნებიან უწყეს უღლების ზმნათა ჯგუფს, ვინაიდან მათი, როგორც ძირითადი ფორმები, ასევე უღლება არ ექვემდებარება წარმოებისა და უღლების ზოგად წესებს. განვიხილოთ მათი უღლება მარტივ დროებში Präsens-სა და Präteritum-ში.

უღლების ნიმუშები:

Präsens				Präteritum			
ich	habe	wir	haben	ich	hatte	wir	hatten
du	hast	ihr	habt	du	hattest	ihr	hattet
er sie es	hat	sie Sie	haben	er sie es	hatte	sie Sie	hatten
ich	bin	wir	sind	ich	war	wir	waren
du	bist	ihr	seid	du	warst	ihr	wart
er sie es	ist	sie Sie	sind	er sie es	war	sie Sie	waren
ich	werde	wir	werden	ich	wurde	wir	wurden
du	wirst	ihr	werdet	du	wurdest	ihr	wurdet
er sie es	wird	sie Sie	werden	er sie es	wurde	sie Sie	wurden

Perfekt-ის წარმოება

Perfekt-ი არის რთული წარსული დრო. მის საწარმოებლად ვიღებთ დამხმარე ზმნების **haben-ის** ან **sein-ის Präsens-ს** და საუღლებელი ზმნის **Partizip II** -ს, ანუ ზმნის III ძირითად ფორმას. გერმანული ზმნების უმრავლესობა Perfekt-ს haben-ით აწარმოებს. უღლებისას იცვლება მხოლოდ დამხმარე ზმნა, ძირითადი ზმნა კი უცვლელი რჩება. დამხმარე ზმნა **თხრობით წინადადებაში** მეორე ადგილზე დგას, ძირითადი ზმნა კი – ყოველთვის წინადადების ბოლოში: Ich **habe** ein Buch **gelesen**.

კითხვითი სიტყვიან კითხვით წინადადებაში დამხმარე ზმნა დგას ასევე მეორე ადგილზე. Was **hast** du **gelesen**?

ხოლო **კითხვითი სიტყვის გარეშე** აგებულ შეკითხვაში დამხმარე ზმნა დგას წინადადების თავში. **Hast** du die Aufgabe **gemacht**?

Perfekt-ის საწარმოებლად გამოყენებული დამხმარე ზმნა ქართულად არ ითარგმნება.

Perfekt – ს sein- ით აწარმოებენ ზმნები, რომელნიც გამოხატავენ:

- ა) გადაადგილებას **ფეხით** ან **ტრანსპორტით**: kommen, gehen, fahren, reisen, springen, laufen, wandern, fliegen და სხვ.
- ბ) გადასვლას **ერთი მდგომარეობიდან მეორეში**: aufstehen, einschlafen, erwachen, wachsen, sterben, ertrinken და სხვ.
- გ) **sein** და **werden**
- დ) ასევე ზმნები: **bleiben** - დარჩენა, **begegnen**(**begegnete, begegnet**) - შეხვედრა, **passieren** - დამართება, მოხდენა (დაეშარება), შემთხვევა (შეემთხვევა), **geschehen** - მოხდენა (ზმნა geschehen-ს აქვს მხოლოდ III პირი), **folgen** - მიყოლა, დადევნება, **gelingen** - გამოსვლა (გამოსდის), მოხერხება (უხერხდება), **misslingen** - არგამოსვლა, ვერ მოხერხება,

უღლების ნიმუში:

gehen – ging – gegangen – წასვლა(ფეხით)

	Singular		Plural
ich	bin gegangen	wir	sind gegangen
du	bist gegangen	ihr	seid gegangen
er sie es	ist gegangen	sie Sie	sind gegangen

Perfekt – ს haben – ით აწარმოებენ:

- ა) **გარდამავალი ზმნები**: lesen, schreiben, machen, essen, loben, bauen და ა.შ.
- ბ) **უკუქცევითი ზმნები** (იხ. ქვემოთ)
- გ) **მოდალური ზმნები** (იხ. ქვემოთ)
- დ) **პირნაკლი ზმნები** (იხ. ქვემოთ)
- ე) **ზოგიერთი გარდაუვალი ზმნა, რომელიც უცვლელ მდგომარეობას გამოხატავს**: liegen, stehen, sitzen, schlafen
- ვ) **haben**

ბ) ასევე ზმნები: arbeiten, turnen, tanzen, beginnen, anfangen, treffen, fehlen.

შენიშვნა: ზმნებმა **schwimmen, fahren** და **fliegen** შეიძლება haben-ითაც აწარმოოს Perfekt-ი, თუ წინადადება შეიცავს პირდაპირ დამატებას. მაგალითად:
Ich bin in die Stadt gefahren (მე ქალაქში გავემგზავრე), მაგრამ Ich habe das Auto in die Stadt gefahren. (მე მანქანა ქალაქში ჩავიყვანე).
Ich bin nach Berlin geflogen (მე ბერლინში გავფრინდი), მაგრამ Der Pilot hat das Flugzeug nach Berlin geflogen (პილოტმა თვითმფრინავი ბერლინში გადააფრინა)
Er ist über den Fluss geschwommen (მან მდინარე გადაცურა), მაგრამ Er hat im Fluss geschwommen (man mdinareSi icurava).

უღლები ნიშნები:

lesen-las-gelesen-წაკითხვა

	Singular		Plural
ich	habe gelesen	wir	haben gelesen
du	hast gelesen	ihr	habt gelesen
er		sie	
sie	hat gelesen	Sie	haben gelesen
es			

Perfekt – ის გამოყენება

Perfekt-ი არის წარსული დრო, რომელიც ძირითადად გამოიყენება დიალ-გურ მეტყველებაში დასრულებული მოქმედების, შედეგის გადმოსაცემად)

- Was **hast** du gestern **gemacht**? (რა გააკეთე გუშინ?)

- Ich **bin** in die Schule **gegangen** und habe viel **gearbeitet**. (მე სკოლაში წავედი და ბევრი ვიმუშავე).

Plusquamperfekt-ის წარმოება

Plusquamperfekt-ი არის რთული წარსული დროის ფორმა, რომელიც იწარმოება Perfekt - ის მსგავსად, ოღონდ დამხმარე ზმნები haben და sein გამოიყენება Präteritum-ის ფორმით. მაგალითად:

Ich **hatte** ein Buch **gelesen**.

Was **hattest** du **gelesen**?

Hattest du die Aufgabe **gemacht**?

უღლები ნიშნები:

	Singular		Plural
ich	war gegangen	wir	waren gegangen
du	warst gegangen	ihr	wart gegangen
er sie es	war gegangen	sie Sie	waren gegangen

	Singular		Plural
ich	hatte gelesen	wir	hatten gelesen
du	hattest gelesen	ihr	hattet gelesen
er sie es	hatte gelesen	sie Sie	hatten gelesen

Plusquamperfekt-ის გამოყენება

Plusquamperfekt - როგორც წინარე წარსული დროის ფორმა – ძირითადად ისეთი მოქმედების გადმოსაცემად იხმარება, რომელიც წინ უსწრებს წარსულში მიმდინარე სხვა მოქმედებას, ამის გამო მას უფრო რთულ კვლეობილ წინადადებაში ვხვდებით (დაწვრილებით იხ. სინტაქსში).

შენიშვნა: დანარჩენი დროების Präsens-ის, Präteritum-ის და Perfekt-ის გამოყენებას რთულ წინადადებაში განვიხილავთ ასევე სინტაქსში.

Futurum I-ის წარმოება

Futurum I-ის (მომავალი დრო) საწარმოებლად ვიღებთ დამხმარე ზმნა werden-ს Präsens-ში და საუღლებელ ზმნის Infinitiv I-ს ანუ პირველ ძირითად ფორმას.

უღლები ნიშნები:

arbeiten – arbeitete – gearbeitet - მუშაობა

	Singular		Plural
ich	werde arbeiten	wir	werden arbeiten
du	wirst arbeiten	ihr	werdet arbeiten
er sie es	wird arbeiten	sie Sie	werden arbeiten

შენიშვნა:

- ა) როცა წინადადებაში გვაქვს მომავალზე მიმანიშნებელი დროის გარემოებები (**bald, in einem Jahr, morgen** და ა.შ.) მაშინ მომავლის გამოსახატავად

აღარაა საჭირო Futurum I; საკმარისია ზმნა იდგეს Präsens-ში.
მაგალითად: Ich **komme** bald, ნაცვლად- Ich werde bald kommen.

Futurum I-ის გამოყენება

Futurum I-ი გამოიყენება იმ შემთხვევაში, როცა მოქმედება მომავალში უნდა შესრულდეს. მაგალითად: Er **wird** in die Schule **gehen**. (ის სკოლაში წავა).

იმისათვის, რომ განვიხილოთ ზმნის მეექვსე დრო Futurum II, საჭიროა ვიცოდეთ ზმნის Infinitiv-ები.

ინფინიტივი (ზმნის საწყისი ფორმა მოქმედებით გვარში) der Infinitiv – Aktiv

გერმანულში არის ორი ინფინიტივი:

1. Infinitiv I
2. Infinitiv II

1. **Infinitiv I Aktiv**-ის წარმოებაზე ჩვენ უკვე ვისაუბრეთ ზმნის ძირითადი ფორმების განხილვისას.

2. **Infinitiv II Aktiv**-ი მიიღება საუღლებელი ზმნის **Partizip II**-თ და იმ დამხმარე ზმნის ინფინიტივ **I**-ით, რომელსაც საუღლებელი ზმნა ითხოვს Perfekt-ისა და Plusquamperfekt-ის საწარმოებლად. მაგ.:

schreiben-geschrieben haben
kommen-gekommen sein

შენიშვნა: ინფინიტივის შესახებ ვნებით გვარში ქვემოთ გვექნება საუბარი.

მომავალი II Futurum II

Futurum II-ის წარმოება

Futurum II გამოხატავს ვარაუდს და მოლოდინს. იგი იწარმოება დამხმარე ზმნის **werden-** ის **Präsens**-ით და საუღლებელი ზმნის **Infinitiv II Aktiv** – ით (**gelesen haben, gekommen sein**). მაგ.:

Ich **werde** die Aufgabe bis morgen **gemacht haben**. (დავალება სვალამდე გაკეთებული შექნება.)

/
Präsens

/
Infinitiv II Aktiv

Er **wird** morgen abend in Tbilissi **angekommen sein**. (ის ხვალ საღამოს თბილისში ჩამოსული იქნება.)

Futurum I-ის წარმოებისას ვნახეთ, რომ როცა წინადადებაში გვაქვს მომავლის აღმნიშვნელი ზმნიშედეგები morgen, übermorgen და ა.შ., მაშინ werden + Infinitiv I შეიძლება შევცვალოთ **Präsens**-ით. მაგ.:

Ich werde das Buch lesen. – Ich lese das Buch morgen.

Futurum II –ის წარმოებისას werden+Infinitiv II შეიძლება შევცვალოთ **Perfekt-**ით, თუ წინადადებაში გვაქვს ასევე მომავლის აღმნიშვნელი ზმნიზედები. მაგ.:

Ich werde das Buch gelesen haben. – Ich **habe** das Buch bis **morgen gelesen**.

Futurum II – უფრო მეტად რთულ ქვეწყობილ წინადადებაში გამოიყენება: Bevor du kommst, werde ich die Aufgabe gemacht haben – ვიდრე შენ მოხვალ, მე დავალემა გაკეთებული მექნება.

უღლების ნიმუშები Futurum II –ში

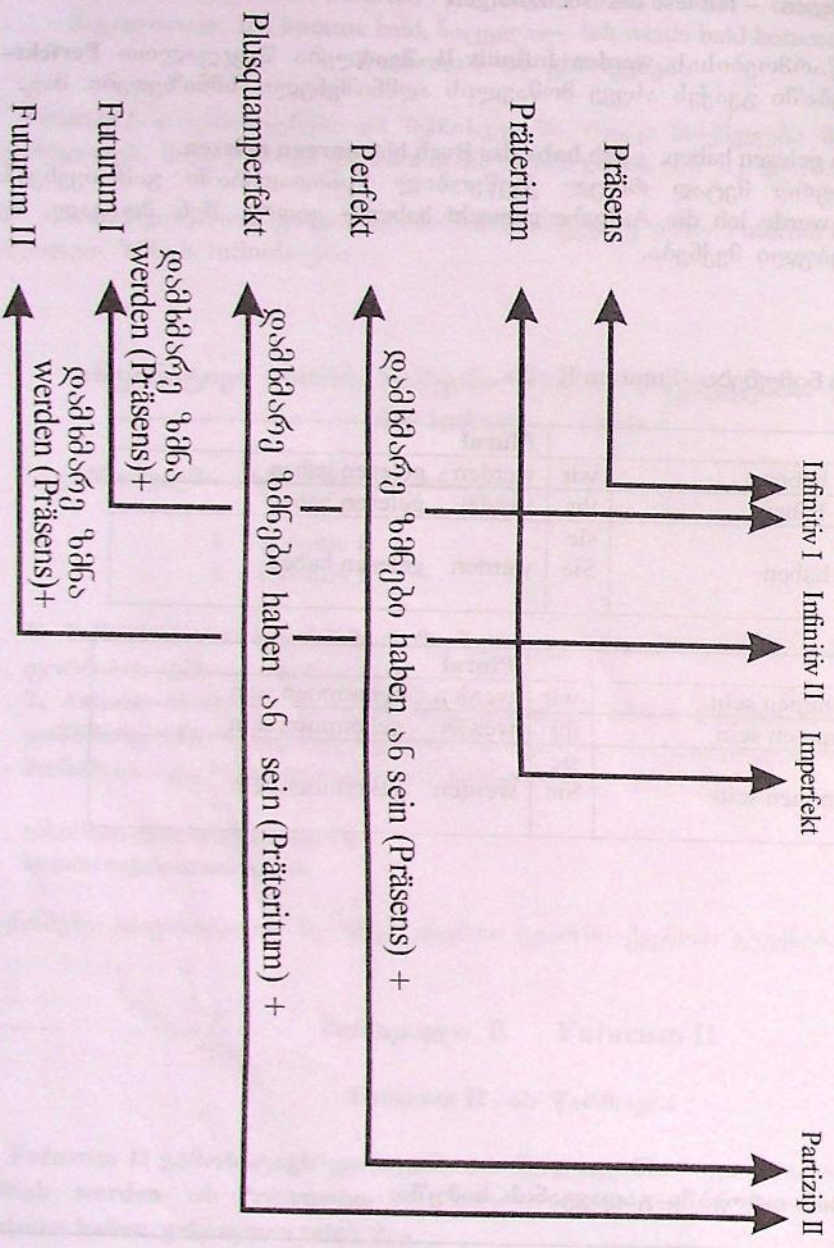
	Singular		Plural
ich	werde gelesen haben	wir	werden gelesen haben
du	wirst gelesen haben	ihr	werdet gelesen haben
er	wird gelesen haben	sie	werden gelesen haben
sie		Sie	
es			

	Singular		Plural
ich	werde gekommen sein	wir	werden gekommen sein
du	wirst gekommen sein	ihr	werdet gekommen sein
er	wird gekommen sein	sie	werden gekommen sein
sie		Sie	
es			

ზმნების დროებში გადაყვანის ნიმუში:

Präsens	Ich lese ein Buch	Ich gehe ins Kino
Präteritum	Ich las ein Buch	Ich ging ins Kino
Perfekt	Ich habe ein Buch gelesen	Ich bin ins Kino gegangen
Plusquam.	Ich hatte ein Buch gelesen	Ich war ins Kino gegangen
Futurum I	Ich werde ein Buch lesen	Ich werde ins Kino gehen
Futurum II	Ich werde ein Buch gelesen haben	Ich werde ins Kino gegangen sein

გერმანული ზმნის ძირითადი ფორმების და მათგან რროთა სისტემის წარმოების სქემა

არტიკლი der Artikel

გერმანულ ენაში არსებითი სახელის წინ დგას განსაკუთრებული სიტყვა, რომელსაც არტიკლი ეწოდება. იგი გამოხატავს არსებითი სახელის სქესს, რიცხვსა და ბრუნვას. არსებობს არტიკლის ორი სახე:

- განსაზღვრული არტიკლი (**der bestimmte Artikel**)
- განუსაზღვრელი არტიკლი (**der unbestimmte Artikel**).

განსაზღვრული არტიკლია:		განუსაზღვრელი არტიკლია:	
მს. რიცხვი	der – მამრ.სქ die – მდედრ.სქ das – საშ.სქ	მს. რიცხვი	ein - მამრ.სქ. eine - მდედრ.სქ ein - საშ.სქ
მრ.რიცხვი	die	მრ. რიცხვი არ აქვს, რადგანაც იგი წარმოდგება რიცხვითი სახელისაგან “ერთი”	

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, არტიკლი გამოხატავს არსებითი სახელის ბრუნვას. გერმანულში არსებობს ოთხი ბრუნვა:

- der Nominativ** – სახელობითი
- der Genitiv** – ნათესაობითი
- der Dativ** – მიცემითი
- der Akkusativ** – ბრალდებითი

არტიკლის ბრუნვა

განსაზღვრული არტიკლი				განუსაზღვრელი არტიკლი			
მხოლ. რიცხვი			მრავლ. რიცხვი	მხოლ. რიცხვი			
	მამრ.	მდედრ.	საშ.		მამრ.	მდედრ.	საშ.
Nom.	der	die	das	die	ein	eine	ein
Gen.	des	der	des	der	eines	einer	eines
Dat.	dem	der	dem	den	einem	einer	einem
Akk.	den	die	das	die	einen	eine	ein

შენიშვნა: არტიკლი არ ითარგმნება

არტიკლის გამოყენება

I. განუსაზღვრელი არტიკლი იხმარება:

1. იმ შემთხვევაში, როცა საგანს ან პირს პირველად ვასახელებთ და ეს საგანი ან პირი უცნობია. მაგალითად: Ein König hatte eine schöne Tochter. Der König lebte in einem Schloss in einem Wald. (მოთხრობებში პიროვნებებზე და საგნებზე საუბარი იწყება განუსაზღვრელი არტიკლით, მათი მეორედ მოხსენიებისას გამოიყენება განსაზღვრული არტიკლი).
2. იმ არსებით სახელებთან, რომლებიც წარმოადგენენ შედგენილი შემასმენლის სახელად ნაწილს და მათ წინ უსწრებს განსაზღვრება. მაგალითად: Er ist ein guter Sportler. (ის კარგი სპორტსმენია).
3. ყოველთვის, თუ ლაპარაკია საგანზე ან პირზე, რომელიც ზოგადია და ერთი, (განუსაზღვრელი არტიკლი ასოცირდება ერთთან) მათ შორის მაშინაც, როცა გვაქვს ჩამოთვლა, ან შედგენილი შემასმენლის სახელადი ნაწილი, მაგრამ გვაქვს ერთ-ერთი. მაგალითად: Es war einmal ein Mädchen (იყო ერთი გოგონა) Im Zimmer steht ein Tisch. (ოთახში დგას მაგიდა). Im Zimmer stehen: ein Tisch, ein Bett und ein Schrank. Die Rose ist eine Blume (ვარდი ერთ-ერთი ყვავილთაგანია).
4. პირდაპირ დამატებასთან მხოლოდით რიცხვში. მაგალითად: Er liest ein Buch. (ის კითხულობს წიგნს).
5. გამოთქმებთან: es gibt ან das ist. მაგალითად: In unserer Stadt gibt es einen Zoo. (ჩვენს ქალაქში არის ზოოპარკი.) Das ist ein Buch (ეს წიგნია).
6. შედარებების დროს: Er benimmt sich wie ein Kind. (ის ბავშვივით იქცევა).

II. განსაზღვრული არტიკლი იხმარება:

1. ყოველთვის, როცა საგანი ან პიროვნება კონკრეტულია.
2. როცა პიროვნება ან საგანი ცნობილია, ან მანამდე იყო დასახელებული, ან საქმე ეხება ზოგადად ცნობილ პირებს, ცნებებს ან საგნებს. მაგალითად: 1. Der Schüler geht in die Schule. Die Schüler gehen in die Schule. 2. Ein König hatte eine schöne Tochter. Der König liebte seine Tochter sehr. 3. Das Parlament hat das Gesetz geändert.
3. ქვემდებარესთან, თუ ის კონკრეტულია, მხოლოდითშიც და მრავლობითშიც. მაგ.: Das Buch liegt auf dem Tisch. Die Bücher liegen auf dem Tisch. ხოლო თუ ქვემდებარე, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ზოგადია, მაშინ იხმარება განუსაზღვრელი არტიკლი. ამიტომ: Im Zimmer steht ein Tisch.
4. იმ სახელების წინ, რომლებიც ერთადერთია. მაგ.: Ich male den Mond. (მე ვხატავ მთვარეს). ამ შემთხვევაში den Mond არის პირდაპირი დამატება და ის უნდა იდგეს განუსაზღვრელი არტიკლით, მაგრამ რადგანაც ერთადერთია, ამიტომ ვიყენებთ განსაზღვრულ არტიკლს.
5. საკუთარი სახელების წინ, თუ მის წინ არის განსაზღვრება. Der kleine Peter spielt Ball. (პატარა პეტერი თამაშობს ბურთს).
6. ზედსართავი სახელის წინ აღმატებით ხარისხში და რიგობითი რიცხვითი სახელების წინ. მაგ.: Er ist der fleißigste Schüler in der Klasse. (ის კლასში ყველაზე ბევრითი მოსწავლეა.) Heute ist der erste Januar. (დღეს პირველი იანვარია.)

7. ირიბ დამატებასთან და გენტივის განსაზღვრებასთან. მაგ.: Die Mutter gibt dem Kind einen Apfel. (დედა აძლევს შვილს ვაშლს.) Der Vater des Kindes ist Arzt. (ბავშვის მამა ექიმი)

8. წინდებულთან ძირითადად იხმარება განსაზღვრული არტიკლი.

9. მოების, მდინარეების, ოკეანეების და ტბების სახელწოდებებთან. მაგ.: Ich beobachte die Elbe.

10. აბსტრაქტულ სახელებთან. მაგ. Die Liebe macht das Leben schön. Es lebe die Freundschaft

11. ქვეყნების და მხარეების სახელებთან, თუ ისინი მამრობითი და მდედრობითი სქესისაა, იხმარება ყოველთვის განსაზღვრული არტიკლი. მაგ.

Die Schweiz ist ein schönes Land. Ich fahre in die Schweiz.

საშუალო სქესის ქვეყნების, მხარეების და ქალაქების სახელებთან (ქალაქები ყველა საშუალო სქესისაა და ასევე ქვეყნების და მხარეების უმეტესობაც) იხმარება ასევე განსაზღვრული არტიკლი, თუ წინ დგას განსაზღვრება. განსაზღვრების გარეშე მათთან არტიკლი არ ხმარება.

Das schöne Georgien ist meine Heimat. მაგრამ: Georgien ist meine Heimat.

Das schöne Tbilissi ist die Hauptstadt Georgiens. Tbilissi ist die Hauptstadt Georgiens.

-მდედრობითი სქესის ქვეყნები და მხარეებია:

die Schweiz – შვეიცარია

die Ukraine-უკრაინა

die Bundesrepublik Deutschland (die BRD)-გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა

die Gemeinschaft unabhängiger Staaten(die GUS)- დსთ

die Krim-ყირიმი

die Antarktis-ანტარქტიდა

die Arktis-არქტიკა

ei-ზე დაბოლოებული ყველა ქვეყნის სახელი მდედრობითია:

die Türkei-თურქეთი

die Mongolei-მონღოლეთი

die Slowakei-სლოვაკეთი

-მრავლობით რიცხვში დგას და განსაზღვრული არტიკლით იხმარება:

die Vereinigten Staaten von Amerika(die USA)-აშშ

die Niederlande –ნიდერლანდები

-მამრობითი სქესის ქვეყნები და მხარეებია:

der Iran-ირანი

der Irak-ერაყი

der Jemen-იემენი

der Libanon-ლიბანი

der Sudan - სუდანი

der Kaukasus - კავკასია

მაგ.: Der offizielle Name von Holland ist **“die Niederlande”** (ჰოლანდიის ოფიციალური სახელი ნიდერლანდებია). Bern ist die Hauptstadt **der Schweiz**. (ბერნი შვეიცარიის დედაქალაქია). Bagdad ist die Hauptstadt **des Irak(s)**. (ბაღდადი ერაყის დედაქალაქია).

III. არტიკლი არ იხმარება:

1. საკუთარ სახელებთან, თუ მას წინ არ უძღვის განსაზღვრება. მაგ.: Peter spielt Ball.
2. ქალაქებისა და საშუალო სქესის ქვეყნებისა და მხარეების სახელებთან, თუ მათ წინ არ დგას განსაზღვრება. მაგ.: Berlin ist eine grosse Stadt. Deutschland liegt in Europa. Wien ist Österreichs Hauptstadt.
3. შედგენილი შემასმენლის სახელად ნაწილთან, თუ მის წინ არ დგას განსაზღვრება და აგრეთვე თუ ის აღნიშნავს პროფესიას, ეროვნებას ან ტიტულს. მაგ.: Heute ist Montag. (დღეს ორშაბათია). Er ist Sportler. (ის სპორტსმენია) Mein Freund ist Engländer. (ჩემი მეგობარი ინგლისელია).
4. თუ მხოლოდით რიცხვში არსებითი სახელი მოხსენიებული იყო განუსაზღვრელი არტიკლით, მრავლობითში ის უარტიკლოდ იხმარება. მაგ.: Im Zimmer steht ein Tisch, მაგრამ Im Zimmer stehen Tische. (ოთახში დგას მაგიდეები.)
5. პირდაპირ დამატებასთან მრავლობით რიცხვში. მაგ.: Er liest Bücher (ის კითხულობს წიგნებს)
6. თუ საკუთარ სახელს წინ უძღვის მიმართვის ფორმა. მაგ.: Herr Fuchs ist ärgerlich. (ბატონი ფუქსი გაბრაზებულია)
7. რელიგიური დღესასწაულების აღმნიშვნელ სახელებთან, რომლებიც მრავლობით რიცხვში იხმარება. მაგ.: (die) Weihnachten feiern wir im Winter (შობას ვზეიმობთ ზამთარში)
8. სასწავლო საგნებისა და დისციპლინების დასახელებისას. ამავე დროს ეს სახელები არ იბრუნება. მაგ.: Er studiert Deutsch. (ის სწავლობს გერმანულს). In Deutsch habe ich eine Fünf. (გერმანულში ხუთიანი მაქვს), მაგრამ თუ სასწავლო საგანი არის სალაპარაკო ენაც, მაშინ ის იხმარება განსაზღვრული არტიკლით. Im Deutschen gibt es einen Artikel. (გერმანულში არის არტიკლი). ამ შემთხვევაში ეს არსებითი სახელები იბრუნება ზედსართავისებურად. (განვიხილავთ ქვემოთ).
9. თუ არსებით სახელს წინ უძღვის ჩვენებითი ან კუთვნილებითი ნაცვალსახელი ან რაოდენობითი რიცხვითი სახელი. მაგ.: Dieses Mädchen lernt gut. (ეს ვოგონა კარგად სწავლობს). Mein Haus ist schön. (ჩემი სახლი ლამაზია). Zwei Kinder gehen in die Schule. (ორი ბავშვი მიდის სკოლაში).
10. als და ohne-ს შემდეგ. მაგ.: Er arbeitet als Lehrer. (ის მასწავლებლად მუშაობს). Ohne Brille kann ich nicht lesen (სათვალის გარეშე ვერ ვკითხულობ).
11. მიმართვებში. მაგ.: Kinder, macht die Hefte auf! (ბავშვებო, გადაშალეთ რვეულები!)
12. აბრაზე, წარწერებში, ხშირად ასევე სათაურებში. მაგ.: Sportwaren (სპორტული საქონელი), Rauchen verboten (მოწვევა აკრძალულია), Deutsches Lesebuch (საკითხავი წიგნი გერმანულ ენაში).
13. ჩამოთვლებში. მაგ.: Ich kenne Sportarten: Fussball, Volleyball... (მე ვიცნობ სპორტის სახეობებს: ფეხბურთს, ფრენბურთს და ა.შ.)
14. ანდაზებში, ფრაზეოლოგიურ და მყარ გამოთქმებში. მაგ.: Übung macht den Meister. (ვარჯიში აოსტატებს) Nehmen Sie Platz! (დაბრძანდით!) Ich habe Angst. (მეშინია) Er hat Durst. (მას წყურია.)

15. ზმნების **spielen** და **hören** – ის შემდეგ. მაგ.: Das Mädchen spielt **Klavier** (გოგონა უკრავს ფორტეპიანოზე) Der Junge spielt **Fussball** (ბიჭი თამაშობს ბურთს) Ich höre gern **Musik** (მე სიამოვნებით ვუსმენ მუსიკას)

16. ნივთიერების აღმნიშვნელ სახელებთან, თუ ისინი დამატებას წარმოადგენენ. მაგ.: Zum Frühstück trinkt man **Tee, Kaffee oder Milch** (საუზმედ სვამენ ჩაის, ყავას ან რძეს). Zum Bau von Hochhäusern braucht man **Beton, Stahl und Glas** (მაღალსართულიანი სახლების ასაშენებლად საჭიროა ბეტონი, ფოლადი და მინა.)

შენიშვნა: თუ ნივთიერებათა სახელი ამა თუ იმ კონკრეტულ/განსაზღვრულ ნივთიერებაზე მიუთითებს, მაშინ იგი იხმარება განსაზღვრული არტიკლით. მაგ.: **Das Brot ist frisch** (ეს პური ახალია). **Trink den Kaffee, der auf dem Tisch steht!** (დალიე ყავა, რომელიც მაგიდაზეა!) ხოლო თუ ნივთიერებათა სახელი გარკვეულ პორციაზე მიუთითებს, მაშინ განუსაზღვრელი არტიკლია საჭირო: **Ich trinke auch einen Kaffee.** (მეც დავღევ ერთ (ფინჯან) ყავას.)

17. განუსაზღვრელი რაოდენობის პირები ან საგნები მრავლობით რიცხვში არტიკლს არ საჭიროებენ:

- Kinder fragen viel.
- Er raucht nur Zigarren.

18. განუსაზღვრელი არტიკლის მრავლობითი რიცხვის Genitiv-ი არ გამოიყენება. მის ნაცვლად იყენებენ von + Dativ მრავლობით რიცხვში:

- Man hört das Geräusch eines Zuges.
- Man hört das Geräusch von Zügen.

der Arzt	der Arzt	der Arzt	der Arzt
der Kandidat	der Kandidat	der Kandidat	der Kandidat
der Biologe	der Biologe	der Biologe	der Biologe

არსებითი სახელი das Substantiv

საგნის ან მოვლენის აღმნიშვნელ სიტყვას არსებითი სახელი ჰქვია. შინა-არსის მიხედვით არსებითი სახელი შეიძლება იყოს: სულიერი და უსულო, კონკრეტული და აბსტრაქტული, საკუთარი და საზოგადო, კრებითი და ნივთიერებათა სახელები.

არსებითი სახელების ბრუნება die Deklination der Substantive

გერმანულში არსებით სახელს აქვს ბრუნების ოთხი ტიპი:

1. სუსტი ბრუნება – **die schwache Deklination**
2. ძლიერი ბრუნება – **die starke Deklination**
3. შერეული ბრუნება – **die gemischte Deklination**
4. მდედრობითი ბრუნება – **die weibliche Deklination**

სუსტი ბრუნება die schwache Deklination

სუსტ ბრუნებას მიეკუთვნება მხოლოდ მამრობითი სქესის შემდეგი სახელები:

1. **e-ზე დაბოლოებული სულიერი საგნის აღმნიშვნელი სახელები** (der Junge (ბიჭი), der Franzose (ფრანგი), der Erbe (მემკვიდრე).
2. პირთა აღმნიშვნელი რამდენიმე ერთმარცვლოვანი სახელი: **der Mensch** (ადამიანი), **der Held** (გმირი), **der Herr** (ბატონი), **der Hirt** (მწყემსი), **der Ochs** (ხარი), **der Bär** (დათვი), **der Prinz** (პრინცი), **der Narr** (სულელი), **der Tor** (სულელი), **der Spatz** (ბელურა), **der Graf** (გრაფი), **der Fürst** (თავადი), **der Christ** (ქრისტიანი)
3. ორი არსებითი სახელი განსაკუთრებული ნიშნის გარეშე: **der Nachbar** (მეზობელი) და **der Bauer** (გლეხი), (რომლებიც შესაძლოა ძლიერადაც იბრუნებოდეს).
4. უცხოური წარმოშობის სიტყვები სუფიქსებით : **-and,-ent, -ant, -ist, -at, -loge, nom, -graph, -soph,- ot, -it, -et.**

der Doktorand	der Agronom
der Student	der Photograph
der Aspirant	der Philosoph
der Artist	der Patriot
der Kandidat	der Satelit
der Biologe	der Planet

5. ზოგიერთი სხვა სიტყვა:

der Architekt
der Monarch
der Katholik
der Chirurg
der Rebell - მეამბოხე
der Kamerad – მეგობარი
der Therapeut - თერაპევტი

შენიშვნა: **or-ზე დაბოლოებული უცხოური არსებითი სახელები** ეკუთვნის ძლიერ ბრუნებას, **der Professor, der Direktor u.s.w.**

სუსტი ბრუნების დროს არსებითი სახელები მხოლოდითი რიცხვის Nominativ – ის გარდა ყველა ბრუნვაში იღებენ **-(e)n** დაბოლოებას.

	Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Plural
N	der Junge	die Jungen	der Bär	die Bären	der Bauer	die Bauern
G	des Jungen	der Jungen	des Bären	der Bären	des Bauern	der Bauern
D	dem Jungen	den Jungen	dem Bären	den Bären	dem Bauern	den Bauern
Akk	den Jungen	die Jungen	den Bären	die Bären	den Bauern	die Bauern

ძლიერი ბრუნება die starke Deklination

ძლიერ ბრუნებას მიეკუთვნება მამრობითი სქესის ის არსებითი სახელები, რომლებიც არ ეკუთვნის სუსტ და შერეულ ბრუნებას და საშუალო სქესის ყველა არსებითი სახელი, გარდა **das Herz** - ისა.

ძლიერი ბრუნებისას ეს სახელები მხოლოდითი რიცხვის Genitiv-ში იღებენ **-(e)s** დაბოლოებას, მრავლობითი რიცხვის Dativ-ში კი **-(e)n** დაბოლოებას.

-s დაბოლოება გვაქვს Genitiv-ში მრავალმარცვლიან არსებით სახელებთან. მაგ.: des Lehrers, des Fensters.

-es დაბოლოება გვაქვს ერთმარცვლიან არსებით სახელებთან. მაგ.: des Mannes, des Arztes.

-es დაბოლოება გვაქვს ასევე Genitiv-ში იმ არსებით სახელებთან, რომლებიც ბოლოვდება შემდეგ სუფიქსებზე: **-s, -ss, -ß, -sch, -st, -z, -tz, -x**. მაგ.: des Glases, des Flusses, des Fußes, des Tisches, des Papstes, des Schmerzes, des Gesetzes, des Komplexes.

	Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Plural
N	der Tisch	die Tische	der Lehrer	die Lehrer	das Buch	die Bücher
G	des Tisches	der Tische	des Lehrers	der Lehrer	des Buches	der Bücher
D	dem Tisch	den Tischen	dem Lehrer	den Lehrern	dem Buch	den Büchern
Akk	den Tisch	die Tische	den Lehrer	die Lehrer	das Buch	die Bücher

შენიშვნა: მრ. რიცხვის **Dativ-ში** ყველა სახელი ბოლოვდება (e) n-ზე, გარდა „s“-ზე დაბოლოებული უცხოური სახელებისა.

	Singular	Plural
N	das Kino	die Kinos
G	des Kinos	der Kinos
D	dem Kino	den Kinos
A	das Kino	die Kinos

შერეული ბრუნება die gemischte Deklination

შერეულ ბრუნებას მიეკუთვნება მამრობითი სქესის რამდენიმე სახელი

der Friede - მშვიდობა

der Name - სახელი

der Glaube - რწმენა

der Buchstabe - ასო

der Schade - ზარალი

der Funke - ნაპერწკალი

der Wille - სურვილი

der Same - თესლი

der Fels - კლდე

der Gedanke - აზრი

der Haufe - გროვა

და საშუალო სქესის ერთი სახელი **das Herz**.

შერეული ბრუნების სახელები, ისევე როგორც სუსტი ბრუნების სახელები ყველა ბრუნვაში, გარდა მხოლობითი რიცხვის Nominativ-ისა იღებენ **-(e)n** დაბოლოებას. მხოლობითი რიცხვის Genitiv-ში კი -s-საც. ამრიგად, მათ აქვთ როგორც სუსტი, ისე ძლიერი ბრუნების ნიშნები. ამიტომაც ეწოდება ამ ბრუნებას შერეული.

შენიშვნა: სახელს **“das Herz”** Nominativ-სა და Akkusativ-ში ერთი და იგივე ფორმა აქვს.

	Singular	Plural	Singular	Plural
N	der Name	die Namen	das Herz	die Herzen
G	des Namens	der Namen	des Herzens	der Herzen
D	dem Namen	den Namen	dem Herzen	den Herzen
Akk	den Namen	die Namen	das Herz	die Herzen

მდედრობითი ბრუნება die weibliche Deklination

ბრუნების ამ ტიპს მიეკუთვნება მდედრობითი სქესის ყველა არსებითი სახელი. ისინი მხოლობითი რიცხვის არცერთ ბრუნვაში არ იღებენ დაბოლოებას. მრავლობითი რიცხვის Dativ-ში კი ისინი იღებენ **-n**-დაბოლოებას, თუკი არ აქვთ მიღებული **-n** უკვე Nominativ-ში ნიშნად მრავლობითისა.

	Singular	Plural	Singular	Plural
N	die Frau	die Frauen	die Stadt	die Städte
G	der Frau	der Frauen	der Stadt	der Städte
D	der Frau	den Frauen	der Stadt	den Städten
Akk	die Frau	die Frauen	die Stadt	die Städte

საკუთარი სახელების ბრუნება die Deklination der Eigennamen

საკუთარ სახელებს აქვთ ერთი ბრუნვა Genitiv-ი, რომელიც გამოხატავს კუთვნილებას და ბოლოვდება **-s**-ზე. მაგ.: Goethes Werke, Frischs Romane.

თუ საკუთარი სახელი ბოლოვდება **-s, -ss, -ß, -sch, -z, -x, -ie** - ზე იგი მიიღებს **-ens** დაბოლოებას. მაგ.: Franzens Zimmer.

საკუთარ სახელებთან მხოლობით რიცხვში Genitiv-ის ნაცვლად ხშირად გამოიყენება Dativ-ი von წინდებულით, განსაკუთრებით მაშინ, თუ სახელი ბოლოვდება **-s**-ზე ან **-z**-ზე. მაგ.: Gerhard ist der Bruder von Klaus/Franz.

თუ საკუთარი სახელი დგას Genitiv-ში არტიკლით, სახელი დაბოლოებას არ მიიღებს. მაგ.: die Werke des jungen Heine.

წინადადების აგების წესი

გერმანული წინადადების ბირთვს ზმნა-შემასმენელი წარმოადგენს. იგი განსაზღვრავს არსებითი სახელით (ნაცვალსახელით) გამოხატული წევრების ფორმას. ეს წევრები წინადადებაში სწორად რომ ვიხმაროთ, უნდა ვიცოდეთ:

1. არსებითი სახელის სქესი (ანუ მისი არტიკლი);
2. წინადადების რა წევრია არსებითი სახელი;
3. რომ წინადადების ესა თუ ის წევრი გარკვეულ ბრუნვაში დგას (ამ ეტაპზე ლაპარაკია მხოლოდ უწინდებულ წევრებზე), კერძოდ:

ქვემდებარე – **Nominativ** – ში,

განსაზღვრება – **Genitiv** – ში,

ირიბი დამატება – **Dativ**-ში,

პირდაპირი დამატება – **Akkusativ** – ში.

ქვემოთ ვნახავთ, რომ Nominativ-ში შეიძლება იდგეს შემასმენლის სახელადი ნაწილიც. მაგალითად: Er ist ein guter Sportler.

Dativ-ში შეიძლება იდგეს კიდევ: ადგილის გარემოება; დროის გარემოება; წინდებულიანი დამატება;

Akkusativ – ში შეიძლება იდგეს ასევე: ადგილის გარემოება და წინდებულიანი დამატება

4. ბრუნების ტიპი;
5. არტიკლის ხმარების წესი;
6. რიცხვი.

დავაკვირდეთ კონკრეტული წინადადებების აგებას:

მამა	აძლევს	შვილს	ვაშლს.
/		/	/
ქვემდ.		ირ.დამ.	პირ.დამ.
Nom.		Dat.	Akk.
ძლიერი ბრ.		ძლიერი ბრ.	ძლიერი ბრ.
განსაზღვრ.არტ.		განსაზღვრ.არტ.	განსაზღვრ.არტ.
მხ.რ		მხ.რ.	მხ.რ.

Der Vater gibt dem Kind einen Apfel.

შევცვალოთ პირდაპირი დამატების რიცხვი:

- Der Vater gibt dem Kind **Äpfel**. (მამა აძლევს შვილს ვაშლებს.)

შევცვალოთ ირიბი დამატების ბრუნების ტიპი:

- der Vater gibt **dem Jungen** einen Apfel. (მამა აძლევს ბიჭს ვაშლს.)

- Der Vater gibt **der Tochter** einen Apfel. (მამა აძლევს ქალიშვილს ვაშლს.)

შევცვალოთ პირდაპირი დამატება ისეთი სახელით, რომელთანაც არტიკლი არ იხმარება (მაგ. ნივთიერების აღმნიშვნელი სახელები)

- Der Vater gibt dem Kind **Brot**. (მამა აძლევს შვილს პურს.)

რაც შეეხება განსაზღვრებას, არსებითი სახელით გამოხატული გენიტივის განსაზღვრება გერმანულში, ქართულისაგან განსხვავებით, მის მიერ საზღვრულ წევრს (ქვემდებარეს ან პირდაპირ დამატებას) მოსდევს მაგ.:

- ბავშვის მამა ინჟინერია.

/	/
განსაზღ.	ქვემდ.
Gen.	Nom.
ძლიერ.პრ	ძლიერ.პრ
განსაზღ.არტ.	განსაზღ.არტ.
მხ.რ	მხ.რ

- Der Vater des Kindes ist Ingenieur.

/	/	/
ქვემდ.	განსაზღვ.	სახ. შემასმ.

- მე ვაძლევ ბიჭს ძმის ჩანთას.

- Ich gebe dem Jungen die Tasche des Bruders.

/	/
პირდ.დამ	განსაზღვ.

(პირდაპირი დამატება ამ შემთხვევაში განსაზღვრული არტიკლითაა, რადგან ის კონკრეტულია).

ჩვენს მიერ განხილული არტიკლის ხმარების წესებიდან შეიძლება დავასკვნათ შემდეგი:

ქვემდებარესთან, ირიბ დამატებასთან და განსაზღვრებასთან, როგორც მხოლოდით ასევე მრავლობით რიცხვში იხმარება პირითადად განსაზღვრული არტიკლი. პირდაპირ დამატებასთან მხოლოდით რიცხვში უმეტესად - განუსაზღვრელი არტიკლი, მრავლობით რიცხვში კი უმეტესად - ნულოვანი არტიკლი. (გამონაკლისი შემთხვევები განხილული გვაქვს არტიკლის ხმარების წესებში)

შენიშვნა: არსებითი სახელით გამოხატული ქვემდებარე ყოველთვის მესამე პირშია. (მხოლოდობით ან მრავლობითში).

მაგალითად: ბავშვი (ის) მიდის - das Kind geht
 ბავშვები (ისინი) მიდიან - die Kinder gehen

არსებით სახელთა სქესი

არსებითი სახელების სქესის განსაზღვრა გერმანული ენის ერთ-ერთ სირთულეს წარმოადგენს. არსებობს ზოგადი წესები, რომელთა მიხედვით შეიძლება განვსაზღვროთ არსებითი სახელი მამრობით სქესს განეკუთვნება, მდედრობითს თუ საშუალოს, მაგრამ ძირითადად გვიწევს სიტყვების უდიდესი ნაწილის დამახსოვრება.

მამრობით სქესს მიეკუთვნება:

- a) მამრობითი სქესის პირვნებათა და ცხოველთა სახელები (მათ შორის ყველაზე გავრცელებულ გარეულ ცხოველთა სახელთა უმეტესობა): der Junge, der Herr, der Vater, der Bruder, der Grossvater, der Onkel, der Ochs, der Hahn, der Löwe...
- b) წელიწადის დროების, თვეების, დღეების, დღის მონაკვეთების, პერიოდების მხარეების აღმნიშვნელი სახელები: der Frühling (მაგრამ das Frühjahr), der Montag, der Mittag (მაგრამ die Nacht) , der Norden...
- c) ატმოსფერული მოვლენების აღმნიშვნელი არსებითი სახელები: der Regen – წვიმა, der Schnee - თოვლი, der Hagel - სეტყვა, der Nebel - ნისლი, der Reif – თრთვილი, ჭირხლი, der Tau – ნაში, ცვარი ...
- d) სპირტიანი სასმელების აღმნიშვნელი არსებითი სახელები: der Wein, der Sekt, der Cognak, der Vodka, der Schnaps, der Whisky...
- e) -ler, -ner, -ling, -s -ზე დაბოლოებული სახელები: der Tischler, der Amerikaner, der Lehrling, der Fuchs...

მდედრობით სქესს მიეკუთვნება:

- a) მდედრობითი სქესის პირვნებათა და ცხოველთა სახელები: die Frau, die Mutter, die Tochter, die Schwester, die Kuh, die Henne, მაგრამ das Weib, das Mädchen, das Fräulein
- b) -heit, -keit, -ung, -schaft, -in, -tion, -tät, -ei, -ie -ზე დაბოლოებული სახელები: die Freiheit, die Freundlichkeit, die Übung, die Mannschaft, die Lehrerin, die Nation, die Universität, die Malerei, die Biologie

საშუალო სქესს მიეკუთვნება:

- a) ცირეწლოვან ცოცხალ არსებათა სახელები : das Kind, das Kalb, das Ferkel, das Kücken...
- b) -chen და -lein სუფიქსებზე დაბოლოებული სახელები: das Häuschen, das Männlein...
- c) -um-ზე დაბოლოებული უცხოური წარმოშობის სიტყვები: das Museum, das Laboratorium...

შენიშვნა:

1. შედგენილ სახელთა სქესი განისაზღვრება ბოლო სიტყვის სქესით: die Hausaufgabe = das Haus + die Aufgabe;
2. ერთი და იგივე არსებით სახელს შეიძლება ჰქონდეს სხვადასხვა არტიკლი, რომელიც მას მნიშვნელობას უცვლის: der Meter-საზომი ერთეული, das Meter-ინსტრუმენტის აღმნიშვნელი/ხელსაწყოს ბოლო ნაწილი. მაგ.: das Thermometer
3. ერთი და იგივე ფუძის მქონე სახელებს აქვთ განსხვავებული მნიშვნელობა და სქესი (ომონიმები):
der Erbe (მემკვიდრე) – das Erbe (მემკვიდრეობა)
der Band (ტომი) – das Band (ლენტი, ბაფთა)

die Leiter (კიბე)-der Leiter (ხელმძღვანელი)
 die Kunde (ცნობა, ამბავი) – der Kunde (კლიენტი)
 der See (ტბა) – die See (ზღვა)
 der Tor (სუღელი)– das Tor (კიშკარი)
 der Weise (ბრძენი) – die Weise (ხერხი, საშუალება)
 der Bauer (გლეხი) – das Bauer (გალია)
 die Steuer (გადასახადი) – das Steuer (საჭე)

არსებით სახელთა რიცხვი

არსებითი სახელის მრავლობითი რიცხვის წარმოება

გერმანულ ენაში განასხვავებენ არსებითი სახელების მრავლობითი რიცხვის წარმოების რამდენიმე ტიპს:

1. ნულოვანი დაბოლოება: der Bürger – die Bürger
2. –e დაბოლოება უმლაუტით ან უმლაუტის გარეშე: der Film-die Filme, die Stadt – die Städte
3. –er დაბოლოება უმლაუტით ან უმლაუტის გარეშე: das Bild –die Bilder, das Amt-die Ämter
4. –en დაბოლოება უმლაუტის გარეშე: der Student-die Studenten
5. –s დაბოლოება უცხოური წარმოშობის სიტყვებში: das Auto-die Autos

შენიშვნები:

1. –er, –el, –en ზე დაბოლოებული მამრ. და საშ. სქესის არსებითი სახელები მრ. რიცხვში დაბოლოებას არ იღებს. ფუძისუღელმა ხმოვანმა შეიძლება მიიღოს უმლაუტი, შეიძლება–არა.

das Zimmer – die Zimmer

der Bruder – die Brüder

der Enkel – die Enkel

der Apfel – die Äpfel

der Besen – die Besen

der Garten – die Gärten

der Onkel – die Onkel (ზოგჯერ მრ. რიცხვში ხმარობენ Onkels)

2. დაბოლოების გარეშე, მხოლოდ უმლაუტის გამოყენებით აწარმოებენ მრავლობით რიცხვს მდებარეობითი სქესის სულიერი არსების აღმნიშვნელი სახელები: **die Mutter – die Mütter, die Tochter – die Töchter**

3. დაბოლოებას არ იღებენ ასევე საშუალო სქესის –chen და –lein სუფიქსიანი სახელები:

das Mädchen –die Mädchen

das Fräulein –die Fräulein

das Büchlein – die Büchlein

4. დაბოლოებას არ დაირთავენ ასევე ge- –e თავსართ-ბოლოსართით ნაწარმოები საშუალო სქესის უსუღლო საგნის აღმნიშვნელი სახელები: **das Gebäude – die Gebäude, das Gebirge – die Gebirge.**

5. –um –ზე დაბოლოებული უცხოური სიტყვები ამ დაბოლოებას იცვლიან –en დაბოლოებით: das Museum – die Museen, –en დაბოლოებას იღებენ აგრეთვე: **das Drama – die Dramen, das Prinzip-die Prinzipien, das Material – die Materialien**

6. მდედრობითი სქესის სახელთა უმრავლესობა იღებს მრავლობითში **-(e)n** დაბოლოებას: **die Frau – die Frauen, die Tafel – die Tafeln,**
7. e-ზე დაბოლოებული მდედრობითი სქესის სახელები მრ. რიცხვში **n-ზე** ბოლოვდებიან მაგალითად: **die Schule, die Schulen**
8. მდედრობითი სქესის სახელები, რომლებიც ბოლოვდებიან **in-ზე**, მრ. რიცხვში დაბოლოვდებიან **nen-ზე**. მაგალითად: **die Lehrerin, die Lehrerinnen.**
9. **nis-ზე** დაბოლოებული სახელები ბოლოვდებიან **nisse-ზე**: **das Ergebnis-die Ergebnisse.**
10. **mann-ით** ნაწარმოები შედგენილი სიტყვები მრავლობით რიცხვში შეიცვლის ამ დაბოლოებას **-leute-თი**, თუ ისინი პროფესიას აღნიშნავენ, სხვა შემთხვევაში ისინი მიიღებენ **-er** დაბოლოებას: **der Seemann-die Seeleute, der Schneemann - die Schneemänner**
11. ომონიმები მრავლობით რიცხვს განსხვავებულად აწარმოებენ:
- das Band – die Bänder - ბაფთა
 - der Band – die Bände - ტომი
 - die Bank – die Bänke - სკამი
 - die Bank – die Banken - ბანკი
 - der Bauer – die Bauern - გლეხი
 - das Bauer – die Bauer - გალია
 - das Wort – die Wörter - ცალკეული სიტყვა
 - das Wort – die Worte - სიტყვები (გამოთქმული აზრი)
 - der Tor – die Tore - სულები
 - das Tor – die Tore - ჭიშკარი

შენიშვნა:

ქვემდებარე და შემასმენელი ერთმანეთს ეთანხმებიან რიცხვში. თუ ქვემდებარე მხ. რიცხვშია, შემასმენელიც მხოლოდობითში იქნება. თუ ქვემდებარე მრ. რიცხვშია, შემასმენელიც მრ. რიცხვში ჩადგება. მაგალითად: **das Kind geht, die Kinder gehen.**

ზემოთ განხილული თემები (ზმნის უღლება მოქმედებით გვარში, არტიკლი და არსებითი სახელი), როგორც ვნახეთ საშუალებას გვაძლევს შევადგინოთ მარტივი წინადადება. ახლა განვიხილოთ გერმანული ზმნების თავისებური ჯგუფები

თავსართიანი ზმნები Verben mit Präfixen

გარდა მარტივი ზმნებისა გერმანულში არსებობს აგრეთვე ნაწარმოები ზმნებიც. ზმნების წარმოება ხდება ძირითადად თავსართებით. განასხვავებენ მოცილებად და მოუცილებად თავსართებს.

თავსართი ზმნას უცვლის მნიშვნელობას, მაგრამ არ ცვლის ზმნის ძირითად ფორმებს. თავსართიანი ზმნას იგივე ფორმები ექნება რაც მარტივი ზმნას, მაგრამ მოუცილებადთავსართიანი ზმნები Partizip II – ში **ge-** პრეფიქსს არ დაირთავენ.

მოუცილებადთავსართიანი ზმნები Verben mit untrennbaren Präfixen

მოუცილებადი თავსართები: **be-, ge-, er-, ver-, zer-, ent-, emp-, miss-**, მაგ.:

bekommen-bekam-bekommen - მიღება
gefallen-gefiel-gefallen - მოწონება
erzählen-erzählte-erzählt - მოყოლა
verbringen-verbrachte-verbracht - გატარება (დროის)
zerbrechen-zerbrach-zerbrochen - დამტვრევა, მსხვრევა
entdecken-entdeckte-entdeckt - აღმოჩენა
empfangen-empfang-empfangen - მიღება
missbrauchen-missbrauchte-missbraucht - ბოროტად გამოყენება

უღლებისას ეს ზმნები მარტივი ზმნების მოდელს მიჰყვება ყველა დროში.
 მაგ.:

bekommen-bekam-bekommen - მიღება

Präsens

	Singular		Plural
ich	bekomme	wir	bekommen
du	bekommst	ihr	bekommt
er sie es	bekommt	sie Sie	bekommen

Präteritum

	Singular		Plural
ich	bekam	wir	bekamen
du	bekamst	ihr	bekamt
er sie es	bekam	sie Sie	bekamen

Perfekt

	Singular		Plural
ich	habe bekommen	wir	haben bekommen
du	hast bekommen	ihr	habt bekommen
er sie es	hat bekommen	sie Sie	haben bekommen

Plusquamperfekt

	Singular		Plural
ich	hatte bekommen	wir	hätten bekommen
du	hattest bekommen	ihr	hättet bekommen
er sie es	hatte bekommen	sie Sie	hätten bekommen

Futum I

ich	werde bekommen	wir	werden bekommen
du	wirst bekommen	ihr	werdet bekommen
er sie es	wird bekommen	sie Sie	werden bekommen

Futum II

ich	werde bekommen haben	wir	werden bekommen haben
du	wirst bekommen haben	ihr	werdet bekommen haben
er sie es	wird bekommen haben	sie Sie	werden bekommen haben

შენიშვნა: ზოგიერთ მოუცილებადთავსართიან ზმნას არ გააჩნია საკუთარი ფუძე. მისი მნიშვნელობა დაიკარგა ენის განვითარების პროცესში. მაგ.: **beginnen, verlieren, gewinnen, gelingen, empfehlen** და სხვ.

beginnen-begann-begonnen
verlieren-verlor-verloren
gewinnen-gewann-gewonnen
gelingen-gelang-gelungen
empfehlen-empfehl-empfohlen

თავსართმოუცილებადი ზმნების დროებში გადაყვანის ნიმუში.

Präsens	Der Schüler besucht die Schule.
Präteritum	Der Schüler besuchte die Schule.
Perfekt	Der Schüler hat die Schule besucht.
Plusquamperfekt	Der Schüler hatte die Schule besucht.
Futurum I	Der Schüler wird die Schule besuchen.
Futurum II	Der Schüler wird die Schule besucht haben.

მოცილებადთავსართიანი ზმნები Verben mit trennbaren Präfixen

მოცილებადი თავსართებია: **an-, auf-, ab-, ein-, aus-, mit-** და ა.შ. (თუ ზმნა არის თავსართიანი და ის არ არის მოუცილებადი, მაშინ ის იქნება მოცილებადი, თუმცა არსებობს მერყევთავსართიანი ზმნებიც.) ეს თავსართები ზმნას სცილდება და **Präsens-სა და Präteritum-ში** წინადადების ბოლოში გადადის, **ასევე ხდება ბრძანებით კილოშიც** (იხ. ქვემოთ). ძირითად ფორმებში ის მხოლოდ **Imperfekt** – ში სცილდება და დგება ზმნის შემდეგ. მაგ.:

ankommen- kam an – angekommen – ჩამოსვლა**Präsens**

	Singular		Plural
ich	komme an	wir	kommen an
du	kommst an	ihr	kommt an
er sie es	kommt an	sie Sie	kommen an

Präteritum

	Singular		Plural
ich	kam an	wir	kamen an
du	kamst an	ihr	kamt an
er sie es	kam an	sie Sie	kamen an

Perfekt

	Singular		Plural
ich	bin angekommen	wir	sind angekommen
du	bist angekommen	ihr	seid angekommen
er sie es	ist angekommen	sie Sie	sind angekommen

Plusquamperfekt

	Singular		Plural
ich	war angekommen	wir	waren angekommen
du	warst angekommen	ihr	wart angekommen
er sie es	war angekommen	sie Sie	waren angekommen

Futum I

	Singular		Plural
ich	werde ankommen	wir	werden ankommen
du	wirst ankommen	ihr	werdet ankommen
er sie es	wird ankommen	sie Sie	werden ankommen

Futum II

	Singular		Plural
ich	werde angekommen sein	wir	werden angekommen sein
du	wirst angekommen sein	ihr	werdet angekommen sein
er sie es	wird angekommen sein	sie Sie	werden angekommen sein

მოცილებადთავსართიანი ზმნების დროებში გადაყვანის ნიმუში

Präsens	Er macht die Tür auf.
Präteritum	Er machte die Tür auf.
Perfekt	Er hat die Tür aufgemacht.
Plusquamperfekt	Er hatte die Tür aufgemacht.
Futurum I	Er wird die Tür aufmachen.
Futurum II	Er wird die Tür aufgemacht haben.

მოცილებადთავსართიანი ზმნების მსგავსად აწარმოებენ ძირითად ფორმებსა და დროის ფორმებს შედგენილი ზმნებიც, რომლებიც ნაწარმოებია სხვა ზმნებით, ზმნიზედებით და არსებითი სახელებით. მაგ.: kennen lernen, fernsehen, Angst haben.

kennen lernen- lernte kennen –kennen gelernt - გაცნობა

Präsens	Ich lernekennen
Präteritum	Ich lernte..... kennen
Perfekt	Ich habekennen gelernt
Plusquamperfekt	Ich hattekennen gelernt
Futurum I	Ich werdekennen lernen
Futurum II	Ich werde kennen gelernt haben

fernsehen –sah fern-ferngesehen – ტელევიზორის ყურება

Präsens	Ich sehe..... fern
Präteritum	Ich sah..... fern
Perfekt	Ich habe..... ferngesehen
Plusquamperfekt	Ich hatte..... ferngesehen
Futurum I	Ich werdefernsehen
Futurum II	Ich werdefernngesehen haben

Angst haben-hatte Angst-hat Angst gehabt – შიშის ქონა(ეშინია)

Präsens	Ich habe..... Angst
Präteritum	Ich hatteAngst
Perfekt	Ich habeAngst gehabt
Plusquamperfekt	Ich hatte..... Angst gehabt
Futurum I	Ich werdeAngst haben
Futurum II	Ich werde.... Angst gehabt haben

მერყევეთავსართიანი ზმნები

გვაქვს თავსართების ერთი ჯგუფი, რომლებიც ზმნას ხან სცილდება, ხან – არა. ეს თავსართებია: **um-, durch-, über-, unter-, wieder-, hinter-**. თუ მახვილი თავსართს მოუდის და ნაწარმოებმა ზმნამ შეინარჩუნა ძირითადი ზმნის მნიშვნელობა, იგი მოცილებადია. თუ მახვილი ზმნის ფუძეს ეცემა და ნაწარმოები ზმნა განსხვავდება ძირითადი ზმნისაგან, მაშინ ის მოუცილებადია. მაგ.: **umziehen** - გადასვლა (ახალ ბინაში) **umärmen** – მოხვევა

durchfallen-ჩაჰრა (გამოცდაზე) **durchscháuen** - გადახედვა
überkochen - გადადუღება **übersétzen** - გადათარგმნა (სხვა ენაზე)
wiederholen - უკან მოტანა **wiederhólen** - გამეორება
hintergehen - უკან სვლა **hintergéhén** - მოტყუება
unterlegen - ქვეშ დადება **untersúchen** - გასინჯვა

	trennbar	untrennbar
um	Er zieht morgen um .	Die Mutter umarmt den Sohn.
durch	Er fiel in der Prüfung durch .	Die Mutter durchschaute die Arbeiten des Sohnes
über	Er setzt das Kind auf die Bank über .	Er übersetzt den Text.
wieder	Der Hund holt den Stock wieder .	Er wiederholt die Aufgabe.
hinter	Er geht nach und nach hinter .	Er hat sie hintergangen .
unter	Wir legen der Henne Eier unter .	Der Arzt untersucht den Kranken.

უკუქცევითი ზმნები reflexive Verben

უკუქცევითი ზმნები გამოხატავენ მოქმედებას, რომელიც ქვემდებარედან მომდინარეობს და მასვე უბრუნდება. ამ ზმნებს უღლებიას თან ახლავს უკუქცევითი ნაცვალსახელი **“sich”**, რომელიც ასევე იცვლება პირების მიხედვით. ეს ზმნებია: sich waschen, sich setzen, sich kämmen და ა.შ.

sich waschen, wusch sich, sich gewaschen - დაბანვა

Präsens

	Singular		Plural
ich	wasche mich	wir	waschen uns
du	wäschst dich	ihr	wascht euch
er sie es	wäscht sich	sie Sie	waschen sich

Präteritum

	Singular		Plural
ich	wusch mich	wir	wuschen uns
du	wuschst dich	ihr	wuschte euch
er sie es	wusch sich	sie Sie	wuschen sich

გახსოვდეთ: ყველა უკუქცევითი ზმნა Perfekt-სა და Plusquamperfekt-ში იუღლება დამხმარე ზმნა **“haben”**-ით. ამის გამოა, რომ sich setzen, sich legen, რომლებიც მდგომარეობის ცვლილებას გამოხატავენ და წესით sein-ით უნდა აწარმოებდნენ წარსული დროის რთულ ფორმებს, იყენებენ haben-ს.

Perfekt

	Singular		Plural
ich	habe mich gewaschen	wir	haben uns gewaschen
du	hast dich gewaschen	ihr	habt euch gewaschen
er sie es	hat sich gewaschen	sie Sie	haben sich gewaschen

Plusquamperfekt

	Singular		Plural
ich	hatte mich gewaschen	wir	hatten uns gewaschen
du	hattest dich gewaschen	ihr	hattet euch gewaschen
er sie es	hatte sich gewaschen	sie Sie	hatten sich gewaschen

Futurum I

	Singular		Plural
ich	werde mich waschen	wir	werden uns waschen
du	wirst dich waschen	ihr	werdet euch waschen
er sie es	wird sich waschen	sie Sie	werden sich waschen

Futurum II

	Singular		Plural
ich	werde mich gewaschen haben	wir	werden uns gewaschen haben
du	wirst dich gewaschen haben	ihr	werdet euch gewaschen haben
er sie es	wird sich gewaschen haben	sie Sie	werden sich gewaschen haben

უკუცევითი ზმნების დროებში გადაყვანის ნიმუში

Präsens	Er setzt sich auf die Bank.
Präteritum	Er setzte sich auf die Bank
Perfekt	Er hat sich auf die Bank gesetzt
Plusquamperfekt	Er hatte sich auf die Bank gesetzt
Futurum I	Er wird sich auf die Bank setzen
Futurum II	Er wird sich auf die Bank gesetzt haben

შენიშვნა:

1. თუ წინადადებაში ზმნა მარტივი დროის ფორმითაა გამოყენებული, მაშინ sich ნაცვალსახელი დგას ზმნის შემდეგ: Er wäscht **sich** mit kaltem Wasser.

2. თუ წინადადებაში ზმნა რთული დროის ფორმითაა გამოყენებული, მაშინ sich ნაცვალსახელი დგას დამხმარე ზმნის შემდეგ, ძირითადი ზმნა კი, როგორც ყოველთვის წინადადების ბოლოში. Er hat **sich** mit kaltem Wasser gewaschen.

3. არაპირდაპირი/შებრუნებული წყობის მქონე მარტივ წინადადებაში (როგორც თხრობითში, ისე კითხვითში) **sich** დგას ზმნის შემდეგ, თუ ქვემდებარე არსებითი სახელითაა გამოხატული: Jeden Morgen wäscht **sich** das Kind mit kaltem Wasser.

Wäscht **sich** das Kind mit kaltem Wasser?

თუ ქვემდებარე პირის ნაცვალსახელითაა გამოხატული, მაშინ sich დგას ნაცვალსახელის შემდეგ ანუ: ნაცვალსახელი დგას ზმნასა და sich-ს შორის. Jeden Morgen wäscht er **sich** mit kaltem Wasser.

Wäscht er **sich** mit kaltem Wasser?

4. უკუქცევითი ზმნების ძირითადი ფორმების წარმოებისას sich ნაცვალსახელი დგას Infinitiv-სა და Partizip II-ში ზმნის წინ და Imperfekt-ში ზმნის შემდეგ.

sich erinnern – erinnerte **sich**- **sich** erinnert

sich beruhigen – beruhigte **sich**- **sich** beruhigt

5. sich ნაცვალსახელი მიუთითებს ზოგჯერ ისეთ მოქმედებაზე, როცა ერთზე მეტი პირია ნაგულისხმები, ასეთ ზმნებს მხოლოდ მრავლობითი რიცხვი გააჩნია და sich ნაცვალსახელს აქვს einander –ის (ერთმანეთი) მნიშვნელობა. მაგ.: Sie lieben **sich**=Sie lieben **einander**.

6. უკუქცევითი ზმნის ფუნქცია შეიძლება ზოგიერთმა გარდამავალმა ზმნამაც აიღოს თავის თავზე, თუკი მისი მოქმედება საკუთარი სხეულის ნაწილზე გადადის და ისე უბრუნდება მოქმედ პირს უკან. ხოლო თუ მოქმედება გადადის სხვაზე, მაშინ ის ჩვეულებრივი გარდამავალი ზმნა ხდება. მაგ.: Ich wasche **mich**. – მე ვბანაობ. Ich wasche **das Kind**. – მე ვბან ბავშვს.

7. არსებობს lassen ზმნიანი კონსტრუქციები, რომელთაც პასიური მნიშვნელობა აქვთ, რადგანაც არ ჩანს მოქმედი პირი. მაგ.: Er **lässt sich** operieren - ის ოპერაციას აკეთებინებს (ვიდაცას).

Das **lässt sich** leicht ändern-ეს ადვილად შეიცვლება (ვიდაცის მიერ).

8. sich ნაცვალსახელის ადგილზე დამოკიდებულ წინადადებაში ვისაუბრებთ "რთულ ქვეწყობილ წინადადებაში".

ზმნის კილო der Modus

გერმანულ ზმნას სხვა გრამატიკულ კატეგორიებთან ერთად გააჩნია კილოს კატეგორია. არსებობს ზმნის სამი კილო:

1. თხრობითი – **der Indikativ**
2. კავშირებითი – **der Konjunktiv**(განვიხილავთ ქვემოთ)
3. ბრძანებითი – **der Imperativ**

ბრძანებითი კილო Imperativ

ბრძანებითი კილო, ანუ Imperativ-ი გამოხატავს:

- ბრძანებას
- თხოვნას
- მოწოდებას

არსებობს Imperativ-ის ოთხი მორფოლოგიური ფორმა:

1. მხოლოდობითი რიცხვის II პირი
2. მრავლობითი რიცხვის II პირი
3. თავაზიანი მიმართვის ფორმა
4. მრავლობითი რიცხვის I პირი

1. მხოლოდობითი რიცხვის II პირისადმი მიმართული ბრძანების წარმოებისას უნდა ჩავსვათ ზმნა Präsens-ის მხოლოდობითი რიცხვის II პირში და ჩამოვაცილოთ პირის ნაცვალსახელი და პირის ნიშანი. მაგ.:

du kommst – Komm!

du schreibst – Schreib!

ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ ზმნის ფუძე ბოლოვდება –d, -t, -tm, -ffn, -dm, -

dn, -chn, -gn, -ig, -ern, -eln – ზე, მაშინ დაემატება ბოლოში e. მაგ.:

du findest – Finde!

du antwortest- Antworte!

du atmest – Atme!

du widmest- Widme!

du ordnest – Ordne!

du rechnest – Rechne!

du begegnest – Begegne!

du berichtigst – Berichtige!

შენიშვნა: ern-ზე და eln-ზე დაბოლოებულ ზმნებში ბრძანებით კილოში მხ. რიცხვის II პირში ფუძეში ამოვარდება e.

du ruderst – Rudre!

du sammelst – Sammle!

a ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები უმლაუტს არ დაირთავენ. მაგ.:

du trägst – Trage!

du fährst – Fahre!

e ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები e-ს ჩვეულებისამებრ შეიცვლიან i-თი ან ie-თი, მაგრამ ბოლოში e-ს აღარ დაიმატებენ. მაგ.:

du gibst – **Gib!** და არა Gebe!

du liest – **Lies!** და არა Liese! ან Lese!

თავსართმოცილებად ზმნაში თავსართი გადადის ბოლოში. მაგ.:

du machstauf – Mach ... auf!

უკუქცევითი ზმნა Imperativ-შიც ინარჩუნებს sich – ნაცვალსახელს შესატყვისი პირის ფორმით. მაგ.:

du setzt dich – Setz dich!

du wäscht dich – Wasch dich!

2. მრავლობითი რიცხვის II პირისადმი მიმართულ ბრძანებაში უნდა ჩავსვათ ზმნა მრავლობითი რიცხვის II პირში (Präsens-ში) და ჩამოვაცილოთ პირის ნაცვალსახელი. მაგ.:

ihr kommt – Kommt!

Ihr tragt – Tragt!

Ihr lest – Lest!

Ihr macht.....auf – Macht.... auf!

Ihr setzt euch – Setzt euch!

3. თავაზიანი მიმართვის ფორმის წარმოებისას ზმნას ვიღებთ მრავლობითი რიცხვის III პირის ფორმით (Präsens-ში) და პირის ნაცვალსახელსა და ზმნას შევუცვლით ადგილებს. მაგ.:

Sie kommen – Kommen Sie!

Sie tragen – Tragen Sie!
Sie lesen – Lesen Sie!
Sie machen...auf – Machen Sie..... auf!
Sie setzen sich – Setzen Sie sich!

4. მრავლობითი რიცხვის I პირის წარმოებისას ჩავსვამთ ზმნას მრავლობითი რიცხვის I პირში (Präsens-ში) და პირის ნაცვალსახელსა და ზმნას შევუცვლით ადგილებს. (ბრძანებითი კილოს ეს ფორმა გამოხატავს მოწოდებას). მაგ.:

wir gehen – Gehen wir!
wir tragen – Tragen wir!
wir lesen – Lesen wir!
wir machen....auf – Machen wirauf!
wir setzen uns – Setzen wir uns!

მოწოდებას გამოხატავს ასევე ბრძანებითი კილო, თუ მას დავუმატებთ მოდალურ ზმნას wollen, რაც ქართულად ითარგმნება როგორც “**მოდი**”. ამ შემთხვევაში ზმნას და პირის ნაცვალსახელს გადაადგილება აღარ ჭირდება. მაგ.:

wir gehen- Wollen wir gehen! – მოდი წავიდეთ!
wir tragen – Wollen wir tragen!
wir lesen – Wollen wir lesen!
wir machen....auf – Wollen wiraufmachen!
wir setzen uns – Wollen wir uns setzen!

5. დამხმარე ზმნების ბრძანებითი კილოს გაწარმოებთ ნაწილობრივ Präsens – იდან და ნაწილობრივ Infinitiv-იდან.

haben – Habe! Habt! Haben Sie! Haben wir!

Habe keine Angst!

sein - Sei! Seid! Seien Sie! Seien wir!

Sei höflich!

werden – Werde! Werdet! Werden Sie! Werden wir!

Werde glücklich!

6. კატეგორიული ბრძანების შემთხვევაში Imperativ-ს შეიძლება შეენაცვლოს Infinitiv – I ან Partizip II. მაგ.:

Still gestanden! Aufgepasst!

Das Fenster zumachen! Nicht hinauslehnen! Stehen bleiben!

გახსოვდეთ: ბრძანებითი კილოში ზმნა ყოველთვის პირველ ადგილზე დგას, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა კატეგორიული ბრძანება გვაქვს.

გერმანული წინადადებისათვის დამახასიათებელია მტკიცე სტრუქტურა და მკაცრი სიტყვათწყობა, ანუ წინადადების ყველა წევრი თავის ადგილზე დგას, განსხვავებით ქართულისაგან, სადაც შეიძლება წინადადების რომელიმე წევრი გამოვტოვოთ, რომელიც იგულისხმება. მაგ.: დღეს(მე) კინოში მივიდიარ. ამ წინადადებაში არ გვაქვს ქვემდებარე, მაგრამ ის იგულისხმება. ანალოგიურ გერმანულ წინადადებაში თუ წვენ ქვემდებარეს (მე) გამოვტოვებთ, მაშინ მივიღებთ არასწორ წინადადებას Heute gehe ins Kino. გერმანულში კი ასევე არა გვაქვს ქვემდებარე ბრძანებითი კილოს მს. რიცხვის II და მრ. რიცხვის II პირში. მაგ.: დახატე დათვი! - Male den Bären!

მხ. რ. II პ.	მრ. რ. II პ.	მრ.რ.IIIპ. (თავაზიანი ფორმა)	მრ. რ. I პ.
du lern-st→lern-e!	Ihr lernt →lernt!	Sie lernen→lernen Sie!	wir lernen→lernen wir!
du fähr-st→fahr-e!	ihr fahrt→fahrt!	Sie fahren→fahren Sie!	wir fahren→fahren wir!
du nimm-st→nimm!	Ihr nehmt →nehmt!	Sie nehmen→nehmen Sie!	wir nehmen→nehmen wir!
du setz-t dich→setz dich!	ihr setzt euch→setzt euch!	Sie setzen sich→setzen Sie sich!	wir setzen uns→setzen wir uns!
du mach-st...auf→mach ... auf!	ihr macht...auf→macht... auf!	Sie machen...auf→machen Sie ... auf!	wir machen...auf→machen wir ... auf!
du sammel-st→sammle!	ihr sammelt →sammelt!	Sie sammeln →sammeln Sie!	wir sammeln →sammeln wir!

შერეული ზმნები Mischverben

ამ ჯგუფში ერთიანდება ზმნები, რომლებიც ძირითადი ფორმების წარმოებისას ავლენენ როგორც სუსტი, ისე ძლიერი ზმნებისთვის დამახასიათებელ ნიშან-თვისებებს. კერძოდ: მეორე და მესამე ფორმაში იცვლიან ფუძისეულ ხმოვანს; იმავდროულად Imperfekt-ში დაირთავენ -te-ს, Partizip II-ში კი ge-t მაწარმოებლებს. ეს ზმნებია:

nennen-nannte-geannt – დასახელება, წოდება, დარქმევა

kennen-kannte-gekannt – ცნობა, ცოდნა

rennen-rannte-gerannt – სწრაფი სირბილი

brennen-brannte-gebrannt – (და)წვა (იწვის, ანთია)

senden-sandte (sendete)-gesandt (gesendet) – გაგზავნა

wenden-wandte (wendete)-gewandt (gewendet) – გადაბრუნება

bringen-brachte-gebracht – მოტანა, მოყვანა

denken-dachte-gedacht – ფიქრი

wissen-wusste-gewusst – ცოდნა

ზმნები bringen და denken გარდა ხმოვნებისა იცვლიან ასევე ფუძისეულ თანხმოვნებსაც.

ყველა ზემოთ დასახელებული ზმნა ჩვეულებრივ იუღლება, გარდა wissen ზმნისა. მაგ.:

nennen-nannte-geannt

Präsens	Der Schüler nennt einen Satz.
Präteritum	Der Schüler nannte einen Satz.
Perfekt	Der Schüler hat einen Satz genannt.
Plusquamperfekt	Der Schüler hatte einen Satz genannt.
Futurum I	Der Schüler wird einen Satz nennen.
Futurum II	Der Schüler wird einen Satz genannt haben.

wissen ზმნა კი იუღლებს როგორც მოდალური ზმნა (მოდალურ ზმნებს განვიხილავთ ქვემოთ). იგი Präsens-შიც, ისევე როგორც სხვა ზმნები Präteritum-ში, მხრიცხვის I და III პირში არ ღაირთავს პირის ნიშნებს და ფუძეში მხრიცხვში იცვლის ხმოვანსაც.

wissen-wusste-gewusst

	Singular		Plural
ich	weiß	wir	wissen
du	weißt	ihr	wisst
er sie es	weiß	sie Sie	wissen

გარდა ზემოთ დასახელებული შერეული ზმნებისა, არსებობს კიდევ რამდენიმე ზმნა, რომლებსაც ძლიერი Imperfekt-ის გვერდით სუსტი Partizip II აქვთ და პირიქით. ესენია:

- mahlen- mahlte-gemahlen** - დაფქვა
- salzen-salzte-gesalzen** - მარილის მოყრა
- spalten-spaltete-gespalten** - დაყოფა
- hauen-hieb/haute-gehauen** - მოჭრა
- stecken-steckte/stak-gesteckt** - ჩარჭობა
- melken-melkte/molk-gemolkt/gemolken** - მოწველა

არაწესიერი ზმნები unregelmässige Verben

გერმანულ ენაში არსებობს შემდეგი არაწესიერი უღლების ზმნები:

- haben-hatte-gehabt** - ქონა, ყოლა
- sein-war-gewesen** - ყოფნა
- werden-wurde-geworden** - გახდომა
- stehen-stand-gestanden** - დგომა
- gehen-ging-gegangen** - წასვლა
- tun-tat- getan** - კეთება

ყველა ზმნა, გარდა **tun** -ზმნისა, ზემოთ უკვე განვიხილეთ. **tun**-ზმნა, Präsens-ში შემდეგნაირად იუღლება:

	Singular		Plural
ich	tue	wir	tun
du	tust	ihr	tut
er sie es	tut	sie Sie	tun

მოდალური ზმნები Modalverben

გერმანულ ენაში გვაქვს ექვსი მოდალური ზმნა:

1. **wollen-wollte-gewollt** – ნეიტრალური სურვილი
Ich will nach Berlin fahren.
2. **können-konnte-gekönnt** – ფიზიკური ან გონებრივი შესაძლებლობა
Er kann gut Schach spielen.
Er kann viel körperlich arbeiten.
3. **müssen-musste-gemusst** – 1. ობიექტურად განპირობებული აუცილებლობა (უნდა)
Mein Vater ist krank, ich muss nach Hause gehen. 2. საჭიროება (აუცილებლობა) – Nach dem Unfall mussten wir zu Fuß nach Hause gehen. 3. საჭიროების (აუცილებლობის) მოგვიანებით დადასტურება – Das musste ja so kommen. Wir haben es geahnt.
4. **sollen-sollte-gesollt** – 1. სხვისი დავალების, ბრძანების შესრულება (უნდა): Er soll das Hotelzimmer bestellen. 2. სურვილი: Soll ich dir meinen Füller geben? 3. რჩევა: Du sollst diesen Film unbedingt sehen. 4. კანონი: Du sollst nicht töten. 5. მოვალეობა, მორალური მოთხოვნა – Jeder soll die Lebensart des anderen anerkennen.
5. **dürfen-durfte-gedurft** – გამოხატავს უფლებას (მაქვს უფლება), ნებართვის აღებას (შეიძლება?), აკრძალვას (არ გაქვს უფლება).
Ich darf ins Kino gehen. Darf ich ins Kino gehen? Du darfst das nicht machen.
6. **mögen-mochte-gemocht** – მისი საკუთრივი მნიშვნელობა არის სიყვარული და მეორე ზმნას არ საჭიროებს (Ich mag den Winter nicht.), ამ შემთხვევაში მას გააჩნია ყველა დრო. მოდალური მნიშვნელობით კი (სურვილი) ის გამოიყენება კავშირებითი კილოს Präteritum-ის ფორმით (möchte), სხვა დროები მას არ გააჩნია და აქვს Präsens-ის მნიშვნელობა (Ich möchte Kaffee trinken – ყავის დალევა მსურს, ყავას დავლევდი).

Präsens-ში მოდალური ზმნები მხ. რიცხვში იუღლებიან ისე, როგორც სხვა ზმნები Präteritum-ში; I და III პირში არ დაირთავენ პირის ნიშნებს (არც Präteritum-ში) და იცვლიან ფუძისეულ ხმოვანს. წინადადებაში მოდალური ზმნა ცალკე თითქმის არ იხმარება, იგი საჭიროებს მეორე ზმნას, რომელიც დგას წინადადების ბოლოში Infinitiv-ში, მოდალური ზმნა დგას მეორე ადგილზე. ის დამოუკიდებლად ასრულებს დამხმარე ზმნის როლს, მაგრამ არ არის დამხმარე, რადგანაც ითარგმნება და ქმნის ბევრი სხვა ზმნის მსგავსად ინფინიტიურ შესატყვისს (რასაც ქვემოთ განვიხილავთ). მაგ.:

Ich will ins Kino gehen.

ცალკეულ შემთხვევებში მოდალურ ზმნასთან შეიძლება მეორე ზმნა გამოვტოვოთ, მაგრამ ის იგულისხმება: Ich will ins Kino(gehen); Er kann gut Deutsch(sprechen).

გახსოვდეთ: მოდალურ ზმნებს, გარდა wollen და sollen ზმნებისა უმლაუტი აქვთ ძირითადი ფორმებიდან მხოლოდ Infinitiv – ში, უღლებისას კი – მხოლოდ Präsens-ის მრავლობით რიცხვში.

მოდალური ზმნები შეიძლება შევხვდეს რთულ დროებშიც. ისინი იუღლება დამხმარე ზმნა haben-ით, მაგრამ ეს ფორმები თანამედროვე გერმანულში იშვიათად გამოიყენება. როცა მოდალური ზმნა ცალკე დგას წინადადებაში, მაგ.: Ich will ins Kino, ამ შემთხვევაში თვითონ მოდალური ზმნა ჩადგება **Partizip II – ში**.

Präsens	Ich will ins Kino
Präteritum	Ich wollte ins Kino
Perfekt	Ich habe ins Kino gewollt
Plusquamperfekt	Ich hatte ins Kino gewollt
Futurum I	Ich werde ins Kino wollen
Futurum II	Ich werde ins Kino gewollt haben

როცა მოდალური ზმნა მეორე ზმნასთან ერთად იხმარება, ამ შემთხვევაში მეორე ადგილზე დგას დამხმარე ზმნა haben-ი და ის იუღლვის, ხოლო ძირითადი და მოდალური ზმნა Infinitiv-ის ფორმით დგას წინადადების ბოლოში და არ იუღლება. მოდალური ზმნა აბოლოებს წინადადებას. ამ შემთხვევაში მოდალური ზმნები არ აწარმოებენ Futurum II-ს.

Präsens	Ich will ins Kino gehen.
Präteritum	Ich wollte ins Kino gehen.
Perfekt	Ich habe ins Kino gehen wollen.
Plusquamperfekt	Ich hatte ins Kino gehen wollen.
Futurum I	Ich werde ins Kino gehen wollen.

მოდალურ ზმნასთან შეიძლება შეგვხვდეს ორი ინფინიტივი. მაგ.:
 Ich **kann** dich nicht **weinen sehen.** (არ შემიძლია მტირალს რომ გიყურებ).
 Du **musst** jetzt **schlafen gehen.** (შენ ახლა დასაძინებლად უნდა წახვიდე).

მოდალური ზმნების უღლება:

wollen

Präsens

	Singular		Plural
ich	will	wir	wollen
du	willst	ihr	wollt
er sie es	will	sie Sie	wollen

Präteritum

	Singular		Plural
ich	wollte	wir	wollten
du	wolltest	ihr	wolltet
er sie es	wollte	sie Sie	wollten

können

Präsens

	Singular		Plural
ich	kann	wir	können
du	kannst	ihr	könnt
er sie es	kann	sie Sie	können

Präteritum

	Singular		Plural
ich	konnte	wir	konnten
du	konntest	ihr	konntet
er sie es	konnte	sie Sie	konnten

müssen

Präsens

	Singular		Plural
ich	muss	wir	müssen
du	musst	ihr	müsst
er sie es	muss	sie Sie	müssen

Präteritum

	Singular		Plural
ich	musste	wir	mussten
du	musstest	ihr	musstet
er sie es	musste	sie Sie	mussten

sollen

Präsens

	Singular		Plural
ich	soll	wir	sollen
du	sollst	ihr	sollt
er sie es	soll	sie Sie	sollen

Präteritum

	Singular		Plural
ich	sollte	wir	sollten
du	solltest	ihr	solltet
er sie es	sollte	sie Sie	sollten

dürfen

Präsens

	Singular		Plural
ich	darf	wir	dürfen
du	darfst	ihr	dürft
er sie es	darf	sie Sie	dürfen

Präteritum

	Singular		Plural
ich	durfte	wir	durften
du	durftest	ihr	durftet
er sie es	durfte	sie Sie	durften

mögen

Präsens

	Singular		Plural
ich	mag	wir	mögen
du	magst	ihr	mögt
er sie es	mag	sie Sie	mögen

Präteritum

	Singular		Plural
ich	mochte	wir	mochten
du	mochtest	ihr	mochtet
er sie es	mochte	sie Sie	mochten

დამხმარე ზმნების, როგორც დამოუკიდებელი ზმნების დროები

ზემოთ ჩვენ უკვე ვნახეთ, რომ დამხმარე ზმნები haben და sein Perfekt –ის საწარმოებლად იხმარება Präsens-ის ფორმით, Plusquamperfekt-ის საწარმოებლად კი – Präteritum-ის ფორმით. მაგ.: ich habe(hatte) ein Buch gelesen. Er ist(war) in die Schule gegangen.

werden იხმარება Futurum I (Ich werde ein Buch lesen.) და Futurum II Aktiv-ის საწარმოებლად Präsens –ის ფორმით. (Ich werde ein Buch gelesen haben.) ხოლო Passiv-ის წარმოებისას მიემართავთ werden –ს ნებისმიერ დროის ფორმაში (რასაც ქვემოთ განვიხილავთ).

მაშასადამე, როგორც დამხმარეს, ამ ზმნებს აქვთ მხოლოდ მარტივი დროის ფორმები, მაგრამ დამხმარე ზმნები შეიძლება დამოუკიდებლადაც გამოვიყენოთ. ამ შემთხვევაში მათ გააჩნიათ დროის ყველა ფორმა, ითარგმნებიან ქართულად და რთულ დროის ფორმებში საჭიროებენ ასევე დამხმარე ზმნას. Perfekt-სა და Plusquamperfekt-ში haben- ი იუღლება haben-ით, sein-ი და werden -ი - sein-ით, ხოლო Futurum-ში, როგორც ყველა ზმნა, მათ შორის თვით werden-იც, - werden-ით. მაგ.:

Präsens	Ich habe Zeit.
Präteritum	Ich hatte Zeit.
Perfekt	Ich habe Zeit gehabt.
Plusquamperfekt	Ich hatte Zeit gehabt.
Futurum I	Ich werde Zeit haben.
Futurum II	Ich werde Zeit gehabt haben.

Präsens	Er ist in Berlin.
Präteritum	Er war in Berlin.
Perfekt	Er ist in Berlin gewesen.
Plusquamperfekt	Er war in Berlin gewesen.
Futurum I	Er wird in Berlin sein.
Futurum II	Er wird in Berlin gewesen sein.

Präsens	Ich werde Arzt.
Präteritum	Ich wurde Arzt.
Perfekt	Ich bin Arzt geworden.
Plusquamperfekt	Ich war Arzt geworden.
Futurum I	Ich werde Arzt werden.
Futurum II	Ich werde Arzt geworden sein

haben

Perfekt		Plusquamperfekt		Futurum I		Futurum II	
ich habe gehabt		ich hatte gehabt		ich werde haben		ich werde gehabt haben	
du hast gehabt		du hattest gehabt		du wirst haben		du wirst gehabt haben	
er	hat gehabt	er	hatte gehabt	er	wird haben	er	wird gehabt haben
sie		es		es		es	
es							
wir haben gehabt		wir hatten gehabt		wir werden haben		wir werden gehabt haben	
ihr habt gehabt		ihr hattet gehabt		ihr werdet haben		ihr werdet gehabt haben	
sie	haben gehabt	sie	hatten gehabt	sie	werden haben	sie	werden gehabt haben
Sie		Sie		Sie		Sie	

sein

Perfekt		Plusquamperfekt		Futurum I		Futurum II	
ich bin gewesen		ich war gewesen		ich werde sein		ich werde gewesen sein	
du bist gewesen		du warst gewesen		du wirst sein		du wirst gewesen sein	
er	ist gewesen	er	war gewesen	er	wird sein	er	wird gewesen sein
sie		sie		sie			
es		es		es			
wir sind gewesen		wir waren gewesen		wir werden sein		wir werden gewesen sein	
ihr seid gewesen		ihr wart gewesen		ihr werdet sein		ihr werdet gewesen sein	
sie	sind gewesen	sie	waren gewesen	sie	werden sein	sie	werden gewesen sein
Sie		Sie		Sie			

werden

Perfekt		Plusquamperfekt		Futurum I		Futurum II	
ich bin geworden		ich war geworden		ich werde werden		ich werde geworden sein	
du bist geworden		du warst geworden		du wirst werden		du wirst geworden sein	
er	ist geworden	er	war geworden	er	wird werden	er	wird geworden sein
sie		sie		sie			
es		es		es			
wir sind geworden		wir waren geworden		wir werden werden		wir werden geworden sein	
ihr seid geworden		ihr wart geworden		ihr werdet werden		ihr werdet geworden sein	
sie	sind geworden	sie	waren geworden	sie	werden werden	sie	werden geworden sein
Sie		Sie		Sie			

✦ ზმნის გვარი das Genus des Verbs

გერმანულში ზმნას აქვს გვარის კატეგორიაც, რომელიც ორი სახისაა:

1. მოქმედებითი – das Aktiv

2. ვნებითი – das Passiv

აქამდე განხილული დროთა სისტემა განეკუთვნებოდა მოქმედებით გვარს, რომელიც გააჩნია ყველა ზმნას.

ვნებითი გვარი das Passiv

ვნებითი გვარი გამოხატავს მოქმედებას, რომელიც არ მომდინარეობს ქვემდებარისაგან და მოქმედი პირი (ქვემდებარე) მასში პასიურია. მოქმედებით გვარში მოქმედება მომდინარეობს ქვემდებარისგან და მოქმედი პირი (ქვემდებარე) მასში აქტიურია. განსხვავებით მოქმედებითი გვარისაგან, რომელშიც გვაქვს მარტივი და რთული დროის ფორმები, ვნებით გვარში ყველა დრო რთულია. ვნებით გვარშიც გვაქვს დროის იგივე ფორმები, რაც მოქმედებითში. ვნებით გვარს აწარმოებს მხოლოდ გარდამავალი ზმნები (არა ყველა).

ვნებით გვარს ვერ აწარმოებს:

1. გარდაუვალი ზმნები, *helfen, erzählen, schenken*.
2. გარდამავალი ზმნები, რომლებიც გამოსატყვევ ქონა-ყოლას: *haben, besitzen, bekommen* და ა.შ.
3. უკუქცევითი ზმნები
4. პირნაკლი ზმნები: *es regnet, es schneit* და ა.შ.
5. მოდალური ზმნები

გერმანულში გვაქვს ორი სახის პასივი:

1. მოქმედების პასივი – **das Vorgangspassiv**
2. მდგომარეობის პასივი – **das Zustandspassiv**

მოქმედების პასივი

მოქმედების პასივის ყველა დრო იწარმოება დამხმარე ზმნა *werden*-ით და სა-
ულღებელი ზმნის *Partizip II* – თ.

Präsens Passiv

Präsens Passiv იწარმოება დამხმარე ზმნა *werden*- ის **Präsens**-ით და
ძირითადი ანუ საუღლებელი ზმნის *Partizip II*-თ. მაგ.:
Ich werde gemalt. (მე ვიხატები.)

	Singular		Plural
ich	werde gemalt	wir	werden gemalt
du	wirst gemalt	ihr	werdet gemalt
er sie es	wird gemalt	sie Sie	werden gemalt

Präteritum Passiv

Präteritum Passiv იწარმოება დამხმარე ზმნა *werden*- ის **Präteritum** –ით და
ძირითადი ანუ საუღლებელი ზმნის *Partizip II*-თ. მაგ.:
Ich wurde gemalt. (მე ვიხატებოდი.)

	Singular		Plural
ich	wurde gemalt	wir	wurden gemalt
du	wurdest gemalt	ihr	wurdet gemalt
er sie es	wurde gemalt	sie Sie	wurden gemalt

Perfekt Passiv

Perfekt Passiv იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Perfekt-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II -თ. werden-ის Perfekt-ია Ich bin geworden. ამას ემატება ძირითადი ზმნა Partizip II -ში, ზმნა sein დგას II ადგილზე და იუღლება, ძირითადი ზმნა და werden დგას წინადადების ბოლოში და არ იუღლება (აბსოლუტურ ბოლოში დგას werden). მაგ.: Ich bin gemalt geworden. როგორც ვხედავთ ამ წინადადებაში ორმა Partizip II-მ მოიყარა თავი: gemalt, geworden. ამ შემთხვევაში werden -ს შეეკვეცება ge და გვრჩება worden, რაც ერთდროულად werden - ის ძველი ფორმაცაა Partizip II -ში. და ეს წინადადება მიიღებს შემდეგ სახეს: Ich bin gemalt worden. (მე ვიქენი დახატული)

	Singular		Plural
ich	bin gemalt worden	wir	sind gemalt worden
du	bist gemalt worden	ihr	seid gemalt worden
er sie es	ist gemalt worden	sie Sie	sind gemalt worden

Plusquamperfekt Passiv

Plusquamperfekt Passiv -იც იწარმოება ანალოგიურად ანუ werden - ის Plusquamperfekt-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II - თ. Ich war gemalt geworden მიიღებს შემდეგ სახეს: Ich war gemalt worden.(მე ვიყავი დახატული)

	Singular		Plural
ich	war gemalt worden	wir	waren gemalt worden
du	warst gemalt worden	ihr	wart gemalt worden
er sie es	war gemalt worden	sie Sie	waren gemalt worden

Futurum I Passiv

Futurum I Passiv იწარმოება დამხმარე ზმნა werden - ის Futurum I Aktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II-თ. Werden -ის Futurum I Aktiv -ია ich werde werden.

მაგ.: Ich werde gemalt werden(მე დავიხატები)

	Singular		Plural
ich	werde gemalt werden	wir	werden gemalt werden
du	wirst gemalt werden	ihr	werdet gemalt werden
er sie es	wird gemalt werden	sie Sie	werden gemalt werden

ინფინიტივი (ზმნის საწყისი ფორმა ვნებით გვარში) der Infinitiv - Passiv

ზემოთ უკვე განვიხილეთ Infinitiv I Aktiv და Infinitiv II Aktiv. ახლა განვიხილოთ Infinitiv I Passiv და Infinitiv II Passiv.

Infinitiv I Passiv იწარმოება საუღლებელი ზმნის Partizip II-თ და werden-ის Infinitiv I-ით. ეს ფორმა გააჩნიათ მხოლოდ გარდამავალ ზმნებს. მაგ.:
schreiben- geschrieben werden
lesen-gelesen werden

Infinitiv II Passiv იწარმოება საუღლებელი ზმნის Partizip II-თ და werden-ის Infinitiv II -ის შეკვეცილი ფორმით. მაგ.:
schreiben- geschrieben worden sein
lesen-gelesen worden sein

Futurum II Passiv

Futurum II Passiv იწარმოება დამხმარე ზმნა werden – ის Futurum II Aktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II–თ. werden –ის Futurum II Aktiv –ია ich werde geworden sein.
 ძირითადი ზმნა ჩადგება geworden sein-ის წინ (მაგ.: ich werde gemalt geworden sein) მივიღებთ რა ორ Partizip II-ს ერთად, werden-ი კარგავს თავის ge-ს და გვრჩება worden, რაც werden-ის ძველი ფორმაა Partizip II-ში. ზემოთ დასახელებული წინადადება მიიღებს შემდეგ სახეს : ich werde gemalt worden sein. (მე ვიქნები დახატული.)

	Singular		Plural
ich	werde gemalt worden sein	wir	werden gemalt worden sein
du	wirst gemalt worden sein	ihr	werdet gemalt worden sein
er		sie	
sie	wird gemalt worden sein	Sie	werden gemalt worden sein
es			

მოქმედებითი გვარის წინადადების გადაყვანა ვნებით გვარში და პირიქით

მოქმედებითი გვარის პირდაპირი დამატება უნდა ვაქციოთ ქვემდებარედ და დავაყენოთ პირველ ადგილზე, ძირითადად განსაზღვრული არტიკლით. შემდეგ გადაგვყავს ზმნა პასივის შესაბამის დროში, უღლებადი ზმნა - მეორე ადგილზე, ზმნის არაუღლებადი ნაწილი – ბოლოში. მოქმედებითი გვარის ქვემდებარეს ვნებით გვარში უნდა დავუერთათ von(მიერ) წინდებული და ვაქციოთ წინდებულიან დამატებად Dativ ბრუნვაში. მაგ.:

Der Lektor lobt den Studenten(Aktiv)

(ქვემდ.)

(პირდ.დამატ.)

Der Student wird von dem Lektor gelobt.(Passiv)

(ქვემდ.)

(წინდ. დამატ.)

Präsens Passiv	Der Student wird von dem Lektor gelobt.
Präteritum Passiv	Der Student wurde von dem Lektor gelobt.
Perfekt Passiv	Der Student ist von dem Lektor gelobt worden
Plusquamperfekt Passiv	Der Student war von dem Lektor gelobt worden
Futurum I Passiv	Der Student wird von dem Lektor gelobt werden
Futurum II Passiv	Der Student wird von dem Lektor gelobt worden sein.

შენიშვნა: გარკვეულ შემთხვევებში შესაძლოა **durch(Akkusativ)** და **mit(Dativ)** წინდებულების გამოყენებაც.

durch გამოიყენება აბსტრაქტული ცნებების წინ.

მაგ.: Die Sitzung wurde **durch den Lärm** gestört.

Die Schulkinder werden **mit dem Schulbus** abgeholt.

ვნებთი გვარის წინადადების გადაყვანა მოქმედებითში ხდება იგივე წესით. ვნებთი გვარის ქვემდებარე უნდა ვაქციოთ პირდაპირ დამატებად, ხოლო წინდებულის დამატება ქვემდებარედ. მაგ.

Der Student wird von dem Lektor gelobt.(Passiv)

(ქვემდ.)

(წინდ. დამატ.)

Der Lektor lobt den Studenten(Aktiv)

(ქვემდ.)

(პირდ.დამატ.)

უპირო პასივი unpersönliches Passiv

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, გვაქვს აგრეთვე ერთწევრა ანუ უპირო პასივი (**unpersönliches Passiv**), რომელსაც აწარმოებს როგორც გარდამავალი, ისე გარდაუვალი ზმნები. "Man"ს ამ შემთხვევაში ჩაანაცვლებს "es"
Man tanzt(Aktiv) → **Es** wird getanzt.(Passiv)

თუ წინადადებაში პირველ ადგილზე რომელიმე სხვა წევრი დგას, მაშინ es აღარ იხმარება. მაგ.: Am Abend wird getanzt.

es არ იხმარება ორწევრა პასივიშიც, (როცა წინადადებაში პირდაპირი დამატებაა).
მაგ.:

Man singt ein Lied. → Das Lied wird gesungen.

Man erwartet dich. → Du wirst erwartet.

Man erwartet einen Gast. → Der Gast wird erwartet.

შენიშვნა:

1. როგორც აღვნიშნეთ, Passiv-ი აქვს ზოგიერთ გარდაუვალ ზმნასაც: **helfen, schenken, erzählen.** მაგალითად: Man hilft dem Mann – Dem Mann wird geholfen. – ამ შემთხვევაში ირიბი დამატება ისევ ირიბ დამატებად რჩება.

2. Man-ის გამოყენების შემთხვევაში von+Dativ აღარ არის საჭირო.

Man lobt den Schüler. Der Schüler wird gelobt.

ასევე მოდალურ ზმნებთანაც.

Man muss das Kind bestrafen. Das Kind muss bestraft werden.

3. ვნებით გვარში დამხმარე ზმნა **haben** დროების წარმოებისას საერთოდ არ გამოიყენება.

მდგომარეობის პასივი das Zustandspassiv

მდგომარეობის პასივი გამოხატავს მოქმედი პირის ან საგნის მდგომარეობას; აღნიშნავს არა მოქმედების მიმდინარეობის პროცესს, როგორც werden- ი, არამედ შედეგს. მაგ.: Die Aufgabe **ist gemacht.**(დავალება გაკეთებულია.)

მდგომარეობის პასივი იწარმოება დამხმარე ზმნა **sein**–ით (შესაბამის დროში) და საუღლებელი ზმნის Partizip II –ით.

მისი წარმოება Präsens-სა და Präteritum-ში ემთხვევა მოქმედებით გვარში Perfekt-ისა და Plusquamperfekt-ის წარმოებას, მაგრამ მოქმედებით გვარში გარდამავალი ზმნები იწარმოება **haben** –ით, მდგომარეობის პასივში კი sein-ით .

Ich habe ein Buch gelesen.(Aktiv, Perfekt)

Das Buch ist gelesen.(Zustandspassiv, Präsens)

მდგომარეობის პასივსაც მხოლოდ გარდამავალი ზმნები აწარმოებენ.

ძირითადად გამოიყენება მდგომარეობის პასივის ორი დრო: Präsens –ი და Präteritum-ი. მაგ.:

Das Buch **ist gelesen.** (Zustandspassiv, Präsens)

Das Buch **war gelesen** (Zustandspassiv, Präteritum)

მოდალური ზმნები Infinitiv-თან (Aktiv-სა და Passiv-ში)

1. მოდალური ზმნების ხმარების შესახებ ძირითადი ზმნის Infinitiv I Aktiv- თან უკვე ზემოთ გვქონდა საუბარი. მაგ.: Er **darf** heute ins Kino **gehen.**

2. მოდალური ზმნები ძირითადი ზმნის Infinitiv II Aktiv – თან გამოხატავენ:

a) ზმნა **können** – ით ვარაუდს.

მაგ.: Er **kann** bei Freunden **geblichen sein.** (ის ალბათ მეგობრებთან დარჩა).

b) ზმნა sollen – ით ვინმეს მიერ მოწოდებულ დაუზუსტებელ ინფორმაციას

მაგ.: Er soll heute viel gearbeitet haben (როგორც ჩანს, მან ბევრი იმუშავა).

მოდ. ზმნა

Infinitiv II Aktiv

Er soll abgereist sein (ის გამგზავრებული უნდა იყოს).

3. მოდალური ზმნები იხმარება ძირითადი ზმნის Infinitiv I Passiv – თან.

(Modalverb+Infinitiv I Passiv), რასაც სხვანაირად Infinitiv I Passiv-საც უწოდებენ.

მაგ.: Der Text muss übersetzt werden (ტექსტი უნდა იქნას გადათარგმნილი).

მოდ. ზმნა

Infinitiv I Passiv

Der Text musste übersetzt werden.

Der Text hat übersetzt werden müssen.

Der Text hatte übersetzt werden müssen.

Der Text wird übersetzt werden müssen.

შენიშვნა: დამხმარე ზმნა „haben“ Passiv-ში მხოლოდ ამ შემთხვევაში გამოიყენება.

Die Uhr kann repariert werden.

Das soll gemacht werden.

Das darf nicht gemacht werden.

4. მოდალური ზმნები იხმარება ძირითადი ზმნის Infinitiv II Passiv – თან. (Modalverb+Infinitiv II Passiv), რასაც სხვანაირად Infinitiv II Passiv-საც უწოდებენ. ის გამოხატავს ვარაუდს.

მაგ.: Der Brief muss/musste von dem/diesem Jungen geschrieben worden sein.

↓
მოდალური ზმნა

↓
Infinitiv II Passiv

(წერილი ამ ბიჭის მიერ უნდა იყოს/ყოფილიყო დაწერილი)

კაუზატიური ზმნები *kausative Verben*

ერთი მდგომარეობიდან მეორეში გადასვლის აღმნიშვნელი ოთხი სუსტი ზმნა ნაწარმოებია მნიშვნელობით მისი მსგავსი ძლიერი ზმნისგან ფუძისეული ხმოვნის შეცვლით. ისინი შეიძლება გავაერთიანოთ მიზეზ-შედეგობრივ კავშირში. მათ კაუზატიური ზმნები ეწოდებათ. ეს ზმნები ქმნიან წყვილებს. ამ წყვილებში თითო ზმნა გამოხატავს მოქმედების შედეგს და ძლიერია, ხოლო ორი ზმნა აღნიშნავს ამ მოქმედების პროცესს და სუსტია. (ერთში მოქმედება მოქმედ პირს გადააქვს სხვაზე, ხოლო მეორეში საკუთარ თავზე, რის გამოც ის უკუქცევითია). ეს ზმნებია:

1. **sitzen (sitzt) –saß – gesessen** – ჯდომა (ზის) Er sitzt am Tisch.

setzen (setzt)-setzte-gesetzt- დასმა Er setzt das Kind auf den Stuhl.

sich setzen(setzt sich)–setzte sich-sich gesetzt–დაჯდომა(ჯდება) Er setzt sich an den Tisch.

2. **liegen (liegt)-lag- gelegen** – დება (დევს), წოლა (წევს), მდებარეობა(მდებარეობს) Das Kind liegt im Bett.

legen (legt) –legte – gelegt – დაწვენა (აწვენს), დადება (დებს). Er legt das Buch auf den Tisch.

sich legen (legt sich) - legte sich – sich gelegt–დაწოლა(წეება) Das Kind legt sich ins Bett.

3. **stehen (steht) -stand-gestanden**-დგომა (დგას) Das Kind steht am Tisch.

stellen (stellt) - stellte-gestellt – დადგმა (დგამს) Das Kind stellt den Stuhl an den Tisch.

sich stellen (stellt sich) –stellte sich –sich gestellt – დადგომა (დგება) Das Kind stellt sich an den Tisch.

4. **hängen (hängt) – hing - gehangen** – კიდია Das Bild hängt an der Wand.

hängen (hängt) – hängte – gehängt – დაკიდება (კიდებს) Ich hänge das Bild an die Wand.

sich hängen (hängt sich) – hängte sich – sich gehängt – ჩამოკიდება (თავის ჩამოხრჩობა) Er hat sich gehängt.

ყველა ზემოთ დასახელებული ზმნა Perfekt – სა და Plusquamperfekt-ში იუღლება დამხმარე ზმნა haben – ით.

არის მეორე ჯგუფი კაუზატიური ზმნებისა, რომლებიც იმავე პრინციპით განსხვავდებიან ერთმანეთისგან, როგორც ზემოთ ჩამოთვლილი ზმნები, მაგრამ მათ წყვილებში შედის მხოლოდ ორ-ორი ზმნა, ამათგან ერთი - სუსტი, ერთი - ძლიერი, გარდაუვალი ზმნები კი Perfekt – სა და Plusquamperfekt-ში იუღლება დამხმარე ზმნა sein – ით. (თუ მოქმედება გადაგვაქვს ვიდაცაზე ან რაღაცაზე, ეს ზმნა სუსტია, გარემოებიდან გამომდინარე ზმნა კი ძლიერი).

1. **erschrecken (erschrickt) –erschrak- ist erschrocken** – შიში (ეშინია) Das Kind ist erschrocken.

erschrecken (erschreckt)-erschreckte-hat erschreckt-შეშინება (აშინებს) Der Hund hat das Kind erschreckt.

2. **erlöschen (erlischt, erlischt)- erlosch-ist erloschen** – ჩაქრობა (ქრება) Das Feuer ist erloschen.

löschen (löscht)- löschte – hat gelöscht – ჩაქრობა (აქრობს) Die Männer haben das Feuer gelöscht.

3. **sinken (sinkt)-sank-ist gesunken-** დაკლება (იკლებს) Die Preise sind gesunken.

senken (senkt)-senkte-hat gesenkt-დაწვევა (დაბლა), უკლებს Die Firma hat die Preise gesenkt.

4. **versinken (versinkt)-versank-ist versunken** – ჩაძირვა (იძირება) Die Insel ist im Meer versunken.

versenken (versenkt)-versenkte-hat versenkt – ჩაძირვა ((ჩა)ძირავს) Das U-Boot hat das Schiff versenkt

კავშირებითი კილო der Konjunktiv

კავშირებითი კილო გამოხატავს ისეთ მოქმედებას, რომელიც შეიძლება შესრულდეს ან არ შესრულდეს. Konjunktiv – ი ძირითადად გამოიყენება რთულ ქვეწყობილ წინადადებაში. (Konjunktiv-ის გამოყენება ის. რთულ ქვეწყობილ წინადადებაში).

კავშირებით კილოს გააჩნია Aktiv-ისა და Passiv-ის დროთა იგივე სისტემა, რაც თხრობით კილოს.

არსებობს Konjunktiv-ის ორი ფორმა:

1. **Konjunktiv I**, რომელსაც განეკუთვნება **Präsens, Perfekt, Futurum I, II** Aktiv-სა და Passiv-ში.
2. **Konjunktiv II**, რომელსაც განეკუთვნება **Präteritum, Plusquamperfekt, Konditionalis I,II** Aktiv-სა და Passiv-ში.

Konjunktiv-ის წარმოება Aktiv-ში

Präsens Konjunktiv-ი იწარმოება Infinitiv-ის ფუძეზე –e სუფიქსის დართვით ყველა პირში, I და III პირს არ ემატება პირის ნიშნები.

- a და e ფუძიანი ძლიერი უღლების ზმნები ფუძისეულ ხმოვანს არ იცვლიან.
- ზმნები რომლებიც მოითხოვენ კეთილხმოვანებისთვის e-ს, კავშირებითი კილოს წარმოების დროს ემთხვევა თხრობითი კილოს Präsens-ს, გარდა მხოლოდითი რიცხვის III პირისა.

მაგ.: Er sagt, er lerne. – ის ამბობს, ის სწავლობს.

	Singular		Plural
ich	lerne	wir	lernen
du	lernest	ihr	lernet
er sie es	lerne	sie Sie	lernen

	Singular		Plural
ich	fahre	wir	fahren
du	fahrest	ihr	fahret
er sie es	fahre	sie Sie	fahren

	Singular		Plural
ich	lese	wir	lesen
du	ledest	ihr	leset
er sie es	lese	sie Sie	lesen

	Singular		Plural
ich	antworte	wir	antworten
du	antwortest	ihr	antwortet
er sie es	antworte	sie Sie	antworten

დამხმარე ზმნების **Präsens - Konjunktiv**-ი, ისევე როგორც სხვა ზმნების, აწარმოება Infinitiv-იდან.

	Singular		Plural
ich	habe	wir	haben
du	habest	ihr	habet
er sie es	habe	sie Sie	haben

	Singular		Plural
ich	sei	wir	seien
du	sei(e)st	ihr	sei(e)t
er sie es	sei	sie Sie	seien

	Singular		Plural
ich	werde	wir	werden
du	werdest	ihr	werdet
er sie es	werde	sie Sie	werden

მოდალური ზმნები Präsens Konjunktiv- ს აწარმოებენ ჩვეულებრივ, როგორც სხვა ზმნები, ოღონდ არ იცვლიან ფუძისეულ ხმოვანს, ხოლო უმლაუტუნარიანი მოდალური ზმნები können, dürfen, müssen, mögen მხოლოდითი და მრავლობითი რიცვის ყველა პირში მიიღებენ უმლაუტს. მაგ.:

ich will (Indikativ) – ich wolle (Konjunktiv)
ich kann (Indikativ) - ich könne (Konjunktiv)

	Singular		Plural
ich	wolle	wir	wollen
du	wollest	ihr	wollet
er sie es	wolle	sie Sie	wollen

	Singular		Plural
ich	würde	wir	würden
du	würdest	ihr	würdet
er sie es	würde	sie Sie	würden

	Singular		Plural
ich	möchte	wir	möchten
du	möchtest	ihr	möchtet
er sie es	möchte	sie Sie	möchten

შენიშვნა: თავსართიანი და უკუქცევითი ზმნები Präteritum Konjunktiv–ს აღარმოებენ ჩვეულებრივ, ისევე როგორც სხვა ზმნები.

Perfekt Konjunktiv

Perfekt Konjunktiv -ი იწარმოება დამხმარე ზმნების (haben, sein) Präsens Konjunktiv-ით და ძირითადი საუღლებელი ზმნის Partizip II-ით.

მაგ.: Er sagt, er habe gelesen. – ის ამბობს, მას წაუკითხავსო.

	Singular		Plural
ich	habe geschrieben	wir	haben geschrieben
du	habest geschrieben	ihr	habet geschrieben
er sie es	habe geschrieben	sie Sie	haben geschrieben

	Singular		Plural
ich	sei gekommen	wir	seien gekommen
du	seist gekommen	ihr	sei(e)t gekommen
er sie es	sei gekommen	sie Sie	seien gekommen

Plusquamperfekt Konjunktiv

Plusquamperfekt Konjunktiv-ი იწარმოება დამხმარე ზმნების (haben, sein) Präteritum Konjunktiv-ით და ძირითადი საუღლებელი ზმნის Partizip II-ით.
მაგ.: Er sagt, er hätte gelesen. – ის ამბობს, მას წაკითხული ჰქონიაო.

	Singular		Plural
ich	hätte geschrieben	wir	hätten geschrieben
du	hättest geschrieben	ihr	hättet geschrieben
er sie es	hätte geschrieben	sie Sie	hätten geschrieben

	Singular		Plural
ich	wäre gekommen	wir	wären gekommen
du	wärest gekommen	ihr	wäret gekommen
er sie es	wäre gekommen	sie Sie	wären gekommen

Futurum I Konjunktiv

Futurum I Konjunktiv იწარმოება დამხმარე ზმნის werden-ის Präsens Konjunktiv-ით და ძირითადი საუღლებელი ზმნის Infinitiv I-ით.
მაგ.: Er sagt, er werde kommen. – ის ამბობს, ის მოვაო.

	Singular		Plural
ich	werde kommen	wir	werden kommen
du	werdest kommen	ihr	werdet kommen
er sie es	werde kommen	sie Sie	werden kommen

Futurum II Konjunktiv

Futurum II Konjunktiv იწარმოება ყველა სახის ზმნისთვის (გარდა მოდალურისა) დამხმარე ზმნის (werden) Präsens Konjunktiv-ით და ძირითადი საუღლებელი ზმნის Infinitiv II-ით.
მაგ.: Er sagt, er werde gelesen haben. – ის ამბობს, მას წაკითხული ექნებაო.

	Singular		Plural
ich	werde geschrieben haben	wir	werden geschrieben haben
du	werdest geschrieben haben	ihr	werdet geschrieben haben
er sie es	werde geschrieben haben	sie Sie	werden geschrieben haben
	Singular		Plural

ich	werde gekommen sein	wir	werden gekommen sein
du	werdest gekommen sein	ihr	werdet gekommen sein
er sie es	werde gekommen sein	sie Sie	werden gekommen sein

კავშირებით კილოში გარდა ტრადიციული ექვსი დროისა გვაქვს კიდევ პირობითი კილო: **Konditionalis I, Konditionalis II**. ამ კილოებს მაშინ ვიყენებთ, როცა Konjunktiv-ის და Indikativ-ის ფორმები ერთმანეთს ემთხვევა და მოქმედება მომავალში უნდა მოხდეს.

Konditionalis I იწარმოება დამხმარე ზმნის werden-ის Präteritum Konjunktiv-ით და ძირითადი საუღლებელი ზმნის Infinitiv I-ით. მაგ.: Er sagt, er würde kommen. – ის ამბობს, ის მოვიდოდა.

	Singular		Plural
ich	würde kommen	wir	würden kommen
du	würdest kommen	ihr	würdet kommen
er sie es	würde kommen	sie Sie	würden kommen

Konditionalis II იწარმოება დამხმარე ზმნის werden-ის Präteritum Konjunktiv-ით და ძირითადი საუღლებელი ზმნის Infinitiv II-ით. მაგ.: Er sagt, er würde gekommen sein. – ის ამბობს, ის მოსული იქნებოდა.

	Singular		Plural
ich	würde gekommen sein	wir	würden gekommen sein
du	würdest gekommen sein	ihr	würdet gekommen sein
er sie es	würde gekommen sein	sie Sie	würden gekommen sein

Ind. Fut. I	Kon.Fut.I	Kond.I
er wird fahren	er werde fahren	er würde fahren

Ind. Perf.	Kon.Perf.	Kond.II
er hat gelesen	er habe gelesen	er würde gelesen haben

განვიხილოთ ერთი ზმნის მაგალითზე Konjunktiv-ის წარმოება ყველა დროში (Aktiv).

Präsens	er erzähle – ის ყვება
Präteritum	er erzählte – ის ყვებოდა
Perfekt	er habe erzählt-ის მოყვალ
Plusquamperfekt	er hätte erzählt-მას მოყოლილი ჰქონდა
Futurum I	er werde erzählen-ის მოყვება
Futurum II	er werde erzählt haben-მას მოყოლილი ექნება
Konditionalis I	er würde erzählen-ის მოყვებოდა
Konditionalis II	er würde erzählt haben-მას მოყოლილი ექნებოდა

Konjunktiv-ის წარმოება Passiv-ში

კავშირებითი კილოს Passiv-ი იწარმოება, ისევე როგორც თხრობითი კილოს Passiv-ი, დამხმარე ზმნა werden-ით შესაბამის დროში და საუღლებელი ზმნის Partizip II-ით

1. Präsens Konjunktiv Passiv -ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Präsens Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II.-ით. მაგ.: Er sagt, er werde gelobt. – ის ამბობს, ის (შე)იქებალ.

	Singular		Plural
ich	werde gelobt	wir	werden gelobt
du	werdest gelobt	ihr	werdet gelobt
er sie es	werde gelobt	sie Sie	werden gelobt

2. Präteritum Konjunktiv Passiv-ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Präteritum Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II.-ით. მაგ.: Er sagt, er würde gelobt. – ის ამბობს, ის (შე)იქებოდალ.

	Singular		Plural
ich	würde gelobt	wir	würden gelobt
du	würdest gelobt	ihr	würdet gelobt
er sie es	würde gelobt	sie Sie	würden gelobt

3. Perfekt Konjunktiv Passiv-ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Perfekt Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II.-ით. მაგ.: Er sagt, er sei gelobt worden. – ის ამბობს, ის შეიქებული იქნალ.

	Singular		Plural
ich	sei gelobt worden	wir	seien gelobt worden
du	seist gelobt worden	ihr	sei(e)t gelobt worden
er sie es	sei gelobt worden	sie Sie	seien gelobt worden

4. Plusquamperfekt Konjunktiv Passiv-ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Plusquamperfekt Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II.-ით. მაგ.: Er sagt, er wäre gelobt worden. – ის ამბობს, ის შეიქებული იყოლ.

	Singular		Plural
ich	wäre gelobt worden	wir	wären gelobt worden
du	wärest gelobt worden	ihr	wäret gelobt worden
er sie es	wäre gelobt worden	sie Sie	wären gelobt worden

5. **Futurum I Konjunktiv Passiv**-ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Futurum I Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II.-ით. მაგ.: Er sagt, er werde gelobt werden. – ის ამბობს, ის შეიქცეაო.

	Singular		Plural	
ich	werde gelobt werden	wir	werden gelobt werden	
du	werdest gelobt werden	ihr	werdet gelobt werden	
er	werde gelobt werden	sie	werden gelobt werden	
sie		Sie		
es				

6. **Futurum II Konjunktiv Passiv**-ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Futurum II Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Partizip II.-ით. მაგ.: Er sagt, er werde gelobt worden sein. – ის ამბობს, ის შენაქები იქნებაო.

	Singular		Plural	
ich	werde gelobt worden sein	wir	werden gelobt worden sein	
du	werdest gelobt worden sein	ihr	werdet gelobt worden sein	
er	werde gelobt worden sein	sie	werden gelobt worden sein	
sie		Sie		
es				

7. **Konditionalis I Passiv**-ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Präteritum Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Infinitiv I Passiv-ით. მაგ.: Er sagt, er würde gelobt werden. – ის ამბობს, ის შეიქცეული იქნებაო.

	Singular		Plural	
ich	würde gelobt werden	wir	würden gelobt werden	
du	würdest gelobt werden	ihr	würdet gelobt werden	
er	würde gelobt werden	sie	würden gelobt werden	
sie		Sie		
es				

8. **Konditionalis II Passiv**-ი იწარმოება დამხმარე ზმნა werden-ის Präteritum Konjunktiv-ით და საუღლებელი ზმნის Infinitiv II Passiv-ით. მაგ.: Er sagt, er würde gelobt worden sein. – ის ამბობს, ის შეიქცეული იქნებოდაო.

	Singular		Plural	
ich	würde gelobt worden sein	wir	würden gelobt worden sein	
du	würdest gelobt worden sein	ihr	würdet gelobt worden sein	
er	würde gelobt worden sein	sie	würden gelobt worden sein	
sie		Sie		
es				

განვიხილოთ ერთი ზმნის მაგალითზე **Konjunktiv**-ის წარმოება ყველა დროში (Passiv).

Präsens	er werde gemalt – ის იხატებაო
Präteritum	er würde gemalt – ის იხატებოდაო
Perfekt	er sei gemalt worden – ის დახატული იქნაო
Plusquamperfekt	er wäre gemalt worden – ის დახატული ყოფილაო
Futurum I	er werde gemalt werden – ის დახატულ იქნებაო
Futurum II	er werde gemalt worden sein – ის დახატული იქნებოდაო
Konditionalis I	er würde gemalt werden – ის დაიხატებოდაო
Konditionalis II	er würde gemalt worden sein – ის დახატული იქნებოდაო

წინდებული die Präposition

ჩვენ აქამდე წინადადების აგებისას ვიყენებდით ბრუნვებს წინდებულის გარეშე ანუ წინადადებას ვაგებდით წინდებულიანი წევრის გარეშე. მაგ.:

მე ვყიდულობ საჩუქარს.

ქვემდ.

პირდ. დამ

წინდებულის ხმარება გულისხმობს პირველ რიგში იმის ცოდნას, თუ რა ბრუნვაში უნდა ჩავსვათ მის შემდეგ სახელი, ვინაიდან სწორედ წინდებულის განსაზღვრავს მათ ბრუნვას. თუ განვავრცობთ ზემოთ მოყვანილ მაგალითს: **მე ვყიდულობ საჩუქარს მეგობრისთვის**, მაშინ ქვემდებარეს და პირდაპირ დამატებას ჩავსვამთ შესაბამისად Nominativ-სა და Akkusativ-ში, ხოლო მეგობრისთვის, ამ სიტყვაში გვაქვს წინდებული “თვის”- გერმანულად “für”, რომელიც **Akkusativ-ის** წინდებულია და სიტყვა “მეგობრისთვის” ამ წინდებულის შემდეგ უნდა ჩავსვათ Akkusativ-ში, ე.ი გვექნება:

მე ვყიდულობ საჩუქარს მეგობრისთვის.

Ich kaufe ein Geschenk für den Freund.

წინდებული წინადადებაში ძირითადად გვხვდება სამი მნიშვნელობით:

1. ქართულთან მიმართებაში ძირითადი მნიშვნელობებით, რომლებიც ქვემოთ იქნება განხილული.
2. ერთი და იგივე წინდებული სხვადასხვა მნიშვნელობით შეიძლება შეგვხვდეს ასევე ზმნის მართვაში. მაგ.: um ძირითადად ნიშნავს “ირგვლივ, გარშემო”, მაგრამ მართვაში შეიძლება ის სხვა მნიშვნელობით შეგვხვდეს. მაგ.: Er kümmert sich um seine Familie – ის ზრუნავს თავისი ოჯახისთვის.
3. გამოთქმებში. მაგ.: Ich stehe um 8 Uhr auf. Um აქ ნიშნავს “ზე”-ს.

შენიშვნა:

1. წინდებული აქვს ყველა ბრუნვას გარდა ნომინატივისა.
2. წინდებული გერმანულში იგივეა, რაც ქართულში თანდებული. ქართულისაგან განსხვავებით წინდებული გერმანულში დგას სახელის წინ და იწერება ცალკე, მაშინ როცა ქართულში თანდებული დაერთვის სახელს და იწერება სახელთან ერთად.

Genitiv-ის წინდებულები

Genitiv-ის წინდებულებია:

(an)statt, wegen, während, unweit, trotz, außerhalb

გარდა აღნიშნულისა არის კიდევ სხვა წინდებულებიც, ზოგი მათგანი თანამედროვე გერმანულში იშვიათად გამოიყენება. ესენია:

diessseits, jenseits, innerhalb, oberhalb, unterhalb, infolge, längs, mittels, ungeachtet, laut, zwecks და სხვა.

(an)statt-ნაცვლად

Statt des Mantels habe ich eine Jacke gekauft.

wegen-გამო

Wegen der Krankheit bleibt das Kind zu Hause.

während – განმავლობაში, დროს

Während der Ferien arbeiten wir nicht viel.

unweit-ახლოს

Ich wohne unweit der Schule.

trotz-მიუხედავად

Trotz der Kälte geht das Kind auf den Hof.

außerhalb-გარეთ (ქალაქგარეთ)

Das Stadion liegt außerhalb der Stadt.

diesseits-ამ მხარეს, გამოღმა

Ich wohne diesseits des Flusses.

jenseits-იქით მხარეს, გაღმა

Ich wohne jenseits des Flusses.

innerhalb-შიგნით, -ში, განმავლობაში

Wir erwarten die Antwort innerhalb einer Woche.

oberhalb-ზემოთ

Die Burg liegt oberhalb der Stadt.

unterhalb – ქვემოთ

Unterhalb der Stadt baut man eine Strasse.

infolge-შედეგად

Infolge der Krankheit versäumt er die Schule oft.

längs-გასწვრივ, გაყოლებით.

Längs der Autobahn stehen Bäume.

mittels-საშუალებით

Wir arbeiten mittels der Werkzeuge.

ungeachtet-მიუხედავად

Ungeachtet der Probleme löste er die Aufgabe gut.

laut-თანახმად

Laut (der) Umfrage haben viele Menschen eine Diät gemacht.

zwecks-მიზნით

Zwecks besserer Koordination wurden die Ministerien zusammengelegt.

Dativ-ის წინდებულები

mit, nach, bei, seit, von, zu, entgegen, gegenüber, außer, aus, ab

იშვიათად გამოიყენება შემდეგი წინდებულები:

dank, entsprechend, zufolge

შენიშვნა: წინდებულთაგან ყველაზე რთულია Dativ-ის წინდებულები, რადგანაც

ა) ერთიდაიგივე გერმანულ წინდებულს აქვს რამდენიმე ქართული მნიშვნელობა, მაგ.: **mit-ით, თან, ერთად**

ბ) სხვადასხვა გერმანულ წინდებულს ქართულად აქვს ერთიდაიგივე მნიშვნელობა. მაგ.: **an, bei, mit**—სხვადასხვა შემთხვევაში ნიშნავს: **”თან”**.

ამიტომ საჭიროა ვიცოდეთ, ერთი და იმავე მნიშვნელობის წინდებულებიდან რა შემთხვევაში რომელი გამოვიყენოთ.

mit-ით, თან, ერთად

Er schreibt mit dem Kuli.

Ich spreche mit dem Lehrer

Er geht mit dem Freund zusammen spazieren.

nach-ში (წასვლა სახლში)

Er geht nach Hause.

იხმარება უარტიკლოდ გამგზავრების შემთხვევაში იმ ქვეყნების და მხარეების დასახელებებთან, რომლებიც საშუალო სქესისაა. მაგ.:

Er fährt nach Berlin; nach Deutschland.

-შემდეგ, მიხედვით

Nach der Vorlesung gehe ich nach Hause.

Nach diesem Roman wurde ein Film gedreht.

შენიშვნა: nach იხმარება აგრეთვე

- მხარეებთან განსაზღვრული არტიკლით: nach dem Norden

- ზმნიზედებთან: Er geht nach unten.

bei-თან (ყოფნა, ცხოვრება ვიღაცასთან, ერთი პუნქტის მდებარეობა მეორესთან), -ში

Ich war gestern bei dem Arzt.

Er wohnt bei dem Onkel.

Mzcheta liegt bei Tbilissi.

Er arbeitet bei “Siemens”.

seit-დან (დროიდან) (კვირის დღეებთან, თვეებთან-განსაზღვრების გარეშე უარტიკლოდ, განსაზღვრებით კი-განსაზღვრული არტიკლით); უკვე ამდენი და ამდენი ხანია, რაც.....

Seit Montag/seit dem letzten Montag bin ich in Tbilissi.

Seit zwei Jahren lebe ich in Georgien.

von -დან, -გან (წამოსვლა ქვეყნიდან, ქალაქიდან, ვინმესგან და რაიმე ტერიტორიიდან (მაგ, საღვურიდან), რაღაცის მიღება ვინმესგან, მიერ (Passiv-ში), კუთვნილების აღსანიშნავად

Er kommt von England, von London. (ის ჩამოდის ინგლისიდან, ლონდონიდან)

Er kommt von dem Freund.

Er kommt vom Bahnhof.

Ich habe ein Geschenk von dem Vater bekommen.

Der Brief wurde von dem Vater geschrieben.

Das ist ein Werk von Goethe. (ეს გოეთეს ნაწარმოებია, ანუ ეს გოეთეს მიერ დაწერილი ნაწარმოებია.)

zu-ში (ყოფნა სახლში),

-ზე (წასვლა არაგასართობ (ოფიციალურ) ღონისძიებებზე: ლექცია, მოხსენება, მაგრამ ამავე დროს ქორწილი, დაბადების დღეც)

-თან (წასვლა ვინმესთან, მისვლა რამესთან)

-კენ (გადაადგილება სივრცეში)

Morgen bin ich zu Hause.

Der Student geht zur Vorlesung. Morgen gehe ich zum Geburtstag der Freundin.

Der Kranke geht zum Arzt.

Er geht zum Fenster.

Er geht zur Post.

entgegen-საპირისპიროდ, საწინააღმდეგოდ (ის შეიძლება სახელს უკანაც მოჰყვებოდეს, როგორც ქართულის თანდებული)

Entgegen den Erwartungen siegte die Oppositionspartei.

Das Kind lief dem Vater entgegen.

gegenüber-პირდაპირ (გამოხატავს ადგილმდებარეობას, ეს წინდებულები შეიძლება სახელს უკან მოჰყვებოდეს, როგორც ქართულის თანდებული)

Wir wohnen der Schule gegenüber.

außer-გარდა

Alle sind zu Hause außer der Schwester.

aus-დან (მოძრაობა შიგნიდან გარეთ და წარმომავლობა)

- გან (რაიმე მასალისგან)

Er kommt aus der Schule.

Der Schüler nimmt das Buch aus der Tasche.

Mein Nachbar kommt aus Deutschland (ჩემი მეზობელი გერმანიიდანაა)

Der Tisch ist aus Holz.

ab – დან (ადგილისა და დროის აღსანიშნავად, მასთან ძირითადად არტიკლი არ იხმარება)

Jugendliche ab 16 Jahren dürfen wählen.

dank – წყალობით

Dank der Hilfe des Arztes lebte er noch 2 Jahre.

entsprechend-შესაბამისად (ეს წინდებულები შეიძლება მოსდევდეს არსებით სახელს)

Er handelt dem Gesetz entsprechend.

zufolge-თანახმად (ეს წინდებულები შეიძლება მოსდევდეს არსებით სახელს)

Dem Gesetz zufolge darf man bis 16 nicht heiraten.

Akkusativ-ის წინდებულები

durch, für, ohne, wider, gegen, bis, entlang, um

durch-გავლით, საშუალებით (ხშირად პასიურ წინადადებებში)

Wir fahren durch die Stadt.

Die Nachricht habe ich durch den Rundfunk erfahren.

Die Sitzung wurde durch den Lärm gestört.

für-თვის

Ich kaufe ein Geschenk für die Tochter.

ohne-გარეშე (უ). არსებითი სახელი ამ წინდებულთან იხმარება უმეტესად არტიკლის გარეშე

Der Schüler ging ohne Mantel in die Schule.

gegen-წინააღმდეგ (რადაცის ან ვინმეს)

wider-საწინააღმდეგოდ (იხმარება უფრო მყარ გამოთქმებში)

Ärzte sind gegen das Rauchen.

Wider seine Erwartungen bekam er eine Fünf.

bis-მდე (იხმარება დროის ან ადგილის გამოსახატავად უარტიკლოდ)

Ich fahre bis Kutaisi.

ხშირად **bis** იხმარება სხვა წინდებულთან, უმეტესად **zu** და **auf**–თან. ამ შემთხვევაში ბრუნვას განსაზღვრავს მეორე წინდებული.

Der Bus fährt bis zu dem Bahnhof.

Alle haben die Arbeit gut gemacht bis auf ihn (Peter). სამუშაო ყველამ კარგად შეასრულა მის (პეტერის) გარდა.

entlang-გასწვრივ, გაყოლებით (ეს წინდებული შეიძლება მოსდევდეს არსებით სახელს)

Die Kinder laufen den Fluss entlang.

um-ირგვლივ, გარშემო

Die Gäste sitzen um den Tisch.

Dativ –Akkusativ-ის წინდებულები

in, an, auf, vor, hinter, über, unter, neben, zwischen.

რადგანაც ეს წინდებულები მოითხოვენ ორ ბრუნვას, Dativ –ს ან Akkusativ-ს, უნდა გვახსოვდეს, რომ

1. თუ ზმნა გამოხატავს მოქმედებას და პასუხობს კითხვაზე **wohin?**, მაშინ გვექნება **Akkusativ-ი**.
2. თუ ზმნა გამოხატავს მდგომარეობას და პასუხობს კითხვაზე **wo?**, მაშინ გვექნება **Dativ-ი**.

შენიშვნა: ეს წინდებულები ძალიან ხშირად იხმარება კაუზატიურ ზმნებთან.

in-ში, ზე

-ში

- a) იხმარება განსაზღვრული არტიკლით ქვეყნებისა და მხარეების სახელებთან, თუ ისინი მდებარეობით ან მამრობითი სქესისაა და გამოხატავს როგორც წასვლას, ასევე ყოფნას. მაგ. Er fährt in die Schweiz/in den Iran. Er lebt in der Schweiz/in dem Iran.
- b) წასვლა და ყოფნასთან გასართობ ღონისძიებებზე. Er geht in das (ins) Kino. Er war in dem (im) Kino.
- c) იხმარება უარტიკლოდ ქვეყნებისა და ქალაქების სახელებთან, თუ ისინი საშუალო სქესისაა და გამოხატავს ყოფნას. მაგ.: Er lebt in Deutschland/in Berlin.
- d) არაგასართობ ღონისძიებებზე ყოფნა (თანამედროვე გერმანულში ამ შემთხვევაში უფრო ხშირად auf-ს ხმარობენ. მაგ.: In (auf) der Vorlesung hören die Studenten dem Dozenten aufmerksam zu.
- e) შენობებში წასვლა და ყოფნა. მაგ.: Er geht in das (ins) Institut. Er ist in dem (im) Institut.

Er geht ins: Institut, Werk, Krankenhaus, Hotel, Museum, Sanatorium, Stadion, Restaurant, Warenhaus, Kaufhaus, Geschäft, Zimmer, Bad, Gebirge, Ausland...

Er geht in die: Universität, Bibliothek, Mensa, Schule, Fabrik, Kirche, Apotheke, Stadt, Buchhandlung, Wohnung, Küche...

Er geht in den : Lesesaal, Kindergarten, Klub, Betrieb, Laden, Wald, Keller ...

-ზე

Er wohnt im ersten Stock.

Er geht in den zweiten Stock.

an- ზე (ვერტიკალურ მდგომარეობაში)

Er hängt die Lampe an die Decke. Die Lampe hängt an der Decke

-თან

იხმარება კაუზატიურ ზმნებთან (sitzen-setzen –sich setzen, stehen-stellen-sich stellen, liegen-legen-sich legen)

Die Gäste sitzen am Tisch. Die Gäste setzen sich an den Tisch.

auf-ზე (ჰორიზონტალურ მდგომარეობაში)

Der Ball liegt auf dem Boden. Das Kind legt den Ball auf den Boden.

vor-წინ

Das Taxi hält vor dem Haus. Er setzt sich vor den Fernseher.

hinter-უკან

Der Junge stellt das Fahrrad hinter das Haus.

Das Motorrad steht hinter der Garage.

über-ზემოთ, თავზე, ზე

Er hängt die Lampe über den Tisch.

Die Lampe hängt über dem Tisch.

unter-ქვეშ

Sie legt den Teppich unter den Tisch.

Der Teppich liegt unter dem Tisch.

neben-გვერდით, გვერდზე

Der Kellner legt das Besteck neben den Teller.

Das Besteck liegt neben dem Teller.

zwischen- შორის, შუაში

Er hängt den Spiegel zwischen den Schrank und den Sessel.
Der Spiegel hing zwischen dem Schrank und dem Sessel.

შენიშვნები:

Wohin?	Wo?
auf die/zur Post	auf der Post
auf den Hof	auf dem Hof(თუ ეზო არ არის გარშემორტყმული) im Hof (თუ ეზო გარშემორტყმულია ნაგებობებით და არის ვიწრო)
auf das Land	auf dem Land
zum/auf den Markt	auf dem Markt
auf die Strasse	auf der Strasse
zum Bahnhof	auf dem Bahnhof
ans Meer	am Meer
ins Ausland	im Ausland
zur Arbeit	auf (der)Arbeit
zu Besuch	zu Besuch
zum Geburtstag	beim Geburtstag
zur Trauerfeier	bei der Trauerfeier
zur Beerdigung	bei der Beerdigung

განასხვავეთ:

1.

Er geht in die Universität (უნივერსიტეტში-შენობაში)
Er geht auf die Universität (სტუდენტია) (იხმარება სასაუბრო გერმანულში)
Er studiert, unterrichtet an der Universität (უნივერსიტეტში-დაწესებულებაში)

2.

Er geht in die Schule (სკოლაში-შენობაში)
Er geht zur Schule (მოსწავლეა, სწავლობს სკოლაში)

3.

Er geht ins Bett (ლოგინში წვევა დასასვენებლად)
Er geht zu Bett (ლოგინში წვევა დასაძინებლად)

4.

auf dem Lande (სოფელში, ქალაქგარეთ)
im Lande (ქვეყანაში)

5.

auf dem Gebiet (დარგში)
im Gebiet (მხარეში, ოლქში)

6.

am Meer (ზღვაზე, ნაპირზე)
auf dem Meer (ზედ ზღვაზე, წყალზე, ტალღებზე)
im Meer (ზღვაში, წყალში)

7.

Am Freiheitsplatz (თავისუფლების მოედანთან)
Auf dem Freiheitsplatz (თავისუფლების მოედანზე)

დაიმახსოვრეთ:

an diesem Tag
am vorigen Tag
am nächsten Tag(den nächsten Tag)
den ganzen Tag
jeden Tag – täglich
an diesem Abend
am nächsten Abend(den nächsten Abend)
am vorigen Abend
den ganzen Abend
jeden Abend
am Abend-abends
am Morgen – morgens
an diesem Morgen
am nächsten Morgen(den nächsten Morgen)
am vorigen Morgen
jeden Morgen
den ganzen Morgen
am Mittag-mittags
in der Nacht-nachts
in dieser Nacht
in der nächsten Nacht
in der vorigen Nacht
in der Mitternacht
jede Nacht
die ganze Nacht
am Vormittag-vormittags
am Nachmittag-nachmittags
am Montag
an diesem Montag
am nächsten Montag(den nächsten Montag)
am vorigen Montag
jeden Montag
in diesem Monat
im vorigen Monat
im nächsten Monat(den nächsten Monat)
jeden Monat(monatlich)
den ganzen Monat
in diesem Jahr (dieses Jahr)
im vorigen Jahr (voriges Jahr)
im nächsten Jahr (nächstes Jahr)(das nächste Jahr)
jedes Jahr – jährlich
das ganze Jahr
im Jahre
in der Woche
in dieser Woche (diese Woche)
in der nächsten Woche (nächste Woche)(die nächste Woche)
in der vorigen Woche (vorige Woche)
jede Woche – wöchentlich

die ganze Woche
am Wochenende
in diesem Jahrhundert
im nächsten Jahrhundert
im vorigen Jahrhundert
am ersten Januar
im Januar
zu Mittagessen – Ich esse zu Mittag
zu Abendessen – Ich esse zu Abend - Ich esse Abendbrot

Dativ-Akkusativ-ის წინდებულების **unter, hinter, vor, über** ფორმით გვხვდება ზმნიზებებიც: **unten, hinten, vorn, oben** (დაკონკრეტების შემთხვევაში გამოიყენება წინდებულები, დაკონკრეტების გარეშე – ზმნიზებები).

წინდებული		ზმნიზედა
unter	Der Teppich liegt <u>unter dem Tisch</u>	Der Teppich liegt <u>unten.</u>
hinter	Das Auto steht <u>hinter der Garage.</u>	Das Auto steht <u>hinten.</u>
vor	Er sitzt <u>vor dem Fernseher.</u>	Er sitzt <u>vorn.</u>
über	Die Lampe hängt <u>über dem Tisch.</u>	Die Lampe hängt <u>oben.</u>

ორმაგი წინდებულები

გარდა ზემოთ განხილული წინდებულებისა, გერმანულში არის კიდევ ორმაგი წინდებულები. არსებითი სახელის ბრუნვა ამ შემთხვევაში, როგორც უკვე ზემოთ ვთქვით, დამოკიდებულია მეორე წინდებულზე. ესენია:

bis+zu, bis +auf, von+an, von+aus, von+bis,von+zu, in+bis, an+vorbei, innerhalb+von um+herum, um+die(დაახლოებით)

მაგ.:

Der Bus fährt **bis zum Bahnhof.**

Alle haben die Arbeit gut geschrieben **bis auf ihn(Peter).**

Von heute an gehst du nicht mehr spazieren!

Von Natur aus ist er ein guter Mensch.

Ich arbeite **von 9 bis 16.**

Er kommt **von zu Hause.**

In 10 bis 15 Tagen bin ich wieder da.

Er ging **an mir vorbei.**

Ich komme **innerhalb von** zwei Wochen.

Um den Garten **herum** sind viele Wohnhäuser.

Normalerweise kommen zum Fest **um die** 5000 Gäste.

შენიშვნა: თუ რომელიმე წინდებულთან ვაკეხს საკუთარი სახელის გენიტივი, მაგალითად: მე ვცხოვრობ თბილისთან ახლოს, - მაშინ, იმის გამო, რომ საკუთარ სახელთან არტიკლი არ იხმარება, გამოვიყენებთ მეორე წინდებულსაც, კერძოდ von-ს უარტიკლოდ. Ich wohne unweit von Tbilisi.

არტიკლის შერწყმა წინდებულთან

ხშირია არტიკლის შერწყმის შემთხვევა Dativ-ის ან Akkusativ-ის წინდებულებთან.

Dem= მამრ. და საშ.სკ. Dat.	Das=საშ.სკ. Akk.	Der=მდედრ.სკ.Dat.
an → am	an → ans	zu → zur
in → im		
von → vom	in → ins	
bei → beim		
zu → zum	auf → das	

თანამედროვე გერმანულში გვხვდება არტიკლის წინდებულთან შერწყმის შემდეგი შემთხვევებიც:

hinter → dem=hinterm

vor → dem=vorm

durch → das=durchs

für → das=fürs

über → das = übers

um → das=ums

vor → das=vors

ზმნიზედები Adverbien

ზმნიზედები უშუალო კავშირშია ზმნასთან და უპირველესად გამოხატავს მოქმედების, მაგრამ ასევე საგნის ნიშან-თვისებას.

განასხვავებენ ზმნიზედის შემდეგ ჯგუფებს:

1. ადგილის ზმნიზედა das Adverb des Ortes. (Lokaladverbien)

პასუხობს კითხვებზე: **wo? wohin? woher?**

მაგ.: hier, dort, oben, unten.....

2. დროის ზმნიზედა das Adverb der Zeit (Temporaladverbien)

პასუხობს კითხვებზე: **wann? seit wann? wie lange? wie oft?**

მაგ.: heute, morgen, bald, seit gestern, oft, abends...

3. ვითარების ზმნიზედა das Adverb der Art und Weise

პასუხობს კითხვაზე: **wie?**

მაგ.: so, gern, gut, schnell

4. მიზეზის და მიზნის (კაუზალური) ზმნიზედა das Adverb des Grundes (Kausaladverbien)

პასუხობს კითხვებზე: **warum? weshalb? wozu? zu welchem Zweck?**

მაგ.: darum, deshalb, deswegen, dazu....

5. მოდალური (დაეჭვების, მტკიცების, უარყოფის) ზმნიზედა (Modaladverbien)

პასუხობს კითხვაზე: **wie?**

მაგ.: hoffentlich, wahrscheinlich, vielleicht, sehr, gewiss, natürlich, keinesfalls, keineswegs....

ვითარების ზმნიზედებს, ისევე როგორც ზედსართავ სახელებს, აქვს შედარების ხარისხები, რომელთაც ქვემოთ განვიხილავთ.

ნაცვალსახელური ზმნიზედები Pronominaladverbien

გამოყოფენ ზმნიზედების ერთ ჯგუფს, რომელთაც აქვთ როგორც ზმნიზედების, ისე ნაცვალსახელების ნიშნები. ამის გამო ისინი ნაცვალსახელურ ზმნიზედებად იწოდებიან.

ნაცვალსახელური ზმნიზედები ორ ჯგუფად იყოფა:

1. კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიზედები. რომლებიც აერთიანებენ:

ა) კითხვით სიტყვებს (ნაცვალსახელებს), არსებულს მზა ფორმით (მათ ასევე ვიმახსოვრებთ ზეპირად):

wer?-ვინ

was?-რა? რას?

wo?-სად?

wohin?-საით?

woher?-საიდან?

warum?-რატომ?

wieviel?-რამდენი?

wie lange?-რამდენ ხანს?

wann? -როდის?

wie? -როგორ? როგორი?

ბ) კითხვით ნაცვალსახელურ ზმნიზედებს, რომლებიც მიიღება wo? – კითხვით ნაცვალსახელზე იმ კონკრეტული წინდებულის დართვით, რომელიც მოცემულ სიტუაციაშია საჭირო. მაგ.: **wo+für?** - რისთვის?

თუ წინდებული ხმოვნით იწყება, მაგალითად: wo + über, მაშინ ორი ხმოვნის გამიჯვნის მიზნით საჭიროა მათ შორის **r** შემაერთებელი თანხმოვანი მოთავსდეს. მაგ.: **wo + r + über?** - რის შესახებ?

კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიზედებია:

womit?-რით?

wofür? – რისთვის?

woran?- რაზე?

worauf?-რაზე?

woraus? –რისგან?

worunter?-რის ქვეშ?

worüber? –რის შესახებ? და ა.შ.

2. ჩვენებითი ნაცვალსახელური ზმნიზედები

იწარმოება ჩვენებით ნაცვალსახელ da – ზე ამა თუ იმ წინდებულის დართვით. თუ წინდებული ხმოვნით იწყება, აქაც მაერთად ნაცვალსახელსა და წინდებულს შორის **r** თანხმოვანი გამოიყენება. მაგ.: ამის შესახებ- **da+ r + über**. ჩვენებითი ნაცვალსახელური ზმნიზედებია:

daran-ამაზე

damit-ამით

darauf-ამაზე, იმაზე

daraus-ამისგან, იმისგან

darüber-ამის შესახებ

darunter-ამის/იმის ქვეშ და ა.შ.

ზმნიზედების ადგილი წინადადებაში

I. ქვემდებარე	შემასმენელი	wann	warum	wie	wo, wohin, woher?		
Er	ging	heute	wegen der Prüfung	voller Furcht	zur Schule		
II. ქვემდ. woher?	შემასმ.	wann?	იწ.დამატება	warum?	wie?	იწ.დამატება	wo, wohin,
Ich	schreibe	morgen	meinem Sohn	wegen der Prüfung	schnell	einen Brief	nach Berlin

მართვა die Rektion

ზმნის მართვის არსი რომ გავიგოთ, განვიხილოთ წინასწარ რამდენიმე ზმნა: **geben** - მიცემა

მამა აძლევს ვაჟს ვაშლს. - **Der Vater gibt dem Sohn einen Apfel.** ქართულსა და გერმანულში ეს ორი წინადადება წევრების თვალსაზრისით მთლიანად ერთხვევა ერთმანეთს, კერძოდ, “მამა” ქართულშიც და გერმანულშიც არის ქვემდებარე, “შვილი” ქართულშიც და გერმანულშიც არის ირიბი დამატება, “ვაშლი” ქართულშიც და გერმანულშიც არის პირდაპირი დამატება.

danken - მადლობის გადახდა

მე მადლობას ვუხდი მეგობარს საჩუქრისთვის. - **Ich danke dem Freund für das Geschenk.** “მე” ქართულშიც და გერმანულშიც ქვემდებარეა, “მეგობარს” ქართულშიც და გერმანულშიც - ირიბი დამატება, ხოლო თუ ვიცით რომ “თვის” გერმანულად არის “für” (წინდებული უკვე შესწავლილი გვაქვს) და ის Akkusativ ბრუნვას მოითხოვს, შეიძლება ჩავთვალოთ, რომ გერმანული თარგმანი მთლიანად ერთხვევა ქართულს,

helfen - მიხმარება(ეხმარება)

გოგონა ეხმარება დედას მუშაობაში. - **Das Mädchen hilft der Mutter bei der Arbeit.** ამ წინადადებაში “გოგონა” ქართულშიც და გერმანულშიც ქვემდებარეა, “დედას” ქართულშიც და გერმანულშიც - ირიბი დამატებაა, ხოლო “მუშაობაში” ქართულში არის უბრალო დამატება, რასაც გერმანულში წინდებულიანი დამატება ჰქვია, მაგრამ აქ ქართულსა და გერმანულს შორის გვაქვს განსხვავება. რადგანაც სიტყვაში “მუშაობაში” ქართულში გვაქვს - **ში**, ამიტომ უნდა გვეფიქრა, რომ გამოგვეყენებინა - „**შის**“ შესაბამისი რომელიმე წინდებული გერმანულში: **in, zu, nach**, მაგრამ გვექნებოდა შეუსაბამობა, რადგანაც გერმანულში ამ შემთხვევაში გვჭირდება წინდებული **bei**, რომელიც ქართულად ნიშნავს “თან”. ამრიგად, ქართულსა და გერმანულს შორის ამ კონკრეტულ შემთხვევაში გვაქვს ნაწილობრივი შესაბამისობა.

bitten - თხოვნა(სთხოვს)

ბავშვი სთხოვს მამას ფულს. - **Das Kind bittet den Vater um Geld.** ამ წინადადებაში “ბავშვი” არის ქართულშიც და გერმანულშიც ქვემდებარე, მაგრამ “მამას” ქართულში არის ირიბი დამატება, გერმანულში - პირდაპირი, ხოლო “ფულს” ქართულში არის პირდაპირი დამატება, გერმანულში კი - წინდებულიანი დამატება. (ქართულში - უბრალო დამატება). ამდენად, ამ ზმნასთან ქართულსა და გერმანულს შორის არავითარი შესაბამისობა არ არის, თუ არ ჩავთვლით ქვემდებარეს.

ზმნის ამ უნარს, ამა თუ იმ ბრუნვის ფორმით მიიერთოს წინადადების წევრები, მართვა ეწოდება. იგი განსხვავებულად ვლინდება ქართულსა და გერმანულ წინადადებაში: მართვა შეიძლება იყოს წინდებულიანი და უწინდებულო. **bitten** ზმნა მოითხოვს მის მომდევნო სიტყვას Akkusativ-ში(რაც, როგორც ვთქვით ქართულში არის ირიბი დამატება), ხოლო შემდგომ სიტყვას am წინდებულით Akkusativ-ში, რაც გერმანულში წინდებულიანი დამატებაა, მაგრამ ქართულში ის პირდაპირი დამატებაა.

მაშასადამე, ამიერიდან უნდა ვიცოდეთ, რომ ყველა წინადადებას ქართულიდან გერმანულად ვერ გადავთარგმნით პირდაპირ ქართული შესატყვისებით, არამედ წინადადების აგებისას პირველ რიგში უნდა ვიფიქროთ ზმნის მართვაზე, ანუ იმაზე, ხომ არ ავლენს განსხვავებას ესა თუ ის ზმნა ქართულთან მიმართებაში.

1. ვის თხოვს ბავშვი ფულს? - **Wen** - ვის? (wer? არის კითხვითი ნაცვალსახელი, რომელიც გერმანულში იბრუნება და ის Akkusativ-ში იქნება wen?, რომელსაც დაწვრილებით ნაცვალსახელში განვიხილავთ) **bittet das Kind um (das) Geld?**
2. რას თხოვს ბავშვი მამას? - ქართველს მოეჩვენებოდა, რომ ამ შემთხვევაში უნდა გადათარგმნოს რას? როგორც **was?**, მაგრამ უნდა გვახსოვდეს, რომ თუ გვაქვს ზმნასთან წინდებული, მაშინ კითხვის დასმისას უნდა გამოვიყენოთ ეს წინდებულიც, კერძოდ, იმ პრინციპით, როგორც ეს ხდებოდა კითხვით ნაცვალსახელურ ზმნიზედებში (wo+წინდებული). მაშასადამე რას? იქნება არა was?, არამედ **worum? Worum bittet das Kind den Vater?**
3. ვინ თხოვს მამას ფულს - **Wer bittet den Vater um (das) Geld?**

განვიხილოთ **warten**, რომლის მართვაცაა **auf Akk.**

მე ველოდები ავტობუსს. თუ არ გვეცოდინებოდა ამ ზმნის მართვა, ამ წინადადებას გადათარგმნიდით შემდეგნაირად: Ich warte dem Bus, რადგანაც ქართულში "ავტობუსს" არის ირიბი დამატება, მაგრამ გერმანულში ის წინდებულნიანი დამატებაა (წინდებულნიან დამატებას განვიხილავთ ქვემოთ). ე.ი. ამ შემთხვევაში ქართულში არ გვაქვს თანდებული, გერმანულში კი ამ ზმნამ მოითხოვა წინდებული. მაშასადამე, წინადადება მიიღებს შემდეგ სახეს: **Ich warte auf den Bus.**

კოტკვათ, ჩვენ გერმანელს ვასწავლით ქართულს. გერმანელი წინადადებას Ich warte auf den Bus გადათარგმნიდა ქართულად მე ველოდები ავტობუსზე, რადგანაც მან იცის, რომ **auf** ქართულად ნიშნავს -ზე-, თუ არ განვუმარტავდით მას წინასწარ, რომ ქართულში ამ შემთხვევაში თანდებული საერთოდ არ ვეჭვრდება და "ავტობუსს" არის ირიბი დამატება და არა წინდებულნიანი (უბრალო დამატება).

განვიხილოთ ამ ზმნასთან კითხვითი წინადადებები:

რას ელოდები? აქაც, როგორც ზემოთ დასახელებულ ზმნაში (bitten) მოვიშველიებთ კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიზედის შედგენის წესს და მივიღებთ: **Worauf wartest du?** მაშასადამე, როგორც ვხედავთ, წინდებულნიან დამატებასთან კითხვის დასმის შემთხვევაში ყოველთვის ვიყენებთ კითხვით ნაცვალსახელურ ზმნიზედებს: **worauf, worum, wofür** და ა.შ. მაგრამ ეს იმ შემთხვევაში, როცა კითხვას ვუსვამთ უსულო საგნებს. ასეთ შემთხვევაში პასუხის დროს გამოვიყენებთ ჩვენებით ნაცვალსახელურ ზმნიზედას **da+წინდებული: darauf, darum, dafür.** მაგრამ როცა კითხვას ვუსვამთ სულიერს, მაშინ კითხვით ნაცვალსახელურ ზმნიზედებს ვეღარ გამოვიყენებთ, არამედ კითხვას დავსვამთ შემდეგნაირად: ვის ელოდები? თუკი ვიცით, რომ **warten** ზმნას ჭირდება წინდებული **auf + Akk**, მაშინ ჯერ ავიღებთ წინდებულს, ხოლო შემდეგ კითხვით ნაცვალსახელს **wer** (სულიერს დაესმის მხოლოდ ეს კითხვა) **Akk-ში wen?** მაშასადამე, ეს წინადადება მიიღებს შემდეგ სახეს: **Auf wen wartest du?**, ხოლო თუ ზმნასთან არ გვაქვს წინდებული, მაშინ **wer-ს** ჩავსვამთ მხოლოდ შესაბამის ბრუნვაში. მაგ.: ვის ეკითხები შენ? **fragen** - ითხოვს **Akk-ს** უწინდებულად, **wer Akk-ში** არის **wen** და ამ წინადადების თარგმანი მიიღებს შემდეგ სახეს: **Wen fragst du?**

სულიერზე დასმული კითხვის წესი ვრცელდება ასევე განსაზღვრებით დამოკიდებულ წინადადებაზეც, როცა შეკითხვა დაესმის უსულო საგანს. ამ შემთხვევას დაწვრილებით განვიხილავთ განსაზღვრებით დამოკიდებულ წინადადებაში.

გახსოვდეთ: თუ ზმნა მოითხოვს წინდებულს, მაშინ კითხვით წინადადებაში პირველად აუცილებლად ვიყენებთ წინდებულს და შემდეგ კითხვით ნაცვალსახელს იმ ბრუნვაში, რომელ ბრუნვასაც ეს ზმნა მოითხოვს.

Mit wem sprichst du?

An welcher Universität studierst du?

ზმნა üben –Akk

ზემოთ განხილული ორი ზმნის bitten-ის და warten-ის შემთხვევაში ვნახეთ, რომ ამ ზმნებს ჰქონდათ წინდებული წინადადებაში (წინდებულის დამატება), ქართულში კი ამ შემთხვევაში არ გვაქვს გერმანული წინდებულის შესაბამისი თანდებული, არამედ გვაქვს უთანდებულო პირდაპირი ან ირიბი დამატება. მაგრამ გვაქვს საწინააღმდეგო შემთხვევებიც, როცა ქართულში სახელს სჭირდება თანდებული, ხოლო გერმანულში მის შესაბამის ზმნას არ სჭირდება წინდებული. მაგ.: მე ვვარჯიშობ სიტყვებზე. როგორც ვხედავთ, ქართულში გვაქვს თანდებული “-ზე” და თუ ამ წინადადებას გერმანულად გადავთარგმნიდით მართვის ცოდნის გარეშე, მაშინ გვექნებოდა დაახლოებით : *Ich übe auf/an Wörtern, რაც არ არის სწორი, რადგანაც üben ზმნას გერმანულში არ სჭირდება წინდებული, ის ითხოვს Akk-ს, არის პირდაპირი დამატება, ქართულში კი – უბრალო დამატება. ეს წინადადება მიიღებს შემდეგ სახეს: **Ich übe die Wörter.** ხოლო კითხვის დასმის შემთხვევაში ყურადღება უნდა მივაქციოთ იმას, რომ ამ წინადადებაში ზმნას არ სჭირდება წინდებული და კითხვასაც კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიზებით ვერ დავსვამთ, არამედ უწინდებულო ზმნასთან უსულო საგანზე კითხვის დასმის შემთხვევაში პირდაპირ დაისმის კითხვა was? მაშასადამე გვექნება არა მაგალითად Worauf/Woran übst du? არამედ – **Was übst du?**

მაშასადამე, ჩვენ ვნახეთ, რომ მარტივი წინადადების აგება შეიძლება:

- მარტივი წესით წინადადების წევრების გათვალისწინებით, თუ ის ემთხვევა ქართულს.(რაც ასევე ზმნის მართვაა).
- წინდებულის საშუალებით.
- ზმნის მართვით. ვიდრე წინადადებას გადავთარგმნიდეთ ქართულიდან გერმანულად ან მას ავაგებდეთ ზეპირად, უნდა ვიფიქროთ, აქვს თუ არა ამა თუ იმ ზმნას მართვა და მის ირგვლივ ავაგოთ წინადადება.

სამწუხაროდ, არ არსებობს ზოგადი წესი, რომლითაც ზმნის მართვას მექანიკურად გამოვიცნობდით. ამიტომ გვიხდება მათი ინდივიდუალური დამახსოვრება. გირჩევთ, რომ ყოველი ახალი ზმნის გაცნობა – შესწავლისას მაშინვე დაიმახსოვროთ მისი მართვა (ცხადია, ძირითად ფორმებთან ერთად).

მართვის გამოყენება წინადადებაში სხვადასხვა პოზიციაში განვიხილოთ ზმნა denken-ის მაგალითზე:

denken – an Akk

1. თხრობითი წინადადება

Ich denke oft **an die Eltern.**

2. კითხვითი წინადადება კითხვითი სიტყვით

Woran denkst du oft? (უსულო)

An wen denkst du oft? (სულიერი)

3. კითხვითი წინადადება კითხვითი სიტყვის გარეშე

Denkst du oft **an deine Eltern**?

Denkst du oft **daran**?

4. ბრძანებითი წინადადება

Denke **an deine Eltern!**

Denke **daran!**

Denke **an deine (die) Gesundheit!**

Akkusativ-ის მართვის მქონე ზმნები

1. გერმანულ ზმნათა უმრავლესობა მოითხოვს Akkusativ-ს. მაგ.: **fragen, bitten, treffen, lieben, bauen, kaufen, kennen, loben, heiraten, pflanzen, sehen, hören, anrufen, übersetzen, üben, untersuchen, halten, kochen, kosten, rufen, schlagen, erwarten, entschuldigen, antreten, interessieren, gefährden** და სხვ.

Er baut **ein Haus**.

Ich liebe **meine Geschwister**.

Der Professor lobt **den Studenten**.

Wir üben **den Text**.

Ich rufe **den Freund** an.

Entschuldigen Sie **den Freund** bitte!

Er heiratet **ein (schönes) Mädchen**.

Ich traf gestern den **(meinen) Freund**.

Er hält **den Bus**.

Er kostet **(die) Suppe**.

Der Junge schlägt **den Hund**.

Ich habe **die Arbeit** angetreten (მუშაობას შევუდექი).

Dieses Spiel interessiert **den Sportler** wenig.

Rauchen gefährdet **die Gesundheit**.

2. ზოგიერთი უპირო კონსტრუქცია es სუბიექტით მოითხოვს Akkusativ-ს. ასეთ კონსტრუქციას უმრავლეს შემთხვევაში მოსდევს დამოკიდებული წინადადება dass-ით ან ინფინიტიური კონსტრუქცია.

Es ärgert **mich, dass** du mir lange keinen Brief geschrieben hast.

3. Akkusativ-ს მოითხოვს ასევე მოუცილებადთავსართიან ზმნათა უმრავლესობა, განსაკუთრებით **be-, ver-, zer-** პრეფიქსებით:

Er besucht **die Schule**.

Er verließ **das Zimmer**.

Er zerreißt **die Rechnung**.

4. Akkusativ-ს მოითხოვს გამოთქმა es gibt და ზმნა haben დამოუკიდებელი მნიშვნელობით:

Hier gibt es **einen Klub**.

Wir haben **einen Garten**.

Dativ-ის მართვის მქონე ზმნები

ზმნები, რომლებიც სახელს Dativ-ის ფორმით შეეწყობიან, ასახავენ პირადულ მიმართებას სულიერ საგანთან. ასეთი ზმნების რიცხვი გერმანულში მცირეა.

ähneln-მსგავსება (ჰგავს)

Er ähnelt **seinem (dem)Vater**.

antworten — პასუხი (პასუხობს)

Sie antwortet **dem Lehrer** immer richtig.

befehlen-ბრძანება (უბრძანებს)

Der Jäger befiehlt **dem Hund**.

begegnen-შეხვედრა (ხვდება)

Ich bin gestern **meinem (dem)Freund** begegnet.

danken-მადლობის გადახდა

Ich danke **dem Gastgeber** herzlich.

erwidern-შეპასუხება; შეკამათება

Er erwiderte **dem Richter**, dass er unschuldig ist.

folgen-მიყოლა, დადევნება

Der Jäger folgt **dem Fuchs**.

gehören-დაჯერება, გაგონება (ვინმესთვის),დამორჩილება

Der Junge gehorcht **dem Vater** nicht.

glauben-სჯერა, სწამს

Er glaubt **dem Freund** nicht.

gratulieren-მილოცვა

Ich gratuliere **der Mutter** zum Geburtstag.

helfen-დახმარება

Die Tochter hilft **der Mutter**.

sich nähern-მიახლოება

Das Schiff nähert sich **dem Ufer**.

vertrauen-ნდობა (რამის, რამისადმი, ვინმესადმი)

Der Chef vertraut **der Sekretärin**.

verzeihen-პატიება

Kannst du **deinem Mann** verzeihen?

Verzeihen Sie **mir** bitte!

zuhören-ყურის გდება, მოსმენა

Die Studenten hören **dem Lektor** aufmerksam zu.

Dativ-Nominativ-ის მართვის მქონე ზმნები

einfallen-აზრად მოსვლა

Der Name des Schülers fällt **dem Lehrer** nicht ein.

fehlen-დაკლება (აკლია)

Dem Vater fehlen **die Geschwister**.

gefallen-მოწონება (მოსწონს)

Der Roman gefällt **dem Studenten** nicht.

es geht — არის (კარგად, ცუდად)

Meinem Bruder geht **es** jetzt besser.

gehören-კუთვნება (ეკუთვნის)

Das Haus gehört dem Vater.

leichtfallen-გაადვილება (უადვილდება)

Der Text fällt den Schülern leicht.

passen – მორგება

Das Kleid passt dem Mädchen.

schaden- დაზიანება, ვნება

Zigaretten schaden der Gesundheit.

schmecken- გემოს გასინჯვა

Der Kuchen schmeckt den Kindern.

schmerzen- ტკივილი (სტკივა)

Der Bauch schmerzt dem Mann.

Spass machen- სიამოვნების მინიჭება ვინმესთვის

Das Spiel macht dem Jungen Spass.

schwerfallen- გაძნელება (უძნელდება)

Der Text fällt den Schülern schwer.

შენიშვნა: ისეთ ზმნებთან, როგორცაა *einfallen, gefallen, gehören, fehlen, leichtfallen, passen, Spass machen, schaden, schmecken, schmerzen, schwerfallen...* (ანუ ზმნები, რომლებიც მოითხოვენ Nom+Dat) ყოველთვის “ვის?” არის Dat-ში (ანუ არის ირიბი დამატება) და “რა?” არის Nom-ში (ანუ ის ქვემდებარეა).

მაგალითად, წინადადებაში *ბავშვს მოსწონს წიგნი* “ბავშვს” –ვის? არის ირიბი დამატება, “წიგნი”-რა?-ქვემდებარეა.

ეს წინადადება გერმანულად შემდეგნაირად გადაითარგმნება:

Dem Kind gefällt das Buch. (ან Das Buch gefällt dem Kind)

/

Dat.

/

Nom.

თუ ქვემდებარე მრავლობით რიცხვშია, მაშინ შესაბამისად შემასმენელიც მრავლობით რიცხვში იქნება. მაგ.:

Dem Kind gefallen die Bücher. (ან Die Bücher gefallen dem Kind)

/

ირ.დამ(Dat)

/

ქვ. Nom.

თუ ირიბი დამატება დგას მრავლობით რიცხვში, მაშინ ის შემასმენლის რიცხვზე არ იმოქმედებს. მაგ.:

Das Buch gefällt den Kindern.

Dativ / Akkusativ-ის მართვის მქონე ზმნები

ამ ზმნებთან Dativ-ში უმეტეს შემთხვევაში დგას სულიერი საგანი, Akkusativ-ში კი – როგორც სულიერი, ისე უსულო საგანი. ქვემოთ ჩამოთვლილ ზმნებთან ერთდროულად იხმარება Dativ-იც და Akkusativ-იც.

შენიშვნა: ერთი და იგივე მნიშვნელობის მქონე ორი ზმნის (მაგ: antworten და beantworten) შემთხვევაში მოუცილებად თავსართიანი ზმნები წინდებულის გარეშე ითხოვენ რომელიმე ბრუნვას. მაგალითად: er antwortet auf die Frage. მაგრამ: Er beantwortet die Frage.

Dativ- Akkusativ-თან ყველაზე ხშირად იხმარება შემდეგი ზმნები:

anbieten-შეთავაზება (სთავაზობს)

Er bietet **dem Gast den Stuhl** an.

borgen-თხოვება (ათხოვებს)(იხმარება სასაუბრო ენაში)

Er hat **dem Kollegen das Buch** geborgt.

bringen-მოტანა, წაღება

Sie brachte **der Mutter einen Korb** mit Äpfeln.

erklären-ახსნა (უხსნის)

Der Lehrer erklärt **den Schülern die Aufgabe**.

empfehlen-რჩევა, რეკომენდაციის გაწევა

Der Deutschlehrer empfahl **den Studenten dieses (das) Wörterbuch**.

erlauben-ნების დართვა, უფლების მიცემა

Der Vater erlaubt **dem Sohn das Rauchen**.

erzählen-თხრობა (მოუთხრობს), მოყოლა (ყვება)

Er erzählte **dem Freund die(ganze) Geschichte**.

geben-მიცემა (აძლევს)

Er hat **dem Gast die Hand** gegeben.

leihen-თხოვება (ათხოვებს)

Der Lehrer hat **dem Schüler das Wörterbuch** geliehen.

mitteilen-ცნობება, ინფორმაციის გადაცემა

Er hat **dem Vater die Geburt** des Sohnes mitgeteilt.

raten – რჩევა (ურჩევს)

Sie rät **dem Freund dieses Buch**.

reichen-მიწოდება

Er reichte **dem Gast eine Zigarette**.

sagen-თქმა (ამბობს)

Er sagte **dem Lehrer die Wahrheit**.

schenken-ჩუქება (აჩუქებს)

Er hat **seiner Frau** zum Geburtstag **ein paar Blumen** geschenkt.

schicken-გაგზავნა

Die Eltern haben **der Tochter ein Paket** geschickt.

schreiben-მიწერა (მისწერს)

Ich schreibe **meinen Eltern einen Brief**.

senden-გაგზავნა

Das Warenhaus hat **dem Kunden den Kühlschrank** ins Haus gesandt (gesendet)**stehlen**-

მოპარვა (პარავს)(სასაუბრო ენაზე – klauen).

Der Dieb hat **der Frau die Tasche** gestohlen.

verbieten-აკრძალვა

Der Vater hat **dem Sohn das Rauchen** verboten.**verordnen/verschreiben**-გამოწერა

(წამლის)

Der Arzt verordnet/verschreibt **dem Kranken die Arznei**.

versprechen-შეპირება

Der Vater hat **dem Sohn das Geld** für die Reise versprochen.

zeigen-ჩვენება

Ich zeigte **dem Gast das Haus**.

ორმაგი Akkusativ-ის მართვის მქონე ზმნები

გერმანულ ენაში მცირეა ისეთი ზმნების რიცხვი, რომლებიც ორ Akkusativ-ს მოითხოვს.

ქველაზე მნიშვნელოვანი ზმნებია:

kosten-დაჯდომა (უჯდება რაღაცად), უღირს
Das Hotel kostet den Gast 50 Euro.

Das kostet mich viel Zeit.

lehren-სწავლება (ასწავლის)

Die Mutter lehrt den Sohn das Lesen.

nennen-წოდება (უწოდებს)

Sie nannte ihren Mann einen Feigling.

sehen – დანახვა

Ich sehe das Kind (das) Klavier spielen.

hören – მოსმენა

Ich höre das Kind (das) Klavier spielen.

lassen – ვიღაცისთვის რაღაცის გაკეთებინება

Der Lehrer lässt den Schüler einen Satz übersetzen.

კოპულატიური ზმნები (ზმნები ორმაგი Nominativ-ით)

Verben mit dem Prädikatsnominativ

ასეთი ზმნები გამოდიან მავრთის (კოპულას) როლში და მოითხოვენ არსებით სახელს ან ნაცვალსახელს(ანუ ზმნის სახელად ნაწილს) Nominativ-ში. მაგრამ უნდა გახსოვდეთ, რომ იმ წინადადებებში, სადაც კოპულატიურ ზმნებს გამოვიყენებთ, ვვაქვს ორი Nominativ-ი, ქვემდებარე კი მხოლოდ ერთია. მაგ.: Der Vater ist Arzt. ამ წინადადებაში ორი Nominativ-ია: der Vater და Arzt. მაგრამ der Vater არის ქვემდებარე, ხოლო Arzt შემასმენლის სახელადი ნაწილი, რომელიც გადმოცემულია არსებითი სახელით, რომელიც ყოველთვის დგას ასევე Nominativ-ში, მაგრამ ეს მეორე(der Arzt), როგორც ვთქვით, არის სახელადი შემასმენელი და არა ქვემდებარე.

კოპულატიური ზმნებია **sein, werden, heißen, bleiben, scheinen**; ისინი შეიძლება გამოვიყენოთ ორი Nominativ-ით, ანუ Prädikatsnominativ-ით. მაგ.:

Er ist ein guter Sportler.

Er wird ein guter Sportler.

Das heißt ein schöner Tag.

Du bleibst immer mein bester Freund.

Er scheint ein kluger Mensch zu sein.

წინდებულიანი დამატების მქონე ზმნათა სია

ყველაზე ხშირად გერმანულ ენაში გამოიყენება შემდეგი ზმნები წინდებულიანი დამატებით:

abhängen- von +D - დამოკიდებულება რამეზე

Die Reise hängt **von dem Wetter** ab.

abholen- Akk,von+Dat.-გაგლა, დახვედრა, წამოყვანა

Er holt **den Freund vom Bahnhof** ab.

achten-auf+Akk – ყურადღების მიქცევა (ვინმესთვის, რამესთვის)

Achtet bitte **auf die Fehler!**

anfängen-mit+D-დაწყება (რამის)

Fangen wir **mit dem Essen** an!

ankommen-in+ Dat-ჩამოსვლა

Er kam **in der Stadt** gestern an.

antworten- Dat,auf+Akk-პასუხის გაცემა (ვინმესთვის, რამეზე)

Er antwortet **dem Lehrer auf die Frage**.

arbeiten-an+Dat-მუშაობა(რამეზე),**als+Nom.**(მუშაობა რამედ),**bei+Dat**(მუშაობა სადმეს)

Ich arbeite **an einem Thema**.Er arbeitet **als Ingenieur bei „Siemens“**.

sich ärgern-über+ Akk –გაბრაზება (ბრაზობს ვინმეზე)

Ich ärgere mich oft **über meinen (den) Nachbarn**.

ärgern-Akk, mit+D-გაბრაზება (ვინმესი, რამით)

Die Kinder ärgern **den Nachbarn mit dem Krach**.

aufhören – mit+D-შეწყვეტა

Hören Sie **mit dem Streit** auf!

aufpassen-auf+Akk-ყურადღების მიქცევა (ვინმესთვის, რამესთვის)

Passen Sie **auf den Koffer** auf!

aussteigen-aus+Dat-ჩამოსვლა (ტრანსპორტიდან)

Er steigt **aus dem Bus** aus.

sich bedanken-bei+D, für+Akk-მადლობის გადახდა (ვინმესთვის, რამის გამო)

Er bedankt sich **bei den Eltern für das Geschenk**.

beginnen-mit+Dat-დაწყება(რამის)

Er beginnt **mit der Arbeit**.

begleiten-Akk, zu+Dat-გაცილება

Er begleitet **den Freund zum Bahnhof**.

sich begnügen-mit+Dat-დაკმაყოფილება (რამით)

Er begnügte sich **mit einem kleinen Geschenk**.

sich beklagen– bei+D, über+Akk-ჩივილი (ვინმესთან, რამეზე)

Er hat sich **bei dem Chef über den Kollegen** beklagt.

sich bemühen – um+Akk-შრომა, გარჯა (რამისთვის)

Sie bemüht sich **um die Zulassung** an der Uni Jena.

beruhen-auf+Dat-დაფუძნება,დამყარება(რაღაცის რამეზე)

Der Vertrag beruht **auf einer rechtlichen Grundlage**.

sich beschäftigen – beschäftigt sein - mit+D-დასაქმება (დასაქმდება რამეთი)

Der Aspirant beschäftigt sich **mit den Problemen** der Geschichte.

Womit bist du heute beschäftigt?

sich beschweren – bei+D, über+Akk-ჩივილი (ვინმესთან, რამეზე)

Er hat sich **bei dem Chef über den Kollegen** beschwert.

bestehen-aus+Dat-შედგენილობა (შედგება რაღაცისგან)

auf+Akk-დაჟინება (რამის)

Die Gruppe besteht **aus (den) 8 Studenten.**

Er besteht **auf seine (die) Meinung.**

sich beteiligen-an+Dat.-მონაწილეობა (რამეში)

Beteiligst du dich **daran?**

sich bewerben – um+Akk.- bei + Dat.განაცხადის შეტანა (კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად)

Der Student bewirbt sich **um ein Stipendium.**

Er bewirbt sich **um einen Platz bei dieser Firma.**

bitten –Akk,um+Akk-თხოვნა (ვინმეს, რამის)

Er bittet **den Vater um einen Rat.**

danken- Dat,für+Akk.-მადლობის გადახდა (ვინმესთვის, რამისთვის)

Die Frau dankt **dem Mann für die Blumen.**

denken- an+Akk-ფიქრი (ვინმეზე, რამეზე)

Er denkt **oft an seine Kindheit.**

duften-nach+Dat.-სურნელის ქონა

Es duftet **nach Parfüm.**

einladen – Akk, zu+Dat

bei+Dat-დაპატიჟება (ვინმესი, რამეზე, ვინმესთან)

Er hat **die Kollegen zur Hochzeit** eingeladen.

ich bin **bei dem Freund** eingeladen.

einsteigen-in+Akk-ასვლა (ტრანსპორტში)

Die Frau steigt **in den Zug** ein.

eintreten/treten-in+Akk-შესვლა

Er trat **in den Saal** ein.

sich entscheiden – für Akk.-გადაწყვეტილების მიღება

Er entschied sich **für eine Reise** nach Berlin.

sich entschuldigen-bei+D, für+Akk-ბოდიშის მოხდა (ვინმესთან, რამის გამო)

Der Schüler entschuldigte sich **bei dem Lehrer für die Verspätung.**

sich erholen– von+Dat-დასვენება რაღაცის ან ვიღაცისგან

Von diesem Stress muss ich mich erst erholen.

sich erinnern-an+Akk-გახსენება (ვინმესი, რამესი)

Er hat sich **an die Schulzeit** erinnert.

erkennen –Akk, an+D-ცნობა (იცნო ვინმე, რამით)

Die Schüler erkannten **den Lehrer an der Stimme.**

sich erkundigen – bei+D

nach+D-გაკითხვა, შეტყობა (რამის, ვინმეს შესახებ)

Er hat sich **bei der Polizei nach dem Pass** erkundigt.

erzählen – Dat, von+Dat, über+Akk – მოყოლა, თბრობა

Er erzählt **dem Freund von dieser Geschichte** immer gern.

Er erzählt **der Kollegin über seine Reise** nach Italien.

fragen- Akk, nach+D-შეკითხვა (ვინმეს, რამეს)

Die Wanderer haben **den Einwohner nach dem Weg** gefragt.

sich freuen – auf+Akk-გახარება, გაუხარდება (მომავალი)

über+Akk - უხარია რამე (აწმყო, წარსული)

Die Schüler freuen sich **auf die Ferien.**

Das Mädchen freut sich **über das Geschenk** des Vaters.

sich fürchten – vor+D-შიში (ეშინია ვინმესი, რამესი)

Das Kind fürchtet sich **vor dem Hund.**

führen – zu Dat. – გამოწვევა

Die Erwärmung unseres Planeten führt **zu vielen Krankheiten.**

garantieren –Dat, für+Akk.-გარანტიის მიცემა (ვინმესთვის, რამეზე)

Die Firma garantiert **den Kunden für den Wert** der Sachen.

gehören-zu+Dat

in (an, auf, unter...+Akk)-კუთვნილება (ეკუთვნის)

Der Abgeordnete gehört **zu der Nationalen Partei**.

Er gehört **zu unseren besten Freunden**.

Der Tisch gehört **in die Ecke**.

es geht-um+Akk.-საკმე ეხება (რაღაცას)

Es geht **um(mein)das Kind**.

gelten-als+Nom.-მიჩნევა (ითვლება)

Er gilt **als ein kluger Mann**.

geraten-in+Akk.-ჩავარდნა, მოხვედრა (რაიმე მდგომარეობაში)

Die Firma ist **in eine schwierige Lage** geraten.

geschehen-mit+Dat-მოხდენა

Was ist **mit deinem(dem) Bruder** geschehen?

sich gewöhnen-an+Akk.-შეჩვევა (ვინმესი, რამის)

Ich kann mich leicht **an das Klima** gewöhnen.

glauben-an+Akk-რწმენა (სწამს ვინმესი, რამის)

Ich glaube **an (den)Gott**.

Wir glauben **an die Zukunft**.

gratulieren-Dat, zu+Dat-მილოცვა (ვინმესთვის რამის)

Ich gratuliere **dem Freund zum Geburtstag**.

grenzen-an+Akk-საზღვრის ქონა (ესაზღვრება)

Georgien grenzt **an die Türkei**.

halten- Akk, für+Akk-ჩათვლა, მიჩნევა (ვინმედ, რამედ)

von+Dat – რამე აზრის ქონა (ვინმეზე), **als + Nominativ**

Er hielt **den Händler für einen Betrüger**.

Ich halte **von Frau Becker** nicht viel.

Ich halte nichts von Frau Becker **als Ministerin**.

es handelt sich – um+Akk-საკმე ეხება (ვინმეს, რამეს)

Es handelt sich **um die Gesundheit** des Kindes.

helfen- Dat, bei+Dat-დახმარება

Sie hilft **der Mutter bei der Arbeit**.

hoffen-auf+Akk-იმედოვნება (იმედოვნებს რამეს, იმედი აქვს ვინმესი)

Die Eltern hoffen **auf den (ihren) Sohn**.

hören-von+Dat-მოსმენა ვიღაცის ან რაღაცის შესახებ

Ich habe von **dem (diesem) Sportler** nichts gehört.

sich interessieren-für Akk-დაინტერესება (ვინმეთი, რამით)

Der Student interessiert sich **für die Probleme** der Sprache.

sich irren- in+Dat-შეცდომა (შეცდება რამეში)

Ich habe mich **in dem (im) Datum** geirrt.

kämpfen-mit+ Dat-ბრძოლა (ვინმესთან ერთად)

gegen+Akk- ბრძოლა (ვინმეს, რამის წინააღმდეგ)

für+Akk- ბრძოლა (ვინმესთვის, რამისთვის)

um+Akk- ბრძოლა (რამისთვის)

Wir kämpfen **um die Freiheit**.

klagen-über+Akk-ჩივილი, წუწუნი (ვინმეზე, რამეზე)

Er klagt über **seine (die) Gesundheit**.

sich konzentrieren-auf+Akk.-ყურადღების კონცენტრირება

Der Professor konzentriert sich **auf seinen (den) Vortrag**.

sich kümmern-um+Akk-დარდი (რამეზე, ვინმეზე), ზრუნვა

Die Mutter kümmert sich **um den Gast**.

lachen-über Akk-სიცილი (რამეზე, ვინმეზე)

Die Zuschauer lachen **über den Komiker**.

leiden-an+Dat-ტკივილი, განცდა (სტკივა, განიცდის)

unter+Dat

Er leidet **an einer schweren Krankheit**

Sie leidet **unter dem Stress**.

es liegt-an+Dat-დამოკიდებულია რამეზე, ვინმეზე

Es liegt **an der Leitung**.

machen-mit+Dat-კეთება

Was macht er **mit dem Geld?** (რას უშვება ის ფულს?)

nachdenken- über Akk-ფიქრი, დაფიქრება (ვინმეზე, რამეზე)

Denken Sie **darüber** nach!

nachsehen-in+Dat-ჩახედვა.

Ich sehe **im Wörterbuch** nach.

neigen-zu+Dat-მიდრეკილება რაღაცის მიმართ

Er neigt **zur Verschwendung**.

packen-in+Akk-ჩალაგება, ჩაწობა

Wir packen die Sachen **in den Koffer**.

sich rächen-an+Dat-შურისძიება (ვინმეზე)

für+Akk-შურისძიება (ვიღაცის ან რაღაცის გამო)

Sie rächen sich **an den Feinden für das Unrecht**.

raten- Dat, zu+Dat-რჩევის მიცემა

Ich rate **dem Kind zu diesem (dem) Buch**.

rechnen-mit+Dat- იმედის ქონა

Ich rechne **mit deiner Hilfe**.

riechen/stinken-nach+Dat-სუნის ადენა (სუნი ასდის, აქვს, უდის, stinkt-ყარს)

Es riecht **nach (dem) Gas**.

sehen-auf+Akk-ცქერა, ყურება, მზერა (ვინმეზე, რამეზე)

Ich sehe **auf die Uhr**.

schauen-auf+Akk-ცქერა, ყურება, მზერა (ვინმეზე, რამეზე)

Ich schaue **auf die Uhr**.

schmecken-nach Dat - რაღაცის გემო აქვს

Der Wein schmeckt **nach Korken**.

schreiben-an+Akk-წერა (მისწერს ვინმეს)

über +Akk-წერს რამეზე, ვინმეზე

Die Tochter schreibt **an den Vater**

Die Studenten schreiben **über ein Thema**.

sich schützen-vor+Dat-თავდაცვა (რამისგან)

Die Bergsteiger schützen sich **vor der Gefahr**.

sich sehnen-nach+Dat-მონატრება (ვინმესი, რამის)

Ich sehne mich sehr **nach der (meiner) Heimat**.

sorgen-für+Akk-ზრუნვა (ვინმეზე, რამეზე)

Die Eltern sorgen **für die Kinder**.

sich sorgen-um+Akk-ზრუნვა, დარდი (ვინმეზე, რამეზე)

Der Vater sorgt sich **um die Familie**.

sprechen-mit+Dat, über+Akk, von+Dat-ლაპარაკი, საუბარი (ვინმესთან, რამეზე)

Er spricht **mit der Freundin**.

Der Lektor spricht **über ein Thema**.

Die Freunde sprechen **von einem Erlebnis**.

staunen-über+Akk-გაკვირვება (ვილაცით, რაღაცით)

Der Lehrer staunt **über die Leistung** des Schülers.

sterben-an+Dat-სიკვდილი (კვდება რაღაცით)

Der Maler ist **an einer unheilbaren Krankheit** gestorben.

stören- Akk, bei+Dat-ხელის შეშლა

Das Kind stört **den Vater bei der Arbeit**.

sich streiten-mit+Dat-დავა, კამათი (ვინმესთან, რამეზე)
um+Akk

Der Vater streitet sich **mit den Erben um das Vermögen**.

studieren-an+Dat-სწავლა (უმაღლეს სასწავლებელში)

Er studiert **an der Universität**.

teilnehmen-an+Dat-მონაწილეობა (რამეში)

Woran nimmst du teil?

telefonieren-mit+Dat-დარეკვა ტელეფონით (ვინმესთან)

Ich telefoniere **mit dem Freund**.

träumen-von+Dat-ოცნება (ოცნებობს რამეზე)

Er träumt **von einer Reise** ins Ausland.

sich treffen-mit+Dat-შეხვედრა ვინმესთან

Er hatte sich **mit den Freunden** getroffen.

zu tun haben-mit+Dat-საქმის ქონა (ვინმესთან, რამესთან)

Das hat **mit dem Beruf** des Lehrers nichts zu tun.

übersetzen-aus+Dat, in+Akk-გადათარგმნა (სხვა ენაზე)

Er übersetzt den Roman **aus dem Deutschen ins Georgische**.

umsteigen-in+Akk-გადაჯდომა (სხვა ტრანსპორტში)

Er steigt **in den Zug** um.

sich unterhalten-mit+Dat-საუბარი (ვილაცასთან)

über+Akk- საუბარი (ვილაცაზე, რაღაცაზე)

Sie unterhält sich **mit dem Freund über ein Thema**.

unterscheiden - Akk, von +Dat-განსხვავება (განასხვავებს)

Ich kann **meinen Freund** nicht **von seinem Bruder** unterscheiden.

sich verabreden-mit+Dat, über Akk – მოლაპარაკება ვინმესთან, რამეზე

Ich verabredete mich **mit dem Freund über die Reise**.

sich verabschieden-von+Dat-გამომშვიდობება

Ich verabschiedete mich **von den Gästen**.

verbinden-Akk, mit+Dat -დაკავშირება (ვინმესთან, რამესთან)

Ich verbinde den Gast **mit seinem (dem) Freund**.

verfügen-über+Akk-განკარგულებაში ქონა (რამის), ფლობა

Er verfügt **über gute Deutschkenntnisse**.

sich verheiraten-mit+Dat-შეუღლება, დაქორწინება

Er hat sich **mit einem (schönen) Mädchen** verheiratet.

sich verlassen-auf+Akk-ნდობა, დაყრდნობა (ვინმეზე)

Ich kann mich **auf diesen (den) Mann** nicht verlassen.

sich verlieben-in+Akk-შეყვარება (ვინმესი)

Der Junge verliebte sich **in ein (schönes) Mädchen**.

verschieben-auf+Akk-გადავადება (რაღაც ვადით)

Wir verschieben den Unterricht **auf den Dienstag**.

verstehen - von+Dat-გაგება (რამის)

Ich verstehe gar nichts **von der(dieser) Sache**.

verstoßen-gegen+Akk-დარღვევა(კანონის)

Ein solches Verhalten verstößt **gegen die Höflichkeitsregeln.**

verwechseln- **Akk, mit+Dat-**შეცვლა (შეცვალა ვინმეში)

Hast du **den Mann mit dem Freund** verwechselt?

verzichten-auf+Akk-უარის თქმა (რამეზე)

Warum verzichtest du **auf das Geld**?

sich vorbereiten-auf+Akk-მომზადება (რადაციისთვის)

სასაუბრო ენაში იხმარება – **für +Akk-** იც

Die Studenten bereiten sich **auf/ für die Prüfung** vor.

warnen- **Akk, vor+Dat-**(ვინმეს) გაფრთხილება (რამის შესახებ)

Der Vater hat *den Sohn vor der (dieser) Gefahr* gewarnt.

warten-auf+Akk-ცდა, ღოდინი (ვინმესი, რამესი)

Er wartet **auf den Freund.**

sich wenden-an+Akk-(მიმართვა ვინმესთვის)

Ich wende mich **an den Arzt.**

sich wundern-über+Akk-გაკვირვება (გაუკვირდება), გაოცება (გაოცდება)

Ich wundere mich **über die Technik.**

zählen – zu Dat. – ითვლება

Er zählt **zu den grossen Autoren** seiner Zeit.

zugehen-auf+Akk-წასვლა, მიმართება (მიდის რაღაც მიმართულებით)

Er geht **auf den Freund** zu.

zweifeln-an+Dat-დაეჭვება რამეში)

Der Richter zweifelt **an der Aussage** des Zeugen.

ფუნქციურზმნიანი შენაერთები

გერმანულ ენაში არსებობს მყარი სიტყვათშენაერთები, რომლებშიც ზმნები Akkusativ-თან, Dativ-თან ან წინდებუდიან დამატებასთან ერთად გამოხატავენ ერთიან მნიშვნელობას. ასეთ ზმნებს ფუნქციურ ზმნებს უწოდებენ. მათი რიცხვი საკმაოდ დიდია. წარმოგიდგინო მხოლოდ ყველაზე ხშირად ხმარებულ ფუნქციურზმნიანი შენაერთების სიას:

Abschied nehmen-von+Dat-დამშვიდობება (ვინმესთან)

Er nimmt von den Gästen Abschied.

Angst haben-vor+Dat.-შიში (ეშინია ვინმესი, რამის)

Das Kind hat vor dem Hund Angst.

in Briefwechsel stehen-mit+Dat-მიმოწერის ქონა (ვინმესთან)

Ich stehe mit einem Freund aus Deutschland in Briefwechsel.

Bescheid wissen-über Akk-საკმის კურსში ყოფნა

Wir wissen über das Problem nicht Bescheid.

Spas machen-Dat-სიამოვნების მინიჭება (სიამოვნებს)

Das Spiel macht dem Jungen Spas.

Eindruck machen-auf+Akk-(ვინმეზე) შთაბეჭდილების მოხდენა

Der Student hat auf den Professor einen guten Eindruck gemacht.

einen Blick werfen-auf+Akk-გადახედვა, თვალის გადაკვრა

Er warf einen Blick auf das Bild.

sich Sorgen machen-um+Akk-ზრუნვა, დარდი (ვინმეზე, რამეზე)

Die Eltern machen sich um den Sohn Sorgen.

Vertrauen haben-zu+Dat-ნდობა (რამისადმი)

Ich habe kein Vertrauen zu dem Nachbarn.

Frage,Bitte haben-an+Akk-შეკითხვის, სათხოვარის ქონა ვინმესთან

Ich habe eine Frage/Bitte an den Arzt.

in Ordnung bringen -Akk-(რამის) წესრიგში მოყვანა

Sie hat das Zimmer in Ordnung gebracht.

eine Frage stellen-D, an+Akk-შეკითხვის დასმა (ვინმესთვის)

Er hat dem Direktor /an den Direktor eine Frage gestellt.

einen Unterschied machen-zwischen+Dat-განსხვავების გაკეთება

Er kann keinen Unterschied zwischen dem Traum und der Wirklichkeit machen.

ზედსართავი სახელების მართვები

ზმნის მართვა, რომელიც წინა თავში განვიხილეთ, ყველაზე მნიშვნელოვანია წინადადების აგების თვალსაზრისით, მაგრამ მართვა შეიძლება სხვა მეტყველების ნაწილებსაც ჰქონდეთ, ისეთებს, როგორიცაა არსებითი სახელი, ზედსართავი სახელი, ზმნიზედა. წინამდებარე თავში ზედსართავი სახელის მართვას გავეცნობით.

I. Dativ-ის მართვის მქონე ზედსართავი სახელები:

ähnlich-მსაგვსება (ვინმესთან)

Das Kind ist **der Mutter** ähnlich.

bekannt-ცნობილი

Diese Geschichte ist **dem Vater** schon seit langem bekannt.

böse-გაბრაზებული (ვინმეზე)

Er ist **seiner (der) Freundin** böse.

fremd-უცხოა (ვინმესთვის)

Er ist **seiner (der) Frau** immer fremd geblieben.

gleichgültig- გულგრილად ყოფნა რამის მიმართ

Die Politik ist **den Leuten** im Allgemeinen nicht gleichgültig.

nahe-ახლოს

Wir waren **dem Ziel** nahe.

peinlich-უხერხული

Das Lob des Lehrers war **dem Schüler** peinlich.

sympathisch-სიმპატიური

Die Zeugin war **dem Richter** sympathisch.

treu-ერთგული

Sie ist **ihrem (dem) Mann** immer treu geblieben.

II. ყველაზე ხშირად გამოიყენება შემდეგი

ზედსართავი სახელები **Akkusativ**-ით:

alt - ასაკის

Das Kind ist erst **einen Monat** alt (ბავშვი ჯერ ერთი თვისაა)

breit-ფართო (სივანის)

Das Regal ist **einen Meter** breit.

dick-(რალაც) სისქის

Das Brett ist **20 mm** dick.

hoch-მაღალი (სიმაღლის)

Das Haus ist fast **100 m** hoch.

tief-ღრმა (სიღრმის)

Der Brunnen ist fast **20 Meter** tief

lang-(რალაც) სიგრძის

Der Weg von dem Haus bis zur Schule ist **einen Kilometer** lang.

schwer-მძიმე

Der Panzerschrank war **einen Zentner** schwer.

weit-შორი

Vögel können über **10000 Kilometer** weit fliegen.

wert-ღირებული

Die Aktien sind nur noch **die Hälfte** wert.

III. ყველაზე ხშირად გამოიყენება შემდეგი
ზედსართავი სახელები წინდებულებით:

abhängig sein-von+Dat.-დამოკიდებულება რამეზე ან ვინმეზე

Sie ist von den Tabletten abhängig.

arm sein-an+Dat-ღარიბი (რამით)

Er ist an (der) Phantasie arm.

ärgerlich sein-über+Akk-გაბრაზებული (ვინმეზე, რამეზე)

Der Chef ist über den Kollegen ärgerlich.

aufmerksam sein-auf+Akk-ყურადღების მიქცევა (რამეზე ან ვინმეზე)

Der Fahrer soll immer auf die Verkehrsregeln aufmerksam sein.

befreundet sein-mit+Dat.- დამეგობრება ვინმესთან

Hans ist mit dem Nachbarn befreundet.

begeistert sein-von+Dat-აღფრთოვანებული

Ich bin von dem neuen Computer begeistert.

bekannt sein -mit+Dat-ნაცნობი (ვინმესთან)

bei+Dat - ცნობილი (ვინმესთან)

für+Akk-ცნობილი (რამით)

Er ist mit seinen (den) Nachbarn noch nicht bekannt.

Der Geschäftsmann ist bei dem Vorgesetzten sehr gut bekannt.

Er ist für seine (die) Unpünktlichkeit bekannt.

beliebt sein-bei+Dat-პოპულარული, ცნობილი

Der Sänger ist bei den Jugendlichen sehr beliebt.

blass sein-vor+Dat-გაფითრებული

Er ist vor der Kälte blass.

böse sein-auf+Akk-განრისხებული (რამეზე, ვინმეზე)

Der Junge ist auf seinen(den) Hund böse.

dankbar sein-für+Akk.-მადლიერება რაღაცის გამო

Ich bin für diese Information sehr dankbar.

eifersüchtig sein-auf+Akk-ეჭვიანობა (ვინმეზე)

Der Mann ist auf seine (die) Frau eifersüchtig.

einverstanden sein-mit+Dat-თანახმა

Ich bin mit der Aussage nicht einverstanden.

fertig sein-mit+Dat-თავის გართმევა (რამისთვის)

Der Schüler ist mit der Aufgabe fertig.

frei sein-von+Dat-თავისუფალი

Er ist frei von (den) Gewissensbissen.

freundlich sein- zu+Dat-თავაზიანი

Er ist freundlich zu allen Menschen.

froh sein-über+Akk-გახარება (რამით)

Ich bin froh über die neue Stellung.

glücklich sein-über+Akk-ბედნიერი(რაღაცით)

Wir sind glücklich über die billige Wohnung.

interessiert sein-an+Dat-დაინტერესებული (რამით)

Der Wissenschaftler ist an den Forschungsergebnissen interessiert.

nützlich sein-für+Akk-სასარგებლო

Der Staubsauger ist für den Haushalt sehr nützlich.

reich sein-an+Dat-მდიდარი (რამით)

Georgien ist an den Mineralwässern reich.

stolz sein-auf+Akk-ამაყობა (რამით, ვინმეთი)

Der Vater ist auf seinen (den) Sohn stolz.

schädlich sein-für+Akk-საზიანო, მავნე

Zu viel Regen ist für die Ernte schädlich.

schuld sein-an+Dat-დამნაშავედ ყოფნა (რამეში)

Er ist an dem Mord der Menschen schuld.

überzeugt sein-von+Dat-დარწმუნებულია (რამეში)

Der Richter ist von der Unschuld des Bauern überzeugt.

verheiratet sein-mit+Dat.-გათხოვილი ან დაქორწინებულია ვინმეზე

Sie ist mit einem Arzt verheiratet.

verliebt sein-in+Akk-შეყვარებული

Er ist in die Frau des Freundes verliebt.

verwandt sein-mit+Dat-ნათესავი (დანათესავებულია)

Er ist mit der Familie des Präsidenten verwandt.

zufrieden sein-mit+Dat-კმაყოფილება (რამით)

Der Bauer ist mit seiner (der) Ernte sehr zufrieden.

ზმნის მართვის ცხრილი

წინდებულიანი დამატების მქონე ზმნები

abhängen	von+D	დამოკიდებულება რამეზე
abholen	Akk,von+D	გავლა,დახვედრა,წამოყვანა
achten	auf+Akk	ყურადღების მიქცევა
anfangen,beginnen	mit+D	დაწყება
ankommen	in+D	ჩამოსვლა
antworten	D,auf+Akk	პასუხის გაცემა
arbeiten	an+D,als+Nom,bei+D	მუშაობა
sich ärgern	über+Akk	გაბრაზება
ärgern	Akk,mit+D	გაბრაზება(ზრაზობს)
aufhören	mit+D	შეწყვეტა
aufpassen	auf+Akk	ყურადღების მიქცევა
aussteigen	aus+D	ჩამოსვლა(ტრანსპორტიდან)
sich bedanken	bei+D,für+Akk	მადლობის გადახდა
begleiten	Akk,zu+D	გაცილება
sich begnügen	mit+D	დაკმაყოფილება(რამით)
sich beklagen,sich beschweren	bei+D,über+Akk	ჩივილი
sich bemühen	um+Akk	გარჯა
beruhen	auf+D	დაფუძნება,დამყარება(რამეზე)
sich beschäftigen	mit+D	დასაქმება(რამით)
bestehen	aus+D,auf+Akk	შედგება,დაყინება

sich bewerben	um+Akk,bei+D	განაცხადის შეტანა
bitten	Akk,um+Akk	თხოვნა
danken	D,für+Akk	მადლობის გადახდა
denken	an+Akk	ფიქრი
einladen	Akk,zu+D	დაპატიჟება
einsteigen	in+Akk	ასვლა(ტრანსპორტში)
eintreten/treten	in+Akk	შესვლა
sich entscheiden	für+Akk	გადაწყვეტილების მიღება
sich entschuldigen	bei+D,für+Akk	ბოდიშის მოხდა
sich erholen	von+D	დასვენება რალაცისგან
sich erinnern	an+Akk	გახსენება
erkennen	Akk,an+D	ცნობა
sich erkundigen	bei+D,nach+D	გაკითხვა,შეტყობა
erzählen	D,von+D,über+Akk	მოყოლა,თხრობა
fragen	Akk,nach+D	შეკითხვა
sich freuen	auf+Akk,über+Akk	გახარება
sich fürchten	vor+D	შიში
führen	zu+D	გამოწვევა
garantieren	D,für+Akk	გარანტიის მიცემა
gehören	zu+D,in,an,auf,unter, über+Akk.	კუთვნება(ეკუთვნის)
es geht	um+Akk	საქმე ეხება
gelten	als+Nom	მიჩნევა
geraten	in+Akk.	ჩავარდნა, მოხვედრა რაიმე მდგომარ.
geschehen	mit+D	მოხდენა
sich gewöhnen	an+Akk	მიჩვევა
glauben	an+Akk	რწმენა
gratulieren	D,zu+D	მილოცვა
grenzen	an+Akk	საზღვრის ქონა
halten	A,für+A,von+D,als+N	მიჩნევა
es handelt sich	um+Akk	საქმე ეხება
helfen	D,bei+D	დახმარება
hoffen	auf+Akk	იმედოვნება
hören	von+Dat	მოსმენა ვილაცის შესახებ
sich interessieren	für+Akk	დაინტერესება
sich irren	in+D	შეცდომა
kämpfen	mit+D,gegen+Akk, für+Akk,um+Akk	ბრძოლა
klagen	über+Akk	ჩივილი,წუწუნა
sich konzentrieren	auf+Akk	ყურადღების კონცენტრირება
sich kümmern	um+Akk	ზრუნვა ვინმეზე
lachen	über+Akk	სიცილი
leiden	an+D,unter+D	ტკივილი,განცდა

es liegt	an+D	დამოკიდებულია რამეზე
machen	mit+D	კეთება
nachdenken	über+Akk	ჩაფიქრება, დაფიქრება
nachsehen	in+D	ჩახედვა
neigen	zu+D	მიდრეკილება
packen	in+Akk	ჩალაგება
sich rächen	an+D, für+Akk	შურისძიება
raten	D, zu+D	რჩევის მიცემა
rechnen	mit+D	იმედის ქონა
riechen/duften/stinken	nach+D	სუნის ადენა
schauen/sehen	auf+Akk	ყურება
schmecken	nach+D	გემოს ქონება
schreiben	an+Akk, über+Akk	მიწერა ვინმესთვის რამის შესახებ
sich schützen	vor+D	თავდაცვა
sich sehnen	nach+D	მონატრება
sorgen	für+Akk	ზრუნვა
sich sorgen	um+Akk	დარდი
sprechen	mit+D, über+Ak, von+D	ლაპარაკი
staunen	über+Akk	გაკვირვება
sterben	an+D	სიკვდილი
stören	Akk, bei+D	ხელის შეშლა
sich streiten	mit+D, um+Akk	კამათი, დავა
studieren	an+D	სწავლა უმაღლესში
teilnehmen/sich beteiligen	an+D	მონაწილეობის მიღება
telefonieren	mit+D	ტელეფონით დარეკვა
träumen	von+D	ოცნება
sich treffen	mit+D	შეხვედრა (ვინმესთან)
zu tun haben	mit+D	საქმის ქონა
übersetzen	aus+D, in+Akk	გადათარგმნა
umsteigen	in+Akk	გადაჯდომა (სხვა ტრანსპორ.)
sich unterhalten	mit+D	საუბარი
unterscheiden	Akk, von+D	განსხვავება
sich verabreden	mit+D, über+Akk	მოლაპარაკება
sich verabschieden	von+D	გამომშვიდობება
verbinden	Akk, mit+D	დაკავშირება
verfügen	über+Akk	ფლობა
sich verheiraten	mit+D	ქორწინება
sich verlassen	auf+Akk	ნდობა ვინმესადმი
sich verlieben	in+Akk	შეყვარება
verschieben	auf+Akk	გადავადება
verstehen	von+D	გაგება, მიხვედრა
verstoßen	gegen+Akk	დარღვევა
verwechseln	Akk, mit+D	შეცვლა (შეეცვალა ვინმეში)
verzichten	auf+Akk	უარის თქმა

sich vorbereiten	auf+Akk	მომზადება
warnen	Akk,vor+D	გაფრთხილება
warten	auf+Akk	ლოდინი,დაცდა
sich wenden	an+Akk	მიმართვა ვინმესთვის
sich wundern	über+Akk	გაკვირვება
zählen	zu+D	ითვლება
zugehen	auf+Akk	მისვლა
zweifeln	an+D	დაეჭვება

ფუნქციურზმნიანი შენაერთები

Abschied nehmen	von+D	გამომშვიდობება ვინმესთან
Angst haben	vor+D	შიშის ქონება
in Briefwechsel stehen	mit+D	მიმოწერა ვინმესთან
Bescheid wissen	über+Akk	საქმის კურსში ყოფნა
Spass machen	D	სიამოვნების მინიჭება
Eindruck machen	auf+Akk	შთაბეჭდილების მოხდენა
einen Blick werfen	auf+Akk	თვალის გადავლება,შეხედვა
sich Sorgen machen	um+Akk	ზრუნვა, დარდი ვინმეზე
Vertrauen haben	zu+D	ნდობა
Frage,Bitte haben	an+Akk	შეკითხვა,სათხოვარი ვინმეს.
in Ordnung bringen	Akk	წესრიგში მოყვანა
eine Frage stellen	D,an+Akk	შეკითხვის დასმა
einen Unterschied machen	zwischen+D	განსხვავება

ზედსართავი სახელების მართვები

arm sein	an+D	ღარიბი(რამით)
ärgerlich sein	über+Akk	გაბრაზებული
aufmerksam sein	auf+Akk	ყურადღებით ყოფნა
begeistert sein	von+D	აღფრთოვანებული
bekannt sein	mit+D,bei+D,für+akk	ცნობილი
beliebt sein	bei+D	პოპულარული
blass sein	vor+D	გაფითრებული
böse sein	auf+Akk	გაბრაზებული
eifersüchtig sein	auf+Akk	ექვიანი
einverstanden sein	mit+D	თანახმა
fertig sein	mit+D	თავის გართმევა
frei sein	von+D	თავისუფალი
freundlich sein	zu+D	თავაზიანი
froh sein	über+Akk	გახარებული
glücklich sein	über+Akk	ბედნიერი

interessiert sein	an+D	დაინტერესებული
nützlich sein	für+Akk	სასარგებლო
reich sein	an+D	მდიდარი
stolz sein	auf+Akk	ამაყობა
schädlich sein	für+Akk	საზიანო
schuld sein	an+D	დამნაშავე
überzeugt sein	von+D	დარწმუნებული
verheiratet sein	mit+D	შეუღლებული
verliebt sein	in+Akk	შეყვარებული
verwandt sein	mit+D	დანათესავებული
zufrieden sein	mit+D	კმაყოფილი
dankbar sein	für+Akk	მადლობელი
abhängig sein	von+D	დამოკიდებული
befreundet sein	mit+D	დამეგობრებული

Akkusativ-ის მართვის მქონე ზმნები

fragen, bitten, treffen, lieben, bauen, kennen, loben, heiraten, pflanzen, sehen, hören, anrufen, übersetzen, üben, untersuchen, halten, kochen, kosten, rufen, schlagen, erwarten, entschuldigen, antreten, interessieren, gefährden და სხვ.

Dativ-ის მართვის მქონე ზმნები

ähneln, befehlen, begegnen, beistehen, einfallen, entgegnen, erwidern, fehlen, folgen, gefallen, gehören, gehorchen, gelingen, genügen, glauben, missfallen, misslingen, sich nähern, nützen, raten, schaden, schmecken, verzeihen, vertrauen, widersprechen, zuhören, zusehen, zustimmen და სხვ.

Dativ / Akkusativ-ის მართვის მქონე ზმნები

anbieten, anvertrauen, beantworten, beweisen, borgen, bringen, diktieren, erklären, empfehlen, entwenden, entziehen, erlauben, erzählen, geben, leihen, liefern, mitteilen, raten, rauben, reichen, sagen, schenken, schicken, schreiben, senden, stehlen, überlassen, verbieten, verordnen/verschreiben, verschweigen, versprechen, verweigern, wegnehmen, zeigen და სხვ.

ინფინიტიური შესატყვისები

გერმანულ წინადადებაში ხშირად გვხვდება ორი ან სამი ზმნა, რომელთაგან მხოლოდ ერთი იცვლის ფორმას, დანარჩენი კი ფორმოუცვლელია. ასეთი შემთხვევები გვაქვს ზმნის უღლების დროს მოქმედებითი გვარის რთულ დროებში (haben oder sein +Partizip II ან werden+Infinitiv) და ვნებითი გვარის ყველა დროში, Präsens-სა და Präteritum-ში ორი ზმნა (werden +Partizip II) და დანარჩენ დროებში – სამი ზმნა, მაგრამ ყველა ზემოთ განხილულ შემთხვევაში haben, sein და werden, როგორც ვიცით, დამხმარე ზმნებია, მათ დამოუკიდებელი მნიშვნელობა ამ შემთხვევებში არ აქვთ და შესაბამისად, დამოუკიდებლად არც ითარგმნებიან. მაგრამ გვაქვს სხვა შემთხვევებიც, როცა წინადადებაში ორი ზმნაა, ორივე დამოუკიდებელი მნიშვნელობის მქონე და, შესაბამისად, ორივე ცალ-ცალკე ითარგმნება. მაგ.: Das Kind will heute ins Kino gehen-ბავშვს სურს დღეს კინოში წავიდეს. ყველა იმ შემთხვევაში, როცა წინადადებაში გვაქვს ორი დამოუკიდებელი ლექსიკური მნიშვნელობის მატარებელი ზმნა, რომელთაგან ორივე ითარგმნება ქართულად, მეორე ზმნა(არაუღლებადი) ყოველთვის დგას წინადადებაში ინფინიტივში, რასაც სწორედ ინფინიტივური შესიტყვება ეწოდება.

ინფინიტივში მდგომი ზმნა, რომელიც ყოველთვის წინადადების ბოლოშია, იხმარება zu ნაწილაკით ან მის გარეშე.

ინფინიტივი zu-ს გარეშე იხმარება

1. მოდალური ზმნების შემდეგ

Das Kind will heute ins Kino gehen.

2. შეგრძნებების გამომხატველი ზმნების შემდეგ: **sehen, hören, fühlen, spüren.** ამ კონსტრუქციას უწოდებენ *accusativus cum infinitivo*. ამ შემთხვევაში საყურადღებოა ის, რომ თუ წინადადებაში გვექნება ორი დამატება, ორივე იქნება პირდაპირი.

Ich sehe den Jungen (den) Ball spielen.

Ich höre das Kind (das) Klavier spielen.

Ich fühle die Gefahr kommen.

Ich spüre sein Herz zittern.

შენიშვნა: ქართულ ენაში არ არსებობს ამ კონსტრუქციის შესაბამისი თარგმანი. ამიტომ წინადადება **Ich sehe den Mann kommen** ქართულად იქნება “მე ვხედავ, როგორ (რომ) მოდის კაცი.”

3. ზმნა lassen-თან:

ზმნა lassen-ი, იმ შემთხვევაში, როცა ის მეორე ზმნას საჭიროებს, აღნიშნავს “იძულებას”, ვილაციისთვის რალაციის გაკეთებინებას, მაგრამ ის დამოუკიდებლად იხმარება და ნიშნავს “დატოვებას”, მაგრამ ზოგჯერ ამ შემთხვევაშიც იგულისხმება მეორე ზმნაც. მაგ.:

Er lässt das Buch zu Hause (**liegen**).

ზმნა „lassen“-ის შემთხვევაშიც გვექნება ორი პირდაპირი დამატება.

Der Lehrer lässt den Schüler einen Aufsatz schreiben.

ხოლო თუ გვაქვს სამი დამატება, ორი იქნება პირდაპირი და ერთი – ირიბი.

Die Mutter lässt das Kind dem Vater einen Brief schreiben.

4. მოძრაობის გამომხატველ ზმნებთან: gehen, kommen, laufen, schicken.....

Er geht Brot kaufen.

Die Mutter schickt das Kind Brot kaufen.

5. სწავლის გამომხატველ ზმნებთან lernen, lehren

Die Mutter lehrt den Sohn schreiben.

Das Kind lernt Klavier spielen.

6. ზმნების helfen და nennen-ის შემდეგ

Die Tochter hilft der Mutter den Tisch decken.

Das nenne ich lernen.

ინფინიტივი zu-თი იხმარება:

1. ყველა დანარჩენ ზმნასთან, რომლებიც ზემოთ არ ჩამოვთვალეთ, თუკი წინადადებაში გვჭირდება ორი დამოუკიდებელი მნიშვნელობის მქონე ზმნა. მაგ.: beginnen, anfangen, bitten, hoffen, beschließen, versuchen, versprechen.....ამავე დროს, zu დგას ინფინიტივის წინ და იწერება ცალკე Er beginnt den Text zu lesen.

ხოლო თავსართმოცილებად ზმნასთან zu დგას თავსართსა და ზმნის ფუძეს შორის Ich bitte das Kind das Fenster aufzumachen. თუ ინფინიტივში რამდენიმე ზმნა მოიყრის თავს, მაშინ ყველა ზმნის წინ იხმარება zu.

Er beginnt zu lesen und zu schreiben.

Infinitiv II-სთან Aktiv-სა და Passiv-ში ხმარების დროს zu დგას დამხმარე ზმნის წინ.

Ich freue mich das neue Kleid gekauft zu haben.

Der Student ist froh zum Sprachkurs nach Berlin geschickt worden zu sein.

zu-ს ხმარებას განსაზღვრავს მეორე ადგილზე მდგომი ზმნა.

2. გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ინფინიტივი იხმარება zu-თი ორ განსხვავებულ ზმნასთან, გვაქვს zu-ს გამოყენების სხვა შემთხვევებიც

a) haben+აბსტრაქტული არსებითი სახელები (Lust, Wunsch, Möglichkeit...) Er hat (den) Wunsch an der Universität zu studieren.

b) es ist+ზედსართავი სახელი ან არსებითი სახელი. მაგ.: Es ist gut ins Ausland zu fahren. Es ist Zeit, nach Hause zu gehen.

c) haben, sein+zu+Infinitiv. ეს კონსტრუქციები გამოხატავს აუცილებლობას და ცვლის მოდალურ ზმნებს müssen და sollen zu-ს გარეშე. მაგ:

Ich habe die Aufgabe bis morgen zu schreiben-Ich mus die Aufgabe bis morgen schreiben.

Die Aufgabe ist zu schreiben-Die Aufgabe mu geschrieben werden.

შენიშვნა: გავრცობილ წინადადებაში zu იხმარება ისეთ ზმნებთანაც, სადაც არ უნდა იხმარებოდეს. მაგ.: **Hilfst du mir die Wohnung aufzuräumen?**

კონსტრუქციები **um...zu, ohne...zu, statt...zu**

1. კონსტრუქცია **um...zu** (რათა, რომ) გამოხატავს სურვილს ან განზრახვას. ეს კონსტრუქცია იხმარება იმ შემთხვევაში, თუ ქვემდებარე წინადადების ორივე ნაწილში ერთი და იგივეა. ხოლო თუ ქვემდებარე სხვადასხვაა, მაშინ გამოიყენება არა **um...zu** კონსტრუქცია, არამედ კავშირი **damit**, რომელსაც ძირითადად იგივე მნიშვნელობა აქვს, რაც **um...zu** კონსტრუქციას (ამის შესახებ საუბარი გვექნება სინტაქსში).

Der Student geht in die Bibliothek, **um dort zu arbeiten.**

2. კონსტრუქცია **ohne...zu** (ისე, რომ; იმის გარეშე, რომ) გამოხატავს ისეთ მოქმედებას, რომელიც არ შესრულდა.

Er ging in die Schule, **ohne die Tasche mitzunehmen.**

3. კონსტრუქცია **statt...zu** (ნაცვლად იმისა, რომ) გამოხატავს ისეთ მოქმედებას, რომელიც სხვაგვარად უნდა შესრულებულიყო, მაგრამ ისე არ შესრულდა.

Das Kind geht spielen, **statt die Aufgabe zu machen.**

შენიშვნა:

I.თუ რთული წინადადების შეცვლა გვსურს ინფინიტიური კონსტრუქციით, უნდა გვახსოვდეს, რომ ასეთ წინადადებაში აღარ გვექნება არც ქვემდებარე და არც დამხმარე ზმნის მნიშვნელობის მქონე შემასხმენელი, რადგან ასეთი სახის წინადადება არის მარტივი გავრცობილი. ამასთან, **ohne zu-**ს და **statt zu-**ს შემთხვევაში უნდა გამოვტოვოთ უარყოფაც, რადგან **ohne** და **statt** თვითონ არის უარყოფა. მაგალითად:

1. Der Student geht in die Bibliothek, er will dort arbeiten. – Der Student geht in die Bibliothek, **um dort zu arbeiten.**

2. Mein Freund nahm mein Buch, er hat mich vorher nicht gefragt. – Mein Freund nahm mein Buch, **ohne mich vorher zu fragen.**

3. Der Junge spielt, er lernt nicht. – Der Junge spielt, **statt zu lernen.**

II. ინფინიტიური შესატყვისებით რთული დროების წარმოება ხდება ისევე, როგორც მოდალურ ზმნებთან. ამ შემთხვევაშიც დამხმარე ზმნა არის „haben“-ი (Perfekt-სა და Plusquamperfekt-ში), რომელიც დგას მეორე ადგილზე და იუღლება, ხოლო დანარჩენი ორი ზმნა დგას Infinitiv-ში, წინადადების ბოლოში. (სულ ბოლოს ამ შემთხვევაში დგას ის ზმნა, რომელიც მარტივ დროში მეორე ადგილზეა). მაგალითად: **Ich sehe den Jungen nach Hause gehen**-Perfekt-ში იქნება: **Ich habe den Jungen nach Hause gehen sehen.**

ნაცვალსახელი das Pronomen

ნაცვალსახელი მეტყველების ნაწილია, რომელიც მიუთითებს პირებზე ან საგნებზე და იგი წინადადებაში ცვლის სახელებს (არსებითს, ზედსართავს და რიცხვითს).

გერმანულ ენაში არსებობს ნაცვალსახელების შემდეგი ჯგუფები:

1. პირის ნაცვალსახელი-**Personalpronomen**
2. ჩვენებითი ნაცვალსახელი-**Demonstrativpronomen**
3. კუთვნილებითი ნაცვალსახელი-**Possessivpronomen**
4. უკუქცევითი ნაცვალსახელი-**Reflexivpronomen**
5. კითხვითი ნაცვალსახელი-**Interrogativpronomen**
6. მიმართებითი ნაცვალსახელი-**Relativpronomen**
7. განუსაზღვრელობითი და უარყოფითი ნაცვალსახელი-**Indefinitpronomen**
8. უპირო ნაცვალსახელი-**unpersönliches Pronomen**

პირის ნაცვალსახელები Personalpronomen

პირის ნაცვალსახელი ასრულებს წინადადებაში იმავე წევრის სინტაქსურ ფუნქციას, რომელსაც ის ცვლის. ამიტომ, ბუნებრივია, ისიც მის შესაბამის ბრუნვაში უნდა ჩავსვათ.

პირის ნაცვალსახელებია: **ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie** (თავაზიანი ფორმა)

პირის ნაცვალსახელების ბრუნვა

N	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie
G	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner	unser	euer	ihrer	Ihrer
D	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen
A	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie

მაგ.: Ich gebe dem Freund / der Freundin ein Buch.

მე ვაძლევ	მეგობარს	წიგნს.
/	/	/
ქვ.	ირ.დამ.	პირ.დამ.

შევეცვალოთ “მეგობარს” პირის ნაცვალსახელით მას/მათ.

მე ვაძლევ	მას/მათ(er, sie, es, ihr)	წიგნს.
/	/	/
ქვ.	ირ.დამ.	პირ.დამ.

Ich gebe ihm(ihr, ihm, ihnen) das Buch.

მეგობარი	მაძლევს	მე	წიგნს.
/	/	/	/
ქვ.	ირ.დამ.	პირ.დამ.	

Der Freund gibt mir das Buch.

მე ვხატავ მაგიდას.
/ /
ქმ. პირ.დამ.

Ich zeichne den Tisch.

“მაგიდას” შევცვალეთ ნაცვალსახელით “მას” (“er” Akk-ში)

Ich zeichne **ihn**.

შენიშვნა:

1. პირის ნაცვალსახელების Genitiv-ი თანამედროვე გერმანულში აღარ გამოიყენება. ის გვხვდება უპირატესად ძველ ლიტერატურულ ან რელიგიურ ტექსტებში.
2. მრავლობითი რიცხვის II პირის ნაცვალსახელი ihr გამოიყენება იმ შემთხვევაში, როცა ერთზე მეტ ადამიანს მივმართავთ შენობითი ფორმით.
3. მხოლობითი და მრავლობითი რიცხვის III პირის ნაცვალსახელები, გარდა თავაზიანი ფორმისა, გამოიყენება როგორც სულიერ, ისე უსულო საგნებთან.
4. თუ წინადადებაში პირდაპირი დამატება პირის ნაცვალსახელითაა წარმოდგენილი და წინადადებაში გვაქვს ირიბი დამატებაც, მაშინ პირდაპირი დამატება თავსდება ირიბის წინ. მაგ.:

Er gibt es (das Buch) dem Lehrer.

/ /
პირ.დამ. ირ.დამ.

ჩვენებითი ნაცვალსახელები Demonstrativpronomen

ჩვენებითი ნაცვალსახელებია:

მხოლობითი რიცხვი			მრავლობითი რიცხვი	
der	die	das	die	ეს/ის
dieser	diese	dieses	diese	ეს
jener	jene	jenes	jene	ის
solcher	solche	solches	solche	ასეთი
derselbe	dieselbe	dasselbe	dieselben	იგივე/ის
derjenige	diejenige	dasjenige	diejenigen	იგივე/ის

თვითონ-selbst. ეს ნაცვალსახელი ფორმაუცვლელია – ე.ი. არ იბრუნება და არ აქვს სქესი და რიცხვი

ჩვენებითი ნაცვალსახელები **dieser, diese, dieses, diese; jener, jene, jenes, jene; solcher, solche, solches, solche** იბრუნება როგორც *განსაზღვრული არტიკლი*

მხოლოდითი რიცხვი				მრავლობითი რიცხვი
N	dieser	diese	dieses	diese
G	dieses	dieser	dieses	dieser
D	diesem	dieser	diesem	diesen
A	diesen	diese	dieses	diese

ნაცვალსახელები **der, die, das, die** თითქმის ისევე იბრუნვის, როგორც *განსაზღვრული არტიკლი*, ოღონდ მხოლოდითი რიცხვის *Genitiv-ში* და *მრავლობითი რიცხვის Genitiv-სა* და *Dativ-ში* დაემატებათ *დაბოლოება (s)en*

მხოლოდითი რიცხვი				მრავლობითი რიცხვი
N	der	die	das	die
G	dessen	deren	dessen	deren
D	dem	der	dem	denen
A	den	die	das	die

ნაცვალსახელებში **derselbe, dasselbe, dieselbe, dieselben; derjenige, diejenige, dasjenige, diejenigen** იბრუნვის *der, die, das, die* როგორც *განსაზღვრული არტიკლი*, ხოლო მეორე ნაწილი *selbe* და *jenige* – როგორც *ზედსართავი სახელის სუსტი ბრუნება*. მხოლოდითი რიცხვის *Nominativ-ში* აქვთ –e დაბოლოება (მდედრობითი და საშუალო სქესის სახელებისთვის *Akkusativ-შიც* –e), დანარჩენ ბრუნებებში, როგორც მხოლოდითში, ისე მრავლობითში – n დაბოლოება.

მხოლოდითი რიცხვი				მრავლობითი რიცხვი
N	derselbe	dieselbe	dasselbe	dieselben
G	desselben	derselben	desselben	derselben
D	demselben	derselben	demselben	denselben
A	denselben	dieselbe	dasselbe	dieselben

-Nehmen Sie **dieses** Buch (**diesen** Kuli, **diese** Tasche) ?

-Nein, ich nehme **das (den, die)** hier. (das, den, die ამ წინადადებაში ჩვენებითი ნაცვალსახელებია. ამ ფორმით ისინი უფრო სასაუბრო ენაში იხმარება)

Das ist ein Buch. (**das** ამ წინადადებაში არის ჩვენებითი ნაცვალსახელი)

Ich schreibe mit **diesem (jenem, solchem)** Kuli gern.

Hast du heute **denselben** Pullover wie gestern an?

Hat die Firma **denjenigen** Bewerber ausgewählt, der vor einigen Tagen gekündigt wurde?

კუთვნილებითი ნაცვალსახელები Possessivpronomen

ყველა პირის ნაცვალსახელს გააჩნია თავისი კუთვნილებითი ნაცვალსახელი. ისინი იბრუნება მხოლოდით რიცხვში როგორც განუსაზღვრელი არტიკლი, ხოლო მრავლობითში - როგორც განსაზღვრული არტიკლი.

მხოლოდითი რიცხვი				მრავლობითი რიცხვი	
პირის ნაცვალსახ.	მამრ.სკ	მდედრ.სკ	საშ.სკ		
ich	mein	meine	mein	meine	ჩემი
du	dein	deine	dein	deine	შენი
er	sein	seine	sein	seine	მისი(მამრ.)
sie	ihr	ihre	ihr	ihre	მისი(მდედრ.)
es	sein	seine	sein	seine	მისი(საშ.სკ)
wir	unser	unsere	unser	unsere	ჩვენი
ihr	euer	eure	euer	eure	თქვენი
sie	ihr	ihre	ihr	ihre	მათი
Sie	Ihr	Ihre	Ihr	Ihre	თქვენი(თავაზიანი)

ბრუნება

	მხოლოდითი რიცხვი			მრავლობითი რიცხვი
	მამრ.სკ.	მდედრ.სკ	საშ.სკ.	
N	mein/ihr	meine/ihre	mein/ihr	meine/ihre
G	meines/ihres	meiner/ihrer	meines/ihres	meiner/ihrer
D	meinem/ihrem	meiner/ihrer	meinem/ihrem	meinen/ihren
A	meinen/ihren	meine/ihre	mein/ihr	meine/ihre

შენიშვნა:

1. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს იმას, რომ მხოლოდითი რიცხვის III პირში “მისი” მამრობითი და საშუალო სქესისთვის არის “sein”, ხოლო მდედრობითისთვის-“ihr”. მათ ვირჩევთ ქვემდებარის სქესის მიხედვით, ხოლო დაბოლოებას მისი მომდევნო სახელის მიხედვით. მაგ.:

დედა ჩუქნის თავის ვაჟს (ქალიშვილს) წიგნს.

Die Mutter schenkt **ihr**m Sohn (ihrer Tochter) ein Buch.

მამა ჩუქნის თავის ქალიშვილს (ვაჟს) წიგნს.

Der Vater schenkt seiner Tochter (seinem Sohn) ein Buch.

ქალი რეცხავს თავის კაბას.

Die Frau wäscht **ihr** Kleid. (და არა ihres Kleid, რადგანაც კუთვნილებითი ნაცვალსახელი იღებს განუსაზღვრელი არტიკლის დაბოლოებას).

2. “თქვენი” მრავლობითი რიცხვის II პირში, ანუ როცა ვგულისხმობთ პიროვნებებს მრავლობით რიცხვში და მივმართავთ შენობითი ფორმით, იხმარება **euer, eu(e)re, euer, eu(e)re**

Sind das **eure** Bücher?

Ist das **euer** Haus?

უკუქცევითი ნაცვალსახელი das Reflexivpronomen

გერმანულ ენაში არსებობს მხოლოდ ერთი უკუქცევითი ნაცვალსახელი **sich**, იგი არ იბრუნება და იხმარება მხოლოდ უკუქცევით ზმნებთან მხოლობითი და მრავლობითი რიცხვის III პირსა და თავაზიან ფორმაში. ზმნის უღლებისას მხოლობითი და მრავლობითი რიცხვის I და II პირში მას ენაცვლება პირის ნაცვალსახელები Akkusativ-ში. მაგ.:

ich wasche **mich** (ეს არის I პირის ნაცვალსახელი Akkusativ-ში, მხ.რ)

du wäschst **dich** (ეს არის II პირის ნაცვალსახელი Akkusativ-ში, მხ.რ.)

wir waschen **uns** (ეს არის I პირის ნაცვალსახელი Akkusativ-ში, მრ.რ)

ihr wascht **euch** (ეს არის II პირის ნაცვალსახელი Akkusativ-ში, მრ.რ.)

შენიშვნა: მრავლობითი რიცხვის I და II პირი Dativ-სა და Akkusativ-ში ემთხვევა ერთმანეთს: **uns** (Dat.)-**uns** (Akk),

euch (Dat)-**euch** (Akk)

III პირში, როგორც მხოლობითში, ისე მრავლობითში, ყველა შემთხვევაში იხმარება **sich**.

sich ნაცვალსახელთან, როგორც ზემოთ ვთქვით, იხმარება პირის ნაცვალსახელი Akkusativ-ში. მაგრამ იმ შემთხვევაში, როცა წინადადებაში უკუქცევით ნაცვალსახელიან ზმნასთან გვაქვს პირდაპირი დამატებაც, მაშინ პირის ნაცვალსახელი ჩადგება **Dativ-ში**, ეს ჩანს მხოლოდ მხოლობითი რიცხვის I და II პირში. მრავლობითი რიცხვის I და II პირში, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ეს ფორმები ერთმანეთს ემთხვევა და განსხვავება მხოლოდ შინაარსში სჩანს. მაგ.:

ich wasche **mich**, მაგრამ ich wasche **mir** die Hände.

du wäschst **dich** _____ du wäschst **dir** die Hände.

wir waschen **uns** _____ wir waschen **uns** die Hände.

ihr wascht **euch** _____ ihr wascht **euch** die Hände.

როცა sich ნაცვალსახელი Dativ-ის ფორმით გამოდის, ის მიუთითებს ისეთ მოქმედებაზე, რომელსაც მოქმედი პირი (ქვემდებარე) ახორციელებს თავისთვის. მაგ.: Ich kaufe **mir** einen Anzug. ეს შეიძლება გვეთქვას სხვაგვარადაც, კერძოდ, für წინდებულობით: Ich kaufe **für mich** einen Anzug.

არის ჯგუფი ზმნებისა, რომლებიც sich ნაცვალსახელს მხოლოდ Dativ-ში ითხოვენ, იმის გამო, რომ მათთან წინადადებას პირდაპირი დამატების გარეშე დასრულებული აზრი არ ექნებოდა, ე.ი. ისინი ყოველთვის პირდაპირ დამატებას ითხოვენ, შესაბამისად sich ასეთ ზმნებთან დგას ყოველთვის Dativ-ში. ასეთი ზმნებია:

sich ansehen, sich anhören, sich notieren, sich vorstellen, sich merken, sich ausdenken, sich anschaffen, sich etwas leisten, sich etwas vornehmen, sich überlegen, sich etw. zutrauen, sich Mühe geben, sich einfallen lassen, sich gefallen lassen.

Ich höre **mir** einen Text an. (თუ არ ვიტყვით რას ვისმენთ, წინადადებას აზრი ეკარგება)

Kannst du **dir** das vorstellen?

Ich kann **mir** ein Auto leisten.

Ich kann **mir** das nicht zutrauen.

Lass **dir** mal etwas einfallen.

Gib **dir** keine Mühe. Es hat keinen Sinn.

Das lasse ich **mir** nicht gefallen.

კითხვითი ნაცვალსახელები Interrogativpronomen

კითხვითი ნაცვალსახელებია: **wer?** -ვინ? **was?** -რა? რას?

welcher? welche? welches? welche? რომელი?

was für ein? was für eine? was für ein? was für? -როგორი? რომელი?

კითხვითი ნაცვალსახელები იბრუნება.

N	wer?ვინ?ვის?	was?რა?
G	wessen?ვისი?	
D	wem?ვის?	
A	wen?ვის?ვინ?	was?რას?რა?

კითხვითი ნაცვალსახელი **welcher, welche, welches** იბრუნვის როგორც განსაზღვრული არტიკლი.

	მხოლოდითი რიცხვი			მრავლობითი რიცხვი ყველა სქესისთვის
	მამრ.სქ.	მდედრ.სქ.	საშ.სქ.	
N	welcher?	welche?	welches?	welche?
G	welches?	welcher?	welches?	welcher?
D	welchem?	welcher?	welchem?	welchen?
A	welchen?	welche?	welches?	welche?

ნაცვალსახელში **was für ein, was für eine, was für ein** იბრუნვის მხოლოდ **ein** და **eine** განუსაზღვრელი არტიკლის მსგავსად, მრავლობით რიცხვში კი **was für** უცვლელი რჩება, **ein** ჩამოშორდება და იბრუნება მხოლოდ სახელი. მაგ.:

Was für ein Buch ist das? Was für Bücher sind das?

	მხოლოდითი რიცხვი			მრავლობითი რიცხვი ყველა სქესისთვის
	მამრ.სქ.	მდედრ.სქ.	საშ.სქ.	
N	was für ein?	was für eine?	was für ein?	was für?
G	was für eines?	was für einer?	was für eines?	was für?
D	was für einem?	was für einer?	was für einem?	was für?
A	was für einen?	was für eine?	was für ein?	was für?

1. ვისი წიგნია ეს?
/ /
განსაზღვ. ქვემდ.

Wessen Buch ist das?

2. ვის აძლევ შენ წიგნს?
/ /
ირ. დამ. ქვემდ. პირდ. დამ

Wem gibst du das Buch?

(თუ კითხვით წინადადებაში გაგვიჭირდებათ დამატების პოვნა, მაშინ კითხვითი წინადადება გალაქციეთ თხრობით წინადადებად: **wem? ვის?**)

ვინ აძლევ შენ წიგნს? – მე ვაძლევ ბავშვს წიგნს. “ბავშვს” არის ირიბი დამატება და მისი შემცველი კითხვითი ნაცვალსახელიც wem? ვის? იქნება ირიბი დამატება)

3. ვის ხედავ შენ?
/ /
პირდ.დამ. ქვემდ.

Wen siehst du?

4. რას ხედავ შენ?
/ /
პირდ.დამ. ქვემდ.
Was siehst du?

შენიშვნა:

შეკითხვაზე “welche” პასუხობენ განსაზღვრული არტიკლით ან ჩვენებითი ნაცვალსახელით და ზედსართავი სახელით. მაგ.:

-Welches Kleid willst du kaufen?

-Das/dieses rote.

შეკითხვაზე “was für ein” პასუხობენ განუსაზღვრელი არტიკლით და ზედსართავი სახელით. მაგ.:

- Was für einen Hut willst du kaufen?

- Einen schwarzen.

- was für ein? იხმარება იმ შემთხვევაში, როცა წინადადებაში გვაქვს პირდაპირი დამატება. Was für ein Buch ist das? სხვა შემთხვევაში კი იხმარება wie? Wie ist das Buch?

მიმართებითი ნაცვალსახელები Relativpronomen

მიმართებითი ნაცვალსახელებია:

der, die, das(რომელიც), die (რომლებიც),

welcher, welche, welches(რომელიც), welche (რომლებიც).

ისინი იბრუნვის როგორც განსაზღვრული არტიკლი, გარდა Genitiv-ისა მხოლოდით რიცხვში და Genitiv-ისა და Dativ-ისა მრავლობით რიცხვში, სადაც ემატება (s)en დაბოლოება.

მიმართებითი ნაცვალსახელების ბრუნება

	მხოლოდითი რიცხვი			მრავლობითი რიცხვი ყველა სქესისთვის
	მამრ.სქ.	მდედრ.სქ.	საშ.სქ.	
N	der	die	das	die
G	dessen	deren	dessen	deren
D	dem	der	dem	denen
A	den	die	das	die

მხოლოდითი რიცხვი			მრავლობითი რიცხვი ყველა სქესისთვის
მამრ.სქ.	მდედრ.სქ.	საშ.სქ.	
N	welcher	welche	welches
G	dessen	deren	dessen
D	welchem	welcher	welchem
A	welchen	welche	welches

მიმართებითი ნაცვალსახელი იხმარება როგორც კვწვობილ წინადადებაში დამოკიდებული წინადადების მთავარ წინადადებასთან დასაკავშირებლად. მათ ექნებათ იმ არსებითი სახელის სქესი, რომელსაც ცვლიან წინადადებაში და ჩაისმებიან იმ ბრუნვაში, წინადადების რომელი წევრის როლსაც ისინი ასრულებენ. მაგ.:

ბიჭი, რომელსაც მე ვხედავ, პატარაა. – ეს წინადადება არის რთული კვწვობილი. “ბიჭი პატარაა”-არის მთავარი წინადადება, “რომელსაც მე ვხედავ”-დამოკიდებული. “ბიჭი” არის კვმდებარე. “რომელსაც მე ვხედავ” წინადადებაში სიტყვა “რომელსაც” გულისხმობს “ბიჭ” - ს და არის პირდაპირი დამატება. თუ წინადადებას “რომელსაც მე ვხედავ” გადავაქცევთ მარტივ თხრობით წინადადებად “მე ვხედავ ბიჭს”, ეს იგივეა, რაც “რომელსაც მე ვხედავ”, “**ბიჭს**”-“**რომელსაც**”. ამიტომ ორივე სიტყვა ჩაჯდება ერთიდაიგივე ბრუნვაში.

Der Junge, **der** dort steht, ist klein.

Der Junge, **dessen** Eltern im Ausland sind, ist klein.

Der Junge, **dem** ich einen Ball gebe, ist klein.

Der Junge, **den** ich sehe, ist klein.

Die Schülerin, **die** dort steht, ist fleißig.

Die Schülerin, **deren** Eltern im Ausland sind, ist fleißig.

Die Schülerin, **der** ich ein Buch gebe, ist fleißig.

Die Schülerin, **die** ich sehe, ist fleißig.

Die Kinder, **die** dort stehen, sind klein.

Die Kinder, **deren** Eltern im Ausland sind, sind klein.

Die Kinder, **denen** ich Geschenke gebe, sind klein.

Die Kinder, **die** ich sehe, sind klein.

შენიშვნა: არ უნდა აგვერიოს ერთმანეთში der, die, das –ის გამოყენება რამდენიმე ფუნქციით:

- არსებით სახელთა წინ როგორც **არტიკლი**, რომელიც ქართულად არ ითარგმნება; **Das** Buch ist interessant.
- ჩვენებითი ნაცვალსახელის ფუნქციით**, რომელსაც ქართულად “ეს/ის” შეესატყვისება; **Das** ist ein Buch.
- მიმართებითი ნაცვალსახელის ფუნქციით** განსახლვრებით დამოკიდებულ წინადადებაში, რომლის ქართული შესატყვისია: რომელიც/რომელმაც/რომელსაც..... შესაბამისი ბრუნვის ფორმით. Das Buch, **das** ich lese, ist interessant.

განუსაზღვრელობითი და უარყოფითი ნაცვალსახელები

Indefinitpronomen

განუსაზღვრელობითი ნაცვალსახელებია:

etwas

jemand

jeder, jede, jedes

mancher, manche, manches

einer, eine, eines

viele, einige, mehrere, verschiedene, wenige, manche, folgende, alle, beide, sämtliche, irgendwelche(ამ ნაცვალსახელების შესახებ საუბარი გვექნება ზედსართავი სახელების ბრუნებასთან მრავლობით რიცხვში)

man

უარყოფითი ნაცვალსახელებია:

nichts

niemand

keiner, keine, keines

etwas-რალაც, ცოტა

ეს ნაცვალსახელი არ იბრუნება. მაგ.:

Ich möchte dir **etwas** sagen.

Hast du **etwas** Geld in der Tasche?

jemand-ვილაც

ეს ნაცვალსახელი იბრუნება როგორც განუსაზღვრელი არტიკლი მხოლოდ მამრობითი სქესის მიხედვით და არა აქვს მრ. რიცხვი. დაბოლოებები Dativ-სა და Akk.-ში შეიძლება არ დაფურთოთ.

Jemand klopft an die Tür.

Ich habe mit **jemand(em)** gesprochen.

Ich sehe **jemand(en)**.

jeder, jede, jedes-ყოველი, ყველა

ეს ნაცვალსახელი იბრუნება როგორც განსაზღვრული არტიკლი, მაგრამ არ აქვს მრავლობითი რიცხვი, მის ნაცვალად მრავლობითში გამოიყენება **alle**.

Jeder darf eintreten.

Alle dürfen eintreten.

mancher, manche, manches, manche-ზოგიერთი, (აღნიშნავს, მათ შორის მხოლობითშიც, რამდენიმე დაუკონკრეტებელ პიროვნებას ან საგანს).

ეს ნაცვალსახელი იბრუნება როგორც განსაზღვრული არტიკლი.

Mancher Student studiert gut.

Manche Studenten studieren gut.

Er hilft **manchem schwachen Schüler**.

Er hilft **mancher schwachen Schülerin**.

Er hilft **manchen schwachen Schülern**.

einer, eine, ein(e)s-ერთ-ერთი (მრ. რიცხვში – **alle ან welche**)(welche-ვიღაც-ვიღაცები

ან რაღაც-რაღაცები, რომელიღაცები)

ეს ნაცვალსახელი მიღებულია განუსაზღვრელი არტიკლიდან ein, ცვლის არსებით სახელს და იღებს განსაზღვრული არტიკლის დაბოლოებას.

Alle fahren im Sommer ans Meer, **einer** (ein Mensch) bleibt zu Hause.

Hast du kein Messer? Ich gebe dir **eins**.

Was suchen Sie? Ein Glas. Dort hinten stehen **welche**.

Sind die Kinder schon weg? Nein, auf dem Hof sind noch **welche**.

man-ქართულად არ ითარგმნება, ცვლის არსებით სახელს (იგულისხმება ვიღაც), არ იბრუნება, წინადადებაში ასრულებს ქვემდებარის ფუნქციას. მასთან ზმნა დგას მხოლოდითი რიცხვის III პირში. ქართულად ზმნა ითარგმნება მრავლობითი რიცხვის III პირში.

Man klopft an die Tür-კარებზე აკაკუნებენ.

Irgendeiner, irgendeine, irgendeines, irgendwelche – ვიღაც (ერთ-ერთი). (იხმარება სასაუბრო ენაში).

Hat **irgendeiner** von euch Zeit mir zu helfen?

Ich kenne **irgendeinen**, der mir helfen kann.

Ich kenne **irgendwelche neuen** Studenten hier.

nichts-არაფერი

ეს ნაცვალსახელი არ იბრუნება.

Er isst **nichts**.

niemand-არავინ

ეს ნაცვალსახელი იბრუნება როგორც განუსაზღვრელი არტიკლი მხოლოდ მამრობითი სქესის მიხედვით და არა აქვს მრ.რიცხვი. დაბოლოებები Dativ-სა და Akk.-ში შეიძლება არ დავუროთოთ.

Niemand will bei diesem Wetter spazieren gehen.

Ich habe während der Fahrt mit **niemand(em)** gesprochen.

Ich sehe **niemand(en)**.

keiner, keine, kein(e)s - არცერთი

ეს ნაცვალსახელი ცვლის არსებით სახელს და იღებს განსაზღვრული არტიკლის დაბოლოებას.

Alle fahren im Sommer ans Meer, **keiner** (kein Mensch) möchte zu Hause bleiben.

Hast du ein Messer? Nein, ich habe **keins**.

უპირო ნაცვლასახელი unpersönliches Pronomen

უპირო ნაცვლასახელი **es** არ იბრუნება. მასთან ზმნა გვაქვს მხოლოდითი რიცხვის III პირში. იხმარება:

1. ბუნების მოვლენების, სუნის ან ხმაურის აღმნიშვნელ ზმნებთან:
es regnet, es ist kalt, es riecht gut, es klingelt....
2. აღამიანის შეგრძნებების აღმნიშვნელ ზმნებთან. ამ შემთხვევაში პირდაპირი წყობის მქონე თხრობით წინადადებაში ის დგას პირველ ადგილზე.
მაგ.: **Es friert mich.**
ხოლო არაპირდაპირი წყობის მქონე წინადადებაში **es** აღარ იხმარება: **Mich friert.**
3. სახელად შემასმენელთან, როგორც ფორმალური სუბიექტი:
es ist spät, es wird Nacht...
4. ხდომილების (მოხდა რაღაც) აღმნიშვნელ ზმნებთან: **geschehen, gelingen, misslingen**
Es ist etwas geschehen.
Es ist mir gelungen....
5. უპირო პასივთან, რომელზეც ზემოთ გვქონდა უკვე საუბარი.

ზედსართავი სახელი das Adjektiv

ზედსართავი სახელი აღნიშნავს საგნის ნიშან-თვისებას. ის შეიძლება იყოს:

- ფორმაუცვლელი**, რომელიც დგას რომელიმე ხარისხში, რომელსაც არ გააჩნია ბრუნვა და რიცხვი. მაგ.: Das Kind ist klein. Die Kinder sind klein.
- ფორმაცვალებადი**, რომელიც დგას არსებითი სახელის წინ და გააჩნია ბრუნვა და რიცხვი. მაგ.: kleines Kind/ein kleines Kind/das kleine Kind (დაწვრილებით იხ. ქვემოთ)

ზედსართავი სახელის ბრუნება die Deklination des Adjektivs

ზედსართავ სახელს აქვს ბრუნების სამი ტიპი:

- სუსტი ბრუნება—die schwache Deklination
- ძლიერი ბრუნება—die starke Deklination
- შერეული ბრუნება—die gemischte Deklination

ბრუნების ტიპი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა დგას ზედსართავის წინ. ზედსართავი სახელი ცალკე არ იბრუნება. (ცალკე მდგომი ზედსართავი სახელი დგას რომელიმე ხარისხში). ის იბრუნება აუცილებლად არსებით სახელთან ერთად. ზედსართავი სახელი ამ შემთხვევაში არსებითი სახელის ბრუნებაზე არავითარ გავლენას არ ახდენს, არსებითი სახელი იბრუნება ზედსართავ სახელთან ერთად ისე, როგორც ცალკე.

სუსტი ბრუნება

სუსტი ეწოდება ზედსართავი სახელის ბრუნებას, თუ მის წინ დგას განსაზღვრული არტიკლი ან ჩვენებითი ნაცვალსახელები: **dieser, jener, solcher, derjenige, derselbe**, განუსაზღვრელი ნაცვალსახელები — **jeder (მრ.რ. alle), mancher**, (მრავლობითში მასთან ზედსართავი შეიძლება ძლიერი ბრუნებითაც ვაბრუნოთ) კითხვითი ნაცვალსახელი **welcher, welche, welches**. ბრუნების დროს ზედსართავი სახელი იღებს:

1. მხოლოდით რიცხვში

Nominativ-ში **e** დაბოლოებას, მდებრობითი და საშუალო სქესის სახელებთან კი — **Akkusativ**-შიც **-e** დაბოლოებას. დანარჩენ ბრუნებებში ზედსართავი სახელი მიიღებს **-en** დაბოლოებას.

2. მრავლობით რიცხვში

ზედსართავი სახელი იღებს ყველა ბრუნვაში **-en** დაბოლოებას

Singular

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	der kleine Junge	die schöne Frau	das neue Buch
G	des kleinen Jungen	der schönen Frau	des neuen Buches
D	dem kleinen Jungen	der schönen Frau	dem neuen Buch
A	den kleinen Jungen	die schöne Frau	das neue Buch

Plural

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	die kleinen Jungen	die schönen Frauen	die neuen Bücher
G	der kleinen Jungen	der schönen Frauen	der neuen Bücher
D	den kleinen Jungen	den schönen Frauen	den neuen Büchern
A	die kleinen Jungen	die schönen Frauen	die neuen Bücher

Singular

	მამრობითი სქესი
N	dieser/solcher/jener/jeder/welcher kleine Junge
G	dieses/solches/jenes/jedes/welches kleinen Jungen
D	diesem/solchem/jenem/jedem/welchem kleinen Jungen
A	diesen/solchen/jenen/jeden/welchen kleinen Jungen

	მდედრობითი სქესი
N	diese/solche/jene/jede/welche schöne Frau
G	dieser/solcher/jener/jeder/welcher schönen Frau
D	dieser /solcher/jener/jeder/welcher schönen Frau
A	diese/solche/jene/jede/welche schöne Frau

	საშუალო სქესი
N	dieses/solches/jenes/jedes/welches neue Buch
G	dieses /solches/jenes/jedes/welches neuen Buches
D	diesem/solchem/jenem/jedem/welchem neuen Buch
A	dieses/solches/jenes/jedes/welches neue Buch

Plural

	მამრობითი სქესი
N	diese/solche/jene/jede/welche kleinen Jungen
G	dieser/solcher/jener/jeder/welcher kleinen Jungen
D	diesen/solchen/jenen/jeden/welchen kleinen Jungen
A	diese/solche/jene/jede/welche kleinen Jungen

	მდედრობითი სქესი
N	diese/solche/jene/jede/welche schönen Frauen
G	dieser/solcher/jener/jeder/welcher schönen Frauen
D	diesen /solchen/jenen/jeden/welchen schönen Frauen
A	diese/solche/jene/jede/welche schönen Frauen

	საშუალო სქესი
N	diese/solche/jene/jede/welche neuen Bücher
G	dieser /solcher/jener/jeder/welcher neuen Bücher
D	diesen/solchen/jenen/jeden/welchen neuen Büchern
A	diese/solche/jene/jede/welche neuen Bücher

ძლიერი ბრუნება

ძლიერია ზედსართავის ბრუნება, თუ ზედსართავი მხოლოდ **არსებით სახელთან** ერთად იბრუნება. ბრუნების დროს ზედსართავი სახელი იღებს ყველა ბრუნვაში **განსაზღვრული არტიკლის** დაბოლოებას, გარდა მხოლოდითი რიცხვის **Genitiv**-ისა, როცა მამრობითი და საშუალო სქესის არსებით სახელებთან ზედსართავი სახელი მხოლოდითი რიცხვის Genitiv-ში ნაცვლად **-(e)s** დაბოლოებისა მიიღებს **-n** დაბოლოებას.

Singular

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	guter Wein	süße Limonade	frisches Brot
G	guten Weines	süßer Limonade	frischen Brotes
D	gutem Wein	süßer Limonade	frischem Brot
A	guten Wein	süße Limonade	frisches Brot

Plural

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	gute Weine	süße Limonaden	frische Bröte
G	guter Weine	süßer Limonaden	frischer Bröte
D	guten Weinen	süßen Limonaden	frischen Bröten
A	gute Weine	süße Limonaden	frische Bröte

შერეული ბრუნება

შერეულია ზედსართავი სახელის ბრუნება, თუ მის წინ დგას:

1. **განუსაზღვრელი არტიკლი: ein, eine. ein**
2. **კუთვნილებითი ნაცვალსახელები: mein, dein....**
3. **უარყოფითი ნაცვალსახელი: kein**
4. **კითხვითი ნაცვალსახელი: was für ein?**

შერეული ბრუნების დროს ზედსართავი სახელი იღებს **მხოლოდითი რიცხვის Nominativ**-სა და **Akkusativ**-ში განსაზღვრული არტიკლის დაბოლოებას, ხოლო **Genitiv**-სა და **Dativ**-ში **en** დაბოლოებას.

მრავლობით რიცხვში:

- a) **განუსაზღვრელი არტიკლისა და was für ein-ის** შემთხვევაში ჩამოშორდება ein და ზედსართავი სახელი იბრუნება **უარტიკლოდ** (ანუ როგორც ძლიერი ბრუნება) ყველა ბრუნვაში განსაზღვრული არტიკლის დაბოლოებით.
- b) **კუთვნილებითი ნაცვალსახელებისა და kein-ის** შემთხვევაში ზედსართავი სახელი მიიღებს ყველა ბრუნვაში **-en** დაბოლოებას (ანუ როგორც სუსტი ბრუნება).

Singular

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	ein/was für ein kleiner Junge	eine/was für eine schöne Frau	ein/was für ein neues Buch
G	eines/was für eines kleinen Jungen	einer/was für einer schönen Frau	eines/was für eines neuen Buches
D	einem/was für einem kleinen Jungen	einer/was für einer schönen Frau	einem/was für einem neuen Buch
A	einen/was für einen kleinen Jungen	eine/was für eine schöne Frau	ein/was für ein neues Buch

Plural

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	(was für) kleine Jungen	(was für) schöne Frauen	(was für) neue Bücher
G	(was für) kleiner Jungen	(was für) schöner Frauen	(was für) neuer Bücher
D	(was für) kleinen Jungen	(was für) schönen Frauen	(was für) neuen Büchern
A	(was für) kleine Jungen	(was für) schöne Frauen	(was für) neue Bücher

Singular

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	mein/kein kleiner Junge	meine/keine schöne Tasche	mein/kein neues Buch
G	meines/keines kleinen Jungen	meiner/keiner schönen Tasche	meines/keines neuen Buches
D	meinem/keinem kleinen Jungen	meiner/keiner schönen Tasche	meinem/keinem neuen Buch
A	meinen/keinen kleinen Jungen	meine/keine schöne Tasche	mein/kein neues Buch

Plural

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი
N	meine/keine kleinen Jungen	meine/keine schönen Taschen	meine/keine neuen Bücher
G	meiner/keiner kleinen Jungen	meiner/keiner schönen Taschen	meiner/keiner neuen Bücher
D	meinen/keinen kleinen Jungen	meinen/keinen schönen Taschen	meinen/keinen neuen Büchern
A	meine/keine kleinen Jungen	meine/keine schönen Taschen	meine/keine neuen Bücher

ზოგიერთ კრებით ნაცვალსახელთან და რიცხვით სახელთან ზედსართავი სა-
ელი, ისევე როგორც არსებითი სახელი დგას უმეტესად მრავლობით რიცხვში.

1. ნაცვალსახელებთან: **viele**-ბევრი, **einige**-რამდენიმე, **mehrere**-მრავალი, **verschiedene**-სხვადასხვა, **andere** – სხვა, **folgende** – შემდეგი, **wenige**-ცოტა, **etliche**-მთელი რიგი, და **რაოდენობით რიცხვით სახელებთან** ზედსართავი იღებს (ასევე ნაცვალსახელიც) ყველა ბრუნვაში განსაზღვრული არტიკლის დაბოლოებას, რაოდენობითი რიცხვითი სახელი კი არ იბრუნება.

N	viele, fünf kleine Kinder
G	vieler, fünf kleiner Kinder
D	vielen, fünf kleinen Kindern
A	viele, fünf kleine Kinder

1. ნაცვალსახელებთან **alle**-ყველა, **beide**-ორთავე, **sämtliche**-მთელი რიგი, **irgendwelche**-რომელიმაც, ნაცვალსახელი იღებს ისევ განსაზღვრული არტიკლის დაბოლოებას, ხოლო ზედსართავი ყველა ბრუნვაში იღებს -en დაბოლოებას.

N	alle, beide, sämtliche kleinen Kinder
G	aller, beider, sämtlicher kleinen Kinder
D	allen, beiden, sämtlichen kleinen Kindern
A	alle, beide, sämtliche kleinen Kinder

შენიშვნა:

1. გაარსებული ზედსართავი სახელები და მიმღობები იბრუნება ისე, როგორც ზედსართავი სახელის შესაბამისი ბრუნება. მაგ: **krank-der Kranke/ein Kranker**. განსაზღვრული არტიკლით ბრუნებისას ის იღებს ზედსართავის სუსტი ბრუნების დაბოლოებებს, ხოლო განუსაზღვრელი არტიკლით - შერეული ბრუნების დაბოლოებებს.

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	საშუალო სქესი	მრ.რიცხვი
N	der Deutsche	die Deutsche	das Deutsche	die Deutschen
G	des Deutschen	der Deutschen	des Deutschen	der Deutschen
D	dem Deutschen	der Deutschen	dem Deutschen	den Deutschen
A	den Deutschen	die Deutsche	das Deutsche	die Deutschen

	მამრობითი სქესი	მდედრობითი სქესი	მრ.რიცხვი
N	ein Deutscher	eine Deutsche	Deutsche
G	eines Deutschen	einer Deutschen	Deutscher
D	einem Deutschen	einer Deutschen	Deutschen
A	einen Deutschen	eine Deutsche	Deutsche

2. ადგილების აღმნიშვნელი სახელებისაგან ნაწარმოები ზედსართავი სახელები სქესის მიუხედავად ბოლოვდება **er** -ზე, იწერება დიდი ასოთი და არ იბრუნვის. მაგ.: **Tbilisser** Museen, **Berliner** Oper....

ასევე წლებთან, როცა ვამბობთ 70-იან, 80-იან და ა.შ. წლებში. In den **siebziger** Jahren.

წინადადების აგების წესი ზედსართავთან ერთად

წინადადების აგების წესი ჩვენ დაწვრილებით განვიხილეთ არსებით სახელებთან. იქ აღვნიშნეთ, რომ წინადადება სწორად რომ ავაგოთ, უნდა ვიცოდეთ:

1. არსებითი სახელის სქესი ანუ მისი არტიკლი
2. წინადადების წევრები და მათი ბრუნვა
3. ბრუნების ტიპი
4. არტიკლის ხმარების წესი
5. რიცხვი

ეს წესი უნდა გამოვიყენოთ წინადადების აგებისას ზედსართავთან ერთად. ანუ 1. როგორი ბრუნებაა (ბრუნების ტიპი) 2. ბრუნვა 3. დაბოლოება 4. რიცხვი მაგ.: **პატარა ბიჭი აძლევს ღამაზ გოგოს წითელ ვაშლს.**

თუ ჩვენ ვიცით არტიკლის ხმარების სწორი წესები, მაშინ მივხვდებით, რომ ამ წინადადებაში “ბიჭი” არის ქვემდებარე და ის იხმარება განსაზღვრული არტიკლით. ზედსართავთან ერთად “პატარა ბიჭი” ზედსართავისთვის იქნება სუსტი ბრუნება, რადგანაც განსაზღვრულ არტიკლს ვხმარობთ. “გოგოს” არის ირიბი დამატება, მასთანაც ვხმარობთ განსაზღვრულ არტიკლს და “ღამაზ გოგოს” იქნება ზედსართავისთვის ასევე სუსტი ბრუნება.

“ვაშლს” არის პირდაპირი დამატება, მასთან მხოლოდით რიცხვში ვხმარობთ განუსაზღვრელ არტიკლს და “წითელ ვაშლს” ზედსართავისთვის იქნება შერეული ბრუნება მხოლოდით რიცხვში.

მაშასადამე, ზედსართავი სახელის ბრუნების ტიპების დადგენა დამოკიდებულია არტიკლის სწორ გამოყენებაზე.

<u>პატარა ბიჭი</u>	აძლევს	<u>ლამაზ გოგოს</u>	<u>წითელ ვაშლს.</u>
/		/	/
ქვ.(Nom)		ირ.დამ.(Dat)	პირ.დამ.(Akk)
განსზღვარტ.		განსზღვარტ.	განსზღვარტ.
/		/	/
ზედ.სახ.სუსტი ბრუნება		ზედ.სახ.სუსტი ბრუნება	ზედ.სახ.შერეული ბრუნ.

ზემოთ დასახელებული წინადადება გერმანულად მიიღებს შემდეგ სახეს:

Der kleine Junge gibt dem schönen Mädchen einen roten Apfel.

პირდაპირი დამატება გადავიყვანოთ მრავლობით რიცხვში. ის ამ შემთხვევაში იქნება უარტიკლოდ, რადგანაც პირდაპირი დამატება მრავლობით რიცხვში უარტიკლოდ იხმარება და ზედსართავისთვის გვექნება ძლიერი ბრუნება:

Der kleine Junge gibt dem schönen Mädchen rote Äpfel.

განვიხილოთ ისეთი მაგალითი, როცა მხოლოდით რიცხვში გვექნება ძლიერი ბრუნება:

მე ვსვამ თბილ ჩაის. “ჩაის” არის პირდაპირი დამატება. ის ნივთიერების აღმნიშვნელი სახელია და ამიტომ მასთან მხოლოდით რიცხვში არ იხმარება არტიკლი და “თბილ ჩაის” ზედსართავისთვის იქნება ძლიერი ბრუნება.

Ich trinke warmen Tee.

მე მიყვარს ახალი პურის სუნი.

Ich liebe den Geruch frischen Brotes.

ბავშვი ჭამს პურს ახალი კარაქით.

Das Kind isst Brot mit frischer Butter.

ზედსართავი სახელების შედარების ხარისხების წარმოება
Komparation der Adjektive

გერმანულ ენაში ზედსართავ სახელს შედარების 3 ხარისხი აქვს:

1. დადებითი-der Positiv
2. შედარებითი-der Komparativ
3. აღმატებითი-der Superlativ

დადებითი ხარისხისგან იწარმოება დანარჩენი ხარისხები. აქ ზედსართავი წარმოდგენილია მოკლე ფორმით. მაგ.: **klein, gross, alt, neu....**

შედარებითი ხარისხი იწარმოება დადებით ხარისხზე **-er** სუფიქსის დართვით; ფუძისეული ხმოვნები **a, o, u** იღებს უმლაუტს. მაგ.: **klein-kleiner, fleißig-fleißiger, alt-älter, kurz-kürzer, jung-jünger....**

უმლაუტს არ იღებენ ზედსართავი სახელები:

1. რომლებიც ბოლოვდება: **er,el,en-ზე**. მაგ.: mager-magerer, offen-offener, ამავე დროს el-ზე და er-ზე დაბოლოებულებში ამოვარდება ფუძისეული e, ხოლო აღმატებით ხარისხში e დარჩება ისევე ფუძეში: dunkel-**dunkler-am dunkelsten**, teuer-**teurer-am teuersten** (ein teures Auto, eine dunkle Straße).
2. **au** დიფთონგით: faul-fauler, schlau-schlauer
3. ზოგიერთი სხვა ზედსართავი სახელი, (უმეტესად ერთმარცვლოვანები): blond-**ქერა**, brav-**კეთილი**, falsch-**შეცდომით**, froh-**გახარებული**, klar-**ნათელი**, voll-**სავსე**, nass-**სველი**, glatt-**პრიალა**, სრიალა, schmal-**ვიწრო**, blass-**გაფითრებული**, dumm-**სულელი**, sanft-**თბილი**, რბილი, flach-**ბრტყელი**, roh-**უმი**, stumpf-**ბლაგი**, zart-**ნაზი ფაქიზი**, schlank-**გამხდარი**, rasch-**სწრაფი**, stolz-**ამაყი**, toll-**გადასარევი**, rund-**მრგვალი**, wahr-**ნამდვილი**, ჭეშმარიტი, satt-**მაძღარი**, kraß-**მწვავე** (გამონაკლისია „gesund“, რომელსაც აქვს ორივე ფორმა, უმლაუტით და უმლაუტის გარეშე).

შედარებით ხარისხს არ აწარმოებენ:

1. შედგენილი ზედსართავი სახელები: wunderschön, leichtsinnig...
2. ნივთიერებათა სახელებიდან ნაწარმოები ზედსართავი სახელები: eisern, silbern, kupfern...

აღმატებითი ხარისხი იწარმოება დადებით ხარისხზე **am** პრეფიქსის და **-sten** სუფიქსის დართვით. როგორც შედარებით ხარისხში, აქაც ხმოვნები მიიღებენ უმლაუტს. ამასთან, თუ ზედსართავი სახელები ბოლოვდება **-d, -t, -ss, -ß, -z, -tz, -sch** და **u-ზე**, მაშინ ფუძესა და **-sten** დაბოლოებას შორის ჯდება კეთილ-ხმოვანების **-e**. მაგ.:

gesund-gesünder-**am** gesündesten
alt-älter-**am** ältesten
krass-krasser-**am** krassesten
heiß-heißer-**am** heißesten
kurz-kürzer-**am** kürzesten
spitz-spitzer-**am** spitzesten
hübsch- hübscher-**am** hübschesten
schlau-schlauer-**am** schlauesten

თუ ზედსართავ სახელს აღმატებით ხარისხში მოსდევს არსებითი სახელი, მაშინ ნაცვლად **am** პრეფიქსისა უნდა გამოვიყენოთ განსაზღვრული არტიკლი.

მაგ.: **der fleißigste Schüler** ; ამ შემთხვევაში ზედსართავი სახელი სუსტი ბრუნებით იბრუნვის. ასევეა შედარებითი ხარისხის შემთხვევაშიც : Batumi ist schön, aber Tbilissi ist eine schönere Stadt. Ich kaufe das schnellere Auto. Das ist ein schnellerer Wagen.

ზოგიერთი ზედსართავი სახელი და გითარების ზმნიზედა შედარების ხარისხებს აწარმოებს არაწესიერად:

ზედსართავი სახელები:

gut-besser-am besten

hoch-höher-am höchsten

viel-mehr-am meisten

groß-größer-am größten

ზმნიზედები:

nah-näher-am nächsten

bald-eher-am ehesten

gern-lieber-am liebsten

oft-öfter-am öftesten ან

oft-häufig-häufiger-am häufigsten

wenig-weniger-am wenigsten.

ან wenig-minder-am mindesten

der, die, das beste

der, die, das höchste

der, die, das meiste

der, die, das größte

der, die, das nächste

der, die, das eheste

der, die, das liebste

der, die, das öfteste

der, die, das häufigste

der, die das wenigste

der, die das mindeste

ზოგიერთმა ზედსართავმა სახელმა შეიძლება ზმნიზედის ფუნქცია შეასრულოს, უპასუხოს კითხვაზე wie?, დაერთოს ზმნას და დაახასიათოს იგი ამა თუ იმ ნიშნის მიხედვით. მაგ.:

Er schreibt gut. როგორ? –“კარგად”- ზმნიზედის ფუნქციით.

Er hat eine gute Arbeit geliefert - როგორი? –“კარგი”-ზედსართავი ფუნქციით

საგნის განსხვავებული თვისებების შედარებისას ვიყენებთ als, viel. ზედსართავი კი დგას შედარებით ხარისხში, შედარების ორივე ობიექტი კი დგას ერთიდაიგივე ბრუნვაში. მაგ.: Diese Frau ist schöner **als** ihre Tochter. Deine Arbeit ist **viel** besser als seine. Im Winter ist es kälter als im Herbst.

თუ თვისებები ერთნაირია, ვხმარობთ wie. ამ შემთხვევაში გვექნება დადებითი ხარისხი და შედარების ორივე ობიექტი აქაც ერთიდაიგივე ბრუნვაშია. მაგ.: Die Schwester ist so fleißig **wie** der Bruder. Im Winter ist es so kalt **wie** im Herbst.

შენიშვნები:

1. ზედსართავი სახელი hoch დადებით ხარისხში არსებით სახელთან ერთად კარგავს e-ს. მაგ.: hoch, მაგრამ der **hohe** Baum.

2. წინადადებაში “ჩემი უმცროსი/უფროსი ძმა” უმცროსში/უფროსში იგულისხმება შედარებითი ხარისხი: älter, jünger. და “ჩემი უმცროსი/უფროსი ძმა” გერმანულად მიიღებს შემდეგ სახეს: **mein älterer/ jüngerer Bruder** (ზედსართავის შერეული ბრუნება) და არა mein älter/ jünger Bruder.

3. როცა ზედსართავ სახელს აღმატებით ხარისხში ვხმარობთ და მის წინ დგას განუსაზღვრელი ნაცვალსახელი “ერთ-ერთი”(einer, eine, eines), მაგ.: **ერთ-ერთი საუკეთესო მოსწავლე**. მაშინ ვიღებთ ნაცვალსახელს einer/eine/eines და აღმატებით ხარისხში მდგარ ზედსართავ სახელს (der beste Schüler) ჩავსვამთ მრავლობითი რიცხვის Genitiv-ში (der besten Schüler) ზემოთ დასახელებული წინადადება მიიღებს გერმანულად შემდეგ სახეს:

einer der besten Schüler.

4. ზოგიერთი ზედსართავი სახელი აღმატებით ხარისხში – s დაბოლოებით ზმნიზედის როლში გვევლინება. ასეთებია:

höchstens-სულ ბევრი, Ich bleibe **höchstens** zwei Tage.

meistens-მეტწილად. Ich gehe **meistens** zu Fuß.

mindestens-სულ მცირე. Ich brauche dafür **mindestens** eine Woche.

wenigstens- სულ მცირე; მაინც. Gib mir **wenigstens** 100 Euro.-ასი ევრო მაინც მომეცი.

spätestens- სულ გვიან; Ich komme **spätestens** in einer Stunde.

frühestens- სულ ადრე; Ich kann **frühestens** um 6 aufstehen.

5. გაარსებითებული აბსტრაქტული ზედსართავი სახელები განუსაზღვრელობით ნაცვალსახელებთან **viel, wenig, nichts, etwas, allerlei-** იბრუნებიან, (Nominativ-ში –**es** დაბოლოებას იღებენ) და როგორც არსებითი სახელი, იწერება დიდი ასოთი. მაგ.: **viel Gutes/ Interessantes/ Schönes.**

Bei meiner Ankunft habe ich **etwas Unangenehmes** erlebt. Dabei hatte ich mit **nichts Bösem** gerechnet.

6.All- შეიძლება იდგეს მხოლოდით რიცხვშიც გაარსებითებულ ზედსართავებთან და იბრუნება, როგორც განსაზღვრული არტიკლი.

Ich wünsche Ihnen **alles Gute.**

Sie trennten sich **in aller Freundschaft.**

მისი შემოკლებული მრავლობითის ფორმა შეიძლება იდგეს განსაზღვრული არტიკლის, ჩვენებითი ან კუთვნილებითი ნაცვალსახელის წინ.

Die Kinder freuen sich über **all die vielen Geschenke.**

Wer kann sich **all diese Sachen** leisten?

Er hat **all seine Kinder und Enkelkinder** um sich versammelt.

7. თუ ზედსართავ სახელთან არ გვაქვს არსებითი, მაგრამ იგულისხმება, მაშინ ზედსართავი ჩვეულებრივ იბრუნვის. მაგალითად: Mein Bier ist zu warm. Haben Sie nicht **ein kälteres?** (იგულისხმება Bier).

8. a-ზე დაბოლოებული ზედსართავი სახელები არ იბრუნებიან:

Ich nehme das **rosa Kleid.**

ზედსართავი სახელების სიტყვათწარმოება

ზედსართავი სახელები იწარმოება არსებითი სახელების, ზედსართავების, ზმნების, რიცხვითი სახელებისა და ზმნიზედებისგან შემდგენი სუფიქსებისა და პრეფიქსების დართვით.

სუფიქსები **-ig, -isch, -lich, -en, -bar, -sam, -haft, -los, -voll**

der Durst-წყურვილი	durstig-მწყურვალ
der Georgier-ქართველი	georgisch-ქართული
das Herz-გული	herzlich-გულითადი
das Gold-ოქრო	golden-ოქროსი
die Frucht-ნაყოფი	fruchtbar-ნაყოფიერი
ein-ერთი	einsam-მარტოსული
der Meister-ოსტატი	meisterhaft-ოსტატური
die Liebe-სიყვარული	liebervoll-მოსიყვარულე

პრეფიქსები **be-, ge-, miss-, un-, ur-, erz-**

begeistert-აღფრთოვანებული
 gerecht-სამართლიანი
 missfällig-არასასიამოვნო
 unglücklich-უბედური
 uralt-ძველისძველი
 erzieisch-აღმზრდელი

არსებობს აგრეთვე რთული ზედსართავი სახელები, რომელთა ერთ ნაწილს შეადგენს არსებითი სახელი, თავად ზედსართავი სახელი, რიცხვითი სახელი, ზმნა და წინდებული.

weltberühmt-საქვეყნოდ ცნობილი
 notwendig-აუცილებელი
 deutsch-georgisch-გერმანულ-ქართული

გვხვდება ასევე არსებითი სახელების გადასვლის შემთხვევები ზედსართავი სახელის კლასში სიტყვათწარმოებელი საშუალებების გარეშე. ამას ადიექტივაცია ეწოდება.

der Wert-ღირებულება	wert-ძვირფასი
das Licht-შუქი, სინათლე	licht-ნათელი

მიმღეობები Partizipien

გერმანულ ენაში განასხვავებენ ორ მიმღეობას:

1. მიმღეობა I –Partizip I

2. მიმღეობა II –Partizip II

მიმღეობები, ისევე როგორც ინფინიტივები, ზმნის სახელადი უპირთ ფორმებია.

Partizip I იწარმოება ზმნის **Infinitiv I Aktiv-ზე –d** სუფიქსის დართვით, ასრულებს ვითარების ზმნიზედის როლს და შინაარსით ის დაუსრულებელია. მაგ.:

lesen-lesend (კითხვის დროს)

weinen-weinend (ტირილით)

Er ging **pfefend**.

Das Kind geht **weinend** nach Hause.

ეს არის Partizip I -ის მოკლე ფორმა და მას არ გააჩნია პირი რიცხვი, დრო, კილო და სხვ.

Partizip I გამოიყენება სრული ფორმითაც, თუ მას მოსდევს არსებითი სახელი. მაშინ ის ასრულებს განსაზღვრების ფუნქციას, აქვს სქესი, რიცხვი და იბრუნება ზედსართავი სახელის ბრუნების ტიპების შესაბამისად. მაგ.:

Das **weinende** Kind geht nach Hause.

Ich gebe dem **weinenden** Kind einen Apfel.

Partizip II-ის, როგორც ზმნის ძირითადი ფორმის წარმოება, ზემოთ გვაქვს განხილული, რაც იმავდროულად Partizip II-ს მოკლე ფორმაცაა. იგი, Partizip I-ისგან განსხვავებით, შინაარსით დასრულებულია. მაგ.:

Erschrocken sprang sie auf.

Partizip II-ს, ისევე როგორც Partizip I-ს აქვს სრული ფორმაც, როცა მას მოსდევს არსებითი სახელი. მაშინ ის ასრულებს ზედსართავი სახელი-განსაზღვრების ფუნქციას და აქვს ბრუნვა, სქესი, რიცხვი და იბრუნება ზედსართავი სახელის ბრუნების ტიპების შესაბამისად.

das **gelesene** Buch

die **geschriebene** Aufgabe

der **gelesene** Roman

მაგალითად:

Ich lege den **gelesenen** Roman auf den Tisch.

უკუქცევითი ზმნის Partizip II სრული ფორმით იხმარება sich ნაცვალსახელის გარეშე. მაგ.:

der **geärgerte** Mann და არა der sich geärgerte Mann.

რიცხვითი სახელი das Numerale

რიცხვითი სახელი აღნიშნავს საგნის ან პირის რაოდენობას და მათ რიგითობას. არსებობს რიცხვითი სახელის შემდეგი ჯგუფები:

1. რაოდენობითი რიცხვითი სახელები – **Kardinalzahlen(Grundzahlen)**
2. რიგობითი რიცხვითი სახელები – **Ordinalzahlen (Ordnungszahlen)**
3. წილობითი რიცხვითი სახელები-**Bruchzahlen**
4. ათწილადი რიცხვები-**Dezimalzahlen**

1. რაოდენობითი რიცხვითი სახელები პასუხობენ კითხვაზე: რამდენი? wieviel?

არსებობს მარტივი და რთული რაოდენობითი რიცხვითი სახელები.

მარტივი რიცხვითი სახელებია: eins, zwei, drei, vier, fünf, sechs, sieben, acht, neun, zehn, elf, zwölf.

რთული რიცხვითი სახელები 13 დან 19-ის ჩათვლით იწარმოება მარტივ რიცხვით სახელებზე **zehn**-რიცხვითი სახელის დამატებით. მაგ: dreizehn, neunzehn...

გამონაკლისებია: **sechzehn** (და არა sechszehn), **siebzehn** (და არა siebenzehn).

ათეულები იწარმოება ერთეულებზე - **zig** სუფიქსის დართვით. მაგ.: vierzig, fünfzig...

გამონაკლისებია: zwanzig (20), dreißig (30), sechzig (60), siebzig (70)

20-ის შემდეგ რიცხვითი სახელები იწარმოება შემდეგნაირად: ჯერ ითქმის ერთეულები, შემდეგ “და” კავშირი (und) და შემდეგ ათეულები. მაგ.: zweiundzwanzig, einunddreißig,

100 არის „**hundert**“, 1000-„**tausend**“.

100-ის მერე ჯერ ვამბობთ ასს, ხოლო შემდეგ – როგორც 100-ის ქვემოთ. მაგ.:

125-hundertfünfundzwanzig, 1000-ის მერე ჯერ ვამბობთ ათასს, შემდეგ-ასს, შემდეგ როგორც 100-ს ქვემოთ. მაგ.: 1125-tausendeinhundertfünfundzwanzig, 1225-tausendzweihundertfünfundzwanzig.

რიცხვები: მილიონი, მილიარდი და ბილიონი არსებითი სახელებია: **eine Million, eine Milliarde, eine Billion.**

თარიღების წაკითხვა ხდება განსხვავებულად. მაგ.: 1989-ჯერ ვკითხულობთ ასეულებს, შემდეგ-ჩვეულებრივ – **neunzehnhundertneunundachtzig**, მაგრამ 2000 წლიდან თარიღებიც ისე იკითხება, როგორც ჩვეულებრივი რიცხვები. მაგ.: **2005-zweitausendfünf.**

რაოდენობითი რიცხვითი სახელი eins იხმარება მხოლოდ თვლის და ანგარიშის დროს. eins იხმარება როგორც არტიკლი ein-ის ფორმით და იბრუნება (იხ. განუსაზღვრელი არტიკლის ბრუნება), დანარჩენი რიცხვითი სახელები კი არ იბრუნება. ერთის შემდეგ არსებითი სახელები გერმანულში მრავლობით რიცხვში დგას. თუ ქართულად ვამბობთ „ორი წიგნი“, გერმანულში იქნება „ორი წიგნები-zwei Bücher“.

წლის გამოსახატავად გამოიყენება ან მარტო წლის რიცხვის დასახლება, ან რიცხვის წინ ვამბობთ **im Jahre....** მაგ.:

1998 kam er in Deutschland an. ან

Im Jahre 1998 kam er nach Deutschland.

შენიშვნა:

a) რაოდენობითი რიცხვითი სახელები შეიძლება გაარსებითდეს (ძირითადად ნიშანთა სისტემაში), იგი ყოველთვის მდებარეობითი სქესისაა. მაგ.: Ich habe in Deutsch **eine Fünf.**

b) რაოდენობითი რიცხვითი სახელებიდან შეიძლება ვაწარმოოთ ზმნიხედები **mal,-fach** სუფიქსების დართვით. მაგ.: **zweimal**-ორჯერ, **dreifach**-სამჯერის.

c) არსებობს განუსაზღვრელობითი რიცხვითი სახელები: **viel, wenig**, რომლებიც ფორმალურად სახით ეწყობიან აბსტრაქტულ ან ნივთიერების აღმნიშვნელ სახელებს: **Ich habe viel Zeit/Geld/Glück**. მაგრამ იბრუნებიან თვლად არსებით სახელებთან (მრ. რიცხვში). მაგ.: Auf dem Hof spielten **viele Kinder/nur wenige Kinder**.

2. რიგობითი რიცხვითი სახელები აღნიშნავენ რიგობითობას და პასუხობენ კითხვაზე „მერამდენე?“ „**der wievielte?**“.

რიგობითი რიცხვითი სახელი იწარმოება რაოდენობითზე **-te** სუფიქსის დართვით 20-მდე და **-ste** სუფიქსის დართვით 20-იდან, მაგ.: **zweite, vierte**, მაგრამ **zwanzigste**.

გამონაკლისებია: პირველი-**der/die/das erste**; მესამე-**der/die/das dritte**; მერვე-**der/die/das achte**; მეშვიდე-**der/die/das siebente** ან **siebte**.

რიგობით რიცხვით სახელთან იხმარება ძირითადად განსაზღვრული არტიკლი. იგი ასრულებს განსაზღვრების როლს და იბრუნება როგორც ზედსართავი სახელის სუსტი ბრუნება. იშვიათად იხმარება აგრეთვე განუსაზღვრელი არტიკლიც შერეული ბრუნებით (Ein viertes Reich gibt es nicht). ხოლო ნაცვალსახელებთან (უფრო მეტად კუთვნილებით ნაცვალსახელებთან) ზედსართავი სახელების ბრუნების ტიპების მიხედვით (Mein erstes Kind, mein erster Wagen). მაგ.:

	მხოლოდობითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
N	der erste Tag	die ersten Tage
G	des ersten Tages	der ersten Tage
D	dem ersten Tag	den ersten Tagen
Akk	den ersten Tag	die ersten Tage

არაბული ციფრებით გამოხატული (1,2,3) რიგობითი რიცხვითი სახელების შემდეგ დაისმის წერტილი და იკითხება როგორც რიგობითი რიცხვითი სახელი. მაგ.: der 1. Januar იკითხება **der erste Januar**.

რომაული ციფრებით (X, XV) გამოხატული რიგობითი რიცხვითი სახელის შემდეგ ვწერთ წერტილს, მაგრამ აღარ ვიყენებთ არტიკლს. თუმცა წარმოვთქვამთ ისე, როგორც არაბული ციფრებით გამოხატულ რიგობით რიცხვით სახელს, მაგ.: Giorgi V. – იკითხება **Giorgi der Fünfte**. (რომაული ციფრები ძირითადად გამოიყენება მეფეთა იერარქიის აღსანიშნავად და სქელტანიანი წიგნების თავებზე დასაყოფად.)

შენიშვნა: რიგობითი რიცხვითი სახელებიდან შეიძლება გაწარმოთ ზმნიხედები **-ens** ან **t-**სუფიქსით და **zu** წინდებულთ. მაგ.: **erstens, zweitens, drittens**-ჯერ ერთი, მეორეც, მესამეც... **zu zweit, zu dritt**-ორ-ორად, სამ-სამად. Sie fahren **zu zweit** in Urlaub.

3. წილობითი რიცხვითი სახელები აღნიშნავს მთელის ნაწილს, იწარმოება რიგობითზე – I სუფიქსის დართვით. მაგ.: $\frac{1}{4}$ -**ein Viertel**; $5 \frac{1}{2}$ -**fünf einhalb**; $1 \frac{1}{2}$ -**anderthalb**;

გაარსებითებული წილობითი რიცხვითი სახელები საშუალო სქესისაა და იხმარება ძირითადად განსაზღვრული არტიკლით. მაგ.: **das Viertel, das Fünftel**.... $\frac{1}{2}$ ნახევარია და შეიძლება გამოვხატოთ არსებითი სახელით **die Hälfte** ან ზმნიხედით – **halb**. მაგ.: **die Hälfte** meines Lebens; ein **halbes** Kilo Fleisch.

4. ათწილადი რიცხვები იკითხება ისე, როგორც იწერება. მაგ.:

0,5 – Null Komma Fünf

0,05 – Null Komma Null Fünf

0,15 – Null Komma Fünfzehn

კავშირი die Konjunktion

კავშირი არის ფორმაუცვლელი მეტყველების ნაწილი, რომელიც ერთმანეთთან აკავშირებს სიტყვებსა და წინადადებებს. ის არ არის წინადადების წევრი.

კავშირი ორი სახისაა:

1. მარტივი კავშირები
2. ორწევრა და წყვილადი კავშირები

1. მარტივი კავშირებია: **und, aber, auch, doch, denn, als....**

2. წყვილადი კავშირებია: **bald... bald** (ხან...ხან), **weder... noch** (არც...არც), **entweder...oder** (ან...ან), **nicht ...sondern** (არა... არამედ), **nicht nur...sondern auch** (არა მხოლოდ... არამედ აგრეთვე), **sowohl... als auch** (როგორც...ისე), **je... desto** (რაც... მით), **einerseits...andererseits** (ერთის მხრივ...მეორეს მხრივ), **zwar...doch** (თუმცა...მაინც), **zwar....aber**(თუმცა....მაგრამ).

Bald regnet es, **bald** schneit es.

Weder regnet es, **noch** schneit es.

Entweder komme ich zu dir, **oder** bleibe ich zu Hause.

Nicht deine Schwester, **sondern** dein Bruder sollte kommen.

Sowohl du, **als auch** dein Bruder sollt fleißig lernen.

Je besser du lernst, **desto** bessere Noten bekommst du.

Einerseits ist das gut, **andererseits** aber auch schlecht.

Zwar sind viele Diebstähle aufgeklärt worden, **doch** bleiben viele auch unaufgeklärt.

Er hatte **zwar** die Fahrkarte vergessen, **aber** den Humor nicht verloren.

3. ორწევრა კავშირებია: **als ob** – თითქოსდა; **als wenn** – თითქოსდა; **ohne dass** – ისე რომ არ; **als dass** – რათა, იმისათვის რომ

Er tut so, **als ob** er nichts wüßte.

Er ging, **ohne dass** er ein Wort sagte.

Er war zu alt, **als dass** man ihm eine neue Arbeit angeboten hätte.

სინტაქსური ფუნქციის მიხედვით განასხვავებენ კავშირის ორ სახეს:

1. მაერთებელს
2. მაქვემდებარებელს

მაერთებელი კავშირები (und, aber....) აკავშირებენ რთულ თანწყობილ წინადადებებს და მათ განვიხილავთ რთულ თანწყობილ წინადადებაში. მაქვემდებარებელი კავშირები (dass, ob....) რთულ წინადადებაში მთავარს აკავშირებენ დამოკიდებულთან. მათ განვიხილავთ რთულ ქვეწყობილ წინადადებაში.

უარყოფის გამომხატველი სიტყვები die Negationswörter
მათი გამოყენება და ადგილი წინადადებაში

გერმანულში იხმარება უარყოფის გამომხატველი შემდეგი სიტყვები:
nein, nicht, kein.

nein- უარყოფს მთელ წინადადებას და დგას წინადადების თავში.

- Gehst du heute in die Schule? – **Nein.**

nicht- არის ნაწილაკი. მან შეიძლება უარყოს:

-**შემასმენელი** – ე.ი. მთელი წინადადების ვითარება–და დადგეს ზმნის მარტივ დროებში წინადადების ბოლოს.

Er schreibt die Aufgabe **nicht.**

XXXხოლო რთულ დროებში ზმნის არაუღლებადი ნაწილის წინ.

Er **hat** die Aufgabe **nicht geschrieben.**

Er **will** die Aufgabe **nicht schreiben.**

მაგრამ, თუ ზმნის არაუღლებადი ნაწილის წინ დგას ზედსართავი სახელი, მაშინ nicht დგას ზედსართავი სახელის წინ.

Er **hat** die Aufgabe **nicht gut geschrieben.**

-**ობიექტი, გამოსატყუელი მყარი შესიტყვებით**, და დადგეს ამ შესიტყვების წინ.

Er kann **nicht Wort halten.**

Der Kranke kann **nicht Diät halten.**

-**კონსტრუქცია als+პროფესიის** აღმნიშვნელი სახელი და დგას მის წინ.

Er arbeitet **nicht als Arzt.**

-**თავსართმთცილებადი ზმნა** და დგას მოცილებადი თავსართის წინ.

Er macht das Fenster **nicht auf.**

-**viel და etwas** და დგას მათ წინ:

Er isst **nicht viel.**

Kannst du mir **nicht etwas** Geld leihen?

- **პროფესიის აღმნიშვნელი სახელები, გეოგრაფიული სახელები და სასწავლო დისციპლინები** და დადგეს მათ წინ:

Er ist **nicht Arzt.**

Das ist **nicht Berlin.**

Ich studiere **nicht Medizin.**

kein გამოიყენება

- **პირდაპირ დამატებასთან** მხოლოდით და მრავლობით რიცხვში და დგას დამატებების წინ Akkusativ - ში (kein იბრუნება)

Er übersetzt **keinen Text.**

Er übersetzt **keine Texte.**

-**ადამიანის წარმომავლობის აღსანიშნავად** და დგას მის წინ.

Er ist **kein Georgier.**

- **შედგენილი შემასმენლის სახელად ნაწილთან**, თუ მას წინ უსწრებს განსაზღვრება და დგას სახელადი შემასმენლის წინ:

Er ist **nicht Arzt**, მაგრამ Er ist **kein guter Arzt.**

-**მყარ გამოთქმებთან** და დგას ამ გამოთქმების წინ.

Er hat **keinen Durst**.

გაარსებითებულ ზედსართავებს უარყოფს **nichts**: Er erzählt **nichts Gutes**.

უარყოფის მნიშვნელობა შეიძლება გამოიხატოს:

- სუფიქსებით – **los, -frei**:

fehlerlos, fehlerfrei

- პრეფიქსებით **un - , miss -**

unordentlich, Missverständnis

- კავშირებით **weder.... noch; nicht sondern**:

Weder schreibt er, **noch** liest er.

- წინდებულით **ohne**

Er schreibt **ohne** Fehler.

- კავშირით **ob** (თუ არა)

Ich weiß nicht, **ob** er heute kommt. (არ ვიცი, იგი დღეს მოვა თუ არა)

ნაწილაკი die Partikel

ნაწილაკი არის ფორმაუცვლელი მეტყველების ნაწილი, რომელიც წინადადებას აძლევს ემოციურ შეფერილობას. იგი წინადადების წვერი არაა, არ დაესმის კითხვა და მისი თარგმანი დამოკიდებულია კონტექსტზე.

ყველაზე გავრცელებული ნაწილაკებია: **eben**-ეს-ესაა, სწორედ ესაა(ახლა), ახლახანს, სახელდობრ; **schon**-უკვე, ჯერ კიდევ მაშინ, უკვე მაშინ; **eigentlich**-კაცმა რომ თქვას, საკუთრივ; **überhaupt**-საერთოდ, სრულებით, სრულიად; **mal=einmal**; **nur**- მხოლოდ, მხოლოდ და მხოლოდ; **bloß**-უბრალოდ; **erst**-არა უგვიანეს, ვიდრე; **etwa**-თითქმის, დაახლოებით; **vielleicht**-ალბათ; **gerade**-ზუსტად, სწორედ(ეს), სახელდობრ(ეს), ეს-ესაა; **ja**-ხომ და ა.შ.

Eben habe ich das Gespräch beendet.

Das ist **schon** schön.

Eigentlich kann ich noch bleiben.

Er kann **überhaupt** nicht tanzen.

Ich komme **mal** vorbei.

Das Kind kann **nur** lesen.

Was hast du **bloß** gedacht?

Sie kommt **erst** morgen.

Um 8 Uhr **etwa** ist er zu Hause.

Vielleicht fährt er morgen.

Er kommt **gerade** um die Ecke.

Das ist **ja** fantastisch.

ზოგჯერ შესაძლოა სხვა მეტყველების ნაწილიც შეგვხვდეს ნაწილაკის ფუნქციით. ესენია: **aber**-კი, ხომ; **denn**-კი მაგრამ; **doch**-ხომ; **einfach**-უბრალოდ; **wohl**-ალბათ; **zu**-ძალიან და ა.შ.

Das ist **aber** schön. (ნაწილაკი)

Er will Klavier spielen, **aber** er kann nicht. (კავშირი)

Was machst du **denn**? (ნაწილაკი)

Er kauft kein Auto, **denn** er hat kein Geld. (კავშირი)

Das ist **einfach** fantastisch! (ნაწილაკი)

Das ist für mich eine **einfache** Aufgabe. (ზედსართავი სახელი)

Er fühlt sich **wohl** besser. (ნაწილაკი)

Er fühlt sich **wohl**. (ზმნიზედა)

Er fühlt sich **zu** schwach. (სტილისტიკური ნაწილაკი)

Er scheint krank **zu** sein. (ინფინიტივი zu ნაწილაკით)

ხოლო ნაწილაკები **am, da, es** და ა.შ. მხოლოდ გრამატიკული ფუნქციით გამოიყენებიან.

Er ist **am** fleißigsten.

Es war einmal ein armer Bauer.

Da kannst du weiter reden.

ნაწილაკი დგას ზმნის ან პირის ნაცვალსახელის შემდეგ.

Er hat **wohl** schon gegessen.

Das habe ich **doch** gesagt.

წინადადებიდან ნაწილაკის ამოღებით წინადადების გრამატიკული სისწორე ან შინაარსი არ დაირღვევა.

შორისდებული die Interjektion

შორისდებული გადმოსცემს ადამიანის შეგრძნებებს, ემოციებს, განცდებს. ის ფორმაუცვლელი სიტყვაა და არ არის წინადადების წევრი. მან შეიძლება გამოსატოს:

სიხარული: **hurra, juchhe ...**

გაოცება: **ach, oh, hopla, nanu ...**

შიში: **uh, hui ...**

ზიზღი: **brr, pfui ...**

ტკივილი: **ach, au, aua, oh weh ...**

შეძახილი: **he, hallo**

დაეჭვება: **hm, na-na ...**

სიმშვიდის შენარჩუნება: **pst, psch, sch...**

მოძრაობისკენ მოწოდება: **hott, ksch...**

შორისდებულებს მიეკუთვნება აგრეთვე ხმაურის გამომხატველი და ხმა - ბაძკითი სიტყვები: **miau, muh, haha, hm, kikireki, ticktack**

6 0 5 8 5 j 6 0
Syntax

წინადადების აგების წესის განხილვისას აღვნიშნეთ, რომ წინადადების ასაგებად საჭირო იყო წინადადების წევრების დადგენა (ქვემდებარე, პირდაპირი დამატება, ირიბი დამატება, განსაზღვრება), რაც სინტაქსის შესწავლის საგანია.

როგორც დასაწყისში აღვნიშნეთ, მორფოლოგია შეისწავლის მეტყველების ნაწილებს, ხოლო სინტაქსი – ამ მეტყველების ნაწილთა წინადადებაში გამოყენებას ამა თუ იმ წევრის სახით, ასევე წინადადებას მთლიანად მისი:

1. საკომუნიკაციო დანიშნულების;
2. შინაარსის;
3. აგებულების მიხედვით.

I. წინადადება საკომუნიკაციო დანიშნულების მიხედვით:

საკომუნიკაციო დანიშნულების მიხედვით განასხვავებენ წინადადების 4 ტიპს:

1. თხრობითი წინადადება – **der Aussagesatz**
2. კითხვითი წინადადება – **der Fragesatz**
3. ბრძანებითი წინადადება – **der Aufforderungssatz**
4. ძახილის წინადადება – **der Ausrufesatz**

თხრობითი წინადადება- der Aussagesatz

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, გერმანული წინადადების ბირთვის ზმნა-შემასმენელი წარმოადგენს. არსებობს პირდაპირი და არაპირდაპირი სიტყვათწყობა. ორივე შემთხვევაში ზმნა-შემასმენელი თხრობით წინადადებაში დგას II ადგილზე, ზმნის არაუღლებადი ნაწილი – ბოლო ადგილზე.

პირდაპირი სიტყვათწყობის დროს პირველ ადგილზე დგას ქვემდებარე, რასაც, როგორც უკვე ვთქვით, მოსდევს შემასმენელი და შემდეგ წინადადების მეორეხარისხოვანი წევრები (ირიბი, პირდაპირი დამატება და სხვა.)

მაგ.:

Das Kind	schenkt	der Mutter	schöne	Blumen.
/	/	/	/	/
ქვ.	შემასმ.	ირ. დამ.	განსაზღ.	პირ.დამ.

არაპირდაპირი წყობის მქონე წინადადებაში პირველ ადგილზე დგას წინადადების მეორეხარისხოვანი წევრი, მეორეზე – შემასმენლის უღლებადი ნაწილი, მესამეზე – ქვემდებარე (თუ წინადადებაში გვაქვს განსაზღვრება, განსაზღვრებით), ხოლო მას მოჰყვება წინადადების სხვა წევრები. მაგ.:

Auf dem Tisch liegt ein interessantes Buch.

კითხვითი წინადადება- der Fragesatz

არსებობს კითხვითი წინადადების ორი ტიპი:

1. კითხვითი წინადადება კითხვითი სიტყვით
2. კითხვითი წინადადება კითხვითი სიტყვის გარეშე

კითხვით წინადადებაში კითხვითი სიტყვით პირველ ადგილზე დგას კითხვითი სიტყვა, მეორე ადგილზე-შემასმენელი, მესამეზე-ქვემდებარე. მაგ.:
Was macht der Schüler in der Schule?
Was hat der Schüler in der Schule gemacht?

მაგრამ ქვემდებარე შეიძლება გამოიხატოს კითხვითი სიტყვებით wer? was?. ასეთ შემთხვევაში პირველ ადგილზე დგას ქვემდებარე, მეორეზე-შემასმენელი, მესამეზე-წინადადების მეორეხარისხოვანი წევრები. მაგ.:
Wer antwortet dem Lehrer immer gut?

კითხვით წინადადებაში კითხვითი სიტყვის გარეშე პირველ ადგილზე დგას შემასმენელი, მეორე ადგილზე – ქვემდებარე. მაგ.:
Antwortet der Schüler dem Lehrer gut?
Hat der Schüler dem Lehrer gut geantwortet?

ბრძანებითი წინადადება- der Aufforderungssatz

როგორც ბრძანებითი კილოს განხილვისას აღვნიშნეთ, ბრძანებითი წინადადება გამოხატავს: თხოვნას, მოწოდებას, ბრძანებას. ბრძანებითი წინადადებაში პირველ ადგილზე დგას ზმნა, შემდეგ მას მოსდევს ქვემდებარე და წინადადების სხვა წევრები. (ჩვენ უკვე ვთქვით, რომ ბრძანებითი კილოში მხოლოდითი და მრავლობითი რიცხვის II პირში არ არის ქვემდებარე). მაგ.:

Nimm(Nehmt) das Buch!

Nehmen Sie (wir) das Buch!

ძახილის წინადადება- der Ausrufesatz

ძახილის წინადადება გამოხატავს გრძნობებს. მას შეიძლება ქონდეს როგორც თხრობითი, ასევე კითხვითი და დამოკიდებული წინადადების წყობა. მაგ.:

Da hast du wieder recht!

Hat er das doch gut gemacht!

Wie du das wieder gut gemacht hast!

II. წინადადება შინაარსის მიხედვით:

შინაარსის ანუ აზრის გადმოცემის მიხედვით განასხვავებენ წართქმით და უკუთქმით წინადადებებს. წართქმითში აზრი მტკიცებითი ფორმითაა ჩამოყალიბებული, უარყოფითი ნაწილაკის ან ნაცვალსახელისა და ზმნიზედის გარეშე.

მაგ.: Es regnete den ganzen Tag.

უკუთქმითში გამოყენებულია ესა თუ ის უარყოფელი საშუალება, რომელთაც ზემოთ ნაწილაკებისა და ზმნიზედების განხილვის დროს უკვე გავეცანით.

მაგ.:

Es hat im ganzen August kein einziges Mal geregnet.

Er ist niemals zufrieden.

Sie hat gar keine Freunde.

Es war nirgendwo eine Menschenseele zu sehen.

შესაძლოა უარყოფითი შინაარსი გაძლიერდეს კიდევაც ამა თუ იმ ნაწილაკით, როგორც ეს გვექონდა წინამავალ პირველსა და მესამე წინადადებაში (kein einziges, gar keine)

III. წინადადება აგებულების მიხედვით:

აგებულების მიხედვით განასხვავებენ მარტივსა და რთულ წინადადებებს. ეს უკანასკნელი იყოფა რთულ თანწყობილ და ქვეწყობილ წინადადებებად. მათ შესახებ საუბარი მხოლოდ მას შემდეგ გვექნება, რაც უკვე წინადადების წევრებს გავეცნობით.

წინადადების წევრები Satzglieder

1. ქვემდებარე – das Subjekt

ქვემდებარე წინადადების მთავარი წევრია. ის პასუხობს კითხვებზე: wer? – ვინ? was? – რა?

ქვემდებარე შეიძლება გამოხატული იყოს:

- არსებითი სახელით: Das Kind lacht.
- პირის ნაცვალსახელით: Er geht ins Kino.
- კითხვითი ნაცვალსახელით: Wer erzählt den Text nach?
- განუსაზღვრელი ნაცვალსახელით man: Im Klub tanzt man oft.
- უპირო ნაცვალსახელით es: Es geht mir gut.

- გაარსებითებული ზმნით: **Rauchen** verboten.
- გაარსებითებული რიცხვითი სახელით: **Fünf** ist eine gute Note.
- გაარსებითებული ზედსართავი სახელითა და მიმღებობით: **Der Kranke** wendet sich an den Arzt. **Das Gelesene** ist interessant.

2. შემასმენელი- das Prädikat

შემასმენელი წინადადების მთავარი წევრია. გერმანულ ენაში არსებობს შემასმენლის ორი სახე:

- ზმნური – das verbale Prädikat
- სახელადი – das nominale Prädikat

ზმნური შემასმენელი ორგვარია:

- მარტივი-einfaches verbales Prädikat
- რთული-zusammengesetztes verbales Prädikat

მარტივი ზმნური შემასმენელი წარმოდგენილია შინაარსის მატარებელი ერთი ზმნით, რომელიც შეიძლება იდგეს დროის მარტივ ან რთულ ფორმაში, როგორც Aktiv-ში, ისე Passiv-ში. მაგ.:

Der Schüler **erzählt** einen Text.

Der Schüler **hat** einen Text **erzählt**.

Der Text **ist** von dem Schüler **erzählt worden**.

რთული ზმნური შემასმენელი წარმოდგენილია წინადადებაში დამოუკიდებელი მნიშვნელობის მქონე ორი ზმნით. ასეთებია ინფინიტიური შესატყვისები. მაგ.:

Er **will** den Text **erzählen**.

Er **hat** den Text **zu erzählen**.

Er **beginnt** den Text **zu erzählen**.

სახელადია შემასმენელი, რომელიც შედგება ზმნებისაგან: **sein, werden, bleiben, heißen, scheinen** (ამ ზმნებს მათი (die Kopula) ეწოდებათ) და სახელისაგან (არსებითი, ზედსართავი, რიცხვითი ან ნაცვალსახელი). მაგ.:

Mein Freund **ist ein bekannter Sportler**.

Die Oma **ist krank**.

Zwei plus zwei **ist vier**.

Das Buch **ist mein**.

Er **wird ein guter Student**.

Du **bleibst immer mein bester Freund**.

Das **heißt ein schöner Tag**.

Er **scheint ein kluger Mensch** zu sein.

შენიშვნა: როგორც უკვე ზემოთ აღვნიშნეთ (ზმნის მართვა, - კოპულა-ტიური ზმნები), სახელადი შემასმენლის სახელითი ნაწილი დგას Nominativ-ში, მაგრამ ის არ არის ქვემდებარე, არამედ – სახელადი შემასმენელი. მაგ.: Mein Freund **ist ein bekannter Sportler**.

3. დამატება – das Objekt

დამატება პასუხობს კითხვებზე: **wem? wen? was?** კითხვითი ნაცვალსახელებით და კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიზედებით: **wofür? womit?** არსებობს დამატების სამი სახე:

- ირიბი დამატება – **indirektes Objekt**
- პირდაპირი დამატება – **direktes Objekt**
- წინდებულიანი დამატება – **präpositionales Objekt**

ირიბი დამატება პასუხობს კითხვაზე **wem?** და დგას **Dativ**-ში. მაგ.:
Die Tochter hilft **der Mutter**.

პირდაპირი დამატება პასუხობს კითხვებზე **wen? was?** და დგას **Akkusativ**-ში. მაგ.:
Er schreibt **einen Brief**.
Der Lehrer fragt **den Schüler**.

წინდებულიანი დამატება პასუხობს ზმნის მართვის შესაბამისი კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიზედებით: **wofür? womit?...** ეს არის ზმნის წინდებულიანი მართვა. მაგ.:
Die Tochter hilft der Mutter **bei der Arbeit**. **Wobei** hilft die Tochter der Mutter?

3. განსაზღვრება – das Attribut

განსაზღვრება პასუხობს კითხვებზე **welcher? was für ein? wessen? wieviel? der wievielte?**
განსაზღვრება შეიძლება გამოხატული იყოს:

- არსებითი სახელით **Genitiv**-ში (Die Arbeit **des Schülers** gefällt dem Lehrer)
- ზედსართავი სახელით (Ich lese ein **interessantes** Buch)
- რიცხვითი სახელით (Ich habe **zwei** Brüder)
- ნაცვალსახელით (**Mein** Bruder studiert Englisch. Mir gefällt **dieses** Kleid)
- მიმღობა I და II-თი (Ich sehe das **weinende** Kind. Das **gelesene** Buch gefällt mir)
- ზმნიზედით (Die Treppe **oben**)

განკერძოებული განსაზღვრება- die Apposition

განკერძოებული განსაზღვრება თავსდება სახელის შემდეგ და იგი საზღვრულ წევრს, ისევე როგორც დანარჩენ წინადადებებს მძიმეებით გაემიჯნება. იგი აუცილებლად ემთხვევა საზღვრულ წევრს ბრუნვაში. მაგ.:

Peter, **mein älterer Bruder**, wohnt in Berlin.
In diesem Jahr, **im Juni**, reise ich ins Ausland.

5. გარემოებები -die Adverbialbestimmungen

გარემოება დაკავშირებულია შემასმენელთან. იგი იყოფა ჯგუფებად:

- ადგილის გარემოება – **Lokalbestimmung**. პასუხობს კითხვებზე: wo? wohin? woher? Er fährt im Sommer aufs Land.
- დროის გარემოება – **Temporalbestimmung**. პასუხობს კითხვებზე: wann? seit wann? wie lange? wie oft? Morgen fahre ich mit dem Zug nach Batumi.
- ვითარების გარემოება – **Modalbestimmung**. პასუხობს კითხვებზე wie? auf welcher Weise? Er rechnet gut.
- მიზეზის გარემოება – **Kausalbestimmung**. პასუხობს კითხვებზე: warum? aus welchem Grund? Infolge seiner Krankheit versäumt er die Schule oft.
- მიზნის გარემოება – **Finalbestimmung**. პასუხობს კითხვებზე: wozu? zu welchem Zweck? Zur Erholung am Meer braucht man viel Geld.
- პირობის გარემოება – **Konditionalbestimmung**. პასუხობს კითხვაზე unter welcher Bedingung? Bei Rot darf man die Straße nicht überqueren.

• შედეგის გარემოება – **Konsekutivbestimmung**. პასუხობს კითხვაზე: wozu?

Diese Tabletten brauche ich zum Einschlafen.

• დათმობის გარემოება – **Konzessivbestimmung**. პასუხობს კითხვაზე wessen ungeachtet? (რის მიუხედავად?) Trotz der Kälte geht das Kind spazieren.

გარემოება შეიძლება გამოხატულ იყოს:

1. არსებითი სახელით – Es regnet die ganze Woche. Sie trafen sich unten an der Treppe.
2. ზმნიზედით – Sie war gestern bei mir.

წინადადება აგებულია მიხედვით არის ორგვარი:

1. მარტივი წინადადება – **der einfache Satz**
2. რთული წინადადება – **der zusammengesetzte Satz**

მარტივი წინადადება- **der einfache Satz**

მარტივი ეწოდება ისეთ წინადადებას, რომელიც შედგება მხოლოდ ერთი წინადადებისაგან.

მარტივი წინადადება ორგვარია:

- გაუვრცობელი – **unerweiterter Satz**
- გავრცობილი – **erweiterter Satz**

გაუფრცობელია წინადადება, რომელიც შედგება ქვემდებარისა და შემასმენლისაგან. მაგ.: Das Kind singt.
გაფრცობილია ისეთი წინადადება, რომელიც გარდა ქვემდებარისა და შემასმენლისა შედგება წინადადების მეორეხარისხოვანი წევრებისაგან. მაგ.: Das Kind singt ein Lied.

რთული წინადადება- der zusammengesetzte Satz

რთული წინადადება ეწოდება ისეთ წინადადებას, რომელიც შედგება ორი ან მეტი წინადადებისაგან. რთული წინადადება ორგვარია:

- რთული თანწყობილი- **die Satzreihe**
- რთული ქვეწყობილი- **das Satzgefüge**

რთული თანწყობილი წინადადება- die Satzreihe

რთული თანწყობილი ეწოდება ისეთ წინადადებას, რომელიც შედგება ორი ან მეტი წინადადებისაგან და რომლებიც დამოუკიდებლად დასრულებულ აზრს გადმოსცემენ. მათი ერთმანეთთან დაკავშირება ხდება **მიმით**, ანუ უკავშიროდ ან **მაერთებელი კავშირებით** და **მაკავშირებელი სიტყვებით**.

მაერთებელი კავშირებია:

- und**-და, კი
- aber**-მაგრამ
- auch**-აგრეთვე
- denn**-რადგან
- oder**-ან, თუ
- sondern**-არამედ
- doch**-და მაინც, მაგრამ

ეს კავშირები გავლენას არ ახდენენ წინადადების წყობაზე და ზმნა თხრობით წინადადებაში ჩვეულებრივ დგას ყველა წინადადებაში **მეორე ადგილზე**. მაგ.:

- Mein Bruder geht ins Kino **und** ich gehe ins Theater.
- Ich wollte heute ins Theater gehen, **aber** ich hatte keine Zeit.
- Mein Freund interessiert sich für Sport, **auch** ich interessiere mich dafür.
- Ich kann heute zu dir nicht kommen, **denn** ich habe keine Zeit.
- Sie lesen Zeitungen, **oder** sie arbeiten zusammen.
- Er arbeitet heute nicht, **sondern** (er) geht spazieren.
- Er beeilte sich sehr, **doch** er kam zu spät.

მაკავშირებელი სიტყვების როლში გვევლინება ზმნიზედები, რომლებიც წინადადებაში გავლენას ახდენენ სიტყვათწყობაზე. მათ შემდეგ ზმნის უღლებადი ნაწილი დგას **პირველ ადგილზე**. ესენია:

deshalb, darum, deswegen-ამიტომ

dann, danach-შემდეგ

trotzdem-მიუხედავად ამისა

außerdem-გარდა ამისა

sonst-თორემ

also-მაშასადამე

dennoch -და მაინც, მაგრამ

Er will verreisen, **deshalb (darum, deswegen)** fährt er zum Flughafen.

Zuerst geht das Kind in die Schule, **dann (danach)** spielt es im Hof.

Er hatte sich sehr beeilt, **trotzdem** kam er spät.

Die Frau hat einen Hund, **außerdem** hat sie andere Haustiere.

Beeile dich, **sonst** verspätetst du dich.

Ich sehe gut, **also** brauchst du mir nichts zu erklären.

Sie stritten oft, **dennoch** blieben sie gute Freunde.

გარდა ზემოთაღნიშნული კავშირებისა, რთული თანწყობილი წინადადებების დასაკავშირებლად გვხვდება წყვილადი კავშირები: **bald...bald** (ხან...ხან), **weder...noch** (არც...არც), **entweder...oder** (ან...ან), **nicht...sondern** (არა...არამედ), **nicht nur...sondern auch** (არა მხოლოდ...არამედ აგრეთვე), **sowohl...als auch** (როგორც...ისე), **je...desto** (რაც...მით), **einerseits...andererseits** (ერთი მხრივ...მეორეს მხრივ) და ა.შ.

Bald schneit es, **bald** regnet es.

Weder war er zu Hause, **noch** konnten wir ihn im Büro finden.

Entweder bleibst du heute zu Hause, **oder** gehst du zum Einkaufen.

Nicht nur die Mutter soll die Wohnung aufräumen, **sondern auch** die Kinder sollen ihr dabei helfen.

Einerseits ist er geizig, **andererseits** gibt er viel Geld aus.

რთული ქვეწყობილი წინადადება- das Satzgefüge

რთული ქვეწყობილი ეწოდება ისეთ წინადადებას, რომელიც შედგება ერთი ან რამდენიმე მთავარი (**der Hauptsatz**) და დამოკიდებული წინადადებისაგან (**der Nebensatz/Gliedsatz**). მთავარი წინადადება გადმოსცემს დასრულებულ აზრს, დამოკიდებული წინადადება წარმოადგენს მთავარი წინადადების რომელიმე წევრის განმარტებას, ასრულებს ამ წევრის სინტაქსურ ფუნქციას და აზრობრივად დაუსრულებელია.

• დამოკიდებულ წინადადებაში ზმნის უღლებადი ნაწილი დგას წინადადების ბოლოში, დანარჩენი წევრები კი რჩება თავის ადგილზე, როგორც მარტივ წინადადებაში. (Er sagt, dass er die Aufgabe schon geschrieben hat). დამოკიდებული წინადადება „dass er die Aufgabe schon geschrieben hat“ მარტივი წინადადებისათვის მიიღებდა შემდეგ სახეს: Er hat die Aufgabe schon geschrieben. მაშასადამე, ზმნის უღლებადი ნაწილი „hat“ დადგა წინადადების ბოლოში, დანარჩენი წევრები კი დარჩნა თავის ადგილზე, როგორც მარტივ წინადადებაში.

• დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება მაქვემდებარებელი კავშირებით, მიმართებითი ნაცვალსახელებით, კითხვითი ნაცვალსახელებით და

კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიზედებით; არსებობს შეერთების უკავშირო ფორმაც.

• თავსართმოცილებად ზმნას დამოკიდებულ წინადადებაში თავსართი არ სცილდება. Er sagt, dass er das Fenster **aufmacht**. და არა macht auf.

• თუ დამოკიდებული წინადადება პირველ ადგილზე დგას, მაშინ მთავარი იწყება ზმნით. Da es regnet, **bleibe** ich zu Hause.

/ /
დამ. წინად. მთავ. წინად.

• „**sich**“ ნაცვალსახელის ადგილი დამოკიდებულ წინადადებაში დამოკიდებულია იმაზე, თუ რითია გამოხატული ქვემდებარე. თუ ქვემდებარე გამოხატულია არსებითი სახელით, მაშინ „**sich**“ დგას კავშირის შემდეგ. Er sagt, dass **sich das Kind** für Musik interessiert. ხოლო, თუ ქვემდებარე გამოხატულია პირის ნაცვალსახელით, მაშინ „**sich**“ დგას ნაცვალსახელის შემდეგ. მაგ.: Er sagt, dass **er sich** für Musik interessiert. ინფინიტივურ კონსტრუქციებში „um...zu“ „ohne...zu“ „statt...zu“ **sich** დგას ნაწილაკის შემდეგ. მაგ.: Er geht ins Bad **um sich** zu waschen.

• დამოკიდებული წინადადება შეიძლება იდგეს მთავარი წინადადების წინ (**Vordersatz**), შუაში (**Zwischensatz**), მის შემდეგ (**Nachsatz**).

Da es regnet, bleibe ich zu Hause.

Der Schüler, der dort sitzt, ist fleißig.

Er sagt, dass er den Brief schon geschrieben hat.

შინაარსის მიხედვით არსებობს დამოკიდებული წინადადების შემდეგი სახეები:

- დამატებითი-der Objektsatz
- განსაზღვრებითი-der Attributsatz
- გარემოებითი-der Adverbialsatz
 - ადგილის –der Lokalsatz
 - დროის-der Temporalsatz
 - ვითარების-der Modalsatz
 - მიზეზის-der Kausalsatz
 - მიზნის-der Finalsatz
 - პირობითი-der Konditionalsatz
 - დათმობითი-der Konzessivsatz
 - შედეგის-der Konsekutivsatz
- ქვემდებარული-der Subjektsatz
- შემასმენლური-der Prädikativsatz

დამატებითი დამოკიდებული წინადადება- der Objektsatz

- დამატებითი დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება
- მაქვემდებარებელი კავშირებით: **dass**-რომ, **ob**-თუ არა
- კითხვითი ნაცვალსახელებით: **wer? was? wo? wohin? wann? wie lange? wie oft?**
- კითხვითი ნაცვალსახელური ზმნიშელებით: **wofür? womit? ...**

Er sagt, **dass** er auf seinen Freund wartet.

Die Studenten fragen, **ob** der Lektor kommt. (და არა kommt oder nicht)

Der Lehrer fragt, **wer** heute fehlt.

Mich interessiert, **womit** du dich beschäftigst.

შენიშვნა: ob კავშირს აქვს ორი მნიშვნელობა: „თუ“ და „არა“, ამიტომ მასთან მეორე უარყოფის გამოყენება საჭირო არ არის.

პირდაპირი ნათქვამის გადაყვანა ირიბ ნათქვამში:

პირდაპირი ნათქვამის ირიბში გადაყვანის დროს წინადადება უნდა გადავაქციოთ ქვეწყობილად დამატებითი დამოკიდებული წინადადების რომელიმე კავშირით. მთავარი წინადადება დარჩება უცვლელი, ხოლო დამოკიდებულ წინადადებაში ქვემდებარე და შემასმენელი I პირიდან გადადის III პირში.

Der Student sagt: „Ich habe die Prüfung bestanden.“

Der Student sagt, dass er die Prüfung bestanden hat.

ირიბი ნათქვამის გამოსახატავად უმრავლეს შემთხვევაში გამოიყენება **Konjunktiv-ი**.

-აწმყოს გამოსახატავად გამოიყენება **Präsens** და **Präteritum-Konjunktiv-ი**, ხოლო მომავლის გამოსახატავად **Konditionalis I**.

მაგ.:

Er sagt, dass er einen Brief **schreibt** (Indikativ). ეს წინადადება შეიძლება გადმოვცეთ Konjunktiv –ით შემდეგნაირად:

Er sagt, dass er einen Brief **schreibe**. ((Präsens-Konjunktiv)

Er fragt mich, ob ich heute diese Aufgabe **schreibe**. (Indikativ). Er fragte mich, ob ich heute diese Aufgabe **schriebe**. (**Präteritum-Konjunktiv-ს** ვიყენებთ იმ შემთხვევაში, როცა ხდება თხრობითი და კავშირებითი კილოს პირის ფორმების დამთხვევა **Präsens-ში** მხ.რიცხვის I პირში ძლიერი ზმნებისთვის და უმლაუტუნარიანი ძლიერი ზმნების მრ.რიცხვის I და III პირებისთვის (Sie fragen uns, ob wir **kämen**), ხოლო სხვა ძლიერი ზმნებისთვის (ისევე **Präsens-ში**) მრ.რიცხვის I და III და ლუსტი ზმნებისთვის მხ.რიცხვის I და მრ.რიცხვის I და III პირებში ვიყენებთ **Konditionalis I-ს**). Sie fragen uns, ob wir diese Aufgabe **schreiben würden**. Er fragt mich, ob ich diese Aufgabe **machen würde**.

-წარსულის გამოსახატავად გამოიყენება **Perfekt-ი** და **Plusquamperfekt-ი**.
მაგ.:

Er sagt, dass er einen Brief **geschrieben habe**. (Perfekt-Konjunktiv). Sie sagen, dass sie einen Brief **geschrieben hätten**. (Plusquamperfekt-Konjunktiv). (Plusquamperfekt-Konjunktiv-ს ვიყენებთ თხრობით კილოსთან პირის ფორმათა დამთხვევის გამო **Präteritum**-ის მრ.რიცხვის I და III პირებში ძლიერი ზმნებისთვის და ყველა პირში სუსტი ზმნებისთვის). Sie sagen, dass sie die Aufgabe **gemacht hätten**.

-მომავლის გამოსახატავად გამოიყენება **Futurum I** და **Konditionalis I**.
მაგ.:

Er sagt, dass er einen Brief **schreiben werde** (Futurum I- Konjunktiv)
Sie sagen, dass sie einen Brief **schreiben würden** (Konditionalis I). (Konditionalis I-ს ვიყენებთ თხრობით კილოსთან პირის ფორმათა დამთხვევის დროს Futurum-ში მხ.რიცხვის I პირში და მრ.რიცხვის ყველა პირში.)

შენიშვნა 1. ირიბი ნათქვამი შეიძლება გადმოვცეთ dass კავშირის გარეშეც. ამ შემთხვევაში დამოკიდებულ წინადადებას მთავარი წინადადების სიტყვათწყობა აქვს, მაგრამ ზმნა აუცილებლად კავშირებითი კილოს შესატყვის დროის ფორმაში დგას. მაგ.:

Er sagt, er **schreibe** einen Brief.

შენიშვნა 2. თუ დამატებით დამოკიდებულ წინადადებაში არ გვაქვს კითხვითი სიტყვა, მაშინ დამოკიდებული წინადადება იწყება „ob“ კავშირით. მაგ.:

Er fragt mich: „Schreibst du heute diese Aufgabe?“

Er fragt mich, **ob** ich heute diese Aufgabe **schreibe**. (Indikativ)

Er fragt mich, **ob** ich heute diese Aufgabe **schriebe**. (Konjunktiv)

შენიშვნა 3. მოდალური ზმნებით გამოხატულ დამოკიდებულ წინადადებაში, როდესაც ბოლოში, როგორც ყოველთვის, დგას მოდალური ზმნა და არა დამხმარე ზმნა. დამხმარე ზმნა დგას Infinitiv-ების წინ. მაგ.: Sie sagte, dass sie **mitkommen will**. ეს წინადადება Perfekt-ში ასეთ სახეს მიიღებს: Sie sagte, dass sie heute **hat mitkommen wollen**. Es ist schade, dass er uns nicht **hat besuchen können**.

იგივე ეხება სხვა ორი დამოუკიდებელი ზმნით გამოხატულ წინადადებასაც:

Er sagt, dass er ihn nach Hause **hat gehen sehen**.

შენიშვნა 4. dass-ით დაწყებული წინადადება ქართულად ნიშნავს “ის, რომ”. მაგ.: **Dass** er so lange nicht antwortet, wundert mich sehr. ის რომ, ის ამდენ ხანს არ მპასუხობს (მწერს), მიკვირს.

განსაზღვრებითი დამოკიდებული წინადადება- der Attributsatz

განსაზღვრებითი დამოკიდებული წინადადება უკავშირდება მთავარს:

- მიმართებითი ნაცვალსახელებით: **der, die, das; welcher, welche, welches**
- კითხვითი ნაცვალსახელებით: **wer, wo, wohin, was, woher, wann?**
- ნაცვალსახელური ზმნიზებლებით: **womit, woran, worauf?...**
- მაქვემდებარებელი კავშირებით: **dass, ob**
- Der Brief, **den** ich bekommen habe, hat mich sehr gefreut.
- Das Haus, **wo** ich geboren bin, ist schon verkauft.
- Ich habe Zweifel, **ob** er sein Wort halten wird.
- Ich habe Angst, **dass** er mich nicht besucht.

შენიშვნა:

ღმის გამო, რომ ერთი და იგივე კავშირი შეიძლება შეგვხვდეს სხვადასხვა სახის დამოკიდებულ წინადადებასთან, უმჯობესია დაეუსვათ მთავარ წინადადებას შეკითხვა და რა კითხვაზეც მთავარი უპასუხებს, იმ წინააღმდეგობა დამოკიდებული წინადადება.

განსაზღვრებითი დამოკიდებული წინადადების გამოცნობის დამატებითი ნიშანი არის ის, რომ ჯერ დგას არსებითი სახელი ან ნაცვალსახელი, შემდეგ – მძიმე, შემდეგ დამოკიდებული წინადადება. მაგ.: Ich habe Angst, dass er mich nicht besucht.

ეს წინადადება, იმის გამო, რომ გვაქვს dass კავშირი, შეიძლება აგვერიოს დამატებით დამოკიდებულ წინადადებაში, ამიტომ დავსვათ შეკითხვა და დავაკვირდეთ, წინადადების რომელ წევრს მოსდევს დამოკიდებული წინადადება.

2. კავშირები der, die, das, die; welcher, welche, welches, welche; wer, was ასრულებენ წევრ-კავშირის როლს. ისინი წინადადებაში მაქვემდებარებელი კავშირებიც არიან და წინადადების რომელიმე წევრიც, რადგანაც ისინი იბრუნებიან. დანარჩენი კავშირები კი ასრულებენ მხოლოდ კავშირის როლს, რადგანაც არ იბრუნებიან, წინადადების წევრები არ არიან და სინტაქსური ფუნქცია არ გააჩნიათ.

შენიშვნა: როცა გვაქვს ზმნის მართვა დამოკიდებულ წინადადებაში, დამატების დაკონკრეტების შემთხვევაში ვრცელდება იგივე წესი, რაც სულიერზე დასმული კითხვის შემთხვევაში საგნის ან ქმედების დაკონკრეტების გამო: ჯერ დგას წინდებული, შემდეგ კი შესაბამისი მიმართებითი, კითხვითი, პირის ან სხვა ნაცვალსახელი შესაბამის ბრუნვაში (სულიერთანაც და უსულოსთანაც).

Die Reise, **für die** du dich interessierst, findet leider nicht statt. (ჩვენებითი ნაცვალსახელი)

Der Mann, **auf den** ich warte, verspätet sich. (ჩვენებითი ნაცვალსახელი)

Der Kugelschreiber, **mit dem** ich schreibe, ist neu. პასტა, რომლითაც მე ვწერ, ახალია. (mit dem მიმართებითი ნაცვალსახელი).

მაგრამ: Ich weiss nicht, **womit** ich schreiben soll. არ ვიცი, რითი უნდა დავწერო. (womit ნაცვალსახელური ზმნიზება).

Dann kam der Tag, **auf den** ich gewartet habe. (ჩვენებითი ნაცვალსახელი)

Sorgt sie gut für ihre Kinder? - Ja, sie sorgt gut **für sie**. (პირის ნაცვალსახელი)

ასევეა ზმნის წინდებუდიანი მართვის მქონე კითხვითსიტყვიანი კითხვითი წინადადების შემთხვევაშიც და დამოკიდებულ წინადადებაშიც: წინ დგას ზმნის მართვისათვის საჭირო წინდებული, შემდეგ კითხვითი სიტყვა შესაბამის ბრუნვაში. მაგ.: რომელ უნივერსიტეტში სწავლობ? „studieren“ ზმნა ითხოვს an წინდებულს Dativ-ში და იქნება: **An welcher** Uni studierst du? Ich weiß nicht, **an welcher** Uni er studiert.

ადგილის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება– der Lokalsatz

ადგილის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება კითხვითი ნაცვალსახელებით: **wo, wohin, woher?** და სხვ. მთავარ წინადადებაში გვხვდება ადგილის ზმნიზედები **da, dahin, daher...**, როგორც მისათითებელი სიტყვები (კორელატები). მაგ.:

Dorthin, **wo** meine Freundin wohnt, kann man nur mit dem Bus fahren.
Gestern fuhren sie dorthin, **woher** wir vor zwei Tagen zurückgekehrt waren.

გახსოვდეთ: ადგილის გარემოებითი წინადადება არ უნდა აგვერიოს განსაზღვრებით დამოკიდებულში. განსაზღვრებითი დამოკიდებული წინადადება განსაზღვრავს მთავარი წინადადების არსებით სახელს ან ნაცვალსახელს, ხოლო ადგილის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება უშუალოდ მიმართულია შემასმენელზე.

Sie lief **dorthin**, woher sie die Stimme des Kindes hörte. (Lokalsatz)

Sie lief **ins Nebenzimmer**, woher sie die Stimme des Kindes hörte. (Attributsatz)

დროის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება– der Temporalsatz

დროის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება შემდეგი მაქვემდებარებელი კავშირებით:

als-როდესაც

wenn-როდესაც

nachdem-მას შემდეგ, რაც

während-იმ დროს, როდესაც

seit (dem)-იმ დროიდან, რაც

bis-ვიდრე

ehe

bevor

} მანამ, სანამ, ვიდრე

als და wenn ქართულად ნიშნავს „როცა“. als იხმარება იმ შემთხვევაში, როცა მოქმედება ერთჯერადია წარსულში, ხოლო wenn – როცა გვაქვს მრავალჯერადი მოქმედება წარსულში და ერთჯერადი ან მრავალჯერადი – მომავალში.

Als er zu mir kam, machte ich Aufgaben.

Wenn er zu mir kam, machte ich immer Aufgaben.

Wenn es regnet, bleibe ich zu Hause.

Wenn ich morgen zu dir komme, gehen wir spazieren.

თუ ზემოთ ჩამოთვლილ კავშირებთან გვაქვს ორი მოქმედება წარსულში, რომელთაგან ერთი წინ უსწრებს მეორეს, უფრო ადრე მომხდარი მოქმედების

გადმოსაცემად – ანუ დამოკიდებულ წინადადებაში – ზმნა ჩადგება **Plusquamperfekt**-ში ან **Perfekt**-ში, ხოლო მისი მომდევნო მოქმედების გადმოსაცემად – ანუ მთავარ წინადადებაში – **Präteritum**-ში ან **Präsens**-ში. საუბარში ორივე ზმნა ჩადგება **Perfekt**-ში.

Nachdem ich die Prüfungen abgelegt hatte, fuhr ich ans Meer.

Plusq. Prät.

მას შემდეგ, რაც გამოცდები ჩავაბარე, გავემგზავრე ზღვაზე.

Nachdem ich die Prüfungen abgelegt habe, fahre ich ans Meer.

Perf. Präs.

მას შემდეგ, რაც გამოცდებს ჩავაბარებ/ჩავაბარებ რა, გავემგზავრები ზღვაზე.

Hast du das Buch gelesen, das ich dir geschenkt habe?

Perfekt Perfekt

წაიკითხე ის წიგნი, მე რომ ვაჩუქე?

თუ გვაქვს წარსულში ორი ერთდროული მოქმედება, მაშინ ორივე წინადადებაში ზმნა ჩადგება **Präteritum**-ში.

Als unsere Maschine in Tbilissi landete, regnete es.

Als ich die Aufgabe machte, hörte mein Bruder Radio.

ვითარების გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება - der Modalsatz

ვითარების გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება უკავშირდება მთავარს მაქვემდებარებელი კავშირებით:

- indem** – იმით, რომ
- კითხვითი სიტყვით
- wie?**-როგორ?
- ზმნიზედით
- als** – ვიდრე
- ohne dass** – ისე, რომ

Indem er fleißig lernt, bekommt er gute Noten.

Er ist so reich, **wie** ich gedacht habe.

Er ist noch reicher, **als** ich erwartet habe.

Er ging, **ohne dass** er ein Wort sagte.

მიზეზის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება- der Kausalsatz

მიზეზის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება უკავშირდება მთავარს მაქვემდებარებელი კავშირებით

weil }
da } რადგან

შენიშვნა 1.

მაერთებელი კავშირი „denn“ ნიშნავს აგრეთვე „რადგან“, მაგრამ ამ შემთხვევაში ზმნა დგას ჩვეულებრივ მეორე ადგილზე, რადგანაც ასეთი წინადადება რთული თანწყობილია.

Ich bleibe zu Hause, **weil** es heute stark **regnet**.

Da es heute stark **regnet**, bleibe ich zu Hause.

Ich bleibe zu Hause, **denn** es **regnet** heute stark.

შენიშვნა 2.

პირდაპირ შეკითხვაზე გაცემულ პასუხში შეიძლება გამოვიყენოთ მხოლოდ „weil“

- Warum bleibst du heute zu Hause? – **Weil** es stark **regnet**.

მიზნის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება- der Finalsatz

მიზნის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება მაქვემდებარებელი კავშირით **damit**-რათა,რომ. თუ ქვემდებარე მთავარ და დამოკიდებულ წინადადებაში სხვადასხვაა, მაშინ გამოიყენება მხოლოდ damit.

Die Mutter gibt dem Kind das Geld, **damit es** Brot kauft.

თუ ქვემდებარე მთავარ და დამოკიდებულ წინადადებაში ერთიდაიგივეა, უმჯობესია გამოვიყენოთ კონსტრუქცია um...zu. მოდალური ზმნა können შესაძლებელია, მაგრამ სშირად არ არის საჭირო, sollen და wollen კი არ არის საჭირო, რადგან damit ასევე გამოხატავს განზრახვას, სურვილს ან ნებას.

Er nahm eine Schlaftablette, **damit** er leichter einschlafen konnte.

Er nahm eine Schlaftablette **um** leichter einschlafen zu können.

Er nahm eine Schlaftablette **um** leichter einzuschlafen.

პირობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება- der Konditionalsatz

პირობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება კავშირებით:

wenn – თუ

falls – იმ შემთხვევაში, თუ

Wenn ich das Stipendium bekomme, kaufe ich mir als Erstes ein Fahrrad.

Falls ich ihn noch treffe, richte ich ihm deine Grüße aus.

შენიშვნა 1.

პირობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება შეიძლება კავშირის გარეშეც შეგვხვდეს. მაშინ პირველ ადგილზე ზმნა-შემასმენლის უღლებადი ნაწილი იქნება, ქართულად კი ისევ „თუ“-ს გამოვიყენებთ. მაგ.:

Bekomme ich das Stipendium, kaufe ich mir als Erstes ein Fahrrad.

Treffe ich ihn noch, richte ich ihm deine Grüße aus.

Sollte der Raum an diesem Tag nicht frei sein, würde mir auch der 5.Mai passen.

შენიშვნა 2.

როგორც უკვე ზემოთ დავინახეთ, **wenn** კავშირით მთავარ წინადადებასთან შეიძლება დაკავშირებული იყოს როგორც პირობითი, ასევე დროის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება. ამიტომ, უნდა დავიმახსოვროთ განსასხვავებლად, რომ პირობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადების მთავარ ნაწილში დგას მისათითებელი სიტყვა **dann**. მაგ.:

Wenn du ihn nicht liebst, **dann** heirate ihn nicht.

დათმობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება- der Konzessivsatz

დათმობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება შემდეგი მაქვემდებარებელი კავშირებით:

obwohl
obgleich
obchon } თუმცა

ამ კავშირებიდან ყველაზე მეტად გამოიყენება **obwohl**.

Obwohl ich krank bin, gehe ich in die Uni.

დათმობა შეიძლება გამოიხატოს მაკავშირებელი სიტყვით **trotzdem**. ამ შემთხვევაში წინადადება იქნება თანწყობილი. მაგ.:

Ich bin krank, **trotzdem** gehe ich in die Uni.

შედგის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება- der Konsekutivsatz

შედგის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება კავშირით

dass (მისათითებელი სიტყვით **so**) – ისე,რომ

....., **sodass** -....., ისე რომ

Er ging schnell, **sodass** er ausrutschte und hinfiel.

Er stört mich **so**, **dass** ich nicht mehr arbeiten kann.

ქვემდებარული დამოკიდებული წინადადება- der Subjektsatz

ქვემდებარული დამოკიდებული წინადადება მთავარს უკავშირდება მიმართებითი ნაცვალსახელებით: **wer, was**, და მაქვემდებარებელი კავშირებით: **dass, ob**.

თუ ქვემდებარული დამოკიდებული წინადადება მოსდევს მთავარს, მაშინ მთავარში აუცილებლად უნდა იყოს მაერთი **es**.

Es ist noch nicht entschieden, ob wir in dieser Woche fahren.

Es ist gut, dass du Sport treibst.

თუ ქვემდებარული დამოკიდებული წინადადება დგას პირველ ადგილზე, მაშინ დამოკიდებულში კორელატივის გამოყენება აუცილებელი არ არის. მაგ.:

Wer das nicht macht, (der) bekommt nichts.

შემასმენლური დამოკიდებული წინადადება - der Prädikativsatz

შემასმენლური დამოკიდებული წინადადება უკავშირდება მთავარს მიმართებითი ნაცვალსახელებით: **wer, was, der...** და მაქვემდებარებელი კავშირით **dass**.

მთავარ წინადადებაში მაერთებად გვევლინება **das, es**.

Das Beste ist **das, dass** du weggehst.

Er war **es, der** als Erster ins Ausland fuhr.

შენიშვნა:

ქვემდებარული დამოკიდებული წინადადება რომ განგასხვავოთ შემასმენლურისაგან, უნდა გვახსოვდეს, რომ ქვემდებარულია წინადადება მაშინ, თუ მთავარში გვაქვს სახელადი შემასმენელი. მაგ.:

Es ist das Beste, dass du das schon heute machst.

მაგრამ თუ მთავარში გვაქვს ქვემდებარე, მაშინ დამოკიდებული წინადადება შემასმენლურია.

Das Beste ist, dass du das schon heute machst.

Konjunktiv II გამოყენება რთულ წინადადებაში

Konjunktiv II გამოყენება:

I. არარეალური სურვილის გამოსახატავად – Irreale Wunschsätze.

ამ შემთხვევაში გამოიყენება კავშირი - „wenn“, ზმნა დგას წინადადების ბოლოში და წინადადების შევსება ხდება ნაწილაკებით - „doch“, „bloß“, „nur“.

შეიძლება გამოვტოვოთ „wenn“ კავშირი, მაშინ წინადადებას დაიწყებს ზმნა.

მაგ: Er ist nicht gekommen. Ich wünsche mir:

Wenn er doch gekommen wäre!

ან: **Wäre er doch gekommen!**

II. არარეალური პირობის გამოსახატავად – Irreale Bedingungssätze (irreale Konditionalsätze).

ამ შემთხვევაში გამოიყენება კავშირი - „wenn“.

მაგ: **Wenn ich Zeit hätte, käme ich zu dir** (ამ წინადადებაში გვაქვს ერთდროული მოქმედება, ამიტომ ორივე ზმნა დგას **Präteritum**-ში).

შეიძლება წინადადება იყოს უკავშიროც. ამ შემთხვევაში თავში დგას ზმნა.

მაგ: **Hätte ich Zeit, (so) käme ich zu dir.**

თუ გვაქვს ორი წინადადება წარსულში, მაგრამ ერთი მოქმედება წინ უსწრებს მეორეს, მაშინ უფრო ადრე მომხდარ მოქმედებაში ზმნა დგას **Plusquamperfekt**-ში, მის მომდევნო მოქმედებაში კი **Präteritum** – ში. ამავე დროს აქ მისათითებელ სიტყვად გამოიყენება „sonst“.

მაგ: Er **musste** ein Taxi **nehmen**, **sonst wäre** er zu spät **gekommen**.

არარეალური პირობის გამოსახატავად, აწმყოსა და მომავალში, ვიყენებთ

ა) მთავარსა და დამოკიდებულ წინადადებაში **Präteritum-Konjunktiv**-ს, ან

ბ) მთავარში **Konditionalis I**. –ს და დამოკიდებულში – **Präteritum-Konjunktiv**-ს.

მაგ.:

Wenn ich(jetzt) Geld **hätte, kaufte** ich mir ein Auto.

Wenn ich(jetzt) Geld **hätte, würde** ich mir ein Auto **kaufen**.

ხოლო წარსულში შეუსრულებელი მოქმედების გამოსახატავად გამოიყენება **Plusquamperfekt-Konjunktiv**-ი, როგორც მთავარში, ისე დამოკიდებულში. მაგ.:

Wenn ich damals Geld **gehabt hätte, hätte** ich mir ein Auto **gekauft**.

III. არარეალური შედარების გამოსახატავად – Irreale Vergleichssätze (irreale Komparationssätze)

შედარებისას გამოიყენება კავშირები - „als ob“ ან „als“.

მაგ: Sie schaut mich an, **als ob** sie mich nicht verstanden hätte.

Er hatte solchen Hunger, **als hätte** er seit Tagen nichts gegessen.

IV. არარეალური შედეგის გამოსახატავად – Irreale Folgesätze (irreale Konsekutivsätze)

ამ შემთხვევაში გამოიყენება კავშირი „als dass“(იმისათვის რომ) ან კავშირი „dass“ მისათითებელი სიტყვით „so“.

მაგ: Es ist zu spät, **als dass** wir noch bei ihm **anrufen könnten**.

Er hat **so** viel Zeit, **dass** er das ganze Jahr **verreisen könnte**.

№ 1. Erlernte Sätze

1. Peter kommt ... aus England. Er lernt ... hier Deutsch.
2. Ich lerne Franz. Können ... du aus Spanien? Ich antworte ... nicht.
3. Ich lerne Franz. Gen ... die lust in die Schule? - Ja, ich lerne ... hier Deutsch.
4. Wo arbeit ... dein Vater?
5. Peter arbeitet ... nicht viel arbeiten ... schnell.
6. Wann du arbeit ... viel arbeit du lerne ... langsam.
7. Ich lerne ... und du antworte ...
8. Der Schüler lerne ... nicht dort, aber antworte ...
9. Rechn ... oder rechte ... du?
10. Im Arbeit ... sehr viel.

№ 2. Setzen Sie die Verben in die richtige Form (siehe vorheriger Erlernte Sätze)

1. Was ... (arbeiten) du?
2. Was ... (antworten) du den Fragen?
3. Er ... (arbeiten) beim Hausbau einen Ball.
4. Das Kind ... (antworten) in der Schule, aber nicht ...
5. (Helfen) ... du bei der Arbeit mütter?
6. Wie schnell ... (arbeiten) du?
7. (Lernen) ... du gern Englisch?
8. Er ... (antworten) ein Stück Franz. und ...
9. Wie lange ... (arbeiten) du arbeiten?
10. In ... (arbeiten) heute seine Freunde.
11. Er ... (antworten) einige Fragen.
12. (Arbeiten) ... du dich nicht oft?
13. Der Ball ... (arbeiten) mit der Hand.
14. Er ... (antworten) nicht, kein Wort nicht.
15. Die Schüler ... (antworten) den Fragen der Lehrerin.
16. Der Schüler ... (antworten) in der Schule schnell.
17. Der Vater ... (antworten) zu Arbeit.
18. Wann ... (antworten) du so lust?
19. (Arbeiten) ... du heute Franz. ein?
20. (Arbeiten) ... du mit zu Hause lerne?

სავარჯიშოები
Übungen

№ 3. Bilden Sie Sätze nach folgendem Muster

Beispiel: du hast nicht oft ...
Ich lerne nicht oft ...

1. Weibchen du das (Zeit) auf der Hand?
2. Zweifeln du an dieser Sache?
3. Dankst du mit dem (Arbeiten) oft?
4. Klingst du diesmal an der 1. St.
5. Lächelst du beim (Arbeiten)?
6. Wächst du gerne?
7. Sammelt du Holzwerkzeug gerne?
8. Redest du mit dem (Arbeiten)?

Das Verb

№ 1. Ergänzen Sie!

1. Peter komm.... aus England. Er lern... hier Deutsch.
2. Ich frage Peter: "Komm.... du aus Spanien?" Er antwort.... : "Nein".
3. Ich frage Anna: "Geh... Sie hier in die Schule?" – "Ja, ich lern... hier Deutsch."
4. Wo arbeit... dein Vater?
5. Peter arbeit.... nicht viel, er lern... schnell.
6. "Anna, du arbeit... viel, aber du lern... langsam."
7. Ich frag... und du antwort....
8. Der Schüler frag... und der Lehrer antwort....
9. Rechn.... oder zeichn... du?
10. Ihr arbeit.... sehr viel.

№ 2. Setzen Sie die Verben in die zweite und dritte Person Singular Präsens ein!

1. Was(braten) du?
2. Was (empfehlen) du den Gästen?
3. Er(geben) dem Jungen einen Ball.
4. Das Kind(halten) in der Hand einen Ball.
5. (Helfen)..... du der Mutter immer?
6. Wie schnell(laufen) du?
7. (Lesen)du gern Kriminalromane?
8. Er(nehmen) ein Stück Torte und... (essen).
9. Wie lange(schlafen) du morgens?
10. Er(treffen) heute seine Freunde.
11. Er(tragen) einen Koffer.
12. (Waschen)du dein Kleid oft?
13. Der Ball(fallen) auf die Erde.
14. Es(geschehen) leider kein Wunder mehr.
15. Die Schwester(messen) den Kranken die Temperatur.
16. Der Schnee(schmelzen) in der Sonne schnell.
17. Der Dieb ... (stehlen) ein Auto.
18. Warum ... (sprechen) du so laut?
19. (Sehen)..... du deine Freunde oft?
20. (Raten).... du mir zu diesem Roman?

№ 3. Bilden Sie Sätze nach folgendem Muster:

Bügelst du das Kleid oft? Ja, ich bügle das Kleid oft.

1. Wechselst du das Geld auf der Bank?
2. Zweifelst du an dieser Sache ?
3. Handelst du mit den Verkäufern oft?
4. Klingelst du dreimal an der Tür?
5. Lächelst du beim Fotografieren?
6. Wanderst du gern?
7. Sammelst du Briefmarken gern?
8. Ruderst du mit dem Segelboot?

№ 4. -st oder -t in der zweiten Person Singular?

1. Trink.... du noch einen Kaffee?
2. Woher komm.... du?
3. Benutz.... du die Kremer?
4. Wie heiß... du?
5. Tanz.... du gern?
6. Salz... du die Suppe immer?
7. Womit putz... du deine Schuhe?
8. Warum sitz.... du auf dem Boden?
9. Schreib... du Briefe oft?
10. Womit heiz.... du das Haus?

№ 5. Setzen Sie die Verben in die richtige Form ein!

1. Du bist doch Arzt! Warum(helfen) du nicht?
2. Der Professor ist erkältet. Er(sprechen) heute leise.
3. Hast du keinen Hunger? Du(essen) wenig.
4. Hier ist dein Kaffee. (Nehmen) du Zucker?
5. Um wieviel Uhr(fahren) du nach Hause?
6. (Sehen)..... du Peter morgen im Büro?
7. Rolf sitzt im Zimmer und(lesen) die Zeitung.
8. (Sprechen).... er Englisch?
9. Er(treten) ins Zimmer und ... (nehmen) Platz.
10. Was(fressen) die Kuh?

№ 6. Setzen Sie die Verben ins Präsens und Präteritum ein!

1. Mein Bruder(fahren) ans Meer.
2. Er(gehen) ins Theater.
3. Der Junge ...(schlafen) ruhig.
4. Er ...(treffen) den Freund im Konzert.
5. Wem ...(geben) du dein Buch?
6. Er(bitten) ums Wort.
7. Die Kinder(bleiben) zu Hause.
8. Du(schreiben) sehr schön.
9. Das Kind(laufen) auf den Hof.
10. Der Schüler ...(lesen) einen Roman.

№ 7. Setzen Sie die Verben ins Präsens und Präteritum ein!

1. Peter(studieren) in München.
2. Er ...(suchen) ein Zimmer.
3. Er(kaufen) eine Zeitung und.... (zeigen) sie seiner Freundin.
4. Er(mieten) das Zimmer.
5. Er..... (holen) seinen Koffer vom Bahnhof.
6. Monika(kaufen) ein Buch.
7. Es(kosten) 4 Euro.
8. Er (schenken) ihm das Buch.
9. Klaus(danken) seinem Freund herzlich.
10. Die Zeitungen..... (schreiben) viel über diese Sensation.

№ 8. Setzen Sie die Verben ins Präteritum ein!

1. Ich(kommen) um 17 Uhr am Hauptbahnhof an.
2. Als Erstes(suchen) ich mir ein Hotel.
3. Ich(nehmen) ein Taxi und(fahren) ins Hotel.
4. Danach (gehen) ich ins Restaurant und(essen) sehr viel.
5. Schließlich war ich sehr müde und(gehen) ins Bett.

№ 9. Setzen Sie die Verben "haben", "sein" oder "werden" ins Präs. oder Prät. ein!

1. Ich habe letzte Woche oft bei dir angerufen. – Tut mir leid, ich nicht zu Hause.
2. Wo du gestern Abend? Warum bist du nicht gekommen. –Ich leider keine Zeit.
3. Ich letzte Woche krank. Was Sie denn? – Ich ... Grippe.
4. Wo ihr denn so lange? – Wir Hunger.
5. Wie ... der Urlaub? - ihr eine schöne Zeit?
6. Wann ... ihr Unterricht?
7. Seit wann ... er verheiratet?
8. Er keine Geduld.
9. Wann ... du eigentlich Geburtstag?
10. Ihr ... doch noch jung.
11. Es ... schon ziemlich kühl hier.
12. Morgen er 15.
13. Wenn ich groß, ich Arzt.
14. Rauchen Sie nicht soviel, sonst ... Sie krank.
15. Er ist krank; hoffentlich ... er bald wieder gesund.

№ 10. Setzen Sie die Verben "haben", "sein" oder "werden" ins Präteritum ein!

1. Ich ... letztes Jahr in Paris. Wir eine schöne Zeit dort.
2. Es im Herbst und wir ... fast immer schönes Wetter.
3. Erst am Ende des Urlaubs das Wetter plötzlich schlecht.
4. Abends gingen wir oft zum Essen und ich immer guten Appetit.
5. Plötzlich ich krank. Ich ... drei Tage im Bett.
6. Nach drei Tagen ich wieder gesund.
7. Wir ... Glück mit dem Wetter und ... sehr zufrieden.
8. Wir ... einen schönen Urlaub.

№ 11. "sein" oder „haben“? Ergänzen Sie die Verben im Perfekt !

1. Er nach Berlin gefahren.
2. Er ins Wasser gesprungen.
3. Er eine Blume gemalt.
4. Er 2 Stunden gewandert.
5. er nach Hause gekommen?
6. Der Zug um 7 Uhr abgefahren.
7. Meine Mutter nach London geflogen.
8. Erin den Laden gegangen.
9. Das Kind um 9 Uhr aufgewacht.
10. Er seinen Vater zum Bahnhof gebracht.

№ 12. “haben” oder “sein”? Ergänzen Sie die Verben im Perfekt !

1. Wie du hierher gekommen? – Ichein Taxi genommen.
2. Was ... Sie am Wochenende gemacht? – Ich zum Fussball gegangen.
3. Wann esst ihr zu Mittag? –Wir schon gegessen.
4. du gut geschlafen? – Ja, ich lange geschlafen.
5. Wann schreibst du den Brief? – Ich ihn schon lange geschrieben.

№ 13. “haben” oder “sein”? Ergänzen Sie die Verben im Perfekt !

1. Woer studiert?
2. Warum du in die Universität nicht gegangen?
3. Ihr heute viel gearbeitet.
4. du lange auf mich gewartet?
5. Wo ... du gestern geblieben?
6. Heute nachtes geregnet.
7. Er seinen Freund im Kino getroffen.
8. Ich ... nach Hause zu Fuss gegangen.
9. Wir ... mit dem Zug nach Berlin gefahren.
10. Am Morgen das Kind Milch getrunken.
11. Die Konferenz um 10 Uhr begonnen.
12. du heute viel gespielt?

№ 14. Ergänzen Sie die Verben im Perfekt !

1. Der Kaufmann das Telegramm(lesen). Er seinen Freund ...(rufen).
2. Der Zug nicht lange in Berlin(halten). Er gleich(fahren).
3. Peter ... Briefpapier(kaufen). Ereinen Brief an seinen Freund(schreiben).
4. Ich meinen Freund(treffen) undmit ihm in ein Café(gehen).
5. Monika heute(kommen). Sie hatte Zeit und mir(helfen).
6. ErHerrn Braun.....(sehen) und mit ihm ...(sprechen).
7. Er ... ihn um das Buch ...(bitten) und er es ihm(geben).
8. Er ... das Buch(nehmen) und ... es ...(lesen).
9. Der Zug ...pünktlich.... (kommen) und der Schaffner der Frau ...(helfen).
10. Das Kind auf den Hof(gehen) und ... dort mit den Kindern(spielen).
11. Er ... in der Stadt ...(bleiben) und ... vieles(sehen).
12. Ich auf der Straße meinem Freund ...(begegnen) und ... mit ihm ...(sprechen)
13. Was(geschehen)? mich die Mutter(fragen).
14. Wann ... dein Opa ...(sterben)?
15. Wohin dein Vater ...(reisen)?

№ 15. Ergänzen Sie die Verben von der Übung № 13 im Plusquamperfekt.

№ 16. Ergänzen Sie „werden“.

1. Ich morgen nach Australien fliegen.
2. Wir nächste Woche ein Auto bekommen.
3. Ihr eine glückliche Zukunft haben.
4. du morgen ins Büro gehen?
5. Meine Eltern nächstes Jahr in Rente gehen.
6. Morgen ich mir einen Anzug kaufen.

7. Im nächsten Jahr du mehr Gehalt bekommen.
8. Wann ihr nächste Woche eure Kinder besuchen?
9. Meine Kollegin in einer Woche ein Baby bekommen.
10. Wenn er heute nicht anruft, er bestimmt morgen anrufen.

№ 17. Ergänzen Sie die Verben von der Übung № 6 im Futurum I und II.

№ 18. Setzen Sie die Verben in alle Zeitformen ein!

1. Mein Freund ...(leben) in Berlin.
2. Wir ...(gehen) am Sonntag ins Kino.
3. Er ... (stellen) den Schrank an die Wand.
4. Ich ...(schreiben) eine Übung.
5. Er ...(fehlen) heute.
6. Was ...(trinken) du?
7. Der Student(fahren) nach Hause.
8. Die Frau ... (waschen) die Wäsche.
9. Der Junge(schlagen) seinen Hund.
10. Das Mädchen(helfen) der Mutter bei der Arbeit.
11. Dieser Student(lesen) viel.
12. Das Kind(laufen) nach Hause.
13. Die Stunde ...(beginnen) um 9 Uhr.
14. Die Kinder(bleiben) zu Hause.
15. Wir(treten) ins Haus.
16. Ich(essen) zu Mittag.
17. Sie(sprechen) sehr gut Deutsch.
18. Ich(kaufen) mir einen Anzug.
19. Die Kinder(kommen) früh nach Hause.
20. Ihr(arbeiten) viel.

№ 19. Präteritum, Perfekt oder Plusquamperfekt? Bitte ergänzen Sie.

Muster: Warum bist du gestern nicht zu uns gekommen? Ich hatte keine Zeit.

1. Letzte Woche hatte ich keinen Euro mehr, meine Eltern vergessen mir Geld zu schicken.
2. Ich konnte ihr nichts zum Geburtstag kaufen, denn ich kein Geld mehr.
3. Wir ... von dem Vortrag kaum ein Wort verstanden, denn der Professor sehr undeutlich gesprochen und im Saal es sehr unruhig.
4. Gestern ich wie immer um sechs Uhr aufgestanden und zur Arbeit gegangen. Aber das Institut ... geschlossen. Niemand mir gesagt, dass gestern ein Feiertag
5. Warum Sie letzte Woche nicht im Büro? – Weil ich krank und zum Arzt musste. Und was Sie? – Grippe, ich ... mich stark erkältet und musste im Bett bleiben.
6. Wir in dem Hotel schlecht geschlafen und früh aufgestanden. Als wir mit dem Auto an die Grenze kamen, wir die Ersten, und die Grenze noch geschlossen. Kein Mensch ... da und wir mussten zwei Stunden warten.

Der Artikel

№ 1. Bestimmter, unbestimmter oder kein Artikel?

1. Dort sitzt Student; Student liest Deutsch.
2. Hier steht Studentin; Studentin schreibt.
3. Dort spielt Kind; ... Kind ist lustig.
4. Ich habe ... Zimmer; ... Zimmer ist gemütlich.
5. Monika hat Katze; ... Katze ist klein.
6. Dort steht ... Junge; Junge ist ... Sportler.
7. Auf dem Tisch liegen:Bleistift und Lineal; ... Bleistift ist blau, ... Lineal ist braun.
8. In meinem Zimmer stehen:Schreibtisch, ... Bett und ... Sofa.; ... Schreibtisch steht links, ... Bett und ... Sofa stehen rechts.
9. Rose ist Blume.
10. ... Krim und ... Kaukasus liegen im Süden.
11. Mann kommt; dieser Mann ist Lehrer.
12. Er ist mein Lehrer.
13. Er hat drei Bücher.
14. Guten Tag, Kinder.
15. Nehmen Sie Platz.

№ 2. Bestimmter, unbestimmter oder kein Artikel?

1. Kinder verbringen Winterferien auf dem Lande.
2. Tbilissi ist ... sehr schöne Stadt.
3. ... Studenten lesen am Abend Zeitungen und Zeitschriften.
4. In dieser Straße gibt es ... großes Hotel.
5. Im Winter sind Tage kurz und ... Nächte lang.
6. Dort unten fließt Fluss. ... Fluss ist nicht sehr breit.
7. Meine Mutter arbeitet als ... Ärztin und meine Schwester ist Lehrerin.
8. Erde ist rund.
9. größte Werk von Goethe ist“Faust”.
10. Mein Nachbar ist ... Schauspieler, mein Bruder ist ... Student.

№ 3. Bestimmter, unbestimmter oder kein Artikel?

1. Haben Sie Hunger?
2. Möchten Sie noch ... Fleisch?
3. Wir brauchen nochButter und Limonade.
4. Ich will im Geschäft Butter und ... Milch kaufen.
5.Butter, die ich gekauft habe, ist frisch.
6. Isst du gern ...Kuchen?
7. Wo ist ... Kuchen, den ich gekauft habe?
8. Trinkst du gern Limonade?
9. Er isst ... Fleisch, das auf dem Tisch liegt.
10.Kaffee ist ungesund.Kaffee ist kalt geworden.

№ 4. Bestimmter, unbestimmter oder kein Artikel?

1. Draußen liegt Schnee.
2. Name des Gastes fällt mir nicht ein.
3. ... BRD liegt in Europa.
4. Text ist nicht schwer.
5. Sonne scheint hoch am Himmel.
6. ... Bild hängt oben.
7. ... Löwe ist ein gefährliches Tier.
8. Ich studiere Germanistik.
9. Die Fabrik istTag undNacht in Betrieb.
10. Ich glaube an...Gott.
11. ... Arbeit meines Freundes ist schwer.
12. Ich möchte ohneArbeit nicht leben.
13. Er ist Engländer, und sieJapanerin.
14. “.....Mutti, komm doch mal zu mir!”
15.Martin arbeitet in... Berlin.

№ 5. Bestimmter, unbestimmter oder kein Artikel?

1. Mongolei liegt zwischen ... Russland und ... China.
2. Der offizielle Name von ... Holland ist “.....Niederlande”
3.Dresden, Stadt des Barocks, liegt in Sachsen.
4.Rom ist die Hauptstadt von Italien.
5. In ... Nordamerika spricht man Englisch, in Kanada auch Französisch, in ...Mittel- und Südamerika spricht man hauptsächlich Spanisch, aber in Brasilien spricht man Portugiesisch.

№6. Bestimmter, unbestimmter oder kein Artikel?

1.Tbilissi liegt am Fluss “Mtkwari”.
2. schöne Tbilissi liegt am Fluss “Mtkwari”.
3.Tbilissi ist die Hauptstadt Georgiens.
4. Seit Anfang September arbeitet Peter in ... Deutschland als Arzt.
5. Sie will späterÄrztin werden.
6. Die Staatssprache ... Georgiens istGeorgisch.
7. Ich trinke gern Milch.
8. Ich möchte Kaffee und Eis.
9. Bücher und Zigarette; mehr brauche ich nicht zum Glück.
10. Siehst du den Jungen dort? Er ist.....Franzose.

Das Substantiv

№ 1. Setzen Sie die Substantive in den richtigen Kasus ein! Achten Sie auf den Gebrauch des Artikels!

1. Die Eltern(der Student) leben auf dem Lande.
2. Ich gebe(der Student) ein Buch.
3. Der Professor prüft ... (der Student).
4. Die Sommerferien(die Studenten) dauern zwei Monate.
5. Er zeigt(die Studenten) das Zimmer.
6. Ich frage(die Studenten).
7. Die Arbeit ... (der Lehrer) ist schwer.
8. Der Lehrer gibt ... (der Schüler) eine gute Note.
9. Die Lehrerin schenkt ... (das Mädchen) ein Buch.
10. Ich zeige ... (der Lehrer) meine Aufgabe.
11. Die Schüler geben(der Lehrer) die Hefte.
12. Ich sehe dort(der Lehrer)
13. Das Leben(der Mensch) ist schwer.
14. Der Vater ... (der Junge) ist Ingenieur.
15. Die Arbeit ... (der Aspirant) ist sehr gut.

№ 2. Setzen Sie die Substantive in den richtigen Kasus ein! Achten Sie auf den Gebrauch des Artikels!

1. Der Anzug ... (der Nachbar) ist neu.
2. Das Fell(der Bär) ist weich.
3. Der Vortrag(der Dozent) ist interessant.
4. Die Arbeit(der Arbeiter) ist schwer.
5. Der Artikel... (der Forscher) ist interessant.
6. Der Inhalt ... (die Zeitschrift) ist interessant.
7. Die Mutter ... (der Junge) ist Ärztin.
8. Das Zimmer ... (die Mutter) ist hell.
9. Die Uhr ... (der Bruder) gefällt mir.
10. Die Freundin ... (die Schwester) lernt gut.

№ 3. Setzen Sie die Substantive in den richtigen Kasus ein! Achten Sie auf den Gebrauch des Artikels!

1. Der Seemann erzählt ... (der Freund)(die Geschichte).
2. Der Vater kauft ... (der Sohn) ... (das Geschenk).
3. Die Mutter schenkt ... (das Kind).....(der Ball).
4. Wir schreiben ... (der Professor) ... (der Brief).
5. Er gibt ... (der Junge) ... (die Zeitung).
6. Die Grossmutter erzählt ... (der Enkel)(das Märchen)
7. Er zeigt ... (der Gast)....(die Stadt).
8. Das Kind schenkt ... (die Mutter)(die Blumen).
9. Die Mutter schenkt(die Kinder) ... (die Bücher).
10. Der Lehrer empfahl(der Schüler)....(das Buch).
11. Der Professor lobt(der Student).
12. Die Mutter brachte ... (der Junge) in die Schule.
13. Die Antwort(der Student) war gut.
14. Der Maler malt(das Bild).(das Bild) ist sehr schön.

№ 4. Setzen Sie die Substantive in den richtigen Kasus ein! Achten Sie auf den Gebrauch des Artikels!

1. Das Kind malt(der Mond).
2. Der Junge kauft(die Bücher, die Hefte, der Bleistift).
3. Mein Vater hat ... (der Gemüsegarten) und ... (der Obstgarten).
4. Er schreibt ... (der Brief).
5. Hast du ... (die Aufgabe) schon gemacht?
6. Der Lehrer erklärt (der Satz). Die Schüler verstehen ... (der Satz) nicht.
7. Nimmst du (der Mantel)?
8. Er isst (der Kuchen), der auf dem Tisch liegt.
9. Willst du (der Pullover) kaufen?
10. Hast du (der Text) übersetzt?

№5. Setzen Sie die Substantive in den richtigen Kasus ein! Achten Sie auf den Gebrauch des Artikels!

1. Bern ist die Hauptstadt (die Schweiz).
2. Die Studenten zeigen (der Dozent) ihre Aufgaben.
3. Der Vater malte (der Junge) ein Bild.
4. Sie gibt ... (die Schüler) Bücher.
5. Die Tante schenkte (der Neffe) ein Auto.
6. Siehst du ... (der Junge) dort? Er ist Franzose.
7. Ich sehe (der Mann).
8. Sie gibt ... (der Freund) (das Buch).
9. Die Oma erzählt... (der Enkel) (das Märchen).
10. Die Mutter zeigt.... (der Gast)..... (die Küche).

№ 6. Setzen Sie die Substantive in den richtigen Kasus ein! Achten Sie auf den Gebrauch des Artikels!

1. Frau Stern steht vor dem Herd. Sie will (der Herd) putzen. Herd ist nicht sauber.
2. Herr Noll will (das Buch) lesen. Buch ist spannend.
3. Frau Nolte steht vor der Tür. (die Tür) ist zu. Sie will Tür aufmachen.
4. Die Lehrerin sitzt auf dem Tisch. Der Junge zeichnet (die Lehrerin) und (der Tisch). Tisch ist neu.
5. Frau Schmidt sucht (die Fahrkarte). Fahrkarte ist weg.
6. Die Kinder möchten (der Hund) waschen. Hund ist noch jung.
7. Die Touristen wollen (der Turm) fotografieren. Turm ist hoch.
8. Linda ist auf dem Segelboot. Sie will (das Boot) putzen. Boot ist klein.

Plural der Substantive

№1. Pluralendungen oder nicht? Ergänzen Sie, wo es nötig ist!

1. Im Sommer kommen viele Ausländer_ nach München.
2. Viele Auto_ haben keinen Platz in der Stadt.
3. Man sieht viele Amerikaner_ , Japaner_ und Franzose_ in der Stadt.
4. In der Nähe der Stadt gibt es viele See_ und Berg_ , (der Fluss)_ und (der Wald)_
5. Die kleinen (Stadt)_ und (Dorf)_ sind gepflegt und sauber.
6. Gibt es noch Karte_?
7. Wir haben noch zwei Flasche_ Bier.
8. Bitte bringe Blume_ mit.
9. Hast du noch Zigarette_?
10. Brauchst du noch (das Buch)_?
11. (der Apfel)_ sind heute billig.
12. Sind die Ei_ frisch?
13. Ich kenne alle Film_ von Alen Delon.
14. Haben wir genug (das Glas)_?
15. (der Mann)_ sind alle gleich! Und die Frau_ auch.

№2. Pluralendungen oder nicht? Ergänzen Sie, wo es nötig ist!

1. In diesem kleinen Zimmer arbeiten drei Sekretärin_.
2. Ich habe keine Schmerz_ mehr, die Tablette_ haben geholfen.
3. Haben Sie Kind_?
4. Sind hier noch (Platz)_ frei?
5. Hast du die neuen (Wort)_ gelernt?
6. Ich verstehe seine Wort_ nicht.
7. Heute sind alle (Museum)_ geschlossen.
8. Ich habe nur die ersten beiden (Band)_ von Heine gelesen.
9. Ich habe zwei paar Schuh_ gekauft.
10. Gibt es neue Zeitung_ im Kiosk?

№3. Bilden Sie den Plural!

Er schenkte mir ein Buch.

Ich habe das Buch noch nicht gelesen.

Er schenkte mir *Bücher*.

Ich habe *die Bücher* noch nicht gelesen.

1. Ich schreibe gerade einen Brief. Ich bringe den Brief zur Post.
2. Morgens esse ich ein Brötchen. Das Brötchen ist immer frisch.
3. Ich kaufe eine Zeitung. Ich lese die Zeitung immer abends.
4. Ich suche einen Sessel. Der Sessel soll billig sein.
5. Die Firma sucht eine Wohnung. Sie vermietet die Wohnung an Ausländer.
6. Ich kenne einen Künstler. Der Künstler malt ein Bild.
7. Diese Frau hat einen Enkel. Der Enkel ist noch klein.
8. Ich kenne einen Kaufmann. Der Kaufmann reist viel.
9. Ich habe ein Zimmer. Das Zimmer ist schön.
10. Dieser Mann hat eine Tochter. Die Tochter ist Ärztin.

№4. Bilden Sie den Singular!

**Die Bilder haben mir gefallen.
Das Bild hat mir gefallen.**

**Ich brauche Bücher.
Ich brauche ein Buch.**

1. Ich helfe den Schülern.
2. Diese Frau hat Kinder.
3. Der Student übersetzt Texte.
4. Er besitzt Häuser.
5. Er hat viele Hunde im Haus.
6. Die Zeitungen erscheinen täglich.
7. Die Wohnungen sind sehr teuer.
8. Die Hunde bellen immer.
9. Die Zimmer sind hell und schön.
10. Die Kinder spielen auf dem Hof.

№5. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. სტუდენტის მეგობარი კარგად სწავლობს.
2. ბიჭის დედა ძალიან წავლუბელია.
3. მე ვიცნობ ბიჭის მამას.
4. ბავშვი ხატავს დათვის სურათს.
5. ლექტორი სტუდენტს აჩვენებს აუდიტორიას.
6. პროფესორი აქებს სტუდენტს.
7. პროფესორმა აჩუქა სტუდენტს წიგნი.
8. პროფესორის ლექცია საინტერესოა.
9. დედამ ბავშვს ვაშლი მისცა.
10. მასწავლებელი აძლევს მოსწავლეს რვეულს. მოსწავლე იღებს რვეულს.
11. სად მიემგზავრები შენ ხვალ?
12. მამა კითხულობს გაზეთს. შენ რას კითხულობ?
13. ბავშვი ატარებს ჩანთას. ჩანთა მძიმეა.
14. მე მყავს მეგობარი. ის ექიმია.
15. გყავს შენ ჯურდელი?
16. მასწავლებელი აქებს მოსწავლეს.
17. მეგობრის ბინა ღამაზია.
18. ქალი მადლობას უხდის ბიჭს.
19. დედა ჩუქნის გოგონას ყვავილებს.
20. ბიჭი წერს ძმას წერილს.
21. მასწავლებელი პასუხობს მოსწავლეს.
22. მასწავლებელი აძლევს მოსწავლეს დავალებას.
23. ბებია უკითხავს შვილიშვილს ზღაპარს.
24. მამა ეკითხება ბიჭს.
25. დედა ეძახის ბიჭს.
26. მონადირე ხედავს დათვს.
27. ბავშვი იღებს ბურთს და გარბის.
28. რატომ დარბიხარ ჩქარა? მე ყოველთვის ჩქარა დავრბივარ.
29. მე ვაძლევ მეგობარს წიგნს.
30. მოსწავლე ანგარიშობს კარგად.
31. ბავშვი ხატავს მთვარეს.
32. გოგონა აღებს კარებს.

33. ბავშვი იზრდება ჩქარა.
34. ბიჭი სცემს ძაღლს.
35. რატომ ლაპარაკობ ხმამაღლა?
36. ჭამ შენ ნამცხვარს სიამოვნებით?
37. ბიჭი აძლევს დედას ძმის ჩანთას.
38. სტუდენტის ნამუშევარი კარგია.
39. მე ვწერ მეგობარს წერილს. (ყველა დროში)
40. დედა უჩვენებს სტუმრებს ბინას.
41. ბავშვი რძეს სვამს.
42. დედა ქალიშვილს კაბას უკერავს.
43. მეგობარმა ამანათი მიიღო.
44. სტუდენტები კითხულობენ გაზეთებსა და ჟურნალებს.
45. ოთახის კედლები თეთრია.
46. ბიჭი ყიდულობს წიგნებს, რვეულებს და ფანქარს.
47. ფოტოგრაფის ძმა ექიმა.
48. შევიცარია არის დიპლომატის სამშობლო.
49. გააკეთე დავალება?
50. ის მიირთმევს ნამცხვარს და სვამს ყავას.
51. გფრ-ის დედაქალაქი არის ბერლინი.
52. სტუდენტის არდადეგები გრძელდება დიდხანს.
53. ეს არის ექიმის სამუშაო ოთახი.
54. მასწავლებელი ეხმარება მოსწავლე გოგონას.
55. მასწავლებელი ჩუქნის მოსწავლეს წიგნს.
56. გაზეთის შინაარსი საინტერესოა.
57. დედას ოთახი ნათელია.
58. დის მეგობარი კარგად სწავლობს.
59. სტუდენტი ადგენს წინადადებას.
60. მასწავლებელი კარნახობს მოსწავლეს დავალებას.

Trennbare und untrennbare Verben

№1. Setzen Sie die Verben ins Präsens und Perfekt ein!

1. er – abschließen- die Haustür
2. wann-aufstehen-du?
3. wiederholen -ihr -die Verben?
4. er – verstecken-sein ganzes Geld-im Schlafzimmer
5. warum –anziehen- du – dich – nicht?
6. nach zwei Stunden-beenden-der Direktor-die Diskussion
7. meine kleine Tochter-zerbrechen – dieses schöne Glas
8. Papa – anrufen – noch nicht
9. wann – anfangen -der Film ?
10. der Arzt – verbieten – mir – das Rauchen

№2. Setzen Sie die Verben ins Präsens ein!

1. Er _____ das Fleisch nach drei Minuten _____ . (umdrehen)
2. Er _____ keinen Spaß _____ .(verstehen)
3. Er _____ schon mit dem Essen _____ .(beginnen)
4. Wer von euch _____ mit mir die Wohnung _____ ? (aufräumen)
5. Er _____ sich eine Pizza _____ . (bestellen)
6. Warum _____ du sie nicht _____ ?(anrufen)
7. Er _____ immer so lustige Geschichten _____ .(erzählen)
8. Er _____ sich immer erst in letzter Minute _____ .(entscheiden)
9. Ich _____ an der Oper _____ .(aussteigen)
10. Der Zug _____ um 2 Uhr _____ .(ankommen)
11. Ich _____ dem Gast eine Tasse Kaffee _____ .(anbieten)
12. Der Vortrag _____ am Dienstag _____ .(ausfallen)
13. Es _____ zu regnen _____ .(anfangen)
14. Er _____ mir das Buch _____ .(zurückgeben)
15. Ich _____ meinen Freund jede Woche _____ . (anrufen)
16. Er _____ die Gäste vom Flughafen _____ .(abholen)
17. Das Mädchen _____ blass _____ .(aussehen)
18. _____ du deine Gäste zum Flughafen _____ ?(begleiten)
19. Wo _____ ihr in diesem Jahr den Sommer _____ ? (verbringen)
20. _____ deine Tochter schon die Schule _____ ?(besuchen)

№3. Bilden Sie Sätze in allen Zeitformen!

1. Ich (mitnehmen) meinen kleinen Bruder ins Kino.
2. Er (aussprechen) dieses Wort gut.
3. Die Sitzung (stattfinden) am Abend.
4. Die Sonne (aufgehen) heute um 6 Uhr.
5. Er (vorlesen) den Artikel.
6. Wir (einsteigen) in den Zug.
7. Die Kinder (aufschlagen) die Bücher.
8. Wann (ankommen) der Schnellzug?
9. (mitgehen) du ins Kino?
10. Du (mitbringen) das Buch.
11. Wann (beginnen) der Unterricht?
12. Die Oma (vergessen) oft den Schlüssel.
13. Der Lektor (erklären) eine Regel.
14. Die Kinder (besuchen) den Kindergarten.
15. Das Kind (verstehen) dieses Wort gut.
16. Der Arzt (verbieten) meinem Vater das Rauchen.
17. Seine Freundin (gefallen) mir gut.
18. Wir (empfangen) heute die Delegation.
19. Wir (erreichen) den Zug nicht mehr.
20. Die Schüler (beschließen) den Spaziergang im Park.

№4. Welches Präfix?

1. Die Studenten machen die Bücher
2. Wer erzählt den Text...?
3. Die Schüler schreiben die Wörter... .
4. Die fleißigen Studenten hören dem Dozenten aufmerksam

5. Der Junge schaltet das Radio... .
6. Das Mädchen schaltet den Fernseher... .
7. Der Student bereitet die Hausaufgabe im Lesesaal... .
8. Es ist kalt, ich mache das Fenster... .
9. Meine Mutter räumt die Wohnung
10. Der Junge zieht sich schnell... .

№ 5. Ergänzen Sie: an, zu, ein, auf, ein, aus, auf, aus.

1. Peter möchte einen Film sehen. Er schaltet den Fernseher
2. Susanne möchte schlafen. Sie macht das Licht
3. Eric muss den Akkusativ üben. Er macht sein Deutsch-Buch
4. Jochen möchte Kartoffeln kochen. Er macht den Herd
5. Werner möchte Mineralwasser trinken. Er macht den Kühlschrank
6. Frau M. möchte ein Buch lesen. Sie schaltet das Radio
7. Gerda muss einen Brief schreiben. Sie schaltet den Computer
8. Lisa liest, aber sie soll jetzt schlafen. Deshalb macht sie ihr Buch

№6. Ist das Verb trennbar oder untrennbar? Bilden Sie Sätze im Präsens und Perfekt!

1. Die Studenten (wiederholen) die Wörter.
2. Das Kind warf das Spielzeug auf den Hof und die Mutter (wiederholen) es.
3. Der Dekan (unterschreiben) die Bescheinigung.
4. Der Vater (unterhalten) die Gäste.
5. Der Dolmetscher (übersetzen) den Vortrag des Ministers.
6. Die Mutter (übersetzen) das Kind auf die andere Bank.
7. Der Mörder (umbringen) diesen Mann.
8. Er (unterbrechen) mich oft.
9. Die Gruppe (unternehmen) eine Reise nach Berlin.
10. Der Rundfunk (übertragen) eine neue Nachricht.
11. Er (überlegen) das sehr genau.
12. Der Student (durchfallen) in der Prüfung.

№7 Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. მე მიმაქვს წიგნი თან.
2. კრება შედგება 5 საათზე.
3. მზე ამოდის 6 საათზე.
4. ის კითხულობს ლექსს ხმამაღლა. (vorlesen)
5. მე ვთავაზობ სტუმარს სკამს.
6. ის ურეკავს მეგობარს.
7. მე ვატარებ არდადეგებს ყოველთვის კარგად.
8. უყურებ ტელევიზორს ხშირად?
9. ჩვენ ხშირად მივდივართ სასეირნოდ.
10. ტურისტები ეცნობიან ქალაქს.
11. სტუდენტი უთარგმნის ჟურნალისტს ტექსტს.
12. მე ვუმეორებ სტუდენტს დავალებას.
13. მასწავლებელი ასწავლის გერმანულს.
14. ექიმი სინჯავს პაციენტს დიდხანს.
15. მივაქვს ჩანთა თან?
16. შენ ცუდად გამოიყურები.
17. ლექტორი უსმენს სტუდენტს ყურადღებით.

18. მე ვიწერ სიტყვებს.
19. მოსწავლე დადის სკოლაში. (besuchen)
20. მე ვრთავ რადიოს.
21. აქრობ შენ სინათლეს?
22. ამზადებ დავალებას?
23. მე ვდგები ადრე.
24. გამყიდველი კლიენტს(der Kunde) პაღტოს ურჩევს.
25. წიგნი მოსწონს მასწავლებელს(D).
26. მასწავლებელი უხსნის მოსწავლეს ტექსტს.
27. ის დღეს კარგად გამოიყურება.
28. მოსწავლე აღებს ფანჯარას. (aufmachen)
29. მე ვამზადებ საშინაო დავალებას.
30. მიგყავს ბავშვი თან?

Reflexive Verben

№1. Ergänzen Sie!

1. Habt ihr ___ schon entschuldigt?
2. Ich möchte ___ vorstellen: mein Name ist Fischer.
3. Erinnern Sie ___ an mich?
4. Warum hast du ___ nicht rasiert?
5. Ich komme gleich, ich muss ___ nur noch waschen.
6. Ich möchte ___ herzlich für das Geschenk bedanken, ich habe ___ sehr darüber gefreut.
7. Erholt ihr ___ gut im Urlaub?
8. Komm, wir müssen ___ beeilen.
9. Sie verspätet ___ immer.
10. Worum handelt es ___ eigentlich?
11. Die Leute haben ___ nach dem Weg erkundigt.
12. Können Sie ___ vorstellen, wie man so etwas tun kann?
13. Die beiden treffen ___ jeden Tag.
14. Ich habe ___ richtig wohl gefühlt?
15. Ich interessiere ___ mehr für Fussball.

№2. Setzen Sie die Verben in alle Zeitformen ein!

1. Das Kind (sich waschen) mit kaltem Wasser.
2. Er (sich erholen) immer am Meer.
3. Der Student (sich setzen) auf den Stuhl.
4. Wir (sich anziehen) schnell.
5. Der Vater (sich rasieren) jeden Morgen.
6. Die Kinder (sich interessieren) für Musik.
7. Das Mädchen (sich fürchten) vor dem Hund.
8. Die Gäste (sich treffen) immer im Restaurant..
9. Er (sich verspäten) immer.
10. Er (sich beeilen) sehr.

№3. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. მე ვისვენებ ორ საათს.
2. ის ივარცხნის დიდხანს.
3. ბავშვი ძალიან გაცივდა.(sich erkälten)
4. სად არის ინსტიტუტი? (sich befinden)
5. ჩვენ ვიცვამთ თბილად.
6. ის ჯდება და წერს დავალებას.
7. ბავშვები სხდებიან და ჭამენ.
8. რატომ იცვამ ასე ჩქარა?
9. რატომ გეშინია ასე ძალიან? (sich fürchten)
10. სად ხვდებიან სტუმრები ხშირად ერთმანეთს? (sich treffen)

Der Imperativ

№1. Ergänzen Sie den Imperativ im Singular und Plural!

1. ____ mich doch mal!	besuchen (მბ.რ. II პ.)
2. ____ keine Angst!	haben (თავაზიანი ფორმა)
3. ____ doch ein bisschen leiser!	sein (თავაზიანი ფორმა)
4. ____ bitte lauter! Ich verstehe dich schlecht.	sprechen (მბ.რ. II პ.)
5. ____ bitte in der Pause die Fenster ____!	aufmachen (მბ.რ. II პ.)
6. ____ mir bitte den Stift dort!	geben (მბ.რ. II პ.)
7. ____ doch nicht so ungeduldig!	sein (მბ.რ. II პ.)
8. ____ die Tasche nicht!	vergessen (მბ.რ. II პ.) (მრ.რ. II პ.)
9. ____ doch auf das Kind ____!	aufpassen (მბ.რ. II პ.) (მრ.რ. II პ.)
10. ____ bitte das Geschirr ____!	abtrocknen (მბ.რ. II პ.)
11. ____ deine Spielsachen ____!	aufräumen (მბ.რ. II პ.)
12. ____ ihn mal zum Abendessen ____!	einladen (მბ.რ. II პ.) (მრ.რ. II პ.)
13. ____ bitte das Kind vom Kindergarten ____!	abholen (მბ.რ. II პ.) (მრ.რ. II პ.)
14. ____ den roten Pullover ____!	mitnehmen (მბ.რ. II პ.) (მრ.რ. II პ.)
15. ____ endlich ____!	sich ankleiden (მბ.რ. II პ.)
16. ____ in den Garten und ____ Äpfel!	laufen, holen (მბ.რ. II პ.)
17. ____ in die Stadt!	fahren (მბ.რ. II პ.) (თავაზიანი ფორმა)
18. ____ heute auf der Couch!	schlafen (მბ.რ. II პ.) (თავაზიანი ფორმა)
19. ____ dieses Buch ins Lehrerzimmer!	tragen (მბ.რ. II პ.) (თავაზიანი ფორმა)
20. ____ den Bus!	halten (მბ.რ. II პ.) (მრ.რ. II პ.)

№2. Setzen Sie die Verben in den Imperativ ein!

1. Kinder, (lesen) den Text und (erzählen) den Inhalt! (მრ.რ. II პ.)
2. Monika, (vergessen) die Wörter nicht! (მბ.რ. II პ.)
3. Inge, (fahren) nach Hause! (მბ.რ. II პ.)
4. Kurt, (laufen) in den Garten und (holen) Beeren! (მბ.რ. II პ.)
5. Kinder, (abschreiben) die Wörter von der Tafel! (მრ.რ. II პ.)
6. Monika, (bügeln) die Wäsche! (მბ.რ. II პ.)
7. Paul, (sammeln) die Briefmarken! (მბ.რ. II პ.)

8. Kinder, (kommen) schnell nach Hause! (მრ.რ. II პ.)
9. Kinder, (sein) ruhig! (მრ.რ. II პ.)
10. (sein) nicht so böse! (მბ.რ. II პ.)
11. (haben) mehr Geduld! (მრ.რ. II პ.)
12. (arbeiten) nicht so viel! (მბ.რ. II პ.)

№3. Verwandeln Sie die Aussagesätze in die Aufforderungssätze!

Muster: Er weckt den Gast um 7 Uhr. - Wecke den Gast um 7 Uhr.

1. Sie schicken dem Gast das Frühstück ins Zimmer.
2. Ihr verbindet den Gast mit dem Büro.
3. Monika gibt die Arbeit nicht ab.
4. Peter lernt die Vokabeln nicht.
5. Wolfgang geht zum Direktor nicht.
6. Ihr wascht euch mit kaltem Wasser.
7. Ihr gebt dem kleinen Bruder einen Apfel.
8. Wir nehmen von den Freunden Abschied.
9. Du stellst dich vor das Fenster.
10. Du machst das Fenster auf.

№ 4. Ergänzen Sie ein passendes Verb in der richtigen Imperativform.

1. Du arbeitest zu viel. doch mal Urlaub!
2. Hallo, ihr beiden rein und es euch bequem!
3. Ist der Platz frei? . – Ja, Sie sich doch!
4. Du siehst immer noch hungrig aus. doch ein bißchen mehr!
5. Tut mir Leid, Klaus, bitte mir nicht böse!
6. Kinder, jetztaber endlich still!
7. Ich verstehe dich nicht. ein wenig lauter!
8. einen Pullover mit!
9. Ich freue mich, euch bald wieder zu sehen. gut auf euch auf!
10. Mensch, dich, sonst verspätest du dich.

№ 5. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. შევბამე ვაშლი!
2. უპასუხე მასწავლებელს!
3. დახატე დათვი!
4. აიღე წიგნი და წაიკითხე ხმამაღლა! (ბრძანებითი კილოს ყველა პირში)
5. დახურე ფანჯარა!
6. აჩვენე მასწავლებელს დავალება!
7. ბავშვებო, წაიკითხეთ ტექსტი და მოყევით შინაარსი! (მრ. რ-ის II პირი)
8. გაიქეცი და მოიტანე პური!
9. გადაშალე წიგნი!
10. დაიბანე ჩქარა!
11. დაჯექი და დაწერე დავალება!
12. იყიდე რძე და კარაქი!
13. გაიმეორე სიტყვა კიდევ ერთხელ!
14. მოიტანე წიგნი! (ბრძანებითი კილოს ყველა პირში)
15. გააჩერე ავტობუსი!

16. ჭამე კარგად!
17. დაივარცხნე ჩქარა!
18. დაპატიჟე სტუმრები!
19. ადექი ყოველთვის ადრე!
20. გადაწერე წინადადება ორჯერ! (ბრძანებითი კილოს ყველა პირში)
21. მოუსმინე დოცენტს!
22. გაიმეორე სიტყვები ხშირად!
23. წაიკითხე ლექსი ხმამაღლა! (vorlesen)
24. დაურეკე მეგობარს! (anrufen)
25. წავიდეთ სასეირნოდ!
26. გასინჯე პაციენტი კარგად!
27. ჩართე ტელევიზორი!
28. გამორთე რადიო!
29. აუხსენი სტუდენტს დავალებას!
30. გააღე ფანჯარა! (ბრძანებითი კილოს ყველა პირში)

Gemischte Verben

№1. Setzen Sie das passende Mischverb in alle Zeitformen ein!

1. Das Mädchen (bringen) dem Gast Wasser.
2. Oft (denken) ich an meine Mutter.
3. Ich (kennen) diesen Jungen gut.
4. Der Wald (brennen) lange.
5. Er (rennen) aus allen Kräften.
6. Die Oma (senden) der Enkelin ein Paket.
7. Der Kranke (sich wenden) an den Arzt.
8. Er(wissen) das gut.
9. Er (nennen) den Satz.
10. Ich (kennen) meinen Nachbarn.

№2. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. იცნობ შენ ბიჭის ძმას?
2. მასაწავლებელმა დაუსახელა მოსწავლეს წინადადება ორჯერ.
3. მე ვიცნობდი ექიმს კარგად.
4. ის გაიქცა იქით. (rennen)
5. სინათლე ანთია. (ყველა დროში)
6. მე მოვუტანე დას რვეული.
7. უგზავნი შენ მეგობარს ამანათს?
8. ტყე დიდხანს იწოდა.
9. იცი შენ ეს? არა, მე ეს არ ვიცი.
10. მე ეს გუშინ ვიცოდი.
11. თქვენ ეს კარგად იცით. (მრ. რ. II პირი)
12. ის იჯდა და ფიქრობდა დიდხანს.
13. მე მოვუტანე ბავშვს წიგნი.
14. მიუტანე პოლიციელს პასპორტი!

Modalverben

№1. Ergänzen Sie das Modalverb in der richtigen Form!

1. Hier (dürfen) du nicht rauchen! Wenn du rauchen ...(wollen),(müssen) du in den Garten gehen.
2. Der Arzt sagt: ich ...(müssen) die Tabletten nehmen, dann ...(können) ich wieder gesund werden. Ausserdem ...(sollen) ich viel Gemüse essen.
3. Wenn ihr das Auto kaufen ...(wollen), (müssen) ihr lange sparen. Sonst ...(können) ihr es euch nicht leisten.
4. Er ...(wollen) nicht nach Florida fliegen. Er ...(wollen) lieber zu Hause bleiben.

№2. Setzen Sie das passende Modalverb in die richtige Form ein!

1. Leider ich heute nicht zu dir kommen, denn ich um 6 zum Unterricht gehen.
2. Ich ... meinen Freund besuchen.
3. Fisch ... ich nicht, ich esse lieber Fleisch.
4. Ich ... abnehmen, ich ... nur Obst und Gemüse essen.
5. ... du ein Bier trinken?
6. Maria ist krank. Sie ... eine Woche nicht in die Uni gehen.
7. Sprichst du Englisch? Ja, ich ... Englisch.
8. Ich ... das nicht, das ist zu schwer.
9. Das ... du nicht, das ist verboten.
10. Sie Eis oder Kaffee?

№3. Setzen Sie das passende Modalverb in die richtige Form ein!

1. Ich ... nicht rauchen, der Arzt hat es mir verboten.
2. Wo ... du denn hin? du nicht einen Moment warten?
3. -Wir ... ein Doppelzimmer mit Bad. Es ... ein ruhiges Zimmer sein.
- Ich ... Ihnen ein Zimmer zum Hof geben. Sie es sehen?
4. Ich ... jetzt leider nach Hause.
5. Mein Kind ... pünktlich essen.
6. Im Lesesaal ... man nicht laut sprechen.
7. Sie noch ein bisschen bleiben.
8. Ich Sie mit dem Wagen nach Hause fahren.
9.du nicht mit uns ins Theater kommen?
10. Ich ... heute nicht, ich... noch arbeiten.

№4. Setzen Sie das passende Modalverb in die richtige Form ein!

1. Hier ist ein Brief für dich. ich ihn lesen?
2. ich Sie nach Hause bringen?
3. Nach der Heirat die junge Frau wieder zur Arbeit gehen.
4. ... du nicht deine Freunde mit dem Wagen abholen?
5. nicht auch dein alter Schulfreund zur Party kommen?

6. Man sagte uns, du ... uns den neuen Film zeigen.
7. Beim Rot Sie die Straße nicht überqueren.
8. ich Sie zu einer Tasse Kaffee einladen?
9. Du ... dich beeilen, sonst kommst du zu spät.
10. Ich ... heute unbedingt zum Zahnarzt.

№5. Setzen Sie das passende Modalverb in die richtige Form ein!

1. Früher ... die Kinder in der Stunde immer ganz still sitzen. Sie nicht aufstehen, ohne den Lehrer zu fragen.
2. Früher ... wir auf der Strasse spielen.
3. Früher ... die Schulkinder Uniformen tragen.
4. Früher ... wir auch am Samstag zur Schule gehen.
5. Heute ich bei der Tante bleiben.
6. Hierdu nicht parken.
7. Ich ... einen Tee trinken.
8. Hier ... ein Stadion gebaut werden.
9. Ihr Englisch beherrschen.
10. ... du mir bitte helfen?

№6. Setzen Sie die Modalverben ins Präsens und Präteritum ein!

1. Der Leiter (wollen) den Stundenplan ändern.
2. Ich (müssen) sie am Bahnhof abholen.
3. Das (dürfen) du ihm nicht sagen.
4. Sie (können) den Artikel ohne Wörterbuch übersetzen.
5. Ihr (müssen) zur Vorlesung rechtzeitig kommen.
6. Er (wollen) Ingenieur werden.
7. Ich (sollen) dich anrufen, aber ich (können) nicht.
8. Ihr (müssen) aufmerksam zuhören.
9. Du (müssen) mit einem Kuli schreiben.
10. Ich (müssen) zur Post gehen.

№7. Wie heißen die Sätze im Perfekt?

1. Er muss das Haus verkaufen.
2. Sie will mitkommen.
3. Wir dürfen ein Wörterbuch verwenden.
4. Ihr könnt euch nicht erinnern.
5. Er soll mit dem Rauchen aufhören.

№ 8. Ergänzen Sie das fehlende Modalverb

1. ich Sie mal kurz stören?
2. Der Kopierer geht wieder. Du jetzt kopieren.
3. Sie noch eine Tasse Tee?
4. Bei diesem Problem Ihnen nur ein Spezialist helfen.
5. Ist Ihnen heiß? ich das Fenster öffnen?
6. Du dich auf die Prüfung gut vorbereiten.
7. ich hier eine Zigarette rauchen? Lieber nicht. Der Chef das nicht.
8. Ich habe im Lotto gewonnen und mein Geld anlegen. Was Sie mir empfehlen?
9. Tut mir leid. Ich heute Abend nicht mitkommen.
10. Warum isst du nichts? du keinen Schokoladenkuchen?

№ 9. Ergänzen Sie das passende Modalverb im Präsens.

1. Ich habe heute Abend keine Zeit. Ich für die Prüfung lernen.
2. Am Freitag habe ich einen wichtigen Termin. Den ich nicht absagen.
3. Sie ist so krank, sie zum Arzt gehen.
4. Ich habe die Rechnung zu bezahlen. Das ich morgen erledigen.
5. Sie wieder arbeiten, aber sie findet keine Tagesmutter, deshalb sie zu Hause bleiben.
6. Das tut dir nicht gut. Du wirklich nicht so viel rauchen.
7. Ich Ihnen einen schönen Gruß von meinem Mann sagen.
8. Mein Sohn heute länger aufbleiben, weil er morgen keine Schule hat.
9. ihr nicht ein bißchen leiser sein? Ich arbeiten.
10. Nach 22 Uhr man in diesem Miethaus keinen Lärm mehr machen.

№ 10. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. მე მამას წერილი უნდა გავუგზავნო.
2. შენ ბეჯითად უნდა ისწავლო.
3. შეიძლება კარები გავაღო?
4. ბებიას სურს მოყვეს ზღაპარი.
5. შეგიძლია მაგალითი დაასახელო? დიახ, მე შემიძლია მაგალითი დავასახელო.
6. მე უნდა დავეხმარო მეგობარს.
7. ლექტორმა უნდა გაასწოროს სტუდენტის შეცდომა.
8. შეგიძლია წიგნი დაუბრუნო სტუდენტს?
9. მე დღეს შემიძლია მოსვლა.
10. მას შეუძლია ტექსტის მოყოლა.
11. შეიძლება აქ დავრჩე? - კი, შენ გაქვს უფლება დარჩე.
12. მას სურს მოწიოს, მაგრამ არა აქვს უფლება.
13. როდის შეგიძლია ინახულო მეზობელი?
14. შეგიძლია ტექსტი გადათარგმნო?
15. შენ ეს კოლეგას უნდა უთხრა.
16. ბავშვებს სურთ სასეირნოდ წასვლა.
17. შეიძლება აქ მოვწიო?
18. ჩვენ მასწავლებელს ყველაფერი უნდა ვუთხრათ.
19. პროფესორმა უნდა დაურეკოს ასპირანტს.(Akk.-anrufen)
20. ჩვენ შეგვიძლია ტექსტი ხვალ წავიკითხოთ.
21. შეგიძლიათ თქვენ ტექსტი წაიკითხოთ? (მრ. რ. II პირი)

- შეგიძლიათ თქვენ ტექსტი ხმამაღლა წაიკითხოთ? (vorlesen) (თავაზიანი ფორმა)
- თქვენ(მრ. რ. II პირი) მასწავლებელს(D) ყურადღებით უნდა მოუსმინოთ. (zuhören)
- მე აღრე უნდა ავღბე.
- მე მსურს გავხდე გერმანულის მასწავლებელი.

Passiv

№1. Ergänzen Sie im Präsens.

- In Japan wird viel Fisch gegessen (essen).
- In dem Rezept wird genau beschrieben (beschreiben), wie man Pfannkuchen macht.
- Die Spaghetti wird in Salzwasser gekocht (kochen).
- Sie wird seit einer Stunde von Ihrem Chef erwartet (erwarten).
- Wie wird das auf Deutsch geschrieben (schreiben).
- Diese Maschinen wird von deutschen Firmen hergestellt (herstellen).
- Die Briefe wird zur Post gebracht (bringen).
- Ich arbeite nachts. Ich wird dann nicht gestört (stören).
- In Deutschland wird Deutsch gesprochen (sprechen).
- Dieser Schüler wird oft vom Lehrer gelobt (loben).

№2. Schreiben Sie die Sätze im Passiv. Achten Sie auf das Tempus.

- Der Arzt untersuchte den Patienten.
- Der Arbeiter baut ein Haus.
- Die Bank hat die Zinsen erhöht.
- Die Frau wäscht den Pullover.
- Der Arzt hat die Frau operiert.
- Der Lehrer hat den Schüler gefragt.
- Hat der Vater die Tür abgeschlossen?
- Der Kellner hat das Essen serviert.

Der Patient wird von dem Arzt untersucht.

№3. Ergänzen Sie die Formen von werden!

- Hier ist ein Haus gebaut. (Präsens)
- Ein Buch ist geschrieben. (Präteritum)
- Du wirst von dem Mann beobachtet. (Präsens)
- Beim Friseur sind die Haare geschnitten. (Präsens)
- Ihr wurdet nach Hause gefahren. (Präteritum)
- Die Häuser wurden gebaut. (Präteritum)
- Wir wurden nicht gefragt, ob wir mitkommen wollten. (Präteritum)
- In diesem Supermarkt bin ich immer freundlich bedient worden (Perfekt)
- In meinem neuen Job bin ich sehr gut bezahlt. (Präsens)
- An der Grenze ist unser Gepäck genau kontrolliert worden (Perfekt)
- Als ich endlich das Museum gefunden hatte, war es gerade geschlossen. (Präteritum)
- Mein Großvater hat viel gearbeitet, ihm ist trotzdem nichts geschänkt. (Präteritum)
- Die Natur ist von den Menschen geschädigt. (Präsens)
- Die Flüsse sind durch Chemikalien vergiftet worden. (Perfekt)

- Die Wälder ____ zerstört. (Präsens)
- Der Frosch ____ von der Prinzessin geküsst. (Präsens)
- Diese Frage ____ mir noch nicht gestellt.(Präteritum)
- Neues Schwimmbad ____ vom Bürgermeister eröffnet ____ (Perfekt)
- Den Kindern ____ viele Spielzeuge geschenkt.(Präteritum)
- Der Mann ____ ins Krankenhaus gebracht.(Präteritum)

№4. Wie heißen die Sätze im Passiv? Achten Sie auf das Tempus.

- Das Kind hat den Mann gesehen. – Der Mann ____.
- Kolumbus entdeckte Amerika. – Amerika _____.
- Die Frau hilft dem Passanten. – Dem Passanten ____.
- Die Frau hatte dem Mann geholfen. – Dem Mann _____.
- Die Arbeiter werden die Qualität verbessern. – Die Qualität ____.
- Der Löwe fraß die Antilopen. – Die Antilopen ____.
- Wer erschoss Kennedy? – Von wem ____ Kennedy ____?
- Die Sportler gewannen den Pokal. Der Pokal _____.

№5. Bilden Sie mit den folgenden Sätzen das Passiv. Achten Sie auf das Tempus.

- Der Vater beobachtet die Kinder.
- Der Kellner hat das Frühstück gebracht.
- Der Lehrer lobte den Schüler oft.
- Der Lehrer fragte den Schüler.
- Der Vater brachte die Gäste zum Bahnhof.
- Der Mechaniker repariert das Auto.
- Der Schulbus holt die Schulkinder ab.
- Der Junge lädt die Gäste ein.
- Die Kellner bedienen die Gäste sehr gut.
- Die Frau macht den Laden um 9 Uhr auf.
- Der Direktor empfing den Gast persönlich.
- Der Polizist kontrollierte die Menschen streng.
- Die Polizei hat den Fahrer angehalten.
- Der Arzt fragt den Vater nach seiner Gesundheit.
- Der Junge hilft dem Mann oft.

№6. Bilden Sie Sätze im Präteritum- Passiv!

Meine Wohnung war unordentlich. (aufräumen müssen) ----- *Meine Wohnung musste aufgeräumt werden.*

- Im Text waren noch viele Fehler.(korrigieren müssen)
- Ich habe die Rechnung bekommen. (bezahlen müssen)
- Meine Großeltern sind am Bahnhof angekommen. (abholen müssen)
- Der Fahrer war leicht verletzt. (ins Krankenhaus bringen müssen)
- Mein Fernseher war kaputt. (reparieren müssen)
- Die Papiere waren durcheinander. (ordnen müssen)
- Das ganze Geschirr war schmutzig. (spülen müssen)
- Das Fleisch war noch hart. (kochen müssen)
- Die Beeren sind schmutzig.(waschen müssen)
- In der Wohnung ist die Luft schmutzig.(lüften müssen)

№7. Bilden Sie mit den folgenden Sätzen das Passiv. Achten Sie auf das Tempus!

1. Der Lehrer muss die Grammatik erklären. –	Grammatik _____.
2. Der Lektor muss die Studenten motivieren. –	Die Studenten _____.
3. Der Programmist soll das Programm variieren. –	Das Programm _____.
4. Der Student soll die Orthographie üben. –	Die Orthographie _____.
5. Die Gäste müssen alle Museen besuchen. –	Alle Museen _____.
6. Die Schüler müssen Formeln lernen. –	Die Formeln _____.
7. Die Kinder konnten die Eltern gut verstehen. –	Die Eltern _____.
8. Man musste das Kind bestrafen. –	Das Kind _____.
9. Die Uhr kann man reparieren. –	Die Uhr _____.
10. Das darf man nicht machen. –	Das _____.

№8. Bilden Sie Sätze, die einen Zustand ausdrücken!

Man hat das Kleid schon verkauft. (Präs., Prät.) Das Kleid ist/war verkauft.

1. Die Kinder räumen das Zimmer auf. (Präs.)
2. Im Winter wird unser Schulzimmer immer gut geheizt. (Präs.)
3. Du kämmst deine Haare gut. (Präs., Prät.)
4. Mein Vater hatte den Koffer schon gepackt. (Prät.)
5. Man hat uns die Uhr gestohlen. (Prät.)
6. Das Auto wurde stark beschädigt. (Prät.)
7. Man hat die Wohnung schon vermietet. (Präs.)
8. Der Junge hat das Fahrrad schon repariert. (Präs.)

№9. Setzen Sie die Verben der Übung №1 in alle Zeitformen ein.

Kausative Verben

№1. Setzen Sie das entsprechende kausative Verb ein!

1. In meinem Zimmer ein Bild.
2. Die Familie am Tisch und frühstückt.
3. Ich immer neben meinem Vater.
4. Die Mutter vor dem Spiegel.
5. Er neben seinen Freund.
6. Die Mutter das Kind auf den Stuhl.
7. Der Schüler ... ein Plakat an die Wand.
8. Ich den Schrank in die Ecke.
9. Wir an den Tisch.
10. Der Opa auf der Couch und schläft.
11. Das Klavier im Wohnzimmer.
12. Die Wohnung meines Freundes in der Zeretelistrasse.
13. Er ist müde und ins Bett.
14. Wohin muss ich dieses Plakat
15. Auf dem Fußboden ein Ball.
16. Er das Geschirr in den Schrank zurück.

17. Die Gläser immer im Schrank.
18. Die Tischtücher ... sie in die Kommode.
19. In den Schränken ... auch die Servietten.
20. Die Wäsche ... auf der Leine.

№2. Ergänzen Sie.

1. Frau Wagner die Flaschen auf den Balkon.
2. Auf dem Balkon der Saft.
3. Sie Saft auf den Tisch.
4. Die Teller schon auf dem Tisch.
5. Neben den Tellern 2 Messer und 2 Gabeln.
6. Neben den Tomaten Kartoffeln.
7. Die Tochter auf dem Teppich und den Hut auf den Kopf.
8. Ich habe die Blumen auf den Balkon
9. Das Kind hat die Puppe auf die Bank
10. Er hat den Fernseher in die Küche

№3. Wählen Sie das passende Verb und setzen Sie es ins Perfekt ein!

1. Die Bilder haben lange Zeit im Keller (liegen/legen).
2. Jetzt habe ich sie in mein Zimmer (hängen st./schw.).
3. Früher haben sie in der Wohnung meiner Eltern (hängen st./schw.).
4. Das Buch hat auf dem Schreibtisch (liegen/legen).
5. Hast du es auf den Schreibtisch (liegen/legen)?
6. Ich habe die Gläser in den Geschirrschrank (stehen/stellen).
7. Die Gläser haben in der Küche (stehen/stellen).
8. Die Mutter hat das Kind auf den Stuhl (sitzen/setzen).
9. Das Kind hat auf dem Stuhl (sitzen/setzen).
10. Hast du den Jungen schon ins Bett (legen/liegen)?

№4. Wählen Sie das passende Verb!

“löschen” oder “erlöschen”?

1. Sie das Licht und ging schlafen.(Prät.).
2. Meine Liebe zu Gisella (Perf.).
3. Nach der langen Wanderung mussten alle ihren Durst
4. Siehst du das Licht dort? Es geht immer an und wieder. (Präs.).

“(ver)senken” oder “(ver)”sinken?

1. Der Wert des Autos von Jahr zu Jahr. (Präs.).
2. Während der letzten Tage die Temperatur um 12 Grad(Perf.).
3. Die “Titanic”in drei Stunden.(Prät.).
4. Die Kinder bis zu den Knien im Schnee.(Prät.)
5. Das U-Boot das Schiff.....(Perf.).
6. Die Insel im Meer.....(Perf.).
7. Die Preise(Perf.).
8. Der Händler die Preise.....(Perf.).

“erschrecken, erschreckte, erschreckt”, “erschrecken, erschrak, erschrocken”

1. er dich mit seiner Maske sehr.....? (Perf.).
2. Ja, ich ... furchtbar.....(Perf.).
3. Bei dem Unfall ist nichts passiert, aber alle ... sehr....(Perf.).
4. bitte nicht! Gleich knallt es. (Imperativ)
5. “Wenn du mich nochmal so, werde ich böse!”(Präs.).

№5. Bilden Sie das Perfekt!

1. Ich lege das Besteck neben den Teller.
2. Das Kind liegt im Bett.
3. Der Vater stellt die Lampe in die Ecke.
4. Das Auto steht vor dem Haus.
5. Der Gast setzt sich an den Tisch.
6. Die Familie sitzt vor dem Fernseher.
7. Der Schüler hängt die Landkarte an die Wand.
8. Dieses Bild hängt schon lange an der Wand.
9. Die Mutter setzt das Kind an den Tisch.
10. Das Kind legt sich ins Bett.

Präposition

№1. Setzen Sie das Substantiv in den entsprechenden Kasus ein!

1. Der Sessel steht vor(die Heizung), neben(der Tisch), auf ... (der Fussboden).
2. Die Lampe steht hinter(der Tisch), zwischen....(der Tisch) und(das Fenster).
3. Die Heizung ist hinter ... (der Sessel), unter ... (das Fenster).
4. Der Tisch steht neben ... (der Sessel), vor ... (die Lampe).
5. Das Buch liegt auf ... (der Tisch), unter ... (die Lampe).
6. Das Bild hängt an ... (die Wand), neben ... (das Fenster).
7. Die Blumen sind in ... (die Vase).
8. Die Vase steht auf ... (der Tisch).
9. Das Fenster ist hinter ... (der Sessel), über (die Heizung), neben ... (das Bild.)
10. Der Teppich ist auf ... (der Boden), unter ... (der Tisch).

№2. Bilden Sie Sätze!

1. hängen, der Mantel, an, der Haken
2. hängen, ich, der Mantel, an, der Haken
3. legen, Peter, die Zeitung, auf, der Tisch
4. sein, die Teller und die Tassen, in, die Küche. Bringen, ich, alles, in, das Zimmer
5. stecken, der Schlüssel, in, die Tasche
6. stecken, der Vater, der Schlüssel, in, die Tasche
7. bringen, der Vater, die Kartoffeln, in, der Keller
8. frühstücken, wir, auf, die Terrasse
9. gehen, wir, immer, an, der Vormittag, in, die Universität
10. sein, das Neujahr, in, der Winter

№3. Setzen Sie das Substantiv in den richtigen Kasus ein!

1. Ich habe Frau Müller statt (die Blumen) Schokolade mitgebracht.
2. Der Vater hat ihm statt (der Brief) ein Paket geschickt.
3. Er hat statt ... (der Dativ) den Akkusativ gebraucht.
4. Trotz ... (die Heizung) war das Zimmer kalt.
5. Trotz....(der Regen) gehe ich zu Fuss.
6. Während ... (das Essen) rauchen wir nicht.
7. Er hat wegen ... (der Koffer) ein Taxi genommen.

8. Wegen ... (der Feiertag) waren viele Autos auf den Straßen.
9. Ich wohne ausserhalb ... (die Stadt)
10. Diesseits ... (der Berg) ist eine Wiese.
11. Infolge ... (die Verletzung) liegt er im Bett.
12. Ungeachtet ... (die Verletzungen) treibt er Sport weiter.

№4. von oder aus?

1. Woher kommt der Zettel? dem Direktor.
2. Ist sie Amerikanerin? Ja, sie kommt den USA.
3. Ich habe die Nachricht der Zeitung.
4. Ich komme gerade dem Haus.
5. Morgen kommt er ... dem Krankenhaus, er war zwei Wochen dort.
6. Woher kommst du? der Polizei.
7. Langsam fuhr der Zug dem Bahnhof.
8. Ich komme gerade dem Bahnhof, ich habe meinen Freund zum Zug gebracht.
9. Woher weißt du das? dem Fernsehen? – Nein, dem Radio.
10. Und woher weißt du das? Peter.

№5. nach oder zu? Gebrauchen Sie, wenn nötig, einen Artikel!

1. Morgen fahre ich Hause meiner Familie.
2. Im Urlaub fliegen wir Kanada.
3. Kommst du mit Essen? – Nein, ich muss Uni.
4. Ich möchte jetzt Hause, aber ich muss noch ... Arzt.
5. Wo ist Peter? Der ist ... Post gegangen.
6. Gehen Sie ... Kasse!

№6. Ergänzen Sie die Präpositionen oder/und Artikel!

1. Ich muss Doktor.
2. Ich warte einer Stunde auf dich.
3. Was machen wir ... Essen? Gehen wir Freund?
4. Von wem weißt du das? Chef persönlich, er hat es mir heute Essen gesagt.
5. Kannst du heute abend ... Lehrer gehen? Er wohnt gegenüber ... Oper.
6. Der Weg ... meinem Haus ist kompliziert. Ich komme Ihnen.....
7. Warst du gestern nachmittag Arzt?
8. Ich bin gestern bis Abend Freund geblieben.
9. Der Bus ist bis Bahnhof gefahren und ... dort bin ich ... Fuss ... Hause gelaufen.
10. wann kennst du ihn? einem halben Jahr.

№7. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen ein!

1. Herr Braun kommt abends um 6 Uhr ... Hause.
2. Mittags ist er nicht ... Hause.
3. Heute abend trinken wir ... Hause noch eine Flasche Wein.
4. Sind Sie um 9 Uhr noch ... Hause?
5. Mein Freund fährt heute dem Zug ... Köln.
6. Essen wir heute ... der Mensa? – Nein, wir gehen ... Frau Becker und essen wir ... ihr.
7. Fritz wohnt ... einer Woche in der Gartenstrasse.
8. Paul wohnt ... Familie Schumann, aber er wohnt dort nicht ... dem Freund.

№8. in oder nach? Gebrauchen Sie, wenn nötig, einen Artikel.

1. Wohin fahren Sie? Ich fahre England, Schweiz, Spanien, Österreich,Iran,....Irak, Kaukasus, Ukraine,Türkei,USA, ...Süden.
2. Reisen Sie im August ... USA? – Nein, ich fahre ... Kanada.
3. Seit 1990 ist Berlin ein Zentrum der Mitte Europas.
4. Man kann ... Berlin mit dem Flugzeug kommen.
5. Wie kommt man schnell Paris?
6. Die Mutter fährt ...den Supermarkt, er befindet sich ... Zentrum der Stadt.
7. Die Gäste gehen Hotel und bleiben eine Woche ... Hotel.
8. Bist du ... BRD gewesen?

№9. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. Kommst du heute mit mir ... Stadion Fussballspiel?
2. Ich fahre meiner Familie ... den See zum Baden.
3. Ich habe diesen Hut ... Kaufhaus ... Marktplatz gekauft.
4. Ich muss noch Geld ... Bank wechseln.
5. Gehen Sie bitte ... Reisebüro.
6. Kinder, geht Park . Warum sitzt ihr den ganzen Tag ... Zimmer?
7. Wir wollen lieber ... Wohnung bleiben und fernsehen.
8. Nächste Woche möchte ich ... Oma Schweiz fahren.
9. Meine Eltern wohnten früher ... Deutschland, aber ... 2 Jahren wohnen sie ...Schweiz.
10. Dort kauften sie sich ein Haus einem See.....Bergen.

№10. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. Gehen Sie dort Brücke. Dann kommen Sie Insel Mainau.
2. Bild sehen wir einen See.
3. See ist ein kleines Boot.
4. ...Boot sitzen ein Mann und ein Kind.
5. Mitte des Dorfes gibt es eine Kirche.
6. Nähe der Stadt gibt es einen Fussballplatz.
7. Gestern habe ich ... Straße meinen Lehrer getroffen.
8. Frankfurt liegt Main.
9. Firma möchte ich nicht mehr arbeiten.
10. Warum könnt ihr nicht länger ... Großeltern bleiben?

№11. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. Wohin fahren sie am liebsten im Sommer:Meer, ...Berge oderLand?
2. Mein Sohn lebt ... einem Jahr Brasilien.
3. Er kommt spätestens einer Stunde zurück.
4. Wann sind Sie geboren? Jahre 1980.
5. Ich hole dich ...zehn Minuten ab.
6. zwei Monaten habe ich mein Examen Examen mache ich Urlaub.
7. Konzert gehen wir ins Restaurant ein Glas Wein trinken.
8. Wann beginnt der Film? 8 Uhr. Film wollen wir noch etwas trinken gehen.
9. Ich hole dich ... einer Stunde mit dem Auto ab.
10. ...Abend möchte ich meine Tante besuchen, sie liegt.... einer Woche ... Krankenhaus.

№12. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. Abend gehe ich ... Sport und Sport bin ich ... Hause.
2. ... Wochenende fahre ichEltern.
3. Wie sieht es bei dir ... nächsten Woche aus?- Vielleicht ... Freitag. Gut, dann ... Freitag.
Ich hole dich um 20 Uhr ... Hause ab.
4. Dieser Kurs dauert Januar ... März.
5. Es ist unhöflich Essens Zeitung zu lesen.
6. Kannst du mir dieses Buch ... Montag leihen?
7.Freitag fahre ich meinem Mann ... Wien.
8. Diese Bluse ist ... indischer Seide.
9. Meiner Meinung kommt er erst ... nächsten Woche.
10. ... eines Unfalls sind wir zu spät gekommen.

№13. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. Alle bleiben Hause Schwester.
2. Ich wohne Instituts.
3. Die Schüler schreiben Kuli.
4. Das Auto fährt Strasse.
5. Unsere Mannschaft spielt Mannschaft aus England.
6. Der Redner trat ... Saal.
7. Die Flugzeuge befanden sich ... Flugplatz.
8. Am Morgen gehen die Studenten Vorlesung.
9. Wer fehlte heute Vorlesung?
10. Ich gehe Post Post kaufe ich Briefmarken.

№14. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. Am Abend gehen wir Geburtstag.
2. meinem Geburtstag tanzten wir viel.
3. Gehst du am Abend ... der Tante ... Besuch?
4. Ich war im vorigen Jahr Oma.... Besuch.
5. Meine Großeltern wohnen ... Land.
6. Ich fahre im Sommer ... Land.
7. 1.Januar reise ich Deutschland.
8. Morgen arbeite ich, ...Abend studiere ich.
9. Meine Schwester macht ihre Arbeiten immer Nacht.
10. Die ganze Familie sitzt am Abend Tisch und isst ... Abend.

№ 15 Ergänzen Sie die Präpositionen!

1. Die Party findet Samstag 20 Uhr statt.
2. Er machte mir 1. April einen Heiratsantrag.
3. Letztes Jahr hatten wir Winter schlechtes Wetter.
4. Er kommt Dienstagnachmittag.
5. Dieses Jahr fahren wir August in Urlaub.
6. Du kannst so 16 Uhr kommen.
7. 2. Samstag Juni sind wir auf eine Party eingeladen.
8. dem Essen trinke ich einen Kaffee.
9. Er macht jedes Jahr Sommer eine Diät.
10. Ich fahre Wochenende Prag.

№ 16. Ergänzen Sie die Präpositionen!

1. Ich habe ihn langer Zeit nicht gesehen.
2. morgen rauche ich nicht mehr.
3. den letzten Wochen bin ich selten ausgegangen.
4. Jahr Jahr fährt er Mallorca in Urlaub.
5. Sie müssen die Arbeit von 3 Tagen fertig haben.
6. Er telefoniert schon einer Stunde.
7. Michael hat einer Stunde angerufen.
8. Ich kenne den Mann Kindheit
9. Sie sind 40. Jahren verheiratet.
10. der Arbeitszeit können Sie machen, was Sie wollen.

№17. Verbinden Sie den Artikel mit der Präposition!

1. Du gehst zu dem Bahnhof.
2. Die Frau geht zu der Versammlung.
3. Am Abend fahren wir in das Theater.
4. Im Sommer fahren wir an das Meer.
5. Die Kinder sitzen an dem Tisch.
6. Die Rentner sassen in dem Park.
7. Er kommt von dem Spaziergang zurück.
8. Gestern war der Opa bei dem Arzt.

№18. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein.

1. Monika erholt sich oft Großmutter. . . . Ostsee.
2. Es ist heute nass und kalt draußen, Mantel kann man Straße nicht gehen.
3. . . . Diktat haben alle Schüler viele Fehler gemacht dem Nachbarn.
4. Wir bekommen oft Briefe Verwandten USA.
5. . . . 1993 wohnt mein Onkel Bundesrepublik.
6. Meine Schwester ist Freundin München gefahren.
7. Stell bitte die Tassen Teller und Butterdose!
8. Bis Stadtzentrum kann man auch U-Bahn fahren.
9. . . . Vokabeln können Sie die Kontrollarbeit morgen nicht schreiben.
10. Wolfgang geht Post und kauft dort Briefmarken.
11. . . . Arbeit bleibt Herr Berger oft Büro.
12. Unsere Familie fährt Sommer Meer.
13. . . . Zimmer Wand links steht eine Couch.
14. Ich war heute Uni nicht, ich war heute Arzt.
15. Den Tisch stellen wir Wand und den Sessel Fenster.
16. . . . Hauptbahnhof fahren wir Bus.
17. . . . Bahnhof sind viele Menschen.
18. . . . Bahnhof sehen wir viele Autos.
19. . . . Unterricht geht sie oft Schwimmhalle.
20. . . . Gartensind viele Wohnhäuser.
21. Er geht Arbeit immer Fuss.
22. Ich muss noch. . . . Lebensmittelgeschäft gehen und etwas Essen Abend kaufen.
23. ... der Sommerferien wohnte Peter...Dorf und arbeitete dort...Feld oder... Obstgarten
24. Den Rhein. . . . liegen schöne malerische altdeutsche Städtchen und Dörfchen.

№19. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. ... Seminarraum ... Ecke ... Wand hängt eine Tabelle.
2. Er hat den Sommer ... Land verbracht.
3. ... Sommer fahren wir alle ... Schwarze Meer.
4. ... ersten Januar beginnt das neue Jahr.
5. Die Reisenden fahren ... Flughafen ... Bus.
6. Sie trägt ein buntes Tuch ... Hals.
7. ... Ufer des Flusses liegt eine schöne alte Stadt.
8. Mein Bruder bekommt oft Briefe ... Schulfreund.
9. Ich war noch nie ... Ausland.
10. Er war ... August ... Vater ... Stadt Bamberg.
11. Ich bin krank und muss ... Krankenhaus.
12. Die Studenten gehen ... Institut ... Prüfung.
13. Ich habe nichts ... deine Worte.
14. ... Morgen trinke ich Kaffee ... Milch und esse Brot ... Butter und Wurst.
15. Ich male gern ... Pinsel oder ... Filzstiften.
16. Der Arzt verschreibt dem Kranken Medizin ... Erkältung.
17. Ich gehe ... Laden und kaufe ein Geburtstagsgeschenk ... den Freund.
18. Die Ampel ist grün und die Menschen gehen schnell ... Straße.
19. Wir bekommen die Hausaufgabe ... morgen.
20. Monika studierte Medizin ... München und kehrte ... fünf Jahren ... Leipzig zurück.
21. Er fährt ... zwei Wochen ... Österreich.
22. Er kommt ... Arbeit spät ... Abend.
23. Die Fussballer kämpfen hart ... Sieg.
24. ... Arbeit geht Frau Schmidt noch einkaufen und erst dann ... Hause.

№20. Setzen Sie die entsprechenden Präpositionen und Artikel ein!

1. Wir gehen ... Park und kommen ... Theater.
2. Er macht das ... seinen Willen.
3. ... solchem regnerischen Wetter kann man natürlich nicht spaziergehen.
4. Er fliegt ... Deutschland ... die Türkei.
5. ... gestern mache ich Morgengymnastik.
6. Er lädt die Gäste ... Tisch ein.
7. Sie kommt heute ... Arbeit ... neun Uhr.
8. ... Stundenplan haben wir heute Englisch.
9. Der Vater hilft ihm oft ... Hausaufgaben ... Fach Chemie.
10. Er klopft ... Tür.
11. Ich mache das ... dieser Woche.
12. Ich komme ... zehn Minuten.
13. ... Fussboden ... meines Zimmers liegt ein Teppich.
14. ... 16 Jahren kann man keinen Führerschein machen.
15. Ich habe gar nichts ... diesen Vorschlag.
16. Er hat eine sehr teure Reise ... Welt gebucht.
17. ... Schreibtisch hängt ein großes Photo.
18. Die Grünen kämpfen ... Umweltverschmutzung.
19. Die Touristen machten eine interessante Busfahrt ... Stadt.
20. Unsere Familie wohnt in dieser Wohnung ... einem Monat.

№21. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. ზაფხულში ზღვაზე მივემგზავრები.
2. ბავშვი ადის მატარებელში და ჯდება.
3. სკამები აწყვია მაგიდის ირგვლივ.
4. ქალი მიდის პარკის გავლით.
5. ბიჭი მიდის მეგობარი ქალის გარეშე კინოში.
6. მე ვყიდულობ წიგნს მეგობრისათვის.
7. მე ვიყიდე კაბა დედისათვის.
8. მე მივდივარ მეგობართან ერთად სახლში.
9. კვირას სახლში ვარ 5 საათამდე.
10. 9 საათზე მივდივარ სკოლაში.
11. ის წერს დიპლომატს წერილს პასტით.
12. მუსიკოსი ორი წელია ცხოვრობს დეიდასთან.
13. საღამოს მეგობართან მივდივარ.
14. გავცივდი და მივდივარ ექიმთან.
15. მოსწავლე მოდის სკოლიდან.
16. გოგონა მოდის მეგობრისგან.
17. გუშინდელი დღიდან ვარ აქ.
18. დაჯექი მაგიდასთან და მიწერე კოლეგას წერილი!
19. სტუდენტი ზის მაგიდასთან და ლაპარაკობს მეგობართან.
20. ბიჭმა წერილი მიიღო პილოტისაგან.
21. მიდი დაფასთან, აიღე ცარცი და დაწერე თარიღი(das Datum) დაფაზე!
22. სად შეიძლება წიგნი ვიყიდო? - აქ, წიგნების მაღაზიაში.
23. კარადა დგას კედელთან. მე ვდგამ კარადას კუთხეში.
24. დედა დგამს საწოლს კედელთან.
25. მშობლები ზაფხულში ყოველთვის ზღვაზე ისვენებენ.
26. გოგონა დგას სარკის წინ და ივარცხნის.
27. ბავშვები დგამენ სკამებს მაგიდის ირგვლივ.
28. გოგონა მოდის ბიბლიოთეკიდან.
29. მე ვცხოვრობ ინსტიტუტის ახლოს.
30. ავადმყოფობის გამო მივდივარ პოლიკლინიკაში.
31. არდადეგების დროს ვარ სახლში.
32. ფანქრის ნაცვლად პასტა ვიყიდე.
33. ბავშვები მიდიან სკოლის შემდეგ ტყეში.
34. გუშინ ვიყავი დეიდასთან.
35. ჩვენ ვიბრძვით გაჭირვების წინააღმდეგ.
36. ბავშვები აგროვებენ ტყეში ყვავილებს.
37. ჩვენ ვსხდებით მაგიდის ირგვლივ.
38. საკლასო ოთახში დგას მაგიდა. მაგიდა შავია.
39. ბავშვები დარბიან ხეების გარშემო.
40. მე მსურს დღეს ეზოში ვითამაშო ფეხბურთი.
41. აიღე სურათი და დაკიდე კედელზე!
42. მოდი წავიდეთ კინოში!
43. მე ვცხოვრობ სოფელში, ქალაქის მახლობლად.
44. წვიმის გამო ვრჩები სახლში.
45. შაბათს სოფელში მივემგზავრები.
46. აიღე წიგნი კარადიდან!
47. სად გსურს გაემგზავრო ზაფხულში? საზღვარგარეთ?
48. ბიჭს ხელში ბურთი უჭირავს.
49. ბავშვი წყალს სვამს ბოთლიდან.
50. დადგი სკამი კედელთან!

51. მუშაობის წინ ვსაუზმობ.
52. დილით ბავშვი მიმყავს საბავშვო ბაღში.
53. დედა ბავშვს ბანს აბაზანაში.
54. მე ვჯდები დედის გვერდით.
55. მე ვიხდი პალტოს ფულს (**den Mantel**)სალაროში.
56. გუშინ ვიყავი მეგობართან ერთად პარკში.
57. სიცვიის გამო ბავშვი დარჩა სახლში.
58. შესვენების დროს ჩვენ ვჭამეთ სასადილოში.
59. მიუხედავად წვიმისა ბავშვი გავიდა ქუჩაში.
60. სახლის უკან იზრდება ხე.
61. ის ჯდება კოლეგის გვერდით.
62. მე ვდგამ სკამს სარკესა და მაგიდას შორის.
63. დიპლომატი მიემგზავრება ხვალ შვეიცარიაში, ენევაში.
64. მეგობარი ორი წელია რაც შვეიცარიაში ცხოვრობს.
65. ერთ წელიწადში ის მიემგზავრება სამშობლოში.
66. მალაზია მდებარეობს ქალაქის ცენტრში.
67. ლექციაზე ყველა სტუდენტი ყურადღებით უნდა იყოს.
68. კვირას ბევრი საქმე მაქვს.
69. ჩვენ კვირაში სამჯერ გვაქვს გერმანული.
70. მე მსურს ზამთარში ბაკურიანში ვავემგზავრო.
71. დილით ვმუშაობ,საღამოს ვსწავლობ,ღამით ვაკეთებ საშინაო დავალებებს.
72. სად მიდიხარ გაკვეთილების შემდეგ? სახლში მივდივარ.
73. დაკიდე ნათურა მაგიდის ზემოთ!
74. ის მიღის სკოლაში ფეხით ან მიემგზავრება ავტობუსით.
75. მხატვარი დგება სურათის წინ.
76. მეგობართან ერთად მიემგზავრები თურქეთში თუ მარტო?
77. მეგობრები თურქეთში ცხოვრობენ.
78. მანქანა დგას სახლის წინ.
79. ვენა ავსტრიის დედაქალაქია.
80. მე შემიძლია ტექსტის ულექსიკონოდ თარგმნა.
81. დედაჩემი დაღლილი იყო და სავარძელში დაჯდა.
82. ბავშვები ნაძვის ხის ირგვლივ ცეკვავენ.
83. რატომ დგას კარადა ფანჯარასა და კარებს შორის? ის ხომ(**doch**) ყოველთვის კუთხეში იდგა.
84. სურათი კედელზე დაკიდე და მაგიდას მიუჯექი.
85. ხვალ მანქანით მივემგზავრები შვეიცარიაში.
86. ჩააწვინე ბავშვი საწოლში!
87. ხვალ ის აშშ-ში მიემგზავრება.
88. სტუმრებს შორის(**unter**) იყვნენ სტუდენტებიც.
89. დასვი ბავშვი მაგიდასთან.
90. სექტემბრიდან მოყოლებული ის ავადაა.
91. წიგნი სკამზე დადე და მაგიდასთან დაჯექი!
92. გუშინ მამა მატარებლით ვაემგზავრა თურქეთში.
93. წიგნს სკამზე ვდებ, ვახას მაგიდაზე ვდგამ და სავარძელში ვჯდები.
94. ევროპის ხუთ სახელმწიფოში გერმანული არის სახელმწიფო ენა.
95. სტუდენტის მშობლები სოფელში ცხოვრობენ.
96. მგზავრები ადიან მატარებელში.
97. ჯდები მაგიდასთან?
98. ბავშვები ეზოში მიდიან და იქ თამაშობენ.
99. ეს გოეთეს ლექსია.
100. ტურისტები სადგურში მიემგზავრებიან.

Rektion der Verben

№1. Ergänzen Sie die fehlenden Präpositionen!

1. Ich denke oft meine Studienzeit zurück.
2. Ich möchte mich die Stelle bei Ihnen bewerben.
3. Wir müssen einmal mit allen Mitarbeitern dieses Thema sprechen.
4. Der Direktor hat den Kollegen gefragt.
5. Hör endlich ... dem Rauchen auf!
6. Hier riecht es Gas.
7. Ich möchte Ihnen herzlich ... Geburtstag gratulieren.
8. Erzähle mir ... dem Freund!
9. Erinnerst du dich noch ... Professor Schmidt?
10. Ich möchte mich Herrn Schmidt beschweren, er ist immer so unhöflich.
11. Wann wollen Sie endlich ... der Arbeit beginnen?
12. Bitte achten Sie besonders ... das Kontrolllicht!
13. Interessieren Sie sich ... Musik?
14. Ich warne dich ... dem Chef.
15. den Artikel in der Zeitung haben wir uns sehr geärgert.

№2. Ergänzen Sie die Pronominaladverbien!

1. Der Urlaub war sehr schön. Ich träume noch immer
2. Das Essen war sehr schlecht. Wir haben uns ... geärgert.
3. Ihre Arbeit gefällt mir. Ich bin ... sehr zufrieden.
4. Klassische Musik? habe ich mich nie interessiert.
5. Niemand weiß, wo das Haus ist. Wir haben schon dreimal gefragt.
6. Ich kann dein Gerede nicht mehr hören. Hör endlich auf!
7. Was ist das? Rosen? riecht es aber nicht.
8. Beim Institut ist eine Stelle frei, ich habe mich ... beworben.
9. Wie war es im Urlaub. Bitte erzähl uns etwas
10. Das ist eine große Verantwortung . Ich warne dich
11. Erinnerst du dich noch ..., dass wir mit ihm ... gesprochen haben?
12. Fussball? ... verstehe ich nichts.

№ 3. Ergänzen Sie die Pronominaladverbien!

Das Theater? Natürlich interessiere ich mich *dafür*.

1. Er kommt aus München. Wir waren 1990 dort. Erinnerst du dich noch?
2. Morgen fahre ich in Urlaub. Ich freue mich sehr
3. Und der Preis? bin ich einverstanden.
4. Ich hoffe, Sie kommen auch. Ich rechne
5. Sie haben mir sehr geholfen. Ich bin Ihnen sehr dankbar.
6. Die Reise war sehr schön. Ich möchte ... einen Artikel in unsere Zeitung schreiben.
7. Ist der Brief fertig? Der Direktor hat gefragt. – Ich fange gerade an.
8. Der Film gestern? habe ich mich sehr geärgert.
9. Politik? verstehst du doch nichts!
10. Ich verzichte, mich mit Ihnen zu unterhalten.
11. Ich bestehe....., das Sie pünktlich kommen.
12. Denke, dass du dich bei der Oma für das Geschenk bedanken musst.

№4. Ergänzen Sie die Präpositionen!

1. Ich mache mir Sorgen die Mutter, sie hat noch nicht geschrieben.
2. Hast du schonden Brief geantwortet.?
3. Habt ihr schon das Hotel geschrieben. Ja, wir warten seit 2 Wochen ... eine Antwort.
4. Können Sie sich noch Helene erinnern? Sie hatte sich damals eine Stelle bei uns beworben.
5. Ich gratuliere Ihnen herzlich dem guten Zeugnis.
6. Ich habe mich schon ... den Möglichkeiten erkundigt.
7. Ich gewöhne mich ... das Essen hier.
8. Nimmst du ...dem Ausflug teil?
9. Wir sind ... der Wohnung zufrieden.
10. Sie ist ... einem Arzt verheiratet.
11. Wann bist du ... der Arbeit fertig?
12. Ich bin ... diese Information sehr dankbar.
13. Sind Sie ... dem Plan einverstanden?
14. Seid ihr den Argumenten überzeugt?
15. Sie ist abhängig ... den Tabletten.
16. Ich bin ... die Entscheidung sehr froh.
17. Er ist seit Monaten ... Anna verliebt.
18. Er leidet ... Asthma.
19. Er ist ... Krebs gestorben.
20. Er arbeitet ... Techniker ... "Siemens".

№5. Ergänzen Sie die Präpositionen!

1. Der Wein schmeckt ... Korken.
2. Ich halte nichts Frau Becker Ministerin.
3. Hans ist ... Peter befreundet.
4. Er hat sich ... ein Studium in der BRD entschieden.
5. Bitte, passen Sie ... die Verkehrszeichen auf.
6. Er gehört den Leuten, die sich ... alles kümmern müssen.
7. Haben Sie noch Fragen? Wenden Sie sich ... den Direktor!
8. Ich muss michdie Prüfung gründlich vorbereiten.
9. Er ist zwar sehr streng, aber ich halte ihn trotzdem einen guten Menschen.
10. Er erkennt ihn der Stimme.
11. Hast du dich dem Onkel ... die Verspätung entschuldigt?
12. Hast du dich ... dem Freund die Reise verabredet?
13. Zweifelst du der Richtigkeit meiner Aussage?
14. Er denkt oft ... das Leben nach.
15. Lädt er dich der Hochzeit ein?
16. ... den Vater kann ich mich nicht verlassen.
17. Du kannst dich mit dieser Frage den Lehrer wenden.
18. Hast du dich heute abend dem Freund verabredet?
19. Das hängt den Studenten ab.
20. Fürchtest du dich dem Wolf?

№6. Üben Sie den Dativ!

1. Das Buch gefällt(das Kind).
2. Das Buch gefällt(die Leser) nicht.
3. Das Mädchen ähnelt(der Vater).
4. Begegnest du(der Lehrer) oft?

- Fällt(der Lehrer) der Name des Schülers nicht ein?
-(der Vater) fehlen die Geschwister.
- Fällt ... (der Schüler) der Text schwer/leicht?
- Die Hose passt(der Junge) gut.
- Der Kuchen schmeckt ... (der Gast) sehr.
- (das Kind) schmerzt der Bauch.

№7. Ergänzen Sie!

- Er freut sichdas Wochenende.
- Sie entschuldigt sich dem Freund die Verspätung.
- Interessierst du dich ... Politik?
- Sorgt sie gut die Kinder?
- Hast du dich schon ... das Essen gewöhnt? – Nein, werde ich mich nie gewöhnen.
- Hat sie sich wirklich ... den Lehrer verliebt?
- Ich muss mich oft wundern, wie der Fortschritt die Menschen verändert hat.
- Wir sollten jetzt anfangen, wir beginnen, dass wir uns alle kurz vorstellen.
- Er unterhielt sich dem Kollegen....., wie man noch besser arbeiten könnte.
- Wir hoffen....., dass das Wetter morgen schöner ist.

№8. Ergänzen Sie die fehlenden Präpositionen und Endungen, wenn nötig!

- Mein Freund erzählt Erholung Sommer.
- Der Zug kommt Tbilissi Fahrplan an.
- Unsere Großeltern wohnen den Enkeln zusammen einem Dach.
- Versammlung sprechen die Studenten ihrem Studium.
- Ich habe heute nicht viel Zeit, ich muss mich Kontrollarbeit vorbereiten.
- Der Lehrer fragt die Schüler der Reihe ab.
- Ich hole heute meinen Freund Berlin Bahnhof ab.
- Bald ist er Arbeit fertig und spielt dann Schwester.
- kurzem hat uns mein Großvater besucht.
- Die Übersetzung dem Georgischen das Deutsche fällt mir immer schwer.
- Wir wissen das alles der Erfahrung.
- Straße fragte ich einen Passanten Weg Gemäldegalerie.
- Ich habe diese schlechte Note Zufall bekommen.
- Ich antworte die Fragen der Studenten.
- Die Frage ist sehr wichtig und ich möchte sie vier Augen besprechen.
- alles möchte ich dir den Brief danken.
- Arbeit dem Text muss man besonders aufmerksam sein.
- Er hat uns kurzem besucht.
- diese Zeit bin ich immer zu Hause.
- Morgen kommt Petra zurück. Ich freue mich schon seit Wochen.....

№9. Ergänzen Sie die fehlenden Präpositionen und Endungen, wenn nötig!

- Der Schriftsteller zählt den großen Autoren seiner Zeit.
- Hier riecht es stark Knoblauch.
- Im Umgang mit Geld neigt sie Verschwendung.
- Fürchtest du dich noch immer Spinnen?
- Darf ich dich Gefallen bitten?
- Das Buch handelt einen kleinen Jungen.
- Es handelt sich Rechenfehler.
- der Frau kann ich dich nur warnen!

9. Ich beschäftige mich zurzeit ähnlichen Thema.
10. Der Tourist fragte Weg zum Hotel.
11. Du sollst dich nicht Stundenlohn begnügen.
12. Die Frau ist eine schwierige Lage geraten.
13. dem Ergebnis hat keiner gerechnet.
14. Denkst du schon wieder deine Arbeit? - Nein, ich habe keine Lust, zu denken.
15. Hast du dich Blumen schon bedankt? - Nein, habe ich mich noch nicht bedankt.

№ 10. Ergänzen Sie die Sätze mit Präpositionen oder Fragewörtern.

1.wem träumst du? Peter.
2. träumst du? dem letzten Urlaub.
3. . . . wem hast du dich verabredet? der Freundin.
4. denkst du? meine neue Liebe.
5. . . . wem hast du dich so lange unterhalten? dem Chef.
6. lädst du ihn ein? einem Konzertbesuch.
7. bist du nicht einverstanden? den Urlaubsplänen.
8. . . . wen kannst du dich nicht mehr erinnern? meine Großmutter.
9. hat er sich beworben? eine Stelle als Dirigent.
10. . . . wem hängt das ab? den Eltern.

№ 11. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. აიღე პასტა და დაწერე წერილი! მამა დიდი ხანია ელოდება წერილს.
2. ამ კაცს (**diesen Mann**) მე მეგობრად ვთვლი.
3. სტუდენტები კარგად ემზადებოდნენ გამოცდებისთვის.
4. ჯგუფმა მიიღო მონაწილეობა კონფერენციაში.
5. მე ამაზე არასდროს დავფიქრებულვარ.
6. მაგვიანდება, ავტობუსს ვერ დაველოდები.
7. ბავშვს უხარია სანუქარი.
8. წიგნი მოსწონს მასწავლებელს.
9. მე ვულოცავ დედას დაბადების დღეს.
10. მასწავლებელი ესმარება მოსწავლე გოგონას.
11. ის კონცერტში იღებს მონაწილეობას.
12. თქვენ მასწავლებელს ყურადღებით უნდა მოუსმინოთ.
13. მე უნდა დავეხმარო მეგობარს.
14. ლექტორი ლაპარაკობს სტუდენტთან არდადეგების შესახებ.
15. მე ვპასუხობ მასწავლებელს შეკითხვაზე.
16. მე მადლობას ვუხდის მეგობარს დახმარებისათვის.
17. მე ბავშვს დიდხანს ველაპარაკე.
18. სოფელში არის საავადმყოფო და სკოლა.
19. რისთვის უხდის მადლობას ქალს? - ამისთვის.
20. რაზე ფიქრობ ახლა? - დიდი ხანია ფიქრობ ამაზე?
21. რას თხოვ ამხანაგს? - დახმარებას.
22. რითი ხარ დღეს დაკავებული?
23. ვისთან გაქვს მიმოწერა?
24. რაზე მუშაობ ახლა?
25. ვისით ამყოფ? - მეგობრით.
26. რა გახსენდება ხშირად? - სკოლის პერიოდი.
27. იღებს მონაწილეობას ამაში?

28. მან ბოდიში მოუხადა მასწავლებელს დაგვიანებისათვის.
29. ჯგუფი შედგება 5 სტუდენტისაგან.
30. სტუდენტები ლაპარაკობენ გამოცდების შესახებ.

Infinitivkonstruktionen

№1. Infinitiv mit oder ohne zu?

1. Ich hoffe ihn ... sehen.
2. Er hat mir erlaubt seine Wohnung ... benutzen.
3. Es ist gut das ... wissen.
4. Ich hoffe einmal im Lotto ... gewinnen.
5. Gibt es eine Möglichkeit dich wieder sehen?
6. Ich schlage dir vor Geld sammeln.
7. Ich verspreche Ihnen morgen das Geld mit bringen.
8. Du sollst nicht so laut sprechen.
9. Wir haben schon angefangen ... kochen.
10. Hören Sie ihn schon ... Musik spielen?
11. Sehen Sie die Kinder auf der Straße ... spielen?
12. Er hat mir angeboten mit seinem Auto fahren.
13. Warum lassen Sie das Auto nicht ... reparieren?
14. Mein Vater hat mir verboten spielen.
15. Ich helfe dir das Geschirr ... spülen.

№2. Infinitiv mit oder ohne zu?

1. Er hat nie Zeit mit mir ... sprechen.
2. Ich gehe nicht gern alleinspielen.
3. Ich habe keinen Wunsch ins Kino ... gehen.
4. Es macht mir Spaß Fussball spielen.
5. Ich zwinge niemanden das tun.
6. Ich freue mich darauf meine Freunde wieder ... sehen.
7. Ich empfehle dir den Sommer am Meer ... verbringen.
8. Der Kellner riet dem Gast alles ... probieren.
9. Der Schwimmer versucht das Ufer ... erreichen.
10. Ich habe vor, heute abend ins Kino ... gehen.
11. Der Vater bat das Kind die Zeitung kaufen.
12. Der Lehrer beginnt den neuen Text ... erklären.
13. Wir haben Wunsch die Stadt ... besichtigen.
14. Ich schicke das Kind Wasser holen.
15. Er hört nicht auf rauchen.

№ 3. Infinitiv mit oder ohne zu?

1. Ich habe keine Lust, Geige üben.
2. Es hat angefangen regnen.
3. Du sollst nicht so laut Musik hören.
4. Ich höre ihn jede Nacht spät nach Hause kommen.
5. Wann lässt du endlich die Stereoanlage reparieren?
6. Ich habe vergessen, die Tickets bestellen.

7. Meine Eltern haben mir verboten, auf eine Party gehen.
8. Ich hoffe, dich bald wieder sehen.
9. Er lässt die Haare kurz schneiden.
10. Ich höre ihn laut Klavier spielen.

№4. Bilden Sie Sätze mit *haben* oder *sein* +zu+Infinitiv!

**Der Sportler muss auf sein Gewicht achten. – Der Sportler hat auf sein Gewicht zu achten.
Dieser Satz muss übersetzt werden. – Dieser Satz ist zu übersetzen.**

1. Der Student soll die Fehler korrigieren.
2. Der Aufsatz muss in einer Stunde geschrieben werden.
3. Das Essen muss gekocht werden.
4. Der Kranke muss sofort operiert werden.
5. Der Mantel muss im Winter gereinigt werden.
6. Die Mutter soll auf das Kind achten.
7. Du musst deine Schulden begleichen.
8. Die Schulden müssen beglichen werden.
9. Ich muss die Arbeit schnell erledigen.
10. Der Lehrer muss die Hefte korrigieren.

№5. Bilden Sie Infinitivsätze mit *um....zu!*

1. Ich bin nach München gekommen, ich will Deutsch lernen.
2. Der Kellner ging in die Küche, er wollte mein Essen holen.
3. Klaus geht zu Herrn Müller, er will ihm zum Geburtstag gratulieren.
4. Herr Schneider geht zum Briefkasten, er will einen Brief einwerfen.
5. Der junge Mann kommt in die Firma, er will eine Rechnung bezahlen.
6. Peter hat sich mit Inge verabredet, er will mit ihr ins Kino gehen.
7. Wir schalten den Fernseher ein, wir wollen das Fussballspiel sehen.
8. Ich gehe morgen in die Stadt, ich will mir Schuhe kaufen.
9. Er arbeitet Tag und Nacht, er will viel Geld verdienen.
10. Der Dieb hat den Wagen geöffnet, er wollte ihn stehlen.

№6. Bilden Sie Infinitivsätze mit *ohne....zu!*

1. Er fuhr weg, er verabschiedete sich nicht.
2. Der Junge kam später, er hat vorher nicht angerufen.
3. Die Jugendlichen hören laute Musik, sie denken an die Nachbarn nicht.
4. Er hat ihn beleidigt, er hat es nicht gemerkt.
5. Mein Freund nahm mein Fahrrad, er fragte mich vorher nicht.
6. Der Mann ging vorbei, er grüßte mich nicht.
7. Die Mutter ging aus dem Haus, sie nahm den Schlüssel nicht mit.
8. Der Vater kam ins Zimmer, er sah mich nicht.

№7. Bilden Sie Infinitivsätze mit *statt....zu!*

1. Ich bade, ich sonne mich nicht.
2. Der Gast fährt mit dem Zug, er fährt nicht mit dem Bus.
3. Der Student geht ins Kino, er geht nicht ins Institut.
4. Er geht, er läuft nicht.
5. Er verspätet sich. Er kommt nicht rechtzeitig.

6. Er raucht viel, er isst nicht.
7. Er hilft seinem Freund. Er hilft mir nicht.
8. Er spielt. Er übersetzt den Text nicht.

№8. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. მე ვხედავ ბავშვს სკოლიდან მომავალს.
2. მე ვაწვრინებ მეგობარს დავალებას.
3. ექიმი ასინჯინებს ექთანს ავადმყოფისთვის (**Dativ**) სიცხეს.
4. ნაცვლად წერისა, ის კითხულობს.
5. უკვე სახლში წასვლის დროა.
6. ის შემოვიდა(eintreten) ისე, რომ მეგობარს არ მისალმებია.
7. მე დავინახე მოსწავლე სკოლაში მიმავალი.
8. მე დავინახე ბიჭი სახლში მომავალი.
9. ძმა აწვრინებს დას დავალებას.
10. ექიმმა აუკრძალა პაციენტს მოწვევა. *verbieten*
11. დედა შეპირდა ბავშვებს სათამაშოების ყიდვას. *versprechen*
12. არ(nicht) დაგავიწყდეს სავარჯიშოების გაკეთება!
13. მე ვწერ წინადადებას, რომ (რათა) ის (**ihn**) არ(nicht) დამავიწყდეს.
14. ის მიდის დღეს მეგობართან, რომ (რათა) მას (**ihm**) დაეხმაროს.
15. მე მივდივარ ბიბლიოთეკაში, რათა წიგნი წამოვიღო(ausleihen).
16. გოგონა კითხულობს ტექსტს, რომ (რათა) საშინაო დავალება გააკეთოს.
17. დედა ავზავნის ბავშვს წყლის მოსატანად.
18. მე შეპირდი ამხანაგს წიგნი მოვუტანო.
19. მან გადაწყვიტა ექიმი გამხდარიყო.
20. მასწავლებელი იწყებს ტექსტის კითხვას.
21. სტუდენტი იწყებს წინადადების წერას.
22. მეგობრები მიდიან საცეკვაოდ.
23. ჩვენ შევედით მოსაცდელ დარბაზში, რათა იქ ავტობუსს დავლოდებოდით.
24. მე ადრე ვდგები, ჯანმრთელი რომ ვიყო.
25. სტუდენტი მიდის კინოში, ნაცვლად იმისა, რომ ინსტიტუტში წავიდეს.
26. მეზავრი ჩქარა მიდის, რომ (რათა) არ(nicht) დაგავიანდეს.
27. მოსწავლე წერს ნელა, რომ (რათა) შეცდომა არ(**keinen Fehler**) დაუშვას.
28. მამა ავზავნის ვაჟს გაზეთის საყიდლად.
29. მე მივემეზავრები ზღვაზე, რათა დავისვენო.
30. ვჩქარობ, რომ არ(nicht) დამავიანდეს.
31. დღეს სახლში ვრჩები, რომ (რათა) ვიმუშავო.
32. პროფესორი მოვიდა, რომ (რათა) სტუდენტი გამოსცადოს.
33. თქვენ გჭირდებათ ამ(diese) დავალების გაკეთება.(მრ .რიცხვის II პირი)
34. მასწავლებელი შეპირდა ბავშვებს ზოოპარკის ჩვენებას.
35. არ(nicht) დაგავიწყდეს მამას კითხო ამის შესახებ.
36. საჭიროა ადრე ადგომა.
37. თანახმა ვარ მეგობართან ერთად ვიმუშაო.
38. თქვენ უნდა დაწეროთ კარნახი.(მრ .რიცხვის II პირი)
39. დედა მასწავლის მე (**mich**) წერას და კითხვას.
40. მე გადავწყვიტე ზაფხულში ზღვაზე გავემეზავრო.
41. ბავშვი იწყებს ტირილს.
42. ბიჭები ყოველდღე დადიან მდინარეზე საბანაოდ.
43. შვილს პური მოვატანინე.
44. დედა შვილს აწვრინებს წერილს მამასთან (**Dativ**).

45. ბევრს ვკითხულობ, რათა გერმანული ვისწავლო.
46. გუშინ დავწერე თხზულება, ისე რომ არცერთი შეცდომა არ დამიშვია.
47. იმის ნაცვლად რომ მუზეუმი დაეთვალიერებინა, ის სასეირნოდ წავიდა.
48. ჩემმა მეზობელმა გაყიდა სახლი სოფელში ისე, რომ არაფერი უთქვამს.
49. ბაზრობა დილით უნდა გაიხსნას.
50. მე გადავწყვიტე ზაფხული სოფელში გავატარო.
51. მეგობარს სურვილი აქვს უნივერსიტეტში ისწავლოს.
52. აღვილი იყო ტექსტის გადათარგმნა.
53. ის მპირდება მე (mir) საღამოს მოსვლას.
54. მე მაქვს დრო ბევრი ვიკითხო.
55. დედა არეცხინებს ქალიშვილს კაბას.
56. მასწავლებელი ათარგმნინებს მოსწავლეს ტექსტს.
57. დედამ გააგზავნა ბავშვი მალაზიაში პურის საყიდლად.
58. არ(nicht) დაგავიწყდეს გასაღების თან წაღება.
59. მე მაქვს სურვილი ზღვაზე დავისვენო.
60. ის მოხოვს მე (mich), გარკვევით ვილაპარაკო.

Pronomen

№1. Setzen Sie die Personalpronomen in den richtigen Kasus ein!

1. Mein Freund besucht (ich) oft.
2. Die Uhr gehört(du) .
3. Wir kennen (er) sehr gut.
4. Ich begleite (du).
5. Er hilft (wir) bei der Arbeit.
6. Sie fragt (wir) nach dem Weg.
7. Wir schreiben (sie) einen Brief.
8. Der Dozent prüft (er).
9. Wir danken (er) für seine Hilfe.
10. Ich gratuliere (sie) zu ihrem Geburtstag.
11. Die Lehrerin diktiert (ich) den deutschen Text.
12. Der Vater kauft (wir) Geschenke.
13. Gib (ich) deinen Kuli.
14. Siehst du (er) oft?
15. Schicken (du) deine Eltern ans Meer?
16. Nimm (er) ins Kino mit!
17. Hörst du (wir) gut?
18. Kommst du am Sonntag zu (wir)?
19. Ich komme immer gern zu (ihr).
20. Für (ich) ist das eine große Freude.

№2. Setzen Sie die fehlenden Personalpronomen ein!

1. Willst du das Buch deinem Freund schenken? – Ja, will zum Geburtstag schenken.
2. Hast du das Buch schon gelesen? – Gestern abend habe gelesen.
3. Warten Sie hier auf Ihre Kinder? – Ja, warte hier auf
4. Wann ist der Unterricht aus? - ist in 5 Minuten aus.

5. Hast du schon mit deinem Vater telefoniert? Nein, habe noch nicht mit telefoniert.
6. Er hat(ich) heute abend anrufen wollen.
7. Hat dir Karl den Brief geschrieben? – Ja, ich habe heute von bekommen.
8. Möchtest du jetzt mit Peter tanzen? – Ja, ich möchte jetzt gern mit ... tanzen.
9. Sorgt dein Mann gut für die Familie? – Ja, er sorgt sehr gut für ...
10. Bringt dir dein Vater oft Geschenke mit? – Ja, er bringt oft Geschenke mit.

№ 3. Ergänzen Sie die Sätze mit Personalpronomen!

1. Ich sage Herrn Müller: "Herr Müller, ich möchte etwas fragen".
2. Ich gratuliere ihm zum Geburtstag. Ich sage: "Ich gratuliere zum Geburtstag und wünsche ... alles Gute!"
3. Wie geht es deiner Schwester? – Danke, es geht ... gut.
4. Wie geht es Ihren Eltern? – Leider, geht es ... nicht so gut.
5. Müllers haben zwei Kinder. Ich kenne noch nicht. Was kann ich mitbringen?
6. Wohnen Sie bei Herrn Müller? – Ja, ich wohne bei
7. Kommen Sie mit Ihrer Schwester? – Nein, ich komme nicht mit....., ich komme ohne
8. Hier bin ich, sehen Sie nicht?
9. Frau Braun begrüßt die Gäste und gibt die Hand.
10. Frau Müller, hier ist ein Geschenk für, es gehört

№4. Antworten Sie mit Personalpronomen!

Hat Robert seinen Eltern eine Karte geschickt? –Ja, er hat sie ihnen geschickt.

1. Hat der Polizist den Touristen den Weg erklärt?
2. Hat Herr Meier seinem Sohn eine Uhr geschenkt?
3. Haben Sie dem Kellner das Geld gegeben?
4. Haben Sie dem Studenten das Buch gegeben?
5. Haben Sie den Studenten Bücher gegeben?
6. Bringt Frau Braun ihrem Mann das Essen?
7. Hat die Mutter den Kindern Äpfel mitgebracht?
8. Hat Herr Müller seiner Frau einen Brief geschrieben?
9. Hat Herr Müller seiner Frau Geld geschickt?
10. Haben die Kinder der Mutter zum Geburtstag gratuliert?

№5. Setzen Sie dieser, dieses, diese, diese in den richtigen Kasus ein!

1. Die ArbeitSchülers ist gut.
2. Er prüft Schüler.
3. Der Lehrer gibt Schüler ein Heft.
4. Die Schwester Schülerin ist Ärztin.
5. Wir fragen Schülerin.
6. Du hilfst Schülerin.
7. Die Mutter erzählt Kind ein Märchen.
8. Die Mutter ... Kindes ist Lehrerin.
9. Ich frage Studenten. (Pl.)
10. Ich liebe Kind.
11. In Schule unterrichtet meine Freundin.
12. Die Arbeit ... Schülerinnen ist immer gut.
13. Der Lehrer gibt Schülern eine schwere Aufgabe.

14. Wir fahren in Sommer aufs Land.
15. Der Lehrer lobt Schüler.

№6. Setzen Sie derselbe, dieselbe, dasselbe, dieselben in die Übung №5 ein!

№7. Setzen Sie die Possessivpronomen in den entsprechenden Kasus ein!

1. Hans und Monika haben Gäste. Sie zeigen Gästen das Haus.
2. Guten Tag, Hans, wie geht es Frau und Kindern?
3. Guten Tag, Herr Müller, wie geht es ... Frau und was macht Tochter?
4. Frau Braun erreicht Zug nicht mehr.
5. Wir schreiben Vater einen Brief. Schreibt ihr Vater auch?
6. Wir fahren heute nach Bonn. Zug fährt um 9 Uhr.
7. Die Schüler sagen: "Herr Müller ist ... Lehrer, sehen Sie dort ... Lehrer?"
8. Wir geben Lehrer Hefte.
9. Monika fragt Hans und Peter: "Wie geht es ... Freund Klaus?(ՅՐ. ԳՐԵՅՅՈՅ II ՅՐԾՈ)
10. Die Schüler geben Herrn Müller ... Arbeiten und gehen nach Hause.
11. Der Lehrer sagt zu den Schülern: "Nehmt ... Bücher aus den Taschen!"(ՅՐ. Գ. II ՅՐԾՈ)
12. Kinder, helft ... Eltern! (ՅՐ. ԳՐԵՅՅՈՅ II ՅՐԾՈ)
13. Was ist Vater von Beruf? (ՅՐ. ԳՐԵՅՅՈՅ II ՅՐԾՈ)
14. Gefällt dir neue Wohnung?
15. Die Frau trinkt Tee nicht. Trinken Sie bitte ... Tee!
16. Der Mann kauft Frau zum Geburtstag Blumen.
17. Die Frau schenkt Mann zum Geburtstag ein schönes Geschenk.
18. Der Vater schenkt Tochter einen schönen Pelzmantel.
19. Die Mutter schenkt ... Sohn ein neues Auto.
20. Schule liegt nicht weit von Haus.
21. Mutter ist Lehrerin, Vater Ingenieur.
22. Die Frau wäscht ... Pullover,.....Kleid,.....Bluse.
23. Der Mann wäscht ... Wagen.
24. Der Lehrer erklärt ... Schülern einen neuen Text.
25. Die Antwort Schüler gefällt ihm nicht.

№8. Setzen Sie das Reflexivpronomen "sich" in den richtigen Kasus ein!

1. Ich kann nicht vorstellen in einem fremden Land zu leben. Kannst du ... das vorstellen?
2. Junge, zieh ... wärmer an! Nimm ... einen anderen Pullover!
3. Den Film musst du ... ansehen. Ich habe ihn ... in dieser Woche angesehen.
4. Bitte, merke ... diese Nummer! Ich kann ... keine Zahlen merken.
5. Was hast du ... bestellt? – Ich habe ... eine Cola bestellt.
6. Ich habe ein neues Auto gekauft.
7. Hast du "die Mondscheinsonate" von Beethoven angehört?
8. Hast du meine Adresse notiert?

№9. Ergänzen Sie das passende Reflexivpronomen.

1. Tut mir Leid, ich kann Ihren Namen nicht merken.
2. Kannst du vorstellen, Hausmann zu sein?
3. Ich wünsche eine Stereoanlage zum Geburtstag.
4. Warum hast du nicht vorgestellt? Er kennt dich doch gar nicht.
5. Du schadest nur selbst, wenn du so viel rauchst.

6. Ich glaube, er hat ein Bein gebrochen.
7. Hast du Lust, diesen Film anzusehen?
8. Ich kann es nicht leisten, nur zu Hause zu bleiben.
9. Du musst endlich entscheiden.
10. Ich habe vorgenommen, Urlaub zu nehmen.

№ 10. Dativ oder Akkusativ? Ergänzen Sie mir oder mich, dir oder dich.

1. Ich habe gestern über meinen Kollegen geärgert.
2. Kannst du bis morgen Bescheid sagen?
3. Ich kann mein Fahrrad nicht wieder borgen, kauf doch mal selber eins!
4. Ich möchte für das Geschenk herzlich bedanken.
5. Es hat gefreut, dass er angerufen hat.
6. Können Sie am Bahnhof abholen?
7. Wie hat er genannt?
8. Du hast versprochen, dass du pünktlich bist.
9. Die Reise nach Rom hat sehr gefallen. Ich habe Rom so vorgestellt.
10. Kannst du bis morgen sagen, was ich mitbringen soll.

№ 11. Setzen Sie Interrogativpronomen in den entsprechenden Kasus ein!

1. hat euch das Hotel empfohlen?
2. ... hat dir in dieser Stadt am besten gefallen?
3. ... hast du um Rat gebeten?
4. ... hat die Grossmutter den Kindern gegeben?
5. ... hast du gern geholfen?
6. ...Auto steht unten?
7. ... Pullover kaufst du? – Den schwarzen.
8. Mantel willst du kaufen? – Einen langen.
9. bist du befreundet?
10. erinnerst du dich am liebsten?
11. wartest du schon lange auf der Strasse?
12. stehst du in Briefwechsel in Deutschland?
13. arbeitest du zurzeit?
14. ... hältst du in der Hand?
15. Kuli schreibst du lieber?
16. Romane lesen Sie am liebsten? - Kriminalromane.
17. begegnetest du unterwegs?
18. ... bietest du eine Tasse Kaffee an?
19. bittest du den Vater oft?
20. bist du immer froh?

№ 12. Ergänzen Sie das Relativpronomen im entsprechenden Kasus.

1. Ich glaube, es war Peter, das eingefallen ist.
2. Die Touristen, ich ein Hotel empfohlen habe, waren freundlich.
3. Die Universität, an wir studieren, liegt am Bodensee.
4. Da ist nichts dabei, mir gefallen hat.
5. Der Freund, du mir vorgestellt hast, war mir sympathisch.
6. Ich kann diesen Mann, du magst, nicht leiden.
7. Ich liebe den Kuchen, meine Oma immer macht.
8. Wo ist das Kino, immer alte Filme laufen?
9. Alles, ich gelernt habe, habe ich vergessen.

10. Du bist der Mann, auf ich mein ganzes Leben lang gewartet habe.

№13. Ergänzen Sie *einer, eine, eines, welche; keiner, keine, keines, keine* im entsprechenden Kasus!

1. Ich brauche schnell einen Stift. Dort drüben liegt doch
2. Möchtest du ein Eis? Nein, danke, jetzt möchte ich, ich habe erst vorhin ... gegessen.
3. Was suchen Sie denn? Ein Glas. Ich hatte schon, aber ich weiss nicht mehr, wo es ist. Kein Problem, dort hinten stehen doch
4. Das ist ein toller Pullover, so ... hätte ich auch gern. Dann kauf dir doch auch Es gibt noch
5. Wo sind denn die Zitronen? Ich habe gekauft. Aber warum denn nicht? Es gab mehr.
6. denkt daran, was weiter passiert.

№14. Ergänzen Sie *man, irgendeiner, jemand, niemand, jeder, wer* im entsprechenden Kasus!

1. Bitte stell das Telefon leise. Ich möchte jetzt schlafen und mit sprechen.
2. Das ist nicht so schlimm, das kann doch mal passieren!
3. Könnte mir bitte ... von euch helfen? Ich muss diese Bücher in die Bibliothek bringen.
4. nichts hat, dem kann nichts nehmen.
5. ... braucht nicht immer alles so zu machen wie die anderen.
6. Ach, da sind Sie ja, gerade hat für Sie angerufen.
7. Tut uns leid, aber heute hat von uns Zeit zur Firma zu fahren.
-Das gibt es doch nicht, ... von Ihnen wird doch eine Stunde Zeit haben!
8. Die Reifen am Auto wechseln, das ist doch kein Problem, das kann doch! Und ... das nicht kann, muss eben dafür bezahlen.
9. Weiss ... von Ihnen, wie spät es ist?
10. Dieser ewige Regen macht depressiv.

№15. Ergänzen Sie *etwas, wenig, nichts, viel, alles, viele!*

1. Ich kann leider keine grossen Reisen machen, ich verdiene nur
2. Du denkst immer, dass du ... besser weisst.
3. Kannst du mir ... über Goethe erzählen? Du weisst doch ... über ihn.
4. Heute haben ... Leute ein Auto.
5. Sie möchte wirklich Deutsch lernen, aber leider hat sie ... Zeit.
6. Ich weiss nicht, was er macht. Ich habe lange ... von ihm gehört.
7. Willst du mit nur so ... Gepäck in Urlaub fahren?
8. Ich habe Ihnen schon .. gesagt, was ich weiss.
9. Ich habe in meiner Schulzeit schon Deutsch gelernt. Aber leider habe ich ... vergessen.
10. Haben Sie ... verstanden? Nein, nicht sehr

№ 16. Ergänzen Sie: *alle, jedes, allen, jedem, jeder, jede, jeden.*

1. Kind hat Spielsachen bekommen.
2. Kinder haben Spielsachen bekommen.
3. Der Nikolaus hat Kind Spielsachen geschenkt.
4. Der Nikolaus hat Kindern Spielsachen geschenkt.
5. Kerze hat gebrannt.
6. Kerzen haben gebrannt.
7. Der Großvater hat Kind gerufen.

8. Der Großvater hat Kinder gerufen.
9. Gast hat ein Geschenk bekommen.
10. Gäste haben ein Geschenk bekommen.
11. Lisa liest Brief von Carola.
12. Lisa liest Briefe von Carola.

№ 17. Ergänzen Sie: jemand, nichts, alle, etwas, alles, jedes, allen, jede, alle, jedem, etwas, niemand, jedes, alle, nichts

1. Der Bus hält an der Haltestelle, aber da wartet
2. Es klingelt. Da ist an der Tür.
3. Er hat keinen Hunger, deshalb isst er
4. Die Gäste haben noch Durst und möchten gern noch trinken.
5. Er hat viele Bücher über Mozart gelesen, deshalb weiß er fast über ihn.
6. Kind möchte gern ein Zimmer.
7. Kinder spielen gern.
8. Frau möchte gern schön sein.
9. Ich habe Lust ein Spiel zu machen. Spielst du bitte mit mir?
10. Männer sind manchmal wie Kinder.
11. In Mann steckt ein Kind.
12. Sie öffnen Paket und Kartons. In fast Paketen und Kartons sind Geschenke. In einem Karton ist leider

№ 18. Wo fehlt ein es?

1. ist mir klar, dass ich viel lernen muss.
2. Mir istklar, dass ich noch viel lernen muss.
3. In diesem Restaurant wird ... sehr gut gekocht.
4. Komm, wir gehen nach Hause, wird bald dunkel.
5. Wohin hast du mein Buch gelegt? – Dort auf dem Stuhl liegt
6. Heute abend wird ... im Fernsehen ein interessanter Film gezeigt.
7. Wir brauchen noch Stühle, ... kommen sicher viele Leute.
8. ist wichtig, dass wir uns gesund ernähren.
9. Morgen regnet ... sicher.
10. Hast du gestern das Fußballspiel gesehen? – Nein, ich konnte leider nicht sehen.
11. tut mir leid, dass ich Sie gestört habe.
12. Hat er das Paket schon zur Post gebracht? – Ich weiss nicht.

№ 19. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. მე შენ მოგეხმარები.
2. როდის მოხვალ ჩემთან?
3. ეს მოსწავლე მე პალიან მომწონს.
4. ჩემი და-ძმა პატარები არიან.
5. მომეცი შენი წიგნი, მე მსურს ის წავიკითხო.
6. მოსწავლე ტექსტს კითხულობს და თარგმნის მას.
7. ჩვენი ლექტორი ხშირად მეკითხება.
8. აიღე ეს წერილი და დადე მაგიდაზე!
9. მე არ მაქვს ფანქარი, მომეცი შენი ფანქარი!
10. სად ჯდება? მე ვჯდება ამ ფანჯარასთან.
11. დედა რეცხავს თავის კაბას, თავის პულოვერს.
12. გუშინ ჩემს ძმას ამანათი გავუბზავნე.

13. დეიდა მიემგზავრება თავის ვაჟთან.
14. ეს წიგნი შენთვის ვიყიდე.
15. გუშინ ჩემს ძმასთან ვიყავი თბილისში.
16. სტუმარმა დაათვალიერა ამ ქალაქის ღირსშესანიშნაობანი.
17. მიეცი შენს მასწავლებელს შენი წიგნი?
18. მამა ეძახის თავის ქალიშვილს/ვაჟს.
19. დედა ეძახის თავის ქალიშვილს/ვაჟს.
20. შენ იღებ წიგნს იმ ჩანთიდან.
21. მე ვუკითხავ ჩემს ძმას ზღაპარს.
22. იცნობ შენ ამ ბიჭს?
23. ვინ მოგიტანა შენ ეს ყვავილები?
24. ჩემი სამუშაო იწყება 9 საათზე.
25. მე მოვალ შენთან 5-ის ნახევარზე.
26. მე შემიძლია დღეს ჩემს დეიდასთან დავრჩე.
27. სად იყიდე ეს ნამცხვარი? ეს ნამცხვარი ვიყიდე ამ საკონდიტროში.
28. ხვალ ჩემს ბიძასთან მივემგზავრები სოფელში.
29. ეს ბიჭი ჩვენს სახლში ცხოვრობს.
30. ვიყიდო (soll ich) ეს ფანქარი?
31. მე დღეს დრო არ მაქვს.
32. ჩემი ბიძა ცხოვრობს წერეთლის ქუჩაზე.
33. ის იღებს წიგნს იმ კარაიდან.
34. აქ მხოლოდ გერმანულად ლაპარაკობენ.
35. სად შეიძლება წიგნის ყიდვა?
36. კარებზე აკაკუნებენ.
37. მე მივიღივარ კინოში უშენოდ.
38. დედაჩემი ერთი წელია მუშაობს ამ სკოლაში მასწავლებლად.
39. მე მივიღივარ ხვალ დილით (früh) მასთან.
40. დაივარცხნე ამ სარკის წინ!
41. ჩემი და პასუხობს თავის მასწავლებელს ყოველთვის კარგად.
42. ფანქრის ნაცვლად ჩემმა დამ პასტა მომცა.
43. მე შენი წინადადების (der Vorschlag) წინააღმდეგი ვარ.
44. უშენოდ მივიღივარ კინოში.
45. მე დაფავვიანებ ერთ საათს.
46. აქ შეიძლება ხმამაღლა ლაპარაკი.
47. მე მაღვიძებს ის ყოველთვის 9 საათზე.
48. ის მაღლობას მიხდის ყვავილებისთვის.
49. წვიმს და ქუხს. ბავშვები სახლში უნდა დარჩნენ.
50. ზამთარში ძალიან ცივა.
51. თბილისში არის ბევრი მუზეუმი.
52. როგორია ეს წიგნი? ეს წიგნი საინტერესოა.
53. ჩემი მეგობრები ხშირად მწერენ წერილს.
54. მომეცი გეთაყვა ერთი ფინჯანი ყავა.
55. ის წავიდა თავის მეგობრებთან.
56. მე ვაღვიძებ ჩემს ძმას ყოველ დილით 7 საათზე.
57. წაიყვანე ის კინოში თან!
58. ხელავ შენ მას ხშირად?
59. დედაშენს დაბადების დღე აქვს. რას ჩუქნი მას?
60. მოუყევი შენს მეგობრებს ეს მოთხრობა?
61. ამ სტუდენტის მშობლები სოფელში ცხოვრობენ ქალაქის მახლობლად.
62. ამოიღეთ თქვენი წიგნები ჩანთებიდან! (მრ.რ. II პირი)
63. ეს თქვენი რვეულებია? (მრ.რ. II პირი)
64. რა პროფესიისაა მამათქვენი? (მრ.რ. II პირი, თავაზიანი ფორმა)

65. გაიხადეთ გეთაყვა თქვენი პალტო!
66. მონიკა დღეს მიუნხენში მიემგზავრება. ხვალ მიემგზავრებიან მისი მამა, დედა და ძმები.
67. ამ წიგნების მაღაზიაში შეიძლება ბევრი წიგნის ყიდვა.
68. გარეთ ცივა.
69. სად ცხოვრობ? შენი ნახვა მსურს.
70. თურქეთში თურქულად ლაპარაკობენ, საფრანგეთში-ფრანგულად.
71. ჩემმა მეგობარმა გოგომ(die Freundin) დაბადების დღეზე თავისი დეიდები და ბიძები დააპატიჟა.
72. მე ხშირად ვხდები მას. (მამრ / მდედრ /საშ)
73. ბავშვი წინადადებას კითხულობს და თარგმნის მას.
74. ლექტორი ხშირად გეკითხება?
75. მასწავლებელი ხშირად გაქებს?
76. მეგობარმა დამირეკა. ის ხშირად მნახულობს.
77. ამ სიტყვას დიდი ასოთი (groß) წერენ.
78. აქ შეიძლება ფეხსაცმელების ყიდვა
79. გაკვეთილზე მასწავლებელს უნდა მოუსმინო.
80. საქართველოში ქართულად ლაპარაკობენ.
81. მე ხშირად ვხვდები შენს ძმას.
82. ვის ეკუთვნის ეს პასტა? – ერთ სტუდენტს.
83. ეს ეკლმი ჩემს მეგობრებს ძალიან მოეწონათ.
- 84.რომელ პიჯაკს ყიდულობ? – ამ პიჯაკს.
- 85.დაკიდე ნათურა ამ მაგიდის ზემოთ!
- 86.შენს მეგობართან ერთად მიემგზავრები თურქეთში თუ მარტო
- 87.რომელი თვითმფრინავით მიფრინავთ ბერლინში?(მრ.რ.II პირი)
- 88.ჩვენი კლასის მოსწავლეებმა გადაწყვიტეს ზაფხული მთებში გაატარონ.
- 89.რომელ სართულზე მიდიხარ?
- 90.ამ კაცს ჩემს მეგობრად ვთვლი.

Das Adjektiv

№1. Ergänzen Sie die Endungen!

1. Geben Sie mir den rot_ und den blau_ Bleistift.
2. Mit einem alt_ Wagen will ich nicht fahren.
3. Im Garten dieses klein_ Hauses gibt es viele Blumen.
4. Er ist mit seinem neu_ Wagen nach München gefahren.
5. Frau Müller hat einen schön_ neu_ Hut.
6. Die Autos parken auf der recht_ Seite.
7. Ich brauche einen gut_ Kuli.
8. Das klein_ Haus gehört einer freundlich_ Frau.
9. Ich habe eine leer_ Wohnung gemietet.
10. Ich wohne im ersten Stock eines neu_ Hauses.
11. Das alt_ Theater ist geschlossen.
12. Ich sehe kein hoh_ Haus.

№2. Ergänzen Sie!

1. Wie lange haben Sie Zeit? –Den ganz_ Vormittag.
2. Ich bin den ganz_ Tag im Büro.
3. Ich bin das ganz_ Wochenende zu Hause.
4. Dieser Sportler trainiert das ganz_ Jahr.
5. Wir haben die ganz_ Woche Prüfungen.
6. Dieses Mädchen will den ganz_ Monat Diät halten.
7. Wir müssen einen ganz_ Monat warten.
8. Bis Italien fahren wir einen ganz_ Tag und eine ganz_ Nacht.
9. In dieser Strasse gibt es ein gross_ Restaurant.
10. Das muss jeder jung_ Mensch wissen.
11. Das weiss jedes klein_ Kind.
12. Woher hast du dieses toll_ Kleid?
13. Woher kommen die neu_ Studenten?
14. Herzlichen Dank für die schön_ Blumen.
15. Warum arbeitest du allein? Wo sind die ander_ Kollegen?

№3. Ergänzen Sie!

1. Sind das deine neu_ Fotos?
2. Wo sind meine schwarz_ Handschuhe?
3. Ich kann diese alt_ Lieder nicht mehr hören.
4. Wer kann denn diese neu_ Preise zahlen?
5. Hoh_ Berge, grün_ Wälder, das ist meine Heimat.
6. Im Winter ist es dort kalt, nehmen Sie warm_ Sachen mit!
7. Lügen haben kurz_ Beine.
8. Was willst du mit diesen alt_ Büchern machen?
9. Sie lebt von einer klein_ Rente.
10. Willst du bei diesem schön_ Wetter arbeiten?
11. Sie kommt aus einer reich_ Familie.
12. Im Urlaub wohne ich bei einem alt_ Freund.
13. Ich warte schon seit einer halb_ Stunde auf dich.
14. Ich habe das Buch aus der neu_ Bibliothek.
15. Wegen des stark_ Regens fällt das Spiel aus.

№4. Ergänzen Sie!

1. Die letzt_ Aufgabe ist leicht.
2. Jeder neu_ Anfang ist schwer.
3. Das blond_ Mädchen finde ich sehr hübsch.
4. Zeigen Sie mir bitte alle deutsch_ Lehrbücher!
5. Fast alle jung_ Leute in Deutschland sprechen Englisch.
6. Meine Großmutter hat mir manchen gut_ Rat gegeben.
7. Das ist ein sehr langweilig_ Film.
8. Ist das dein neu_ Fahrrad?
9. Ihre klein_ Tochter ist musikalisch.
10. Das ist doch kein frisch_ Brot!
11. Warum trägst du einen gelb_ Mantel mit einem gross_ Hut?
12. Jedes Jahr kommen viele fremd_ Besucher nach Berlin.
13. In den meist_ gross_ Hotels muss man die Zimmer im voraus reservieren.

14. Manche ausländisch_ Gäste finden ein schön_ Privatzimmer bei einer freundlich_ Familie.
15. In den letzt_ Jahren wurden einige neu_ Häuser gebaut.

№5. Ergänzen Sie!

1. Arbeitest du in der neu_ Schule?
2. Er las diese Erzählung mit gross_ Interesse.
3. Ich wasche mich jeden Morgen mit kalt_ Wasser.
4. Sie fahren mit gut_ Freunden an die See.
5. Wir wünschen ihm gut_ Erfolg.
6. Die Männer tranken rot_ Wein.
7. Das Kind mag keinen süß_ Tee.
8. Der Rat klug_ Menschen ist sehr wertvoll.
9. Diese Gelehrten befassen sich mit wichtig_ Problemen.
10. Der Gipfel dieses hoh_ Berges ist mit Schnee bedeckt.
11. Wir machten weit_ Reisen und besuchten fremd_ Länder.
12. Die Frau kaufte auf dem Markt frisch_ Eier.
13. Das Mädchen trank heiss_ Kaffee und ass frisch_ Kuchen.
14. Wir unterhalten uns gern mit klug_ Menschen.
15. Der Vater des klein_ Jungen ist Flieger.

№6. Ergänzen Sie!

1. Die Mutter liebt den klein_ Jungen.
2. Die Eltern schenken dem klein_ Kind ein schön_ Bilderbuch.
3. Der Lehrer stellt einer gut_ Schülerin eine schwer_ Aufgabe.
4. Mein neu_ Bleistift schreibt gut.
5. Sein alt_ Großvater ist sehr krank.
6. Unser neu_ Institut liegt im Zentrum der Stadt.
7. Ich will mir das neu_ blau_ Hemd anziehen.
8. Mir gefällt die Farbe des hell_ Hemdes.
9. Zu dem weiss_ Kleid zieht sie schwarz_ Schuhe an.
10. Im Supermarkt kann man billig_ Waren kaufen.
11. Gefällt dir dieser grau_ Mantel?
12. Hast du gross_ Hunger?
13. Trinken Sie abends ein Glas rot_ Wein?
14. Schmeckt schwarz_ Brot gut?
15. Oft bekomme ich von meinem gut_ Freund Briefe.

№7. Ergänzen Sie!

1. Die Frau gibt vielen klein_ Kindern Spielzeuge.
2. Einige fleissig_ Studenten arbeiten viel.
3. Ich bin auf der Strasse mehreren ausländisch_ Gästen begegnet.
4. Manche klein_ Kinder spielen auf dem Hof.
5. Auf der Strasse verkehren wenige neu_ Autos.
6. Mit welchen klein_ Kindern spielt dieses Kind gern?
7. Ich gratuliere allen klein_ Kindern zum Neujahr.
8. Ich kenne beide bekannt_ Sängerninnen.
9. Ich kenne sämtliche neue_ Erzählungen dieses Schriftstellers.
10. Ich frage alle klein_ Kinder nach ihren Wünschen.

№8. Ergänzen Sie!

1. Die alt_ Frau sieht das rot_ Auto.
2. Die klein_ Kinder spielen mit dem jung_ Hund.
3. Wie heißt der neu_ Student?
4. Das grün_ Fahrrad mit dem weiß_ Sattel gehört mir.
5. Ich besuche den krank_ Lehrer.
6. Siehst du diesen groß_ Mann mit den süß_ Kindern?
7. Ich finde alle blond_ Frauen attraktiv.
8. Mancher faul_ Student lernt nicht genug.
9. Er spricht mit dem freundlich_ Touristen über die schön_ Stadt.
10. In den alt_ Büchern kann man manche interessant_ Informationen finden.
11. Die meist_ Häuser der österreichisch_ Hauptstadt sind sehr alt.
12. Ich muss in den saur_ Apfel beißen und diese kompliziert_ Grammatik mit vielen Ausnahmen lernen.
13. Welcher jung_ Mann träumt nicht von diesem faszinierend_ Job?
14. Manche schön_ jung_ Frauen hoffen auf dieselbe interessant_ Karriere als Fotomodell, wie sie Claudia Schiffer vor einiger Zeit hatte.
15. Dieselbe toll_ Karriere würden fast alle jung_ Mädchen gern machen.

№9. Ergänzen Sie!

1. Wie heisst dein neu_ Freund?
2. Mein alt_ Auto fährt noch sehr schnell.
3. Kennst du Monika und ihre klein_ Schwestern?
4. Er spielt gern mit seinen süß_ Hunden.
5. Alt_ Filme finde ich interessant.
6. Zu meinem blutig_ Steak trinke ich gern rot_ Wein.
7. Ein langweilig_ Buch ist mir lieber als ein interessant_ Film.
8. Das Lesen von interessant_ Büchern ist mein liebste_ Hobby.
9. Blond_ Frauen, kalt_ Bier und eine gut_ Zigarette; das ist mein Paradies.
10. Mit seinen klein_ Kindern geht er oft in den nah_ Tierpark.
11. Ich interessiere mich für die Geschichte alt_ Kulturen und verloren gegangene_ Traditionen.
12. Er genießt oft ein Glas rot_ Weins in der Gesellschaft lustig_ Menschen in seinem angestammte_ Lokal.

№ 10. Ergänzen Sie:

1. Er geht durch einen Wald (dunkel).
2. Sie kauft einen Ring (teuer).
3. Meine Oma trägt immer Kleider (dunkel).
4. Wir essen gern Äpfel (sauer).
5. Er trägt immer Schuhe (teuer).
6. Das Haus hat ein Dach (hoch).
7. Er mag keine Zitronen (sauer).
8. Das ist ein Balkon (hoch).
9. Ist das ein Wein (sauer)?
10. Er klettert auf einen Baum (hoch).

№11. Ergänzen Sie die Endungen! Setzen Sie die Adjektive in die Komparationsform ein!

1. Ich bin ein schnell_ Läufer. Mein Bruder ist ein _ Läufer als ich. Mein Freund ist der ___ Läufer.
2. Gori ist eine gross- Stadt. Kutaissi ist eine ___ Stadt als Gori. Tbilissi ist die ___ Stadt Georgiens.
3. Karl ist ein gut_ Student. Fritz ist ein ___ Student als Karl. Max ist der ___ Student.
4. Frau Braun hat einen teuer_ Hut. Ihre Schwester einen ___ Hut als sie. Aber ihre Mutter hat den ___ Hut von allen.
5. Er hat viel Geld. Sein Bruder hat ___ Geld. Sein Vater hat das ___ Geld.

№12. Ergänzen Sie im Komparativ!

1. Draußen ist es kalt. Du musst dich (warm) anziehen!
2. Das ist eine gute Idee, aber meine war (gut).
3. Welcher Wagen ist (gut), "der Ford" oder "der "Opel"?"
4. Ich werde immer (alt), sagte der alte Mann.
5. Die Armen auf der Welt werden immer (arm).
6. Wo sind die Mieten (niedrig), in München oder in Berlin?
7. Ich konnte nicht (bald) kommen, ich hatte viel zu tun. *- eher - am ehesten*
8. Kannst du mir noch etwas (viel) erzählen?
9. Kaffee oder Tee? Tee ist mir (gern). Der schmeckt mir morgens (gut) als Kaffee.
10. Hast du genug Geld oder brauchst du (viel)?
11. Mit der neuen Frisur ist sie noch (schön).
12. Er muss noch (viel) lernen.
13. Er ist (dick) als früher.
14. Wenn das Benzin noch (teuer) wird, verkaufe ich mein Auto.
15. Der Film ist gut, aber das Buch dazu ist (gut).
16. Je (alt) der Wein wird, desto (gut) wird er.
17. Je (viel) Menschen es gibt, desto (viel) Umweltprobleme haben wir.
18. Je (alt) ich werde, desto (lang) möchte ich leben.
19. Findest du, dass Werner immer (jung) wird?
20. Heute gibt es immer (viel) Menschen auf der Welt.

№13. Ergänzen Sie im Superlativ!

1. Anna läuft (schnell).
2. Wir haben die (wichtig) Sache vergessen.
3. Das sind die (teuer) Schuhe, die ich gekauft habe.
4. Was sind denn Ihre (neu) Reisepläne.
5. Ich würde (gern) nach Island fahren.
6. Wer ist die (reich) Frau der Welt?
7. Wer ist der (jung) Student im Kurs?
8. Welches Kind ist das (faul) in der Klasse?
9. Dieser Fluss ist der (kurz) in diesem Land.
10. Mein Großvater ist der (alt) Mann unter seinen Freunden.

№14. Üben Sie die Steigerungsstufen!

**Fritz springt ... als Emil.(hoch/Hans)
Fritz springt höher als Emil.
Aber Hans springt am höchsten.**

1. Gisella spricht Deutsch als Michaela.(gut / Monika)
2. Wein trinkt er ... als Bier.(gern / Schnaps)
3. Seine Geschwister stehen ihm als seine Tante. (nah / Eltern)
4. Das Radio war als der CD-Player. (teuer / Computer)
5. Im Zug reist man ... als im Bus. (schnell / im Flugzeug)
6. Der Amazonas ist als der Mississippi. (lang / der Nil)
7. In der Sahara ist es als in Schweden. (warm/ im Nordosten)
8. Der Wolf ist als der Löwe. (gefährlich / die Schlange)

№ 15. Ergänzen Sie die Adjektive im Komparativ.

1. Meine Schwester ist als mein Bruder (alt).
2. Der Schrank ist als die Tür (hoch).
3. Das Messer ist jetzt als vorher (scharf).
4. Meine Oma ist als mein Opa (gesund).
5. Der Tisch ist als der Teppich (lang).
6. Unsere Kinder sind als wir (groß).
7. Gestern war es als heute (kalt).
8. Meine Brüder sind als ich (jung).
9. Die Glühbirne ist als 100 Watt (schwach).
10. Der Motor ist als ich gedacht habe (stark).

№16. Bilden Sie Fragen mit dem Superlativ!

1. Welches Tier kann am (schnell) laufen?
2. Wo ist es am (kalt)?
3. Wo regnet es am (viel)?
4. Welche Schlange ist am (giftig)?
5. Wann ist der (kurz) Tag?
6. Wann ist der (lang) Tag?
7. Welches ist der (klein) Erdteil?
8. Wie heißt der (gross) Ozean?

№17. Üben Sie die Steigerungsstufen!

1. Der 21. Juni ist der(lang) Tag des Jahres.
2. Der 21. Juni ist die(kurz) Nacht des Jahres.
3. Ich habe sicher ein ...(schnell) Auto als du.
4. Montblanc oder Matterhorn? Welcher ist der ...(hoch) Berg?
5. Ich finde, in Japan gibt es das ...(gut) Essen.
6. Mein Bier ist zu warm. Haben sie nicht ein ...(kalt)?
7. Mein Großvater erzählt immer vom(heiß) Sommer seines Lebens.
8. Das ...(teuer) ist nicht immer das(gut).
9.(viel) Amerikaner als Europäer sind übergewichtig.
10. Er kauft immer nur die ...(billig) Sachen.

№ 18. Ergänzen Sie die Adjektive im Superlativ.

1. Der Rotterdamer Hafen ist der Hafen der Welt. (gross)
2. Fahrt über die Landstrasse, das ist die Verbindung. (kurz)
3. Das Konzert war mein..... Erlebnis. (schön)

4. Der 13. Juli war letztes Jahr der Tag. (warm)
5. Der Boxer traf auf den Gegner seiner Laufbahn. (schwach)
6. Er ist der Mann, den ich kenne. (klug)
7. Auf Hawaii regnet es am (viel)
8. Das war wirklich die Bemerkung, die ich je gehört habe! (dumm)
9. Mal sehen, wer von uns den Atem hat. (lang)
10. Bei einer Versteigerung zählt das Gebot. (hoch)

№19. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. ეს ძალზე საინტერესო წიგნია, იყიდე? აუცილებლად წაიკითხე!
2. მე ვსვამ ცხელ ჩაის სიამოვნებით.
3. ყველაზე სიამოვნებით ვსვამ თბილ რძეს.
4. ზაფხულში სიამოვნებით ვსვამ ცივ წყალს.
5. მომეცი გეთაყვა ცივი ლიმონათი!
6. მომეცი გეთაყვა შავი პური ახალი კარაქით!
7. ბავშვი ჭამს ახალ ხილს.
8. მე ვკითხულობ წიგნს დიდი ინტერესით.
9. დაფასთან დგას ახალი მოსწავლე.
10. მასწავლებელი ასწორებს ახალი მოსწავლის რვეულს.
11. მე ვაძლევ წიგნს ახალ მოსწავლეს.
12. მასწავლებელი ეკითხება ახალ მოსწავლეს.
13. ახალი მოსწავლის რვეული სუფთაა.
14. ის ბეჯითი მოსწავლეა.
15. ამ ახალი მოსწავლის დედა ექიმია.
16. ეს პატარა ბავშვები მოდიან სკოლიდან.
17. ამ პატარა ბავშვების მშობლები მუშებია.
18. პატარა ბავშვის დედა არის სახლში.
19. მე მსურს ჩავიცვა ახალი პერანგი.
20. მიეცი სტუდენტს ახალი წიგნი!
21. პატარა სამზარეულოში დგას ახალი მაგიდა.
22. ჩემი პატარა და წერილს წერს დეიდას.
23. მეზობელმა ჩემს ძმას საინტერესო წიგნი აჩუქა.
24. სად ჯდები? მე ვჯდები პატარა მაგიდასთან.
25. მასწავლებელი მუშაობს ამ ახალ სკოლაში.
26. ჩვენ ვსვამთ წითელ ღვინოს.
27. ის სვამს ცხელ ყავას და ჭამს ახალ ნამცხვარს.
28. პატარა ბიჭის მამა მუშაობს ქარხანაში.
29. პატარა ბავშვი ზის ფანჯარასთან.
30. კარგი მოსწავლის პასუხი ყოველთვის სწორია.
31. ჩემი ახალი ფანქარი კარგად წერს.
32. მე კოლეგას უნდა მივუტანო ახალი წიგნი.
33. მე მსურს ვნახო ახალი ფილმი. (**sich ansehen**)
34. მე მსურს მოვისმინო კარგი ოპერა. (**sich anhören**)
35. აქ შენდება ბევრი ახალი სახლი.
36. ჯიხურში შეიძლება სხვადასხვა ახალი გაზეთის ყიდვა.
37. ლექტორი უხსნის ზოგიერთ სუსტ სტუდენტს ახალ სიტყვებს.
38. მიეცი პატარა ბავშვებს ბურთი.
39. მე ვაჩუქე ჩვენს გერმანელ სტუმრებს ღამაზი სურათები.
40. შენ ახალ ქუდს ატარებ?
41. ჩემი პატარა და მწერს წერილს.

42. ბებია გვიყვება საინტერესო ზღაპარს.
43. მე ვჩუქნი მას (მდრ.სკ, მამრ.სკ) საინტერესო წიგნს.
44. ამ ბავშვმა ზოოპარკში დიდი სპილო ნახა.
45. მასწავლებელი უხსნის თავის ახალ მოსწავლეს სიტყვებს.
46. ეს ცნობილი მწერალი წერს ახალ რომანს.
47. ჩემმა კოლეგამ თავის პატარა ქალიშვილს უყიდა ღამაზი კაბა.
48. მან გვიჩვენა სკოლის ახალი შენობა.
49. მე ამ პატარა ბიჭს კარგად ვიცნობ.
50. სად ჯდება სტუმარი? იგი ამ პატარა მაგიდასთან ჯდება.
51. ქმარმა თავის ცოლს ღამაზი ყვავილები უყიდა.
52. ბებია იხსნის თავის სათვალეს და დებს მას პატარა მაგიდაზე.
53. მე ვუმეორებ მას ახალ სიტყვებს.
54. უკითხავ შენ მას საინტერესო წიგნს?
55. სწავლობ შენ ამ ახალ სკოლაში?
56. ამ ახალგაზრდა ქალს კარგად ვიცნობ.
57. ლექტორი ღაპარაკობს თავის ახალ სტუდენტთან.
58. მე ვყიდულობ მამისთვის ამ ახალ გაზეთს.
59. მე ვაძლევ მათ ამ ახალ წიგნებს.
60. ვუშინ ჩემს უმცროს ძმას წერილი ვავუგზავნე პარიზში.
61. კაცი ყიდულობს თავისი პატარა ქალიშვილისთვის ახალ ფეხსაცმელებს.
62. მე ვურჩევ მეგობარს ამ საინტერესო რომანს.
63. თბილისი მდებარეობს პატარა მდინარე მტკვარზე.
64. უმცროსი ძმა ღაპარაკობს თავის უფროს დასთან.
65. ჩვენ ვკითხულობთ ამ ზღაპრებს დიდი ინტერესით.
66. შენ უნდა წახვიდე იმ ახალ ბიბლიოთეკაში.
67. აღვიძებ შენ შენს პატარა დას ყოველთვის?
68. ის ზის ჩემთან ერთად პატარა მაგიდასთან.
69. ჩემი და ცხოვრობს ამ ახალ სახლში.
70. მასწავლებელი მკარნახობს გერმანულ ტექსტს.
71. გოგონა სწავლობს ყოველდღე ახალ სიტყვებს და იმეორებს მათ.
72. შენი დის მყუდრო ოთახი ძალიან მომწონს.
73. ამ ახალ რომანს ყველა სიამოვნებით კითხულობს.
74. კონფერენციაში მთელმა ჯგუფმა მიიღო მონაწილეობა.
75. მამამ თავის ვაჟს დაბადების დღეზე ლურჯი პიჯაკი აჩუქა.
76. დღეს მთელ დღეს წვიმდა.
77. დედამ ქალიშვილს დაბადების დღეზე თეთრი კაბა აჩუქა.
78. ჩემი სახლის წინ დიდი ტყეა.
79. შენ ცივი წყლით იბან?- არა, თბილი წყლით ვიბან.
80. ვის აჩუქე ეს ღამაზი ყვავილები? – ჩემს მეგობარ გოგონას.
81. მე ვწერ წერილს ჩემს ყოფილ მასწავლებელს.
82. ამ პატარა ბავშვების სათამაშოები ძალიან მომწონს.
83. ეს კაცი გამოცდილი ექიმია.
84. შევიძლია შენი ახალი პასტა მათხოვო?
85. მე უფრო სიამოვნებით წითელ ღვინოს ვსვამ.
86. ამ წიგნების მაღაზიაში შეიძლება ბევრი გერმანული გაზეთის ყიდვა.
87. მოუყევი ამ პატარა ბავშვებს საინტერესო ზღაპრები!
88. გაზაფხული წელიწადის უღამაზესი დროა.
89. იენის უნივერსიტეტში ბევრი ქართველი სტუდენტი სწავლობს.
90. ეს შავი კაბა ძალიან მომწონს.
91. ახალ ტექსტს ისმენთ? ჩვენც გვინდა მისი მოსმენა.
92. კაბა უფრო ღამაზია, ვიდრე პალტო.

93. საძინებელი ოთახი უფრო ღამაზია, ვიდრე სამზარეულო.
94. ჩემი ძმა ყველაზე ბეჯითია.
95. ბებია ყველაზე მოხუცია.
96. ეს ხე ყველაზე ღამაზია.
97. ჩემი ძმა ყველაზე უკეთესად სწავლობს.
98. ეს ქუჩა ყველაზე გრძელია.
99. ზამთარში დღეები უფრო მოკლეა და ღამეები უფრო გრძელი.
100. ის უფრო ხნიერია, ვიდრე შენ.
101. ზღვა უფრო ღრმაა, ვიდრე მდინარე.
102. დათვი უფრო ძლიერია, ვიდრე მგელი.
103. გაზაფხულზე უფრო ცხელია, ვიდრე შემოდგომაზე.
104. მთა უფრო მაღალია, ვიდრე სახლი.
105. მამა უფრო მოხუცია, ვიდრე დედა.
106. ტყე უფრო ახლოსაა, ვიდრე მდინარე.
107. შენი სამუშაო უფრო კარგია, ვიდრე მისი. ჩემი სამუშაო ყველაზე კარგია.
108. და უფრო ბეჯითია, ვიდრე ძმა.
109. ამინდი დღეს უფრო კარგია.
110. ფილმი უკეთესია, ვიდრე რომანი.
111. წყალი უფრო ცივია, ვიდრე თოვლი.
112. დაწერე წინადადება უფრო გარკვევით!
113. ივარჯიშე მეტი! (**üben**)
114. ჯგუფში ხუთი სტუდენტი. ევა ყველაზე ბეჯითია.
115. მისი ქალიშვილი ყველაზე უმცროსია.
116. საცხოვრებელი ოთახი ყველაზე თბილია.
117. დუნაი (**die Donau**) ყველაზე გრძელი მდინარეა ევროპაში.
118. როდის არის წელიწადის ყველაზე მოკლე დღე ?
119. ინგლისურში არის ერთი ბრუნვა.
120. გერმანულში არის არტიკლი.
121. ძველ საქართველოში ბევრი კულტურის ძეგლი იყო.
122. მთელი დღე წვიმს და სახლში ვრჩები.
123. დაჯექი ჩემს გვერდით, აქ თავისუფალი ადგილია.
124. მოსწავლეები თარგმნიან წინადადებებს გერმანულიდან ქართულად.
125. აძლევ შენ შენს მეგობარს ამ ახალ წიგნს?

Das Partizip

№1. Gebrauchen Sie Partizip I als Adverbiale der Art und Weise!

1. Der Junge las das Buch (liegen).
2. Die Studenten saßen im Zimmer (schweigen).
3. Das kleine Mädchen lief (weinen) auf den Hof.
4. Die Touristen gingen durch die Stadt (plaudern).
5. Das Kind läuft (singen) nach Hause.
6. Ich sah den Mann (arbeiten).
7. Die Frau antwortete mir (lachen).
8. Die Versammlung war (aufregen).
9. Viele Autos standen auf der Straße (parken).
10. Auf dem Hof sehen wir viele Kinder (spielen).

№2. Gebrauchen Sie Partizip I als Attribut!

1. Wir suchen ein Zimmer mit (fließen) Wasser.
2. Autofahrer müssen auf (spielen) Kinder achten.
3. Steigen Sie nicht aus einem (fahren) Zug aus!
4. Haben Sie schon die (vorliegen) Angebote kontrolliert?
5. Der Junge beobachtete die (abfliegen) Flugzeuge.
6. Mein Freund war nicht unter den (ankommen) Passagieren.
7. (Arbeiten) Ehefrauen haben kein leichtes Leben.
8. Das war eine (anstrengen) Arbeit.
9. Sehen Sie dort drüben die vielen (parken) Autos?
10. Mein Freund hat mir von einem (aufregen) Erlebnis erzählt.
11. Mich hat ein (durchreisen) Tourist nach einem Hotel gefragt.
12. Heute war ein wirklich (anstrengen) Tag.
13. Der im Bett (liegen) Mann fühlt sich nicht gut.
14. Im Garten sah man (spielen) Kinder.
15. Die Mutter kaufte dem (weinen) Kind ein Spielzeug.

№3. Setzen Sie die Adverbien als Attribut ein!

1. Gestern sind die (benutzen) Waren bei uns eingetroffen.
2. Sind schon (einladen) Gäste gekommen?
3. Was willst du mit dem (sparen) Geld machen?
4. Sollen wir jetzt den (bestellen) Wein trinken?
5. Der Autor des (lesen) Romans ist bekannt.
6. Wir müssen die (benutzen) Handtücher waschen.
7. Die (abfertigen) Flugreisenden gehen in den Transitraum.
8. Diese Gäste haben sich über den (gelingen) Abend gefreut.
9. Wieviel kosten die (anbieten) Zimmer?
10. Mein Freund musste letzte Woche mit (brechen) Arm ins Krankenhaus.
11. Gestern hat die Polizei meinen (stehlen) Wagen wiedergefunden.
12. Ich sehe die (tanzen) Mädchen.
13. Die (schreiben) Aufgabe ist richtig.
14. Ich lege den (lesen) Roman auf den Tisch.
15. Das (waschen) Hemd muss gebügelt werden.

№4. Gebrauchen Sie Partizip I und II als Attribut!

1. Das(spielen) Kind weckt die(schlafen) Mutter.
2. Sie isst die(kochen) Eier.
3. Der schwer ... (verletzen) Autofahrer wird ins Spital gebracht.
4. Die(feiern) Menschen tanzen auf der Straße.
5. Die(zerstören) Häuser der(bombardieren) Stadt wurden wieder aufgebaut.
6. Der Moderator unterbrach die laut(diskutieren) Gäste.
7. Das schnell ... (fahren) Auto stieß gegen ein neu(bauen) Haus.
8. Jede(rauchen) Zigarette verkürzt das Leben um 5 Minuten.
9. Das in Ägypten(finden) Skelett wird in einem sich in Alexandria(befinden) Museum ausgestellt.
10. Der von der Polizei ... (verfolgen) Räuber sprang aus der(fahren) Straßenbahn.

№ 5. Ergänzen Sie das Partizip I oder II in der richtigen Form.

1. Fast hätte ich dich mit den (färben) Haaren nicht wieder erkannt.
2. Wir betrachteten still die gerade (aufgehen) Sonne.
3. Die Polizei hat meine (stehlen) Brieftasche gefunden.
4. Ich hätte gern frisch (pressen) Orangensaft.
5. Die Lehrerin gab die (korrigieren) Aufsätze zurück.
6. Gehe nicht mit den frisch (waschen) Haaren aus dem Haus.
7. Ich hätte gern eine dazu (passen) Bluse.
8. Wir gingen trotz der (glühen) Hitze spazieren.
9. Schicken Sie bitte den (unterschreiben) Vertrag zurück.
10. Du hast die (brennen) Zigarette liegen lassen.

№ 6. Sagen Sie es anders:

Muster: Die Köchin macht einen Salat und singt. Die singende Köchin macht einen Salat.

1. Das Kind sucht einen Ball und weint.
2. Die Frau wäscht sich die Haare und badet.
3. Das Mädchen geht durch den Wald und pfeift.
4. Der Papagei sitzt im Käfig und spricht.
5. Der Mann sieht einen Film und lacht.
6. Das Opfer liegt neben dem Auto und blutet.
7. Das Kind geht nach Hause und lacht.
8. Das Kind läuft nach Hause und weint.

№ 7. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. დაწერილი დავალება სწორია.
2. წაკითხული წიგნი დევს მაგიდაზე.
3. დახატული სურათი კიდია კედელზე.
4. გარეცხილი პერანგი მშრალია.
5. მე ვაძლევ მეგობარს წაკითხულ წიგნს.
6. დაწერილი რომანის ავტორი უცნობია.
7. მე ვდგავარ გაღებულ ფანჯარასთან.
8. დედა აძლევს შვილს გამომცხვარ ნამცხვარს.
9. მე ვხედავ მოთამაშე ბავშვებს.
10. ის აკვირდება ამომავალ მზეს.
11. შექმნილი მოსწავლე დგას დაფასთან.
12. მოსწავლეები ყვებიან განმეორებულ ტექსტს.
13. დედა აკვირდება მსხდომარე ბავშვებს.
14. ჩამოსული ტურისტები ქალაქს ათვალიერებენ.
15. ბავშვი ყვება წაკითხულ ტექსტს.

Das Numerale

№1. Ergänzen Sie die Ordinalzahlen!

1. Der (drei) Mann ist Schauspieler.
2. Sie gehen hier geradeaus und an der (drei) Ecke nach links.
3. Auf dem Foto ist mein Großvater, der (sieben) von rechts.
4. Der (vier) Preis im Spiel waren 600 Euro.
5. Das höre ich zum (ein) Mal.
6. Das sagst du zum (hundert) Mal.
7. Die (zwanzig) Aufgabe in dem Test konnte ich nicht lösen.
8. Mein (eins) Wagen war "Mercedes"
9. Beim (drei) Mal müssen Sie die Prüfung bestehen.
10. Ich wurde nach dem (Zwei) Weltkrieg geboren.
11. Nach dem (zwei) Reich kam das (drei) Reich.
12. Ein (vier) Reich gab es nicht.
13. Nach dem (Zwei) Weltkrieg wurde die (zwei) Republik die BRD gegründet.
14. Können wir uns am (drei) sehen?
15. Der (drei) ist ein Sonntag. Da habe ich keine Zeit. -Aber wie wäre es am (sechs)? -Da kann ich nicht. -Aber der (sieben) ist noch frei. Geht das bei dir? - Ja, am (sieben), sagen wir gegen ein Uhr.
16. Auf den (eins) Mai haben wir uns gefreut.
17. Wann ist der Brief angekommen? - Am (drei) Mai.
18. Bis wann habe ich Zeit? - Bis zum(zwei) Januar.
19. Den wievielt_ haben wir heute? - Heute haben wir den (zwei) Februar.
20. Der wieviel_ ist heute? - Heute ist der (acht) März.

№2. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. პირველ იანვარს იწყება ახალი წელი.
2. მე ვცხოვრობ II სართულზე.
3. დღეს 30 სექტემბერია.
4. მე დღეს ხუთიანი მივიღე.
5. ამ მოსწავლეს ინგლისურში ოთხიანი აქვს.
6. რას აკეთებ პირველ იანვარს?
7. 5 სექტემბერს მივემგზავრები პრალაში.
8. სტუმრებს უძნელდებათ მე-16-ე სართულზე ასვლა.
9. მესამე ადამიანი სურათზე ცნობილი სპორტსმენია.
10. ეს მისი მეორე ბავშვია.
11. გერმანულში ხუთიანი მაქვს.
12. პირველი სექტემბრიდან ვარ თბილისში.

Die Konjunktion

№1. Ergänzen Sie: sowohl... als auch; weder...noch; entweder...oder; nichtsondern; nicht nur....sondern auch

1. Wir haben bis jetzt noch kein Zimmer gefunden, ... in einem Hotel ... in einem Pansion.
2. In der Nähe des Bahnhofs gab es Hotels kleine Pansionen.
3. Das Reisebüro bietet Reisen an die See in die Berge an.
4. Unsere letzte Reise war ... abenteuerlich ... interessant. Sie war langweilig.
5. Die Hotels in den Bergen sind ... im Sommer ... im Winter immer gut besucht.
6. Mit unserem Schiff fuhren auch Kinder mit, es waren ... Jungen ... Mädchen dabei.
7. Ich beschäftige mich mit politischen ... mit wirtschaftlichen Fragen.
8. Wir fahren nach Spanien in Urlaub. Wir fahren mit dem Auto ... wir fliegen.
9. Klaus Müller ist ... mein Kollege mein Freund.
10. Der Student übersetzt ... den neuen Text ... ein Gedicht.
11. komme ich heuteich komme gar nicht mehr.
12. Ich kannSpanisch spreche ich Italienisch.

Die Negationswörter

№1. nicht oder kein?

1. Wir möchtenWein trinken.
2. Hast duZeit?
3. Sie kann Ski fahren.
4. Ich kann ... Auto fahren.
5. Wir wollen Haus kaufen.
6. Ich habe viel Lust aufs Kino.
7. Ich habe ... Lust ins Kino zu gehen.
8. Er hat ... Arbeit.
9. Ich möchte jetzt Radio hören.
10. Kannst du mir etwas Geld leihen? Ich habe ... einzigen Cent mehr.
11. Er kann Tennis spielen.
12. Es regnet
13. Heute ist ... schöner Tag.
14. Er hat .. Glück.
15. Ich möchte jetzt ... fernsehen.
16. Das ist ... große Wohnung.
17. Ich habe den Film ... gesehen.
18. Peter arbeitet fleißig.

№2. Verneinen Sie die Sätze!

1. Hier darf man rauchen.
2. Er kommt heute.
3. Das neue Buch gefällt mir.
4. Ich werde morgen in die Stadt fahren.
5. Wir fahren nach Berlin.
6. Ich habe einen Bruder und eine Schwester.
7. Wir haben eine Küche.

8. Er gab mir ein Buch.
9. Ich habe viele Geschwister.
10. Er braucht einen Bleistift.
11. Hier wachsen Pflanzen.
12. Er singt Lieder.
13. Er hat Zeit für Kinder.
14. Der Schüler wendet sich an den Lehrer.
15. Der Schüler will sich an den Lehrer wenden.

№3. Verneinen Sie die Sätze!

1. Der Schüler macht das Fenster auf.
2. Der Kranke kann Diät halten.
3. Meine Schwester arbeitet als Lehrerin.
4. Der Student hat die Prüfung bestanden.
5. Er hat den Auftrag des Lehrers gut gemacht.
6. Dieser Mann ist Arzt.
7. Mein Bruder studiert Medizin.
8. Das ist Tbilissi.
9. Mein Bekannter ist Engländer.
10. Sein Bruder ist ein guter Arzt.
11. Ich habe Zeit.
12. Hast du Hunger?
13. Er hat Wunsch zu studieren.
14. Er hat Angst.
15. Sie übersetzt Texte.

№4. Ergänzen Sie kein oder nicht!

1. Sie hat Glück in der Liebe.
2. Er kann leider gut Englisch.
3. Ich habe ... Stift dabei. Könntest du mir ... deinen leihen?
4. Wir suchen Wohnung, sondern ein Haus.
5. Ich habe jetzt ... Lust spazieren zu gehen.
6. Warum hast du ... Hunger?
7. Er kann Fussball spielen.
8. Sprechen Sie bitte langsamer, ich verstehe ... viel Deutsch.

№5. Ergänzen Sie das Wort nicht!

1. Das ist sehr teuer.
2. Seine Bilder haben mir gut gefallen.
3. Ihre Mutter wird operiert.
4. Ich habe das gewusst.
5. Ich bleibe hier.
6. Ich kann Volleyball spielen.
7. Du sollst das machen.
8. Er hat sich an mich erinnert.

№ 6. Nicht, nichts, oder kein? Setzen Sie das passende Wort in die richtige Form ein.

1. Der Laden hat jeden Tag geöffnet, aber natürlich am Sonntag.
2. Ich komme um 8 Uhr, wenn du dagegen hast.
3. Mach dir Sorgen. Alles wird wieder gut.
4. Ich habe den ganzen Tag noch gegessen.
5. Ich habe an der Abendkasse Karten mehr bekommen.
6. Du musst dich jetzt entscheiden: Alles oder !
7. Auf dem Konzert war Mensch.
8. Ich habe Durst.
9. Er hat die Tickets für das Konzert gekauft.
10. Ich habe überhaupt verstanden.

№ 7. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. ჩვენ კი არ ვიცეკვეთ, არამედ ვიმღერეთ.
2. მე არც ცხოველები მყავს და არც ფრინველები.
3. მე არც მას ვიცნობ და არც მის დას.
4. ამ ბავშვმა არც წერა იცის და არც კითხვა.
5. მე არც ზინა მაქვს და არც სახლი.
6. გუშინ ამინდი კარგი არ იყო.
7. ეს ტბა ღრმა არ არის.
8. ჩემი და გათხოვილი არ არის.
9. რატომ არ წახვედი კინოში? – დრო არ მქონდა.
10. რატომ არ გააკეთე დავალება?
11. ბავშვი არ ალებს კარებს.
12. სტუდენტი არ ამზადებს დავალებას.
13. ის არ მუშაობს სიამოვნებით.
14. მას არ შეუძლია სიტყვის შესრულება.
15. ჩემი მეგობარი ბერლინში არ ცხოვრობს.
16. ის მასწავლებელი არაა.
17. მე გერმანისტიკას არ ვსწავლობ.
18. მე არ ვიმეორებ სიტყვებს.
19. ის არ არის ინგლისელი.
20. ეს კაცი არ არის კარგი ექიმი.
21. მე არ მწყურია.
22. რატომ არ მოხვედი ჩემთან?
23. რატომ არ ალებ ფანჯარას?
24. სვამ შენ ამ ყავას? არა, ამ ყავას არ ვსვამ.
25. მოსწავლეს უფლება არ აქვს დააგვიანოს გაკვეთილზე.
26. ქალი ვერ პოულობს თავის სათვალეს. –ინებეთ (**Hier ist**) თქვენი სათვალე!
27. კაცი ვერ პოულობს თავის პასტას. - ინებეთ (**Hier ist**) თქვენი პასტა!
28. ის არ სვამს თავის ყავას.
29. კაცს არ სურს კინოში წაიყვანოს თავისი ცოლი.
30. ძილის წინ არ შეიძლება ბევრი ჭამა.
31. ბიბლიოთეკაში არ შეიძლება ხმამაღლა ლაპარაკი.
32. აქ არ შეიძლება მოწევა.
33. მათ არ აქვთ თანამედროვე სამზარეულო.
34. მას ჯერ არ ჰყავს ბავშვები.

35. მას არ ჰქონდა დრო ბავშვებისათვის.
36. მას არ აინტერესებს სპორტი.
37. იცნობ შენ ამ სტუდენტს? –არ ვიცნობ.
38. კარგად არ მესმის. ილაპარაკე, გეთაყვა, ხმამაღლა!
39. ვერ გხედავ, მოდი უფრო ახლოს!
40. ჩვენ არ ვემზადებით გამოცდებისათვის.

Die Partikel

№1. Ergänzen Sie die Partikeln ja, nur, aber, wohl, eben, doch, denn, bloß

1. Wie geht es dir bei der neuen Arbeit?
2. Ich möchte ... wissen, wo ich ihn schon gesehen habe.
3. Warum kommt er nicht ...?
4. Er wollte um 8 hier sein.
5. Das darfst duniemandem sagen.
6. Da bist du ! Gut, dass du gekommen bist.
7. Er hat schon wieder gewonnen. Er ist ... der Beste.
8. Sei ... vorsichtig auf der Autobahn.
9. Er müsste ... schon da sein.
10. Oh, das ist ... teuer!
11. Sie wissen, dass ich nur wenig Geld habe.
12. Könnte ich ...etwas Kaffee haben?
13. Was denkst du, wieviel Uhr ist es ...
14. Das ist ... so im Leben, da ist nichts zu ändern.
15. Das hat man ... vergessen, denke ich.
16. So schlimm ist das auch nicht, da haben wir ... einen Fehler gemacht.
17. Hast du Angst?
18. Bring mir ... schnell die Brille!
19. Komm ... heute abend pünktlich.
20. Du kannstdie leere Tasse nehmen!

№2. Setzen Sie die Partikeln denn, doch, eigentlich an den passenden Stellen ein!

1.warum...hat...er..mich...nicht....angerufen?
2. ...wie...spät...ist...es....?
3.das...habe....ich...dir...schon...oft...gesagt.
4.können ...Sie...schwimmen...?
5.was.... willst..... du ... hier?
6.wie..kann...man...so...dumm...sein....?

Die Satzreihe

№1. Ergänzen Sie die fehlenden Konjunktionen: und, aber, denn, sondern, oder!

1. Ich habe jetzt keine Zeit, ich muss gleich zum Arzt.
2. Ich kenne beide, sie ihn. – Und wer gefällt dir besser, er sie?
3. Ich komme gern mit, ich habe nur eine Stunde Zeit.
4. Ich komme gern mit, ...nur bis 10 Uhr, ...dann muss ich nach Hause.
5. Ich wollte nicht ins Kino.....in ein Café,er wollte unbedingt ins Kino.
6. Da habe ich ihm gesagt: "Entweder gehen wir in ein Café, ...ich gehe jetzt nach Hause".
7. Ich fahre am Wochenende nach Paris schaue mir die Stadt an.
8. Ich fahre am Wochenende nach Paris, diesmal gehe ich in kein Museum.
9. Ich fahre nicht weg, ich bleibe lieber zu Hause.
10. Ich fahre am Wochenende an den See vielleicht bleibe ich zu Hause.
11. Er hatte Kopfschmerzen, er wollte nicht zum Arzt gehen.
12. Er bleibt dieses Jahr zu Hause, er will nächstes Jahr nach England fliegen.
13. Sie fliegen nicht mit dem Flugzeug, ... sie fahren mit dem Zug.
14. Kannst du ins Kino mitkommen bist du beschäftigt?
15. Es geht mir schon gut, trotzdem muss ich zu Hause bleiben.

№2. Ergänzen Sie die Konjunkionaladverbien: deshalb, darum, dann, trotzdem, außerdem, also!

1. Mein Auto ist kaputt, fahre ich mit dem Zug zur Arbeit.
2. Ich frühstücke jetzt, fahre ich zur Arbeit.
3. Ich habe ein Auto, fahre ich oft mit dem Fahrrad zur Arbeit.
4. Ich bin krank, ... bleibe ich heute zu Hause.
5. Er ist Professor an der Uni, unterrichtet er auch im Gymnasium.
6. Er ist sehr beschäftigt, konnte er zu mir kommen.
7. Er hatte seinen Pass verloren, ging er zur Polizei.
8. Wir erwarten Gäste, muss ich gehen.
9. Sie war ein hübsches Mädchen, liebte er sie nicht.
10. Er begrüßte sie feierlich, umarmte er sie.
11. Die Ärzte haben alles versucht, konnten sie den Patienten nicht retten.
12. Der Vortrag war langweilig, ... schliefen die Zuhörer ein.
13. Die Kinder gehen jetzt spazieren, ... machen sie ihre Aufgaben.
14. Ich muss morgen früh aufstehen, ... gehe ich gleich ins Bett.
15. Ich habe viele Bücher, ... habe ich auch viele Zeitungen und Zeitschriften.

№3. Verbinden Sie die zwei Sätze mit entsprechenden Konjunktionen!

1. Wir gehen zu Bett. Wir sind müde.
2. Sie lesen die Zeitung. Sie trinken eine Tasse Kaffee.
3. Hans geht zu Fuss. Er hat kein Fahrrad.

4. Sie gehen nicht ins Kino. Sie machen einen Spaziergang.
5. Trinken Sie ein Glas Bier? Möchten Sie eine Tasse Kaffee?
6. Er fährt mit dem Taxi. Er hat keine Zeit.
7. Er möchte eine Tasse Kaffee. Er hat kein Geld.
8. Peter bestellt ein Glas Bier. Hans trinkt eine Tasse Kaffee.
9. Er geht nicht zur Vorlesung. Er arbeitet zu Hause.
10. Robert raucht nicht. Das Rauchen schadet seiner Gesundheit.
11. Viele kommen nicht allein. Sie bringen ihre Familien mit.
12. Monika möchte im Urlaub in den Süden fahren. Sie liebt die Sonne und das Meer.

№4. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. უკვე გაზაფხულია, მაგრამ ცივა.
2. მე ვსწავლობ გერმანულს, ჩემი დაც გერმანულს სწავლობს.
3. ჩვენ დავპატივეთ ბევრი სტუმარი, მაგრამ ყველა არ მოვიდა.
4. გაქვთ თქვენ ეს წიგნი, თუ კითხულობთ მას ბიბლიოთეკაში?
5. ეს მეგობრები ახალგაზრდები არიან და მათ სურთ სწავლა.
6. მე ახლა კარგად ვარ, მაგრამ ჯერ არ შემიძლია წავიდე სამუშაოზე.
7. ხვალ მთელი დღე სახლში ვარ და შეგიძლია მომიხმე.
8. მე ვკითხულობ ჟურნალს და შენ ხატავ სურათს.
9. ის არ მიდის კინოში, რადგანაც მას არ აქვს დრო.
10. ის ვერ მიდის სამსახურში, რადგან ავადაა.
11. ის სტუდენტი კი არაა, არამედ მოსწავლეა.
12. ის კინოში კი არ მიდის, არამედ თეატრში.
13. სტუდენტი თარგმნის არა მარტო ახალ ტექსტს, არამედ ახალ ლექსსაც.
14. ის მხატვარი კი არ არის, არამედ მომღერალია.
15. ჩვენ არა მარტო რუსულს ვსწავლობთ, არამედ გერმანულსაც.
16. უკვე გვიანაა, წავიდეთ სახლში.
17. ჩემოდანი მძიმე იყო, ამიტომ დავტოვეთ ის სადგურზე.
18. დღეს მეცადინეობა არ გვაქვს და სახლში მივდივარ.
19. მიეცი შენს მეგობარს ეს რომანი, რადგან მას სურს ის წაიკითხოს.
20. მამა დაღლილია და ტახტზე წვება.
21. მე წერილი უნდა დავწერო და მაგიდასთან ვჯდები.
22. დიდ ქალაქში ვცხოვრობ, მაგრამ პატარა ბინა მაქვს.
23. ავადმყოფობის გამო დღეს სკოლაში ვერ წავედი, მაგრამ ხვალ ისევ ჯანმრთელად ვიქნები.
24. მე არ ვიცი ინგლისური, მაგრამ ძალიან კარგად ვიცი გერმანული.
25. მან გვიან გაიღვიძა და მაშინვე წამოხტა საწოლიდან.

Das Satzgefüge

Objektsätze

№1. Verbinden Sie die Sätze mit den Konjunktionen *dass, ob* und *Fragewörtern!*

1. Wissen Sie , die beiden seit einer Woche verheiratet sind?
2. Weisst du, ... Petra heute abend kommt?
3. Ich war so müde, ... ich die ganze Zeit geschlafen habe.
4. Mir ist nicht klar, ... er das gemeint hat, es Ernst oder Spaß war.
5. Ich muss jetzt wissen, ... du mitmachst.
6. Weißt du, Klaus morgen ankommt? – Ich weiß nicht sicher, ... er kommt.
7. Ich möchte gern wissen, ... der erste Zug nach Dresden fährt.
8. Ich weiß nicht, ... er das so gesagt hat.
9. Ich weiß noch nicht, ... ich morgen Zeit habe. Das hängt davon ab, ... mein Chef morgen zurück ist.
10. Komm, ... du willst, ich bin den ganzen Tag zu Hause.
11. ... du es glaubst oder nicht, ich habe eine Fünf bekommen.
12. Ich wusste nicht, ... du Geburtstag hast.
13. Ich weiß noch nicht, ... ich Zeit habe.
14. Es ist schade, ich nicht mitfahren kann.
15. Es war sehr nett, ... wir heute Peter getroffen haben.

№2. Verbinden Sie die Sätze mit den Konjunktionen *dass, ob* und *Fragewörtern!*

1. Ich hoffe, ... das Wetter morgen schön wird.
2. Meine Mutter hat geschrieben, ... meine Schwester morgen kommt.
3. Der Fahrer sah es zu spät, ... eine Frau über die Strasse gehen wollte.
4. Wir haben uns gewundert, ... Inge gestern allein ins Kino gegangen ist.
5. Ich bitte Sie darum, ... Sie diesem armen Mann helfen.
6. Ich weiß nicht,er sich erholt hat.
7. Die Studenten haben beschlossen, ... sie einen Ausflug machen.
8. Der Vater fragt uns, ... wir am Abend ins Theater gehen wollen.
9. Wissen Sie nicht, er gegangen ist?
10. Er fragt mich, ... ich am ehesten brauche.
11. Wir haben gehört, ... Peter seit einigen Monaten in Berlin studiert.
12. Der Lehrer fragt den Schüler, ... er sich verspätet hat.
13. Er schreibt noch nicht, ... er ankommt.
14. Ich hoffe, .. du uns bald wieder besuchst.
15. Der Student möchte erfahren, ... diesen Vortrag hält.

№3. Machen Sie Objektsätze!

Peter sagt: "Ich habe heute Gisella kennengelernt".
Peter sagt, dass er heute Gisella kennengelernt hat.

–Warum kommt Peter heute nicht? – Ich weiß es nicht.
Ich weiß nicht, warum Peter heute nicht kommt.

1. Fritz sagt: "Ich habe keinen Hunger".
2. Der deutsche Tourist sagt: "Mir hat das alte Tbilissi am besten gefallen".
3. Die Studenten fragen den Lektor: "Was haben wir für morgen in Grammatik?"

4. Der Lektor fragt den Studenten: "Kannst du den Text übersetzen?"
5. Mein Freund fragt mich: "Worauf wartest du?"
6. Was muss ich denn noch kaufen? Sag es mir bitte!
7. Wieviel Uhr ist es denn? Ich möchte es wissen.
8. Ich frage Sie: "Wie hat Ihnen der Film gefallen?"
9. Wieviel kostet ein Brief nach Amerika. Ich habe die Beamtin gefragt.
10. Wann wird denn das neue Haus fertig? Ich möchte das selbst wissen.

№4. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. ჩვენ გვსურს ვიცოდეთ, რა მოსწონთ უცხოელ სტუმრებს.
2. მეგობარი მეკითხება, რა მსურს დავლიო.
3. მამა მეკითხება, ვინ გამაცილა სახლში.
4. ძმა ეკითხება თავის დას, ვინ უნდა წამოიყვანოს ის კონცერტიდან.
5. დედას სურს შეიტყოს, ვის ველოდები.
6. ლექტორი ეკითხება სტუდენტს, შეუძლია თუ არა მას სტუმრები გააცილოს სადგურამდე.
7. ის გვეკითხება, მოგვწონს თუ არა ქალაქი.
8. სტუმრები გვეკითხებიან, რომელ ფაკულტეტზე ვსწავლობთ.
9. ლექტორი კითხულობს, ვის ეკუთვნის პასტა.
10. დედა ეკითხება თავის ქალიშვილს, ჭამა თუ არა მან წვნიანი.
11. ქალი ეკითხება თავის ვაჟს, ვინ დარეკა ახლა.
12. ის მეკითხება, სად ვცხოვრობდით ჩვენ ადრე.
13. იკითხე გეთაყვა, როდის გადის ეს ავტობუსი.
14. მე არ ვიცი, როგორ ჩააბარა მან გამოცდა.
15. მე მეგონა, რომ თქვენ ადრე დგებით.
16. ვიმედოვნებ, რომ ჩვენ ჩქარა მოვალთ.
17. მე ვხედავ, როგორ იბანს სპორტსმენი ცივი წყლით.
18. მოსწავლეები ამბობენ, რომ მათ ბევრი უნდა ისწავლონ.
19. ის ამბობს, რომ მან ეს არ იცის.
20. მე ვფიქრობ, რომ ისინი არ მოვლენ.
21. მე მეგონა, რომ თქვენ ჯერ არ გძინავთ.
22. ჩემი ვაჟი მწერს, რომ მან ფული ჯერ ვერ მიიღო.
23. მე ვიმედოვნებ, რომ ხვალ არ იწვიმებს.
24. მე ვკითხე ჩემს მეგობარს, რატომ არ მოვიდა ის გუშინ ჩემთან.
25. ვინ მეტყვის, სად შემიძლია ეს წიგნი ვიყიდო.
26. მითხარით გეთაყვა, ფილმი საინტერესო იყო თუ არა.
27. სტუდენტები ამბობენ, რომ მათ ხვალ გამოცდა აქვთ.
28. მე არ ვიცი, როდის მიემგზავრება ის შვეიცარიაში.
29. არ ვიცი, ჩემი ძმა სახლშია თუ არა.
30. არ ვიცი, ვინ დაკიდა ეს ღამაში სურათები კედელზე.
31. ამბობენ, რომ შენი ძმა აპრილში შვეიცარიაში მიემგზავრება.
32. ვიცი, რომ ავად ხარ.
33. მან არ იცის, როდის მიემგზავრება აშშ-ში.
34. ვიცი, რომ ჩემი სურათი თქვენს სამუშაო ოთახის კედელზე კიდია.
35. არ ვიცი, დააწერინა თუ არა მასწავლებელმა მოსწავლეებს კარნახი.
36. არ ვიცი, ვისი წიგნია ეს.
37. არ ვიცი, როდის მიემგზავრება ჩემი მეგობრის მამა თურქეთში.
38. მე ვკითხე მძღოლს, რატომ არის ის უკამყოფილო მგზავრებით.
39. მე არ ვიცი, რომელ სახლში ცხოვრობს ჩვენი მასწავლებელი.
40. გერმანელი სტუმარი ამბობს, რომ მას აინტერესებს უნივერსიტეტი.

№1. Ergänzen Sie die Relativpronomen!

1. Der Mann, ... wir gerade begrüßt haben, ist ein bekannter Journalist.
2. Wer ist die Frau, ... du begrüßt hast?
3. Wer ist das Mädchen, ... du die Blumen schenken willst?
4. Sind Sie die Frau, ... die Sachen hier gehören?
5. Das ist ein Kollege, ... ich gestern kennengelernt habe.
6. Wo läuft der Film, ... ich mir ansehen sollte?
7. Wie heisst der Mann, du das Geld gegeben hast?
8. Wo ist der Platz, ... du reserviert hast?
9. Weißt du etwas von dem Lehrer, ... man entlassen hat?
10. Was passiert mit dem Schriftsteller, ... eine eigene Meinung vertritt?
11. Was ist aus der Idee geworden, ... ihr damals hattet.
12. Was ist aus den Leuten geworden, ... ihre Heimat verlassen mussten?
13. Ich möchte nur in Wohnungen wohnen,im Stadtzentrum liegen.
14. Ich mache einiges,schlecht für meine Gesundheit ist.
15. Rom ist eine Stadt, es viele alte Kirchen gibt.
16. Paris ist eine Stadt,ich gern mal wieder fahren würde.
17. Berlin ist eine Stadt, ... man sehr gut leben kann.
18. Meine Tochter hat ihre Examen bestanden,ich nie erwartet hätte.
19. Paul ist jemand, ich mich oft ärgere.
20. Wie heißt der Autor, neues Buch dir so gefällt.

№2. Ergänzen Sie die Präpositionen mit dem Relativpronomen!

1. Wie heißt der Mann, wir warten?
2. Wer ist denn die Frau, du getanzt hast?
3. Was für eine Maschine war das, du gekommen bist?
4. Das ist genau die Nachricht, ich gewartet habe.
5. Ist das das Buch, du gesprochen hast?
6. Die Familie, ich morgen eingeladen bin, kommt aus Berlin.
7. Sie erinnern mich an einen Freund,ich in Berlin studiert habe.
8. Ich muss dir das Haus zeigen, ich zwei Jahre gewohnt habe.
9. Meine Wirtin hatte einen großen Hund,ich immer Angst hatte.
10. Karl ist ein Mensch, man sich verlassen kann.
11. Die Frau, ich mich verliebt habe, hat mich gestern angerufen.
12. Das ist etwas, ... ich mich sehr interessiere.
13. Die Arbeiter haben eine Lohnerhöhung bekommen, sie lange gekämpft haben.
14. Letzte Woche ist meine kranke Nachbarin gestorben, ich mich viel gekümmert habe.
15. Leider hat mich niemand besucht, ich mich sehr geärgert habe.
16. Die neue Lektion, wir heute im Unterricht begonnen haben, ist sehr interessant.
17. Gibt es denn nichts, du dich freust?
18. Haben Sie etwas, ... ich diese Flasche aufmachen kann?

№3. Ergänzen Sie die Präpositionen und Relativpronomen!

1. Ich habe zum Geburtstag viele Sachen bekommen, ich nichts anfangen kann.
2. Wie heißen die Leute, wir nachher nach Hause fahren.
3. Das sind die Sachen, ich nichts gehört habe.
4. Er redet von Dingen, er nichts versteht.
5. Es gibt Menschen, man alles zweimal erklären muss.
6. Es gibt Tage, ... man gar nicht aufstehen sollte.
7. Ich halte nichts von einer Frau, ganzes Interesse die Mode ist, oder einem Mann, ... Interesse allein in Autos besteht.
8. Leute, ... einziges Interesse das Geldverdienen ist, finde ich langweilig.

№4. Ergänzen Sie das Relativpronomen!

1. Ich weiß etwas, du nicht weißt.
2. Das ist alles, ... ich habe.
3. Haben Sie noch etwas, ... wir sprechen müssen?
4. Ich möchte einmal irgendwo sein, ... man keine Autos hört.
5. Kennst du ein Land, es eine echte Demokratie gibt?
6. Ich warte auf jemanden, mich in die Schweiz mitnimmst?
7. Ich kenne niemanden, dir helfen könnte.
8. das tut, kann nur verrückt sein.
9. das gesagt hat, hat gelogen.
10. Wer einmal lügt, ... glaubt man nicht.

№5. Ergänzen Sie das Relativpronomen!

1. Eine Frau /ein Kind /ein Mann /die Kinder.....
.....Namen ich leider vergessen habe, hat (haben) gestern angerufen.
2. Ein Freund /eine Freundin/.....
..... Fahrrad kaputt war, wollte sich meins leihen.
3. Eine Blume /ein Baum.....
.....Blätter plötzlich braun werden, ist krank.
4. Ein Student /eine Studentin.....
..... der Lektor eine schwere Aufgabe gegeben hat, machte sich an die Arbeit.
5. Ein Junge /ein Mädchen.....
.....Eltern tagsüber arbeiten, besucht den Kindergarten.

№6. Ergänzen Sie das Relativpronomen im Nominativ, Dativ oder Akkusativ!

1. Wer ist die Frau,?
 - a) immer so laut lacht
 - b)....du eben begrüßt hast
 - c)... du gestern angerufen hast
2. Kennst du die Leute,
 - a)....diese Autos gehören
 - b)....da vor der Tür stehen
 - c)...der Bürgermeister so freundlich begrüßt hat
3. Ich fahre morgen zu meinem Bruder,
 - a)..... in Stuttgart wohnt
 - b).... ich beim Hausbau helfen will
 - c)ich schon lange nicht mehr gesehen habe
4. Wer hat den Schlüssel weggenommen,

- a).... hier immer gelegen hat
 - b)... ich hier hingelegt habe
 - c)...ich gerade machen lassen habe.
5. Herr Beier,, wird 80 Jahre.
- a).....wir eben gratuliert haben
 - b)...noch jeden Tag in seinem Garten arbeitet
 - c)...man operiert hat

№7. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. წიგნი, რომელიც შენ მახუქე, ჯერ არ წამიკითხავს.
2. ჩემს მეგობარს, რომელსაც გუშინ დაბადების დღე ქონდა, წიგნი ვახუქე.
3. კაცი, რომელსაც გუშინ თეატრში შეეხვდით, მწერალია.
4. აი (**hier ist**), ბურთი, რომელიც გუშინ ეზოში ვიპოვე.
5. სად არის პერანგი, რომელიც შენ გააუთოვე?
6. ეს არის ის პულოვერი, რომელიც დედაშენმა გაჩუქა?
7. აიღე პერანგი, რომელიც სკამზე დევს.
8. ეს ის წიგნებია, რომლებიც შენ მეგობრებმა გამოგიგზავნეს?
9. ეს ის ნამცხვარია, შენმა დამ რომ გამოაცხო?
10. ეს ის სკოლაა, რომელშიც შენ სწავლობდი?
11. ეს ის სახლია, რომელშიც ჩვენ ადრე ვცხოვრობდით.
12. ეს ის ქალაქია, სადაც ჩემი ბავშვობა გაატარე.
13. ჩემი მეგობარი ხშირად მიემგზავრება ბათუმში, სადაც მისი მშობლები ცხოვრობენ.
14. სახლი, რომელშიც ჩვენ ვცხოვრობთ, ყველაზე ღამაზია ქალაქში.
15. საათი, რომელიც დედამ მახუქა, სურათებს შორის ჩამოგვიდევ კედელზე.
16. წიგნი, რომელიც მაგიდაზე დევს, ჩემმა დებმა უკვე წაიკითხეს. აიღე და წაიკითხე!
17. წიგნი, რომელიც ჩემმა მეზობლებმა მახუქეს, თაროზე დავდე. ამბობენ, რომ ეს წიგნი ძალიან საინტერესოა.
18. კაცი, რომელიც ბაღში მუშაობს, ჩემი მასწავლებლის ძმაა.
19. დაჯექი მაგიდასთან და დაწერე წერილი, რომელიც გუშინ უნდა დაგეწერა.
20. აიღე წიგნი და დადე მაგიდაზე, რომელიც გუშინ უნდა წაგეკითხა.

Temporalsätze

№1. Bilden Sie Nebensätze mit *bevor*, *während* oder *nachdem*!

1. Ich schreibe einen Brief. Dann bringe ich ihn zur Post.
2. Man überquert eine Straße. Vorher muss man zuerst nach links, dann nach rechts schauen.
3. Frau Berger arbeitet in der Küche und Herr Berger liest die Zeitung.
4. Das Orchester spielt. Die Zuhörer schweigen.
5. Ich kam in München an. Dann besuchte ich meine Freunde.
6. Der Ausländer studiert in Deutschland. Vorher lernt er gut Deutsch.
7. Ich war auf einer Reise. Aus meiner Wohnung wurde Geld gestohlen.
8. Der Zug hält. Vorher darf die Wagentür nicht geöffnet werden.
9. Du machst deine Arbeit. Danach gehen wir ins Kino.
10. Du verlässt das Haus. Vorher musst du alles überprüfen.

№2. Ergänzen Sie die fehlenden Konjunktionen!

1. Warten Sie bitte, ... ich zurückkomme.
2. du schliefst, habe ich die Wohnung saubergemacht.
3. Sie hört immer Musik,sie arbeitet.
4. Nehmen Sie sich Zeit,Sie antworten.
5. er das gesagt hatte, stand er auf und ging aus dem Zimmer.
6. ich das sagte, wurde er rot im Gesicht.
7. er zu mir kam, war es schon spät.
8. meine Eltern kommen, muss ich die Wohnung aufräumen.
9. ich das Bad putze, kannst du den Fussboden bohren.
10. sie angerufen hat, bist du nervös.

№3. als oder wenn?

1. er ins Zimmer kam, wurde es ganz ruhig.
2. ...ich morgen Zeit habe, komme ich her.
3.ich alt bin, kaufe ich mir im Dorf ein Haus.
4. ...ich das hörte, musste ich lachen.
5. Immer ...ich als Kind etwas fragte, hieß es, "Das wirst du später verstehen, ...du groß bist".
6. Man bekam von ihm viele Informationen, ... man im kleinen Kreis zusammensaß.
7. So erzählte er mir diese Geschichte erst, die anderen schon gegangen waren.
8. Immer ... ich ihn besuchte, erzählte er mir etwas Interessantes.
9. ich so alt war wie du, hatte ich noch kein Fahrrad.
10. wir letztes Jahr im Urlaub waren, hatten wir Glück mit dem Wetter.
11. ... die Sonne schien, machten wir Wanderungen und es regnete, blieben wir zu Hause.
12. Es war vor zwei Jahren,wir in Island waren.
13. ... ich ein Kind war, wollte ich Fahrer werden.
14. ... wir im vorigen Sommer in Wien waren, besuchte ich meine Schwester.
15.der Junge 6 Jahre alt war, starben seine Eltern.

№4. als oder nachdem?

1. Wie alt warst du, du das erste Mal ohne Eltern in Urlaub gefahren bist?
2. wir einen Stadtplan gekauft hatten, fanden wir den richtigen Weg.

3. Wie hast du dich gefühlt, du endlich wieder zu Hause warst?
4. Ich konnte Deutsch erst gut sprechen, ich 6 Monate in Hamburg gelebt hatte.
5. ... wir Kinder waren, haben wir im selben Dorf gewohnt.
6. Er fing an Sport zu treiben, er mit dem Rauchen aufgehört hatte.
7. Ich begann mit dem Musikstudium, ich 26 Jahre alt war.
8. er einen Kaffee getrunken hatte, ging er weg.

№5. während oder bevor?

1. Ich bestelle mein Essen. Ich studiere die Speisekarte.
2. Ich warte auf das Essen. Ich lese die Zeitung.
3. Ich esse. Ich wasche mir die Hände.
4. Ich esse. Ich unterhalte mich mit den Gästen.
5. Ich bezahle. Ich bestelle mir noch einen Kaffee.
6. Ich gehe. Ich zahle.
7. Ich gehe schlafen. Ich schalte den Fernseher aus.
8. Ich räume die Wohnung auf. Mein Bruder sieht fern.

№6. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. მას შემდეგ, რაც მან საჭმელი გააკეთა, გაშალა მაგიდა.
2. როცა ბათუმში ჩაველი, წვიმდა.
3. მას შემდეგ, რაც შენ წახვედი, დავწერე წერილი.
4. მას შემდეგ, რაც მან სახლი მიჩვენა, შევედით საცხოვრებელ ოთახში.
5. როცა ბილეთები ვიყიდე, წავედი მატარებლისკენ.
6. როცა კბილი მტკივა, პოლიკლინიკაში მივდივარ.
7. როცა ბიძაჩემი გვნახულობდა, მას ყოველთვის თან მოყავდა თავისი ვაჟი.
8. როცა ის გუშინ სახლში მოვიდა, უკვე გვიანი იყო.
9. როცა სტუმრები გყავს, დედა აცხობს ნამცხვარს.
10. როცა მე სახლში მივდივარ, უკვე ბნელა.
11. როცა ბერლინში ჩამოსვალ, გაჩვენებ გამოფენას.
12. მას შემდეგ, რაც ჩვენ ტექსტი წავიკითხეთ, ვივარჯიშეთ სიტყვებზე.
13. მე ყოველთვის კარგად ვისვენებ, როცა ჩემს მშობლებთან ვარ.
14. როცა ქალაქში ცხელა, ბევრი ადამიანი მიდის მდინარეზე.
15. მას შემდეგ რაც ჩვენ სიმღერის ტექსტი ვისწავლეთ, ვიმღერეთ სიმღერა.
16. როცა ცივა, თბილად ვიცვამ.
17. როცა მატარებელში ავედი, იქ ჩემი მეგობარი მელოდებოდა.
18. მას შემდეგ რაც გვიან ავდექი, დამაგვიანდა გაკვეთილზე.
19. როცა მან ცეცხლი შეამჩნია, გაიქცა იქითკენ.
20. მას შემდეგ რაც მე ერთი საათი მეძინა, გავაკეთე საშინაო დავალება.

25. თბილად ჩაიცვი, რადგან ძალიან ცივა.
26. პალტო მაცვია, რადგან ცივა.
27. ჩემი ძმა ჯერ სკოლაში სწავლობს, რადგან მხოლოდ 15 წლისაა.
28. ხვალ მივემგზავრები თურქეთში, რადგან იქ ჩემი მეგობარი მუშაობს.
29. მომავალ კვირაში აშშ-ში მივემგზავრები, რადგან უკვე არდადეგები დაიწყო.
30. დრო არ მქონდა, რადგან ექიმთან უნდა წავსულიყავი.

Finalsätze

№1. Verbinden Sie Sätze mit *damit* oder *um...zu!*

1. Er spart sein Taschengeld. Er möchte sich ein Fahrrad kaufen.
2. Die Banken erhöhen die Zinsen. Die Bürger können mehr sparen.
3. Die Eltern bauen ihr Haus um. Ihr Sohn kann darin eine eigene Wohnung haben.
4. Er geht leise ins Schlafzimmer. Seine Frau soll nicht aufwachen.
5. Er lernt eine Fremdsprache. Er möchte eine bessere Arbeit finden.
6. Ich habe die Anzeigen in der Zeitung studiert. Ich wollte eine schöne Wohnung finden.
7. Der Kranke versteckte die Zigaretten. Der Arzt sollte nichts merken.
8. Ich habe meinem Vater geschrieben. Er soll mich nächste Woche besuchen.
9. Ich stelle Sie morgen Herrn Müller vor. Er soll Sie einmal kennenlernen.
10. Zieh deinen Mantel an! Du sollst dich nicht erkälten.
11. Herr Schmidt beeilt sich. Er wollte pünktlich ins Büro kommen.
12. Frau Meier gab ihrem Mann einen Brief. Er sollte ihn einwerfen, bevor er ins Büro ging.
13. Der Mann schickt seine Frau in die Küche. Sie soll für den Gast Kaffee holen.
14. Er macht so viele Übungen in diesem Buch. Er will Grammatik üben.
15. Der Vater schenkt seinem kleinen Sohn zum Geburtstag einen Computer. Er will mit dem Computer spielen.

№2. Bilden Sie Finalsätze mit der Konjunktion *damit!*

1. Ich nehme Sie mit nach Hause. Sie sollen meine Familie einmal kennen lernen.
2. Mein Chef hat mir geraten, in Urlaub zu gehen. Ich soll mich erholen.
3. Warte! Die alte Frau soll zuerst einsteigen können.
4. Ich werde dir bei der Arbeit helfen. Du sollst bald fertig werden.
5. Ich gehe jetzt nach Hause. Meine Frau soll nicht so lange auf mich warten.
6. Sprechen Sie langsam und deutlich! Die Leute sollen Sie auch verstehen.
7. Wir fahren mit unserer Tochter jedes Jahr nach Deutschland. Sie soll dort fließend Deutsch sprechen lernen.
8. Ich mache das Fenster zu. Es soll hier im Zimmer nicht so kalt werden.
9. Der Fahrer hält seinen Wagen. Die alte Frau soll jetzt über die Straße gehen können.
10. Meine Frau hat Kuchen gebackt. Wir wollen unseren Gästen heute abend etwas anbieten können.

№3. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. გაიმეორე ყოველდღე სიტყვები, რათა არ დაგავიწყდეს.
2. დედა აგზავნის ვაჟს მაღაზიაში, რათა კური იყიდოს.
3. წერე ნელა, რათა შეცდომები არ დაეშვა.
4. მომიყევი ყველაფერი, რათა დაგეხმარო.
5. ილაპარაკე ხმაბლდა, რათა ყველაფერი კარგად გავიგო.
6. შენ დღეს ჩემთან უნდა მოხვიდე, რათა დავალება ერთად გავაკეთოთ.

7. მე წერილს ახლა ვწერ, რათა მერე კინოში წავიდე.
8. მე მოგცემ ჩემს ახალ მისამართს, რათა წერილი მომწერო.
9. ჩვენ წავედით მაღაზიაში, რათა ავეჯი შეგვეკეთა.
10. ის მიემგზავრება გერმანიაში, რათა გერმანული უკეთ ისწავლოს.
11. მე მჭირდება ლექსიკონი, რათა ტექსტი ვთარგმნო.
12. ავადმყოფმა ღამალა სივარეტი, რათა ექიმს არ შეემჩნია.

Konzessivsätze

№1. Bilden Sie Nebensätze mit *obwohl!*

1. Dieser Mann ist sehr reich, trotzdem ist er nicht glücklich.
2. Ich habe nur wenig Geld, aber ich bin doch zufrieden.
3. Der Schüler hat viel gearbeitet, trotzdem konnte er die Prüfung nicht bestehen.
4. Du hast mir versprochen pünktlich zu sein, aber du bist doch zu spät gekommen.
5. Er wusste, dass das Auto nicht viel wert war; trotzdem hat er es gekauft.
6. Mein Bruder hat sich warm angezogen, und er hat sich doch erkältet.
7. Die Aufgabe war sehr leicht; trotzdem wurden viele Fehler gemacht.
8. Die Reporter haben lange auf den Minister gewartet, trotzdem haben sie nichts von ihm erfahren.
9. Wir streiten uns ständig. Wir sind doch gute Freunde.
10. Er hat sehr gute Zeugnisse. Aber er findet trotzdem keine Arbeit.
11. Hans hat noch nie im Lotto gewonnen. Er spielt aber weiter.
12. Mein Bruder braucht heute nicht zu arbeiten. Er geht trotzdem ins Büro.
13. Ich habe gerade zu Mittag gegessen. Ich habe noch Hunger.
14. Hier ist es sehr schön. Ich will trotzdem nach Hause fahren.

№2. Verbinden Sie die Sätze mit *obwohl* oder */und trotzdem!*

1. Mein Freund hat wenig Geld . Er kauft viele Bücher.
2. Der junge Mann verdient nur 500 Euro. Er spart viel Geld.
3. Der Arzt hat ihm das Rauchen verboten.Herr Schmidt raucht jeden Tag 25 Zigaretten .
4. Das Wetter war schlecht. Das Flugzeug kam pünktlich an.
5. Ich habe meinen Onkel dringend gebeten, mir zu helfen. Er hat auf meinen Brief nicht geantwortet.
6. Die Polizei hatte eine genaue Beschreibung des Diebes. Sie konnte ihn doch lange nicht finden.
7. Das Zimmer ist sehr klein. Es ist recht teuer.
8. Ich habe die Hausnummer von Peter nicht geschrieben. Mein Brief ist schnell angekommen.
9. Das Wetter soll dort nicht immer gut sein.Wir fahren in diesem Sommer an die See.
10. Wir waren sehr müde. Wir mussten die Arbeit noch fertig machen.
11. Er war unschuldig. Er wurde bestraft.
12. Wir stritten uns häufig. Wir verstanden uns sehr gut.
13. Die Gastgeber waren sehr freundlich. Die Gäste gingen frühzeitig nach Hause.
14. Ich hatte eigentlich gar keine Sorgen.Ich konnte lange nicht schlafen.
15. Er wusste, dass ich auf ihn warte.Er ist nicht gekommen.

№3. obwohl oder trotzdem?

1. er gern Ski läuft, fährt er diesen Winter nicht in Urlaub.
2. Die Kartoffeln sind noch nicht gar, ...essen wir sie jetzt.
3. Das Eis auf dem See ist noch nicht fest, ... läuft der Junge darauf Schlittschuh.
4. der kleine Peter friert, bleibt er stundenlang im Wasser.
5. das Rauchen in diesem Gebäude verboten ist, rauchen einige Leute ruhig weiter.
6. Benzin wird immer teurer, fahren noch viele Autos in der Stadt.
7. sie hohes Fieber hat, geht sie zur Arbeit.
8. er viel verdient, ist er immer unzufrieden.
9. Er kann nicht schwimmen, ...geht er gern segeln.
10. sie sehr wenig isst, wiegt sie noch zuviel.

№4. Übersetzen Sie ins Deutsche!

1. თუმცა ის თავს ცუდად გრძნობდა, მაინც წავიდა სასეირნოდ.
2. თუმცა მან გვიან გაიღვიძა, მაინც მიუსწრო მატარებელს.
3. ხვალ ჩემი მეგობრები შესტუმრებიან, თუმცა ისინი არ დამიპატიებია.
4. ის არ მოვიდა გაკვეთილზე, თუმცა ამას დამპირდა.
5. თუმცა ის ჯერ ძალიან ახალგაზრდაა, მაინც არ გამოიყურება ლამაზად.
6. ბებია ყოველთვის გვიყვებოდა ზღაპრებს, თუმცა მას ბევრი საქმე ქონდა.
7. თუმცა ჩემს მეგობარს ბევრი ფული არ აქვს, ის ხშირად მეხმარება ფინანსურად.
8. ის გვიან მოვიდა, თუმცა ქუჩა თავისუფალი იყო.
9. თუმცა საძილე წამალი დაველიე, მაინც ვერ დავიძინე.
10. თუმცა მან წარმატებით დაამთავრა უნივერსიტეტი, მაინც ვერ შოულობს სამუშაოს.
11. თუმცა იგი ძალიან დაკავებული იყო, მაინც შეძლო ჩემთან დაბადების დღეზე მოსვლა.
12. თუმცა მან გზა კარგად აუხსნა ტურისტს, მან მაინც ვერ იპოვნა სასტუმრო.

Konsekutivsätze

№1. Bilden Sie Konsekutivsätze!

Das Buch war interessant. Ich habe es an einem Tag zu Ende gelesen.
Das Buch war so interessant, dass ich es an einem Tag zu Ende gelesen habe.

Der Gast stieß die Kellnerin an. Sie verschüttete die Suppe.
Der Gast stieß die Kellnerin an, so dass sie die Suppe verschüttete.

1. Die Zeitung ist gut. Ich kaufe sie mir regelmäßig.
2. Die Sportler zeigten gute Leistungen. Die Zuschauer waren begeistert.
3. Wein ist gesund. Auch Kranke können ihn trinken.
4. Die Kinder waren aufgeregt. Sie konnten gar nicht mehr ruhig sitzen.
5. Mein Freund hat gute Fortschritte im Deutschen gemacht. Er kann jetzt eine Reise nach Deutschland machen.
6. Es herrschte eine starke Kälte. Die Tiere erfroren im Wald.
7. Der Weihnachtsbaum war gross. Wir brauchten zum Schmücken eine Leiter.

8. Nach der langen Fahrt schliefen wir fest. Wir hörten nichts von dem Lärm auf der Strasse.
9. Das Haus fiel zusammen. Die Familie war plötzlich ohne Unterkunft.
10. Die Kinder freuen sich auf die Ferien. Sie können nachts kaum schlafen.
11. Ich habe mich im Urlaub gut erholt. Jetzt macht mir die Arbeit wieder Spaß.
12. Die Kinder waren vom Zirkus begeistert. Sie erzählten noch stundenlang davon.

Bedingungssätze

№1. Verbinden Sie die Sätze!

Gehen Sie jetzt spazieren. Dann sollten Sie einen Regenschirm mitnehmen.

Wenn Sie jetzt spazieren gehen, sollten Sie einen Regenschirm mitnehmen.

1. Kauft Hans sich ein neues Auto? Dann hat er aber sehr viel Geld.
2. Streitet ihr schon wieder? Dann geht ihr sofort ins Bett.
3. Brauchst du noch Geld? Dann ruf mich an.
4. Haben Sie noch etwas Zeit? Dann schreiben Sie bitte diesen Brief.
5. Haben Sie immer noch Schmerzen? Dann nehmen Sie eine Tablette mehr.

KONJUNKTIV

№1. Bilden Sie Sätze nach folgendem Beispiel:

Heute regnet es. Er bleibt zu Hause.

Wenn es heute nicht regnete, bliebe er nicht zu Hause.

1. Karl ist zu Hause. Seine Haustür ist offen.
2. Ich habe das Geld nicht. Ich kann es dir nicht geben.
3. Das Wetter ist schön. Wir gehen spazieren.
4. Ich bin nicht reich. Ich mache keine Weltreise.
5. Das Auto war teuer. Er hat es nicht gekauft.
6. Ich habe deinen Onkel nicht gekannt. Ich habe ihn nicht besucht.
7. Sie lesen keine Zeitungen. Sie sind über die Politik nicht informiert.
8. Ich habe meinen Schlüssel vergessen. Wir können nicht ins Haus gehen.
9. Ich habe den Direktor nicht erkannt. Ich habe ihn nicht begrüßt.
10. Ich habe nicht auf meinen Koffer aufgepasst. Er ist mir gestohlen worden.

№2. Bilden Sie Sätze mit dem Konjunktiv II!

Ich kann das Bier nicht bezahlen, weil ich mein Geld zu Hause gelassen habe.

Wenn ich mein Geld nicht zu Hause gelassen hätte, könnte ich das Bier bezahlen.

1. Du kannst nicht studieren, weil du das Abitur nicht gemacht hast.
2. Ihr konntet die Sätze nicht verstehen, weil ihr neue Wörter nicht gelernt habt.

- Die Polizei fand den Dieb sehr schnell.
- Monika machte die Aufgabe dreimal.
- Die Mutter kaufte Monika ein Kleid.

№10. Bilden Sie Wunschsätze!

Er kommt nicht. Wenn er doch käme! Käme er doch!

- Ich habe mein Buch vergessen.
- Mein Vater ist nicht gesund.
- Er wartet nicht auf mich.
- Wir haben keine Zeit.
- Es ist schon sehr spät.
- Sie hat mich nicht gefragt.
- Der Kellner bringt das Essen nicht.
- Der Weg ist sehr weit.
- Ich habe wenig Geld.
- Ich habe das vorher nicht gewusst.

№11. Bilden Sie Wunschsätze!

- Wenn ich doch nicht so müde ____ (sein)
- ____ (haben) er doch nichts gesagt!
- Wenn ich das doch schon gestern ____ (wissen)!
- ____ sie doch letzte Woche pünktlich ____ (kommen)!
- Wenn ich doch besser Deutsch sprechen ____ (können)!

№12. Bilden Sie irrealer Wunschsätze.

Muster: Es regnet den 5. Tag . Wenn doch die Sonne schiene/scheinen würde.

- Er ruft mich nicht an.
- Es ist kalt und ich habe keinen Pullover eingepackt.
- Sie hat ihr ganzes Geld ausgegeben, jetzt ist sie pleite.
- Er hat vor dem Examen nicht gelernt.
- Sie erinnert sich nicht mehr an ihr Versprechen.
- Ich habe zu wenig Zeit.
- Der Urlaub ist schon zu Ende.
- Er hat mal wieder nicht auf seine Eltern gehört.

№13. Bilden Sie irrealer Wunschsätze.

**Muster: „Mein Mann hat nie Zeit für mich!“
„Wenn mein Mann mehr Zeit für mich hätte!“
„Hätte mein Mann mehr Zeit für mich!“**

- „Er ist immer müde und überarbeitet.“
- „Er bleibt nächtelang im Büro.“
- „Er hat seit Monaten nichts mehr unternommen.“
- „Er macht nichts mehr in seiner Freizeit. Er spielt nicht einmal mehr Fußball.“
- „Er nimmt sich kaum Zeit für seine Kinder.“
- „Wir sind schon seit langem nicht mehr ins Kino gegangen.“

7. „Ich bin immer allein zu Hause.“
8. „Wir reden kaum noch miteinander.“
9. „Er treibt schon lange keinen Sport mehr.“
10. „Dieser Schüler ist faul und eigensinnig.“

№14. Bilden Sie irrealer Vergleichssätze.

Muster: (mich nicht sehen)

Er tut so, als ob er mich nicht sehen würde.

1. (krank sein)
Sie macht auf mich den Eindruck, als ob
2. (nächtelang nicht geschlafen)
Er sieht aus, als ob
3. (tagelang gehungert)
Anna aß so viel, als ob
4. (jahrelang in Polen gelebt)
Er spricht Polnisch, als ob
5. (jemand verfolgen)
Er rannte die Treppen hinunter, als ob ihn

№ 15. Setzen Sie das Verb in den Konjunktiv II der Vergangenheit.

Muster: Wenn ich gestern Zeit gehabt hätte, wäre ich zu dir gekommen. (haben)

1. Wenn du in der Schule besser Deutsch, dann hättest du den Film besser verstanden. (lernen)
2. Wenn ihr gestern nicht so spät, hätten wir einen Ausflug gemacht. (aufstehen)
3. Wenn du deine Freundin, wäre sie jetzt nicht so böse. (anrufen)
4. Wenn du mich, hätte ich dir helfen können. (fragen)
5. Wenn du das Geld, hätten wir ein Haus gekauft. (sparen)

№ 16. Schreiben Sie:

Muster: Ich wollte einkaufen, aber ich hatte kein Geld.

Wenn ich Geld gehabt hätte, hätte ich eingekauft.

1. Er wollte schwimmen gehen, aber er hatte keine Badehose.
2. Wir wollten spazieren gehen, aber es war zu kalt.
3. Sie wollte einen Kuchen backen, aber sie hatte keine Eier.
4. Ich wollte meine Hose waschen, aber meine Waschmaschine war kaputt.
5. Wir wollten dich anrufen, aber unser Handy hat nicht funktioniert.
6. Das Kind wollte den Hund streicheln, aber er ist weggelaufen.
7. Er wollte früh ins Bett gehen, aber er hat sich einen Film angeschaut.
8. Ich wollte nicht im Hotel übernachten, aber mein Zelt hat jemand gestohlen.

№ 17. Übersetzen Sie ins Deutsche

1. ფული რომ მქონოდა, მოგცემდი.
2. ამინდი რომ კარგი ყოფილიყო, სასეირნოდ წავიდოდით.
3. მდიდარი რომ ვყოფილიყავი, ბევრს ვიმოგზაურებდი.
4. მანქანა ძვირი რომ არ ყოფილიყო, ის მას იყიდდა.
5. დრო რომ მქონოდა, მოგინახულებდი.
6. დრო რომ მქონოდა, თეატრში წავიდოდი.
7. შენი ძმა რომ მეცნო, მივესალმებოდი.
8. დრო რომ მქონოდა, ქალაქს გაჩვენებდი.
9. ბევრი რომ გემუშავა, მეტ ფულს იშოვიდი.
10. სურვილი რომ ჰქონოდა, ის აუცილებლად მოვიდოდა.
11. ჩემი მეგობარიც წამოვიდოდა ზღვაზე, ავად რომ არ ყოფილიყო.
12. ერთი თხოვნა მექნებოდა თქვენთან: დამირეკავდით, როცა უფროსი მოვა?
13. შენ ეს მარტო არ უნდა გაგეკეთებინა, მე მოგეხმარებოდი.
14. მე თქვენ დაგეხმარებოდით, თქვენ ეს რომ დაგემსახურებინათ.
15. ნეტავი არაფერი მეთქვა!
16. უკეთესი იქნებოდა, შენი მეგობარი რომ მოგენახულებინა.
17. გააკეთებდი ამას, რომ გცოდნოდა?
18. კარგი იქნებოდა, სალამოს უფრო ადრე რომ მოხვიდოდე სახლში.
19. კარგი იქნებოდა, უფრო ადრე რომ მოსულიყავი.
20. მეტი რომ გვესწავლა, გამოცდას გუშინ ჩავაბარებდით.
21. დრო რომ გქონოდა, შენთან მოვიდოდი.
22. შენ რომ გუშინ დამხმარებოდი, ეხლა მეც მოგეხმარებოდი.
23. მას რომ ეს ჩემთვის ეთქვა, მე მაშინვე სახლში წავიდოდი.
24. ზავშვს აღარ ეშიებოდა, დროზე რომ ეჭამა.
25. ცოლს რომ არ მიეტოვებინა, ის ბედნიერი კაცი იქნებოდა.
26. მე მეგონა, თქვენ შვებულებაში იყავით.
27. მე მეგონა, ჩემთვის გქონდა დრო.
28. მე მეგონა, მათ შვილები ჰყავდათ.
29. მეც ვიყიდდი ახალ მანქანას.
30. ჩემი მეგობარიც წამოვიდოდა კინოში.
31. მე ასე ხშირად არ წავიდოდი საზღვარგარეთ.
32. მე ამ პალტოს არ ვიყიდდი.
33. ნეტავი ასე დაღლილი არ ვიყო!
34. ნეტავი ეს გუშინ მცოდნოდა!
35. ის ისე გამოიყურება, თითქოს ავად იყოს.
36. ის ისეთ შთაბეჭდილებას ტოვებს, თითქოს ორი დამე არ ეძინოს.
37. ის ისე კარგად ლაპარაკობს გერმანულად, თითქოს ათი წელი იქ ეცხოვროს.
38. კარგად რომ გესწავლა, უფრო კარგ ნიშნებს მიიღებდი.
39. შენი მეგობრისთვის რომ დაგერეკა, ეხლა გაბრაზებული არ იქნებოდა.
40. ფული რომ დაგეზოგა, ეხლა სახლს ვიყიდდით.
41. ჩემთვის რომ გეკითხა, დაგეხმარებოდი.
42. ფილმი რომ არ ენახა, ადრე დაწვებოდა.
43. კვერცხები რომ მეყიდა, ნამცხვარს გამოვაცხოვებდი.
44. ქუდი რომ მომწონებოდა, ვიყიდდი.
45. ნეტავი მას დაერეკა !
46. ნეტავი მეტი დრო მქონოდა!
47. ბევრ ფულს რომ მოვიგებდე, აღარ ვიმუშავებდი.
48. გუშინ რომ დრო მქონოდა, მენს დაბადების დღეზე მოვიდოდი.

49. შეგეძლოთ დღეს საღამოს ცოტა უფრო ხანგრძლივად გემუშავათ?
50. იმუშავებდით დღეს საღამოს ცოტა უფრო ხანგრძლივად?
51. მომიტანდით ერთ ფინჯან ყავას?
52. შეგეძლოთ ერთი ფინჯანი ყავა მოგეტანათ?
53. დაურეკავდით სამოგზაურო ბიუროს?
54. შეგეძლოთ სამოგზაურო ბიუროსთვის დაგერეკათ?
55. შეგეძლოთ ფანჯრის გაღება?
56. გააღებდით გეთაყვა ფანჯარას?
57. მოხარული ვიქნებოდი,თუ მომიწახულებდი.
58. გამიხარდებოდა,რომ მოგენახულებინე.
59. რას იტყობი,რომ არ მოვსულიყავი?
60. რას იტყობი,რომ არ მოვიდოდე?
61. მას ტაქსი უნდა აეყვანა,თორემ გვიან მოვიდოდა.
62. მაშინ რომ ფული გვექონოდა,მანქანას ვიყიდოდი.
63. მას ისე შიოდა,თითქოს სამი დღე არაფერი ეჭამა.
64. ის ამბობს,რომ ის კითხულობს(კითხულობდაო,წაუკითხავსო,წაკითხული ჰქონიაო,წაკითხავსო,წაკითხული ექნებაო).
65. მან არ იცის,რას ელოდებაო.
66. მან არ იცის,მისი მეგობარი როდის მოვაო.
67. ის ამბობს,დრო რომ ჰქონდეს, დავალებას დაწერს(დაწერდაო).
68. მან არ იცის,მოვა ის ხვალ თუ არაო.
69. მან არ იცის,გამოცდა როდის უნდა ჩააბაროსო.
70. მან არ იცის,მისი მეგობარი სად ცხოვრობსო.
71. მამა ამბობს,რომ მეგობარს ელოდებაო.
72. ვიდრე ის ბინას ალაგებს,მისი მმა მუსიკას უსმენსო.
73. ჩემი მეგობარი ამბობს,რომ ყველას მინავს,როცა ის სახლში მოდისო.
74. ის ყველაფერს ამოწმებს,ვიდრე სახლიდან გავაო.
75. ბავშვი ამბობს,ბებია საინტერესო ზღაპრებს გვიყვებაო.
76. დედა ამბობს,არ ვიცი ბავშვმა რატომ დაიგვიანაო.
77. მოსწავლეები ამბობენ,რომ ბევრს კითხულობდნო.
78. ის მაინც წავა სკოლაში,თუმცა ავად არისო.
79. ის მაინც მოვა სტუმრად,თუმცა ბევრი დრო არ აქვსო.
80. ის არ მიდის კინოში,რადგან დრო არ აქვსო.
81. მე ხშირად არ წავიდოდი ზღვაზე.
82. ნეტავ ავად არ ვიყო!
83. ნეტავ მეტი დრო მქონდეს დასასვენებლად!
84. მას რომ ბევრი არ დაელია,თავი არ ეტკივებოდა.
85. დედა რომ სახლში იყოს,სახლი დალაგებული იქნებოდა.
86. დრო რომ მქონოდა,ჭურჭელს დავრეცხავდი.
87. ფული რომ მქონოდა,ლამაზ სახლს ავაშენებდი.
88. სურვილი რომ გქონოდა,ამას გააკეთებდი.
89. სულელი რომ არ იყო,ამას არ გააკეთებდი.
90. თავი არ მეტკივებოდა,ერთი საათის წინ რომ მეჭამა.

ყველაზე ხშირად ხმარებული ძლიერი და უწყესო უღლების ზმნების სია

Infinitiv	3.Pers.Sg.Präs.	Impfekt	Partizip II	Hilfsverb	ქართული მნიშვნელობა
backen	er bäckt	Buk-backte	gebacken	haben	გამოცხობა
befehlen	er befiehlt	befahl	befohlen	haben	ბრძანება
beginnen		begann	begonnen	haben	დაწყება
beißen		biss	gebissen	haben	კბენა
betrügen		betrog	betrogen	haben	მოტყუება
bewegen		bewog	bewogen	haben	მოძრაობა
biegen		bog	gebogen	haben	მოღუნვა, მოხვევა
bieten		bot	geboten	haben	შეთავაზება
binden		band	gebunden	haben	შესკვნა, შეხვევა
bitten		bat	gebeten	haben	თხოვნა
blasen	er bläst	blies	geblasen	haben	შებერვა
bleiben		blieb	geblieben	sein	დარჩენა
braten	er brät	briet	gebraten	haben	შეწვა
brechen	er bricht	brach	gebrochen	sein, haben	მტკრევა
brennen		brannte	gebrannt	haben	დაწვა
bringen		brachte	gebracht	haben	მოტანა
denken		dachte	gedacht	haben	ფიქრი
empfangen	er empfängt	empfang	empfangen	haben	მიღება
empfehlen	er empfiehlt	empfohl	empfohlen	haben	რჩევის მიცემა
erlöschen	er erlischt	erlosch	erloschen	sein	ჩაქრობა
erschrecken	er erschrickt	erschrak	erschrocken	sein	შეშინება
essen	er isst	aß	gegessen	haben	ჭამა
fahren	er fährt	fuhr	gefahren	sein, haben	მგზავრობა
fallen	er fällt	fiel	gefallen	sein	დაცემა
fangen	er fängt	fang	gefangen	haben	დაჭერა
finden		fand	gefunden	haben	პოვნა
flechten	er flicht	flocht	geflochten	haben	დაწვნა
fliegen		flog	geflogen	sein, haben	ფრენა
flichen		floh	geflohen	sein	გაქცევა
fließen		floss	geflossen	sein	დინება
fressen	er frisst	fraß	gefressen	haben	თქვლევა
frieren		fror	gefroren	haben	გაყინვა
gebären	sie gebiert (gebärt)	gebar	geboren	haben, sein	დაბადება
geben	er gibt	gab	gegeben	haben	მიცემა
gehen		ging	gegangen	sein	სიარული
gelten	er gilt	galt	gegolten	haben	მიჩნევა
genießen		genoss	genossen	haben	ტკბობა
gelingen		gelang	gelingen	sein	მოხერხება
geschehen	es geschieht	geschah	geschehen	sein	მოხდენა

Infinitiv	3.Pers.Sg.Präs.	Imperfekt	Partizip II	Hilfsverb	ქართული მნიშვნელობა
gewinnen		gewann	gewonnen	haben	მოგება
gießen		goss	gegossen	haben	დასხმა
gleich		glich	geglichen	haben	შედარება
graben	er gräbt	grub	gegraben	haben	თხრა
greifen		griff	gegriffen	haben	ჩავლება
haben	er hat	hatte	gehabt	haben	ქონა, ყოლა
halten	er hält	hielt	gehalten	haben	გაჩერება
hängen		hing	gehangen	haben	კიდება-ჰკიდია
heben		hob	gehoben	haben	აწევა
heißen		hieß	geheißen	haben	რქმევა
helfen	er hilft	half	geholfen	haben	დახმარება
kennen		kannte	gekant	haben	ცნობა
klingen		klang	geklungen	haben	ჟღერა
kommen		kam	gekommen	sein	მოსვლა
kriechen		kroch	gekrochen	sein	ცოცვა
laden	er lädt	lud	geladen	haben	დატვირთვა
lassen	er lässt	ließ	gelassen	haben	დატოვება
laufen	er läuft	lief	gelaufen	sein	სირბილი
leiden		litt	gelitten	haben	ტანჯვა, წამება
leihen		lieh	geliehen	haben	სესხება, თხოვება
lesen	er liest	las	gelesen	haben	წაკითხვა
liegen		lag	gelegen	haben	წოლა, დება
lügen		log	gelogen	haben	ტყუილის თქმა
mahlen		mahlte	gemahlen	haben	დაფქვა
meiden		mied	gemieden	haben	თავის არიდება
melken	er milkt	molk(molkte)	gemolken	haben	მონველა
messen	er misst	maß	gemessen	haben	გაზომვა
mißlingen		mißlang	mißlungen	sein	არგამოსვლა (საქმის)
nehmen	er nimmt	nahm	genommen	haben	აღება
nennen		nannte	genannt	haben	წოდება, რქმევა
pfeifen		pfiff	gepfiffen	haben	სტვენა
raten	er rät	riet	geraten	haben	რჩევის მიცემა
reiten		ritt	geritten	haben, sein	ქენება
rennen		rannte	gerannt	sein	სწრაფი სირბილი
riechen		roch	gerochen	haben	სუნის აღენა
rufen		rief	gerufen	haben	ძახილი
salzen		salzte	gesalzen	haben	მარილის მოყრა
saufen	er säuft	soff	gesoffen	haben	ლოთობა
saugen		sog (saugte)	gesogen (gesaugt)	haben	წოვა, წრუპვა
schaffen		schuf	geschaffen	haben	შექმნა
scheinen		schien	geschienen	haben	ნათება

Infinitiv	3.Pers.Sg.Präs.	Imperfekt	Partizip II	Hilfsverb	ქართული მნიშვნელობა
schieben		schob	geschoben	haben	გაზოჩება
schießen		schoss	geschossen	haben	სროლა
schlafen	er schläft	schief	geschlafen	haben	ძილი
schlagen	er schlägt	schlug	geschlagen	haben	ცემა, დარტყმა
schleichen		schlich	geschlichen	sein	ცოცვა, მიპარვა
schließen		schloss	geschlossen	haben	დახურვა
schmelzen	er schmilzt	schmolz	geschmolzen	sein/haben	დნობა
schneiden		schnitt	geschnitten	haben	გაჭრა
schreiben		schrieb	geschrieben	haben	წერა
schreien		schrie	geschrien	haben	ყვირილი
schreiten		schrift	geschritten	sein	მიაბიჯებს
schweigen		schwieg	geschwiegen	haben	დუმილი
schwimmen		schwamm	geschwommen	sein/haben	ცურვა
schwören		schwur	geschworen	haben	დაფიცება
sehen	er sieht	sah	gesehen	haben	დანახვა
sein	er ist	war	gewesen	sein	ყოფნა
senden		sandte, sendete	gesandt, gesendet	haben	გაგზავნა
singen		sang	gesungen	haben	მღერა
sinken		sank	gesunken	sein	დაწევა
sitzen		saß	gesessen	haben	ჯდომა
sprechen	er spricht	sprach	gesprochen	haben	ლაპარაკი
springen		sprang	gesprungen	sein	ხტომა
stechen	er sticht	stach	gestochen	haben	ჩხვლეტა
stehen		stand	gestanden	haben	დგომა
stehlen	er stiehlt	stahl	gestohlen	haben	მოპარვა
steigen		stieg	gestiegen	sein	ასვლა
sterben	er stirbt	starb	gestorben	sein	სიკვდილი
stinken		stank	gestunken	haben	აყროლება
stoßen	er stößt	stieß	gestoßen	haben, sein	ბიძგი
streichen		strich	gestrichen	haben	ღებვა, გადახაზვა
streiten		stritt	gestritten	haben	კამათი, ჩხუბი
tragen	er trägt	trug	getragen	haben	ტარება
treffen	er trifft	traf	getroffen	haben	შეხვედრა
treiben		trieb	getrieben	haben, sein	გარეკვა, მიჰყვება (სპორტს)
treten	er tritt	trat	getreten	sein, haben	შესვლა
trinken		trank	getrunken	haben	დალევა
tun	er tut	tat	getan	haben	კეთება
verderben	er verderbt	verdarb	verdorben	haben, sein	გაფუჭება
vergessen	er vergisst	vergaß	vergessen	haben	დავიწყება

Infinitiv	3.Pers.Sg.Präs.	Imperfekt	Partizip II	Hilfsverb	ქართული მნიშვნელობა
verlieren		verlor	verloren	haben	დაკარგვა
verschwinden		verschwand	verschwunden	sein	გაუჩინარება
verzeihen		verzieh	verziehen	haben	პატიება
wachsen	er wächst	wuchs	gewachsen	sein	გაზრდა
waschen	er wäscht	wusch	gewaschen	haben	დაბანვა, გარეცხვა
wenden		wandte, wendete	gewandt, gewendet	haben	გადაბრუნება
werben	er wirbt	warb	geworben	haben	რეკლამირება
werden	er wird	wurde	geworden	sein	გახდომა
werfen	er wirft	warf	geworfen	haben	გადაგდება, სროლა
wiegen		wog	gewogen	haben	აწონვა
wissen	er weiß	wusste	gewusst	haben	ცოდნა
ziehen		zog	gezogen	haben, sein	ამოღება
zwingen		zwang	gezwungen	haben	იძულება

ლიტერატურა

1. ანდრაზაშვილი მარინა, გერმანული ენის გრამატიკა ოთხ წიგნად, თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2003
2. Dreyer . Schmitt, Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik, Neubearbeitung, Max Hueber Verlag, 2002
3. Gerhard Helbig, Joachim Buscha, Deutsche Grammatik, Ein Handbuch für den Ausländerunterricht, 12, unveränd. Aufl. Leipzig: Verlag Enzyklopädie, 1989.
4. Reimann Monika, Grundstufen – Grammatik für Deutsch als Fremdsprache, Max Hueber Verlag, 1996
5. Em, Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe, Max Hueber Verlag 2005

შინაარსი

წინასიტყვაობა	3
მორფოლოგია	4
1. ზმნა	4
ზმნის უღლება	5
პრეზენსის წარმოება	6
a და e ფუძიანი უღლების ზმნების ჩამონათვალი	9
პრეტერიტუმის წარმოება	11
დამხმარე ზმნები	12
პერფექტის წარმოება	13
პლუსკვამპერფექტის წარმოება	14
ფუტურუმ I-ის წარმოება	15
ინფინიტივი (აქტივი)	16
ფუტურუმ II-ის წარმოება	16
2. არტიკლი	19
არტიკლის გამოყენება	20
3. არსებითი სახელი	24
სუსტი ბრუნება	24
ძლიერი ბრუნება	25
შერეული ბრუნება	25
მდედრობითი ბრუნება	26
საკუთარი სახელების ბრუნება	26
წინადადების აგების წესი	27
არსებით სახელთა სქესი	29
არსებით სახელთა რიცხვი	30
4. თავსართიანი ზმნები	31
მოუცილებლადთავსართიანი ზმნები	31
მოცილებლადთავსართიანი ზმნები	33
მერყევთავსართიანი ზმნები	35
5. უპუქცევიტი ზმნები	36
6. ზმნის კილო	38
ბრძანებითი კილო	38
7. შერეული ზმნები	41
8. არაწესიერი ზმნები	42
9. მოდალური ზმნები	43
10. დამხმარე ზმნების დროები	47
11. ზმნის გვარი	48
ვნებითი გვარი	48
ინფინიტივი (პასივი)	51

უპირო პასივი	52
მდგომარეობის პასივი	53
12. მოდალური ზმნები ინფინიტივთან	53
13. კაუზატიური ზმნები	55
14. კავშირებითი კილო (კონიუნქტივი)	56
კონიუნქტივის წარმოება აქტივში	56
პრეზენს კონიუნქტივი	56
პრეტერიტუმ კონიუნქტივი	59
პერფექტ კონიუნქტივი	60
პლუსკვამპერფექტ კონიუნქტივი	61
ფუტურუმ I კონიუნქტივი	61
ფუტურუმ II კონიუნქტივი	61
კონიუნქტივის წარმოება პასივში	63
15. წინდებული	65
გენტივის წინდებულები	65
დატივის წინდებულები	67
აკუზატივის წინდებულები	69
დატივის და აკუზატივის წინდებულები	69
ორმაგი წინდებულები	73
არტიკლის შერწყმა წინდებულთან	74
16. ზმნიზედები	75
ნაცვალსახელური ზმნიზედები	76
17. მართვა	77
აკუზატივის მართვის მქონე ზმნები	80
დატივის მართვის მქონე ზმნები	81
დატივ ნომინატივის მართვის მქონე ზმნები	81
დატივის და აკუზატივის მართვის მქონე ზმნები	82
კოპულატიური ზმნები (ზმნები ორმაგი ნომინატივით)	84
წინდებულიანი დამატების მქონე ზმნათა სია	85
ფუნქციურზმნიანი შენაერთები	91
ზედსართავი სახელების მართვები	92
18. ინფინიტიური შესატყვისები	99
19. ნაცვალსახელი	102
პირის ნაცვალსახელი	102
ჩვენებითი ნაცვალსახელი	103
კუთვნილებითი ნაცვალსახელი	105
უკუქცევითი ნაცვალსახელი	106
კითხვითი ნაცვალსახელი	107
მიმართებითი ნაცვალსახელი	108
განუსაზღვრელობითი და უარყოფითი ნაცვალსახელები	110
უპირო ნაცვალსახელი	112

20. ზედსართავი სახელი	113
სუსტი ბრუნება	113
ძლიერი ბრუნება	115
შერეული ბრუნება	115
ზედსართავი სახელების შედარებითი ხარისხის წარმოება	118
21. მიმღებები	123
22. რიცხვითი სახელი	124
23. კავშირი	126
24. უაწყოვის გამომხატველი სიტყვები	127
25. ნაწილაკი	128
26. შორისდებული	129
სინტაქსი	130
27. წინადადების ტიპები საკომუნიკაციო დანიშნულების მიხედვით	131
თხრობითი წინადადება	131
კითხვითი წინადადება	132
ბრძანებითი წინადადება	132
ძახილის წინადადება	132
28. წინადადების ტიპები შინაარსის მიხედვით	133
29. წინადადების ტიპები აგებულების მიხედვით	133
30. წინადადების წევრები	133
ქვემდებარე	133
შემასმენელი	134
დამატება	135
განსაზღვრება	135
გარემოებები	135
31. წინადადება აგებულების მიხედვით	136
მარტივი წინადადება	136
რთული წინადადება	137
32. რთული თანწყობილი წინადადება	137
33. რთული ქვეწყობილი წინადადება	138
დამატებითი დამოკიდებული წინადადება	140
განსაზღვრებითი დამოკიდებული წინადადება	142
აღვილის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	143
დროის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	143
ვითარების გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	144
მიზეზის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	145
მიზნის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	145
პირობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	145
დათმობის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	146
შედეგის გარემოებითი დამოკიდებული წინადადება	146
ქვემდებარული დამოკიდებული წინადადება	147

შემასმენლური დამოკიდებული წინადადება	147
34. Konjunktiv-ის გამოყენება	148
35. საფარჯიშოები	149
36. ყველაზე ხშირად ხმარებული ძლიერი ზმნების სია	234
37. ლიტერატურა	238

ავტორის საკონტაქტო ტელეფონები:

2 53 35 64, 599 37 10 40

დაიბეჭდა Paperback print-ში

ISBN 999408470-4

9 789994 084708